

A HATVANI BAJZA JÓZSEF GIMNÁZIUM
ÉVKÖNYVE

2022-2023.

Kiadja: Hatvani Bajza József Gimnázium, Deák Andrea igazgató

Felelős kiadó: Veresné Kalcsó Krisztina, igazgatóhelyettes

Szerkesztette: Budai Csilla, Sánta M. Attila

Lektorálta: Kővári Éva

2023. szeptember

TARTALOMJEGYZÉK

Igazgatói köszöntő	6
Bajza-kalendárium 2022-23.....	7
A munkaközösségek programjai.....	11
A Humán munkaközösség programjai	11
„A SZTORI” – olvasásnépszerűsítő játék	11
Kazinczy – Szép magyar beszéd verseny a Hatvani Bajza József Gimnáziumban. 13	
Költészet napi flashmob a városi könyvtárban.....	16
Könyvtárismertetői foglalkozások a városban	19
Anyanyelvi játékos feladványok a Bajzában – NYELV-ÉSZ vetélkedő	21
„Okos hatodikos” játékos nyelvi verseny a Bajzában	24
Radnóti-emléknap Hatvanban	27
Rendhagyó énekóra A 10. A, C és 9. C osztályoknak.....	31
A matematika-informatika munkaközösség programjai	33
CISCO ÉS MI/AI	33
Látogatás a Deloitte-nál.....	35
Erdős Pál matematikai tehetséggyógyító program	37
Matematikaverseny az általános iskolás tanulóknak - 2022.....	39
RO-PI -kupa megújult formában	42
Scratch programozási verseny	45
Skool STEMSisters Ösztöndíjprogram 2023 tavaszán.....	48
Matematika–fizika faktos kirándulás – 2023	49
Biológia tagozatos kirándulás.....	52
Bioszféra vetélkedő	55
Kísérletbazar a Bajzában	58
Kutatók Éjszakája 2022-ben.....	61
Mi a Lányok Napja?	63
NTA program – Gödöllő	65
Tehetségkutató fizikaverseny	66
Egyhetes kaland a CERN-ben	72
Tanártovábbképzés a szegedi ELI-ALPS Lézeres Kutatóintézetben	80
A történelem munkaközösség programjai.....	87
2022 novemberében tett történelem faktos kirándulás	87
A kommunista diktatúra áldozatainak emléknapja.....	88
A Felvidéken jártunk a Rákóczi Szövetség támogatásával	95

„Mit ránk hagytak a századok...” „A boldog békeidők”	97
Parlamenti különóra.....	98
Történelem fakultációs tanulmányi kirándulás Budapestre	101
Várostörténeti séták	103
Kirándulások.....	106
A Bajza kenutáboros felszerelésének felújítása	106
A 8. D osztálykirándulása a Dunakanyarban	108
Tisza-tavi kenu tábor, a 9.C első kirándulása	109
A 10. A osztály kirándulása Debrecenbe	115
A 10. A osztály második kirándulása: Székesfehérvár, Velencei - tó	121
A 11. B kirándulása a Balatonnál.....	124
A 12. A osztály kirándulása	125
A 12. A osztály háromnapos kiránduláson vett részt Szegeden.....	126
Balatoni búcsúkirándulás (12. A osztály)	129
Egy nagyszerű olaszországi utazás!!!!	131
Elismerések.....	133
Pedagógus elismerések.....	133
Elismerésben részesült tanulók a 2022/2023-as tanévben	136
Kitűnő tanulók a 2022-2023-as tanévben	155
Projekt munkák.....	148
Társadalomismeret érettségi projekt munkák	148
OKTV projekt munka	148
Etika	148
Egyéb programok.....	149
Intézményi programok	149
Tanévnitó ünnepség.....	149
Oktatási szakember Dániából.....	151
Szalagavató ünnepség a Bajza József Gimnáziumban	153
Karácsonyi ünnepség 2022.....	163
Alapítványi bál 2023	165
Rendhagyó irodalomóra	168
Ballagás 2022-2023	169
Pedagógus nap 2023	180
Látogatássorozat a budapesti Szépművészeti Múzeumban.....	182
Tanévzáró ünnepség	187

Mesterprogram beszámolók	191
André Mihály: Digitális gyermekvédelem a Bajzában- Szóbeli bántalmazás	191
Budai Csilla: Digitális eszközök az oktatásban	194
Kovácsné Kiss Éva mesterpedagógus mesterprogramjának megvalósulása	197
Kővári Éva: Múzeumpedagógiai foglalkozások 2022/23. tanév	200
Nagyné Koncz Terézia: Mesterprogramom ismertetése, megvalósítása, beszámoló az eddigi eredményekről	207
Szűcs Annamária tanárnő beszámolója A mesterprogram következő szakaszáról	221
Veresné Kalcsó Krisztina: Mi legyenek, ha nagy leszek? Innovatív lehetőségek a pályaorientációban	237
Pályaorientációs programok	266
Pályaorientációs program keretében megvalósult csoportfoglalkozások	266
Motivációs nap a Bajza Gimnáziumban	270
Pályaorientációs nap	273
What should I be when I grow up?	274
Emlékezzünk	276
A Bajza József Gimnázium első egészségügyi szakképzésű osztályára	276
Tóth Zsuzsanna 1940-2016	278
Lányi József 1950-2023	280
Ziegler László tanár úr búcsúztatója	283
Új kollégák bemutatkozása	285
Mester Adrienn	285
Székelyné Kiszél Erika	286
Tanulmányi versenyeredmények	288
Dolgozóink 2022-23. tanév	293
Nyelvvizsgálóval rendelkező tanulók névsora	296
A 2023/24-es tanévre felvett tanulók névsora	301
7. D – hatévnyelvi képzés	301
9. A – természettudományi tantervű osztály	302
9. B – nyelvi tantervű osztály	303
9. C – humán és informatika tantervű osztály	304

Igazgatói köszöntő

Tisztelt Olvasó!

Köszönjük szépen, hogy Évkönyvünk tanulmányozásával érdeklődését fejezi ki iskolánk, a Hatvani Bajza József Gimnázium iránt!

Évkönyveink láncolata hosszú, rangos múltra tekint vissza. Az évkönyvek története szorosan összefügg a Bajza históriájával: mindig akkor került sor a sorozat indítására vagy megújítására, amikor az intézmény életének új szakaszához érkezett.

Az információs forradalom berobbanásával online formában hoztuk vissza évkönyveink népszerűségét.

A feltöltött cikkek, képek, ünnepi beszédek lehetőséget nyújtanak elmélyülni az intézményünkben folyó színvonalas oktató- nevelő munkafolyamatokban, megfűszerezve azokat az ódon gimnáziumunk nemes falai között zajló aktív, színes diákélettel.

Kívánom Önnek, hogy soraink olvasásával Ön is váljon részesévé a bajzás ünnepeknek és hétköznapiaknak!

Üdvözlettel:

Deák Andrea

igazgató

Bajza-kalendárium 2022-23.

AUGUSZTUS

08.29. Gólyanap

SZEPTEMBER

09.01. Tanévnnyitó ünnepség, első tanítási nap

09.15. A Szülői szervezet értekezlete

09.05-30. Szülői értekezletek a 10-12. évfolyamon

09.30. Magyar népmese napja

OKTÓBER

10.06. Megemlékezés az aradi vértanúkról

10.13. Okos Hatodikos nyelvi verseny hatodik évfolyamos általános iskolásoknak

10.14-27. Őszi érettségi vizsgák

10. 25. Iskolatörténeti vetélkedő

10.20. Megemlékezés Balassi Bálintról

10.21. Megemlékezés az 1956-os forradalomról

10.29-11.06. Őszi szünet

NOVEMBER

11. 02-11.30 OKTV versenyek

11. 08. „Mit ránk hagytak a századok...” történelemverseny 1. fordulója

11. 09. Általános iskolások matematikaversenyének 1. fordulója

11.15-16. Pályaválasztási nyílt napok

11.19. Szalagavató ünnepség

11. 21. Living Language angol nyelvi verseny

11. 24. Nyelv-ész (nyelvi verseny általános iskolásoknak)

11. 21-25. Őszi középszintű szóbeli érettségi vizsgák

DECEMBER

- 12.02. Pályaorientációs nap
- 12.05. Tanári fogadónap
- 12.06. „Mit ránk hagytak a századok...” történelemverseny 2. fordulója
- 12.09. Általános iskolások matematikaversenyének 2. fordulója
- 12.14. Tehetségkutató fizikaverseny
- 12. 14. Színes ajtók a világra program
- 12.15. Scratch verseny
- 12.20. Karácsonyi ünnepség
- 12.21.-01.08. Téli szünet

JANUÁR

- 01.20. Félévi osztályozó értekezlet
- 01.20. Az első félév vége
- 01.20. A magyar kultúra napja
- 01.21. Írásbeli felvételi a 8. évfolyamos tanulók számára
- 01.31. Pótfelvételi a 8. évfolyamos tanulók számára
- 01.27-ig félévi bizonyítvány osztása
- 01.31. Megemlékezés Bajza Józsefről

FEBRUÁR

- 02.01. Félévi értékelő értekezlet
- 02.02. A Szülői szervezet értekezlete
- 02.03. A 12. évfolyam összevont szülői értekezlete
- 02. 07-25. Szülői értekezletek (9-11.évfolyam)
- 02.09. Talent angol nyelvi verseny
- 02.15. Jelentkezés érettségi vizsgára
- 02.15. Német nyelvi verseny
- 02.16. Kazinczy verseny (Szép magyar beszéd)
- 02.21-30. Összevont szülői értekezlet (10. évfolyam)
- 02.21. Bioszféra vetélkedő
- 02.24. Megemlékezés a kommunista diktatúra áldozatairól

MÁRCIUS

- 03.04-03.14. Felvételi meghallgatások
- 03.14. Megemlékezés az 1848-as forradalomról
- 03.18. Alapítványi bál
- 03.20. Tanári fogadónap

ÁPRILIS

- 04.03. DÖK-nap, Motivációs nap
- 04.11. Költészet napi programok
- 04.13. Elsősök napja és DÖK-nap
- 04.04.-04.11. Tavaszi szünet
- 04.14. Megemlékezés a holokauszt áldozatairól
- 04.18. Radnóti emléknep
- 04.20-tól Aktuális országos mérések

MÁJUS

- 05.03. Osztályozó értekezlet (12. évfolyam), szerenád
- 05.04. Vidámballagás
- 05.05. Ballagás
- 05.08-26. Írásbeli érettségi vizsgák
- 05.04-17. Országos mérések
- 05.10-06.31. Tagozatos vizsgák

JÚNIUS

- 06.02. Pedagógusnapi ünnepség
- 06.04. Nemzeti összetartozás napja
- 06.07-14. Emelt szintű szóbeli érettségi vizsgák
- 06.16. Osztályozó értekezlet (9-11. évfolyam)
- 06.16. Utolsó tanítási nap
- 06.13-24. Középszintű szóbeli érettségi vizsgák

06. 21. Tanévzáró ünnepség

06. 23. Beiratkozás

06.29. Tanévzáró értekezlet

06.30. Pedagógus csapatépítő kirándulás

A munkaközösségek programjai

A Humán munkaközösség programjai

„A SZTORI” – olvasásnépszerűsítő játék

Írták: Dobó Bíbor, Pál Anna és Sőregi Kinga 11.A osztályos tanulók

Az Egri Bródy Sándor Könyvtár az idei tanévben másodszorra indította útjára online olvasásnépszerűsítő játékát, „a Sztorit”. A kihívás online zajlott 2022. október 31-től 2023. április elejéig a <http://www.asztori.hu/> oldalon. Ez egy csapatjáték különböző kategóriákban. Mivel mi a városi Ady Endre Könyvtár ifjúsági könyvklubjának is tagjai vagyunk, ezért ott hallottunk „a Sztori”-ről.

A hat fordulóban egy válogatott olvasmánylistából, a Könyvválasztóból választhattuk ki azokat a történeteket, amelyekhez könyvajánlót írtunk. Emellett havonta egy-egy kreatív feladat elkészítése is a játék része volt, melynek keretében logogramot kellett tervezni egy regényhez, kapcsolati hálót összeállítani az olvasmány alapján, háttérzenéket válogatni vagy az adott könyv borítóját újra tervezni. A fordulók között Kis Könyves Kalandozásokban is részt vehettünk, illetve a Grátisz játékban extra pontokért folyt a küzdelem. A kihívás végén a különböző kategóriák nyertesait értékes könyvcsomagokkal és oklevelekkel jutalmazták, amelyeket az ünnepi Záró Ceremónián adtak át. A végeredményt csak a helyszínen hozták nyilvánosságra, így nagy meglepetésünkre a 4 fővel nevezett (de igazából 3 fővel alkotó) „Ady Könyvklub Hatvan” nevű csapatunk a tini kategóriában holtversenyben első helyezést ért el. Köszönjük a program során nyújtott támogatását Seres Mártának, aki a hatvani könyvklubot vezeti.

Álljon itt a versenyt népszerűsítő ajánlónk, ami szintén a program része volt:

„Az elmúlt év során egy izgalmas és emlékezetes verseny résztvevői lehettünk, ami csak még jobban elmélyítette a kapcsolatot köztünk és az olvasás között. Voltak könyvek, amiket lehetetlen volt letenni. Volt olyan könyv is, amin sehogy se tudtuk magunkat átrágni. Elgondolkodtató, megnevettető, szerethető és érdekes történetekkel ismerkedhettünk meg. A színes választéknak köszönhetően olyan könyveket is a kezünkbe fogtunk, amiket magunktól talán észre se vettünk volna a könyvtár polcain.

A kreatív feladatok mindig érdekes kihívást jelentettek, ahogy az ajánlók is. Fejlődtünk. Nem is gondolná az ember, milyen nehéz egy szövevényes és fordulatokkal teli történet lényegét mindössze fél oldalban összefoglalni.

Érdekes volt olvasótársainkkal vetélkedni, minden beküldött munka után izgatottan várni az új, folyamatosan változó ranglistát. A verseny szoros volt és mindenki kitett magáért.

Összegezve: egy izgalmas, a maga nemében abszolút egyedi versenyen vettünk részt, ahol fontos volt a csapattagok egymásra hangolódása, ötletelni kellett és kreatívan gondolkodni.”

Valószínűleg jövőre is nevezünk.

Ha Te is szereted az érdekes könyveket, akkor csatlakozz társaiddal a játékhoz! Tájékozódni a fenti sztori oldalon vagy a brodykonyvtar.hu honlapon lehet.

A tini kategória első helyezettje az Ady Könyvklub Hatvan

Kazinczy – Szép magyar beszéd verseny a Hatvani Bajza József Gimnáziumban

írta: Veresné Kalcsó Krisztina igazgatóhelyettes, a verseny főszervezője

„Minden embernek, így a magyarnak is szíve joga, hogy az anyanyelvét szeresse a legjobban, sőt természetes is, hogy így tesz, hiszen az az egyetlen nyelv, amelyet igazán ismer. Azon a nyelven keresztül ismerte meg a világot és önmagát, és azt a tényt, hogy ő magyar, annak révén élte át nemzete történetét és irodalmát.”

(Tótfalusi István)

Idén immár negyedik alkalommal szervezte meg a Hatvani Bajza József Gimnázium a Kazinczy – Szép magyar beszéd verseny területi fordulóját Veresné Kalcsó Krisztina intézményvezető-helyettes irányításával 2023. február 8-án.

Péchy Blanka érdemes művész, a Kazinczy-díj alapítója a Kazinczy-versenymozgalmat évekkal ezelőtt kiterjesztette az általános iskolás korosztályra is. A gimnázium örömmel vett részt a verseny megszervezésében, hiszen ez a versenyforma az ifjúság anyanyelvi nevelését, a beszédkultúra javítását szolgálja.

Végre újra személyes jelenléti formában lehetett megrendezni a versenyt az elmúlt évek „karantén-korszaka” után, mely sok diákot és pedagógust vonzott a versenyre. Jó volt újra személyesen részt venni a megmérettetésen, ahol a diákok szívesen hallgatták meg egymás előadását és a zsűri értékelését, hiszen sokat tanulhattak egymástól és a szakértő zsűritől is.

A versenyt az 5–6. (11–12 éves korcsoport) és a 7–8. (13–14 éves korcsoport) évfolyamos tanulók számára külön-külön hirdették meg. Összesen 9 iskola 26 tanulója nevezett a versenyre. A vetélkedő résztvevőinek egy szabadon választott, majd egy kötelező 20–25 soros prózai szöveget kellett felolvasniuk. A szabadon választott szöveg csak eredeti, magyar – 20–21. századi – közlő prózai stílusban megírt mű lehetett, amely nem tartalmazhatott párbeszédet, sem régies, sem tájnyelvi (nyelvjárási), sem kevésbé ismert idegen szavakat. A kötelező szöveg Fekete István 21 nap és Dóra Zoltán Szia! című művének egy-egy részlete volt.

Az 5-6. osztályos korcsoport zsűrijének tagjai a következők voltak:

Magyarné Karanyicz Tímea, az Egri Balassi Bálint Általános Iskola igazgató-helyettese,

Pápainé Rados Mária, a Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Hatvani Tagintézményének logopédusa,

Polonkai Zoltánné, a Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola intézményvezetője.

A zsűri elnöke Magyarné Karanyicz Tímea volt.

A 7-8. osztályos korcsoport zsűrijét pedig a következő pedagógusok alkották:

Katonáné Hajdu Ilona, az Egri Tinódi Sebestyén Tagiskola tanára, az egri területi verseny fő szervezője,

Szalkai Mária, az Egri Lenkey János Általános Iskola tehetséggondozó mesterpedagógusa,

Szlama Tiborné, a Domszlói III. András Általános Iskola intézményvezetője voltak.

A zsűri elnöke Katonáné Hajdu Ilona volt.

A versenyt a Rákóczi Szövetség támogatta, az ő hozzájárulásuk segítségével lehetett jutalmazni a helyezetteket és kísérő tanáraikat, valamint minden versenyző kapott könyvjelzőt és emléklapot.

A következő tanulók értek el helyezéseket:

5-6. évfolyam:

1. helyezett: Kozsa Olívia, Hatvani 5. sz. Általános Iskola, felkészítő tanára: Nagyné Nagypál Katalin

2. helyezett: Besenyei Boglárka, Herédi Általános Iskola, felkészítő tanára: Nagyné Vankó Mária

3. helyezett: Kajdi Kata, Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola, felkészítő tanára: Molnár Gabriella

különdíjas: Baranyi Benett Bendegúz, Hatvani 5. sz. Általános Iskola, felkészítő tanára: Hordós-Szabó Éva.

7-8. évfolyam: itt két második helyezés született pontszám egyezése miatt

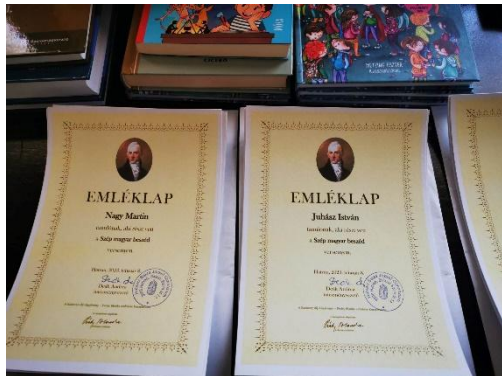
1. helyezett: Barbalics Luca, Gyöngyösi Arany János Általános Iskola, felkészítő tanára: Magyarné Czibolya Andrea

2. helyezett: Varga-Goravec Boróka, Hatvani Kodály Zoltán ÉKP Általános Iskola, felkészítő tanára: Goravec Andrea és Kuti Judit

2. helyezett: Juhász István, Gyöngyösi Kálváriaparti Sport- és Általános Iskola, felkészítő tanára: Kovácsné Tuza Katalin

Különdíjas: Pásztor Márton Milán, Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola, felkészítő tanára: Varga Eszter.

Veresné Kalcsó Krisztina, a verseny szervezője magyar szakos tanárként nagyon fontosnak tartja anyanyelvünk ápolását, célja, hogy a magyar nyelv ápolása érdekében igényes, kulturált és kifejező magyar beszédre ösztönözze a fiatalokat. Ezt példázza az az idézet is, amelyet az egyedileg készített ajándék könyvjelzőkre választott: *„A nyelv nem az enyém, nem a tiéd, hanem az édes mienk.” (Kazinczy Ferenc)*

Költészet napi flashmob a városi könyvtárban

írta: Kővári Éva szaktanár

A hatvani Ady Endre Városi Könyvtár dolgozói az épület átadása óta néznek egy különös területükre: az első emeleten van egy kicsi átjáró az erkély egy részére. A kicsi átjáró jellegű szobácskában vannak festmények; könyvek már nem, hiszen nem férne itt el polc. Fényből is kevesebb ér ide ablak híján. De az erkélyre való kilépés, a nagy térbe megérkezés élménye többeket is gondolkodóba ejtett. Szerették volna látni, hogy ez a tér él a könyvtár többi terével együtt.

A könyvtárismereti, - használati órákon jártunkban mi is megnéztük ezt a kis teret, és ez ösztönözte a 10.C osztály informatika tagozatos csoportját, hogy az idei tanévben a költészet napjára rendhagyó programot szervezzen. Az ötlet: versek előadása a könyvtár különböző tereiben, hozzájuk illeszkedő tartalommal. A csoport minden tagja előkereste kedvenc versét, és megnézte, melyik térben mondhatná el azt. Tanárként magam is választottam művet, Petőfi Sándor Arany Lacinak írt verses meséjét. Meghívtam továbbá a városunkban ismert költőt, Famosi Lászlót, aki saját verseit építette be a rendhagyó előadásba. Az összeállítás és a próba ösztönzően hatott mindenkire, folyamatosan alakult, bővült új ötletekkel, míg végül április 4-én, 10 órakor megtartottuk az első költészetnapi flashmobunkat.

A hívogató LACI!!! Laci te... hallod-e? Jer ide!... a gyermekkönyvtár legfelső zugában hangzott el, amelyre a közönség megérkezett, helyet foglalt széken, puffon, gyerekkuckóban, ki hol tehetette. A mesét Famosi László Körmeséje követte még ugyanitt.

A gyermekkönyvtár nagytermében hallgattuk meg Arany János A hegedű című verses meséjét Nagy Tímea Zsóka előadásában a sok-sok báb között. Urbán Anna az egyik könyves polc mellett üldögélve emelt le egy kötetet, amely Gazdag Erzsike Könyörgés a szavakhoz című versénél nyílt ki. Buzma Bence Fodor Ákos haikuiból válogatott, a rövid versek a mozgásban lévő csoportot gondolkodtatták el. Itt hangzott el az első: „Itt ülök én, és gondolataim se szállnak sehová se.”

Faludy György Tanuld meg ezt a versemet című költeményét Földes László zenés előadásában hallgattuk meg, énekeltük együtt, így mentünk fel a felnőtt könyvtár tereibe. Életkor szerint a kamasz kuckó következett. Itt ült be a sarokba Koncz Patrik, aki Mazál Ferenc Keménynek lenni versét választotta. A verset sötétben indította el. Az utolsó versszak azonban a sok nehéz élmény felidézését követően reményt hirdet, ezért világosságot gyűjtöttünk: „Segítségemre siet a szeretet, /lehet teljessé tenni az életet, /éljük meg - végre - EGYÜTTLÉT örömét, /hálával feltöltött LÉT köszönetét.” Geiger István az idegen nyelvű könyvek polca előtt állva szavalta Shakespeare 75. szonettjét angolul.

Két szerelmes vers következett a nagyteremben: Ady Endre szobra mellett állva szavalta Maczkó Flóra Ady Őrizem a szemed című költeményét, amely válaszként hangzott el Vörösmarty: Ábránd udvarló versére György Tamás előadásában. Szénási Réka Gyöngyvér a verses polcok előtt adta elő Arany János egyik vígballadáját.

Itt található az az ajtó, amelyik a rejtett erkélyhez vezet. Rehorovszky Szonja választotta ehhez a helyszínhez József Attila Amit a szívedbe rejtész... kezdetű versét. Szavalata közben feltárult az ajtó, így bepillanthattunk mi is az elzárt tér festményei közé.

A szakkönyvtári területen Cseszák Vanda és Koncz Patrik adta elő választott versét: Vanda Tóth Árpádtól Az utazást, Patrik Dóró Sándor Tétova lét című művét. Buzma Bence folytatta Fodor Ákos újabb haikujával: „Léptedért lettem: utad vagyok, célod nem. Lassan fuss rajtam!”

Az olvasó teremben Nagy Tímea Zsóka szavalt ismét, kedvenc versét, Benke Rita A piros kalap című művét.

A körgalérián Mátyássy Gábor festménye előtt Famosi László költő művészetéről írt gondolatait hallgattuk meg. Buzma Bence ismét felvillantott egy Fodor Ákos-haikut: „Új szemmel nézni a régi képre: ez a mi alkotásunk.”

Így érkeztünk meg a nagy aulába. Ekkor már a tér különböző részein álltak szavalóink. Geiger István választása volt József Attila Hetedik című verse, amelynek sorai más-más helyről csendültek fel. Erre válaszolt a Pap Ákos választotta költemény: Tíz.

Zsiga Bálint Csokonai Tartózkodó kérelem című udvarló költeményére az erkélyről érkezett a válasz Urbán Annától, Petőfi Reszket a bokor, mert... versével.

Itt ismét Famosi László szavalt.

Végül a könyvtár Életfa műalkotása előtt állva hallgattuk meg a záró költeményt: Szénási Réka Gyöngyvér előadásában: Jókai Anna Ima Magyarországért. Az „Ámen.” záró szót valamennyi előadó egyszerre mondta ki, így ért véget a költészetnap flashmob.

A programról a városi televízió is beszámolt. Rövid interjút készítettek két résztvevőnkkel: Nagy Tímea Zsókéval és Koncz Patrikkal. Zsóka elmondta: ez az első alkalom, hogy ilyen programban szerepelt, azonban reméli, hogy a jövőben hagyománnyá válik. A könyvtár dolgozói is lelkesedtek a folytatás gondolatáért, és jelezték, szívesen beszállnak ők is egy-egy mű előadásával. Patrik két verset is választott, amelyekben megemlítette a felnőttek és gyerekek kapcsolatát, az élet nagy filozófiai kérdését: a létezés értelmét és a boldogság keresésének témáját is.

<https://hatvanihirlap.hu/verses-flashmobot-rendeztek-a-konyvtarban/>

Könyvtárismertetői foglalkozások a városban

Írta: Sőreginé Kovács Krisztina, a 10.A osztályfőnöke

Az Ady Endre Városi Könyvtár az olvasás és a könyvtári szolgáltatások népszerűsítésére számos foglalkozást szervez iskolai csoportok, civil szervezetek és egyéb látogatók számára. Így gimnáziumunkból is igyekszünk a diákokat szaktárgyi – osztályfőnöki óra keretében elvinni egy bemutatóra

Az idei tanévben a 9.C osztály programját Vitayné Kepes Gabriella igazgatóhelyettes (szülő) szervezte meg, míg a 10.A osztályét Seres Márta felnőtt részleg vezetője, tájékoztató könyvtáros. Ez 2 tanítási órát vesz igénybe; egy általános bejárás után a csoportok érdeklődési köréhez igazítják a második részt. A könyvtárismertető séta során bebarangoltuk az épületet. A recepciónál, a hallban kezdtük az ismerkedést, a ráhangolódást, majd a raktári részlegbe jutottunk be. A gyermekkönyvtári rész színes bábjai mindenkit elvarázsoltak. Az ifjúsági részleg „kuckós helyiségébe” a sci-fik és egyéb könyvek közé többször is visszatértek a diákok. A felnőtt részlegben a 10.A-sok még megtekinthették a kistérségből származó emlékkönyvek időszaki kiállítását. (Néhányan az akkor betoppanó fotós segítségével voltak.) A tudományos munkákat segítő részlegeiket is megmutatták. Felhívták a tanulók figyelmét, hogy TDK-hoz, kutatómunkához, felsőoktatási tanulmányhoz való könyvekből is széles a választékuk, jöjjenek bátran és merjenek segítséget kérni. Bemutatták az adatbázisokat, a bennük való keresést, az éppen folyó digitalizációs munkát, az olvasóterem működését, a könyvtárközi kölcsönzést. A diákok kérdéseire részletes magyarázatokat kaptak, majd a fennmaradó időben szabadon nézelődhettek. A diákok megtudhatták, hogy rövid szabadidőben beugró látogatókat, olvasókat is szívesen fogadnak. A 9.C osztály a humán tagozat révén egy jó hangulatú játékban is részt vehetett.

Mindkét osztály jól érezte magát, hasznosnak találta a foglalkozást, és osztályfőnökként ajánlom bármelyik osztály részére.

Anyanyelvi játékos feladványok a Bajzában – NYELV-ÉSZ vetélkedő

írta: Kovácsné Fazakas Andrea, a humán munkaközösség vezetője

Intézményünk humán munkaközössége a 2022/2023-as tanévben is megrendezte a hagyományos NYELV-ÉSZ elnevezésű versenyt Hatvan és a környékbeli általános iskolák 8. évfolyamos diákjai számára. Erre a rendezvényre 2022. november 24-én került sor 7 csapat részvételével.

A verseny segítségével minden évben a diákok nyelvi műveltségét, logikáját, anyanyelvi készségeit szeretnénk fejleszteni játékos feladatok segítségével, valamint segíteni felkészülésüket a magyar nyelvi központi felvételire. Ebben a tanévben a vetélkedőkön szereplő feladatok egy része a szólásokhoz, közmondásokhoz kapcsolódott, de voltak szókincsfejlesztő, gondolkodásra készítő feladványok is. Például a csapatoknak ki kellett javítaniuk a szólásokba rejtett hibákat, idegen szavak magyar megfelelőit kellett megadniuk, illetve eszperente definíciót kellett írniuk egy-egy szó meghatározásaként. Nagyon jó hangulatú néhány órát töltöttünk együtt a 22-es teremben, a versenyző csapatok lelkesen törték a fejüket a kapott feladatokon, a humán munkaközösség tagjai pedig gyorsan javították a már kész feladatrészeket. Az idei feladatsor összeállítója Forgó-Urbán Anikó tanárnő volt, a szervezési feladatokat Kovácsné Fazakas Andrea látta el.

A versenyen a következő eredmények születtek:

Helyezés	Versenyzők neve	Versenyzők iskolája	Felkészítő tanár neve
1. helyezés	<i>Szókötők csapata:</i> Füstös Dorka Gróz Nikolett Pál Csaba	Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola Hatvan	Molnár Gabriella
2. helyezés	<i>Anyanyelvi bajnokok:</i> Csirke Jázmin Kovács Martin Sebák Benjámín	Petőfi Sándor Baptista Általános Iskola Petőfibánya	Szóllóskey Szilvia
3. helyezés	<i>KERT-ÉSZEK:</i> Antalóczy Zorka Bódi Petra Lackó Hanna	Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola	Palásthy Pálné

A verseny anyagi háttérét az előző évekhez hasonlóan a Civil Alap biztosította. A kapott összeget a résztvevő diákok és kísérőik megvendégelésére költöttük.

Néhány kép a rendezvényről:

„Okos hatodikos” játékos nyelvi verseny a Bajzában

írta: Veresné Kalcsó Krisztina intézményvezető-helyettes

2022. október 13-án délután a Bajza József Gimnázium magyaros munkaközössége ismét játékos nyelvi versenyre hívta a vállalkozó szellemű hatodikos gyerekeket.

A verseny egyik fő szervezője Veresné Kalcsó Krisztina intézményvezető-helyettes volt, aki tavalyelőtt azzal a céllal keltette életre ezt a versenyt, hogy az általános iskolás, alsóbb évfolyamos gyerekek is megismerkedjenek a magyar nyelv szépségeivel, játékoságával és a csapatmunka fontosságával. A magyaros munkaközösség szinte minden tagja részt vett a verseny lebonyolításában, hiszen a Bajzában mindenki szívügyének tartja a magyar nyelv szeretetét és ápolását.

Az idei tanévben 10 csapat, összesen 30 tanuló jelentkezett hét általános iskolából erre a versenyre. Megható volt látni, ahogyan ezek a 12 éves gyerekek még csütörtökön késő délután is lelkesen, odaadással oldották meg a feladatokat, figyeltek egymásra, az irányító instrukciókra, betartva a verseny elején közösen megbeszélt szabályokat. Ez a gyermeki jókedv, kedvesség és lelkesedés az a mozgató erő, amely minket, pedagógusokat ezen a pályán tart, értük érdemes volt hosszú napokat eltölteni a legjobb feladatok válogatásával, a helyszín berendezésével, az ajándékok megvásárlásával.

Az első három helyezett csapat tagjai oklevelet, ajándékkönyvet, és a továbbtanuláshoz plusz pontokat kaptak, amennyiben idén hozzánk jelentkeznek a hatévfolyamos osztályunkba. Az ajándékok megvásárlását Hatvan Város Önkormányzatának Civil Alap pályázata támogatta. Minden induló versenyzőnk kapott még emléklapot és emlékebe egy könyvjelzőt is.

A legjobb eredményt elérő csapatok idén:

helyezés	versenyzők neve	versenyzők iskolája	felkészítő tanár neve
1. helyezés	<i>Szőlőszemek csapata:</i> Berkés Blanka Hucka Natália Tamus Gréti	Nagyrédei Szent Imre Általános Iskola	Varga Katalin Szonja
2. helyezés	<i>Napraforgók csapata:</i> Melykó Emma Pethes Mirella Pethes Patrícia	Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola	Varga Eszter
3. helyezés	<i>Nyelvtörők csapata:</i> Kovács Nóra Kulcsár Jázmin Ruskó Anna Borbála és az <i>Ötös fiúk csapata:</i> Baranyi Benett Bendegúz Balogh Andzseló András	Szücsi Bajza József Általános Iskola Hatvani 5. számú Általános Iskola	Szóka Andrea Nagyné Nagypál Katalin

Radnóti-emléknap Hatvanban

írta: Veresné Kalcsó Krisztina igazgatóhelyettes, a program szervezője

2023. április 25.

A Hatvani Bajza József Gimnázium Radnóti-emléknapot szervezett Hatvan Város Önkormányzatának, a Rákóczi Szövetségnek és az Ady Endre Könyvtárnak a támogatásával.

Az emléknap ötlete még 2022 szeptemberében született meg Tóth Péter Lóránt versvándor és Veresné Kalcsó Krisztina igazgatóhelyettes fejében, akik küldetésüknek tekintik Radnóti Miklós emlékének ápolását Hatvanban, ahol a nagy magyar költő munkaszolgálatosként dolgozott 1942-ben.

Az ötletet tették követték, így jött létre a Radnóti-emléknap végleges programja, melynek fő szervezője Veresné Kalcsó Krisztina, a Hatvani Bajza József Gimnázium igazgatóhelyettese volt. Az emléknapon a végzős bajzás gimnazisták mellett tiszteletét tette Szabó Zsolt abdai polgármester, Szinyei András alpolgármester, Jagodics Milán kabinetfőnök, Szalatnai Gábor, a Hatvani Járási Hivatal vezetője, valamint a hatvani óvodák és általános iskolák vezetői, pedagógusai.

A programot Deák Andrea nyitotta meg üdvözlő beszédével, melyben hangsúlyozta az ilyen kulturális programok fontosságát, és példaként állította a mai diákok elé, hogy Radnóti - életének nehézségei ellenére is - mindig kitartott barátai, szerelme és magyarsága mellett.

Ezután Tóth Péter Lóránt előadó versekkel színesített előadását hallgathatták meg a résztvevők Radnóti életének utolsó hat hónapjáról. A művész úr 2019-ben Radnóti Miklós utolsó útját követve gyalogolt Bortól egészen Abdáig közel 850 km-t, melyről egy dokumentumfilm is készült Radnóti nyomában címmel. A film dokumentumfilm kategóriában megosztott első helyezést ért el az MTVA által szervezett Kós Károly Televíziós és Rádiós Szemlén. A filmben és az előadásában is azt hangsúlyozta a versvándor, hogy mennyire fontos az életigenlés, az élethez való ragaszkodás, mely Radnótit is jellemezte, és amely utolsó

verseiben megjelenik. Radnóti haza akart jutni szeretteihez, barátaihoz, de legfőképpen feleségéhez, Gyarmati Fannihoz, ezért küzdött ebben az erőltetett menetben. Egyszerűen túl akarta élni. Sajnos Abdánál föbbe lőtték és egy tömegsírba temették, melyet csak 1946-ban exhumáltak, ekkor kerültek elő kabátjának zsebéből a Bori notesz címen ismert kötetének versei (Levél a hitveshez, Hetedik ecloga, Razglednyicák stb).

Az előadás után közel százötvenen indultak Radnóti emléksétára a hatvani cukorgyár emlékházaig, köztük bajzás végzős diákok és a meghívott vendégek is. Az emlékháznál Szinyei András alpolgármester úr köszöntötte a résztvevőket, aki kiemelte ezeknek a kulturális programoknak az értékét, valamint azt, hogy mennyire fontos a fiatalokkal is megismertetni a nagy magyar művészek kötődését Hatvan városához.

Alpolgármester úr szavaihoz kapcsolódott Szabó Zsolt, abdai polgármester köszöntője, aki arról beszélt, hogy Radnóti mennyire összeköt bennünket, magyarokat, költészetével, gondolkodásával, életerejével.

Ezt követte Tóth Péter Lóránt beszéde, mely elsősorban a nagy magyar költő művészetére előtti tisztelgés volt. A művész úr örömét fejezte ki a program megvalósulása és a rengeteg

résztevő kapcsán. Megköszönte a város és a gimnázium vezetésének támogatását, hogy ez az emléknap létrejöhetett, és reményét fejezte ki, hogy ebből hagyományt teremthetünk a jövőben.

Ezután Godó Brenda Gyöngyi, végzős bajzás diák a Tétova óda című gyönyörű költeményt szavalta, mely 1943-ban keletkezett. Ekkor már egymást érték a munkaszolgálatok Radnóti életében, de a feleségéhez fűződő erős kötelék átsegítette őt a nehézségeken. Hazavágyott, újra szabad és boldog akart lenni.

Éppen az egyik ilyen munkaszolgálatos időszakról mesélt ezután Bacsa Tibor helytörténész, aki először ismertette röviden a hatvani cukorgyár történetét, majd mesélt Radnótinak arról az 1942. október 14-től november 18-ig tartó 35 napjáról, melyet munkaszolgálatosként a hatvani cukorgyárban töltött. A hatvani cukorgyárban dolgozott, szemetet és cukorrépát kellett vagonokba lapátolnia, valamint a cukorsilót kellett belülről takarítania. Az előadásból kiderült, hogy két versét is Hatvanban írta, az Októbervégi hexameterek és a Kecskék című alkotásait.

Radnóti Miklós

Októbertévi hexameterek

Táncosmedrü, fehérnevetésü patak fut a hegyről,
táncol az őszi levél s taraján kisimulva elúszik.
Nézd csak, az árnyban a som fanyar ékszere villog a bokron
s villog a fényben a kis füvek éle öreg remegéssel.
Még süt a nap, de oly érett már, csak a lassu okosság
tartja az égen, hogy le ne hulljon: félti aranyát.
Lassu, okos vagyok én is e lassu, okos ragyogásban,
féltelek én is a tél hidegétől, tűzifa gondja,
téli ruhák vak gondja növekszik, apad szemeidben
s mint a lehellet futja be tükreit, árad az álmos
bánat a kék ragyogásban, a szádon a mondat elalszik
s ébred a csók. Feketén jön a hó, jön a tél, feketélnék
sarkai máris az őszi nagy égnek, a hajnali órák
léptei már sikosak. Gyere hát elaludni az esték
hosszu szakállá alá; nézd, gyermeked is vagyok én, de
felnőtt, nagy fiad és szeretőd, fele gondra is érett,
nemcsak a versre komoly. Fekszünk majd s hallgatom éji
füllel a szíveden alvó gond ütemét a sötétben.
Hallgatom és várok. S mint ifjú gólyafióka
ősszel szállni tanulván meg-megbillen az égen,
forgok a bő heverőn. S lassan tovaszálok a jajjal.
Átvesszem és ütemes dobogása elaltat, elalszunk, -
ketten az egy gondol. S míg elkap az álom, az éjben
hallani, csapdos az ősz nedves lobogója sötétben.

A helytörténeti előadás után a vendégek megkoszorúzták Radnóti Miklós szobrát, melyet Borbás Tibor szobrászművész alkotott.

A program az Ady Endre Könyvtárban ért véget Tóth Péter Lóránt esti előadásával *Lélek vagyok, élni szeretnék* címmel, mely nagyon szép és méltó lezárása volt az emléknaphoz.

„Ringass emlékekkel teli föld.
Takarj be! védj, villámmal teli ég!
Emelj fel emlék!
Lélek vagyok. Élni szeretnék!”
(Radnóti Miklós)

Rendhagyó énekóra A 10. A, C és 9. C osztályoknak

írta: Szelei Orsolya tanárnő

Vendégeink a Zeneakadémia Kodály Intézetéből érkeztek:

Darázs Renáta – szoprán

Takáts Zsuzsanna – zongora

Zene és szöveg II.

Az órán elhangzott művek

Téma: különböző éneklési módok, a szöveg minél hívebb kifejezése felől megvizsgálva, olyan határtechnikákat is felvonultatva, mint a recitativo vagy a melodráma

John Cage: *A Chant with Claps*

Hildegard von Bingen: *O frondens virga* (gregorián)

Jeney Zoltán: *Én imádoztam* (a *Halotti szertartásból*)

Henry Purcell: *From rosy bowers* (két recitativo a szólókantátából)

Anton Webern: *Dies ist ein Lied für dich allein Op. 3/1*

J. S. Bach: *Ich dein betrübtes Kind* (korálfeldolgozás a *Mein Herze schwimmt im Blut* című kantátából)

Olivier Messiaen: *Vocalise*

Kurt Weil: *Speak low* (a *One Touch of Venus* című musicalből)

Erik Satie: *Sylvie* (*Trois mélodies de 1886*)

G. F. Händel: *O, Sleep!* (ária a *Semele* című operából)

Arthur Coquard: *A la bien-aimée* (melodráma)

A rendhagyó énekóra célja, hogy diákjaink találkozzanak a klasszikus zenével, olyan koncertélményük legyen, ami nem elriasztja, hanem közelebb hozza őket ehhez a művészeti ághoz, hiszen a zene közelebb hozza egymáshoz az embereket és a kultúrákat, amire a 21. sz. elején olyan nagy szükség van. Yehudi Menuhin szavaival élve: „Szavakkal már nagyon sokszor visszaéltek, különösen a korunk társadalmában egyre növekvő tudatlanság következtében. A zene azonban továbbra is módot ad arra, hogy az emberek ma is megértsék egymást, amikor az emberiségtől a múlt előítéletei távolabb állnak, mint valaha, de megerősödve kerülnek előtérbe azok az örök értékek, amelyek mindig részét képezték bármely nép minden művészi megnyilvánulásának.

A matematika-informatika munkaközösség programjai CISCO ÉS MI/AI

A 9–10-es matematika–fizika tagozat tanulmányi látogatása

írta: Szelei Orsolya tanárnő

Iskolánk tanulói harmadik alkalommal látogattak az amerikai központú, nemzetközi Cisco cég budapesti irodájába, ahol ez alkalommal a mesterséges intelligencia mibenléte és az adatbiztonság szerepe volt a legfontosabb téma.

A 9–10-es matematika–fizika tagozatos diákok három előadást hallgattak Németh Zoltán, Csordás Szilárd és Ács György urak jóvoltából:

- a Cisco szerepe az informatika világában
- AI - avagy MI: hol tartunk, milyen területen milyen változást hozott és a lehetséges forgatókönyvek a jövőre nézve
- Adatbiztonság

Az előadásokat - tényleg - vidám kvízek színesítették, melyeket egy nyereség is megkoronázott: gratulálunk Borodi Marcinak a webkamerához!

Végül egy pizza mellett jóllakva még egy kötetlen beszélgetés is belefért.

Tanulói vélemények a Cisco-nál tett kirándulásról:

„A mai napban a legjobb Szilárd előadása volt, ami inkább volt tapasztalati előadás, mint elméleti. Mindhárom előadás szórakoztató volt, bár az időbeli csúszásnak nem örültem.” (Anna)

„Nekem tetszett az, hogy érdekesek voltak a prezentációk. Annak is örültünk, hogy volt lehetőség étkezésre és kávé/szörp/kakaó fogyasztására. Valakinek tetszett, hogy a tudását nyereséggel díjazták.” (Sára)

„A tagozatos kirándulás legérdekesebb részének a biztonságos jelszavak és a hackelés rejtjelmeit bemutató előadást tartottuk. Az előadók nagyon közvetlenek és felkészültek voltak, így az előadásaik is élvezetesre sikerültek. Örültünk, hogy a cég életébe bepillantást nyerhettünk.” (Adél)

„Nekem a mai napban Szilárd előadása tetszett a legjobban. Tetszett az előadás módja, s valahogy ez a rész érdekelt a legjobban. Tetszett a kvíz is a legvégén.” (Janka)

„A Cisco foglalkozási köre nagyon tetszett. A mesterséges intelligenciáról szóló előadás hosszú volt, de élvezhető. A hackeléssel foglalkozó bemutatót tökéletesre csinálták, mert interaktív léte mellett sokat tudtunk meg belőle. Az előadók értették a dolgukat, jól magyaráztak.” (Máté)

„Az előadás tetszett nekünk. Érdekesnek tartottuk, ahogy a mesterséges intelligenciával kapcsolatban kitértek minden részletre. Nekünk Szilárd előadása tetszett a legjobban, amit a hackelésről tartott.” (Viktor)

Látogatás a Deloitte-nál

“A jó nem elég jó”

írta: Szelei Orsolya, Varju Krisztina

Június 8-án a 10.C osztály informatika tagozata a Deloitte budapesti irodájába kapott meghívást az őszi klímavédelmi vetélkedőn való sikeres szereplés után.

A téma ez alkalommal a vállalati kultúra, a munkaerő-piaci szereplés, a majdani készségek és képességek, a lehetőségek, a környezetvédelem megjelenése szabályozási szinten, a sikeres kommunikáció titka és fontossága, valamint az átgondolt pályaválasztás volt - többek között.

“Sztárellátásban” volt részünk: a HR igazgató, az egyik projektcsoport, ennek egyik klímastratégiai felelőse, a vállalati pszichológus, mind-mind olyan prezentációkat és egy önismereti játékot tartottak ennek a pár gyereknek, ami nem elsősorban a Deloitte-ről mint cégről szólt, hanem csupa olyan témáról, ami nem tananyag, de a felnőtt élet fontos része.

Természetesen a cégről is hallottunk alapvető információkat. Megtudtuk, hogy négy könyvvizsgáló cég van a világon, melyek közül a Deloitte az egyik, egyben Magyarországon a legnagyobb. A világ 500 “legmenőbb” cége 90%-nál ők dolgoznak 150 országban 415 000 munkatárssal az alábbi területeken: válságkezelés, problémamegoldás, tanácsadás, tapasztalatcsere, adózás. Mivel nincs más termékük, csak a szolgáltatás, ezért a munkavállalókat nagyon megbecsülik.

Gyönyörű környezetben voltunk, kicsit sportoltunk, érdekes témákról beszélgettünk és finomakat ettünk is.

Erdős Pál matematikai tehetséggondozó program

Írta: Sőregi Kinga 11. A osztályos tanuló

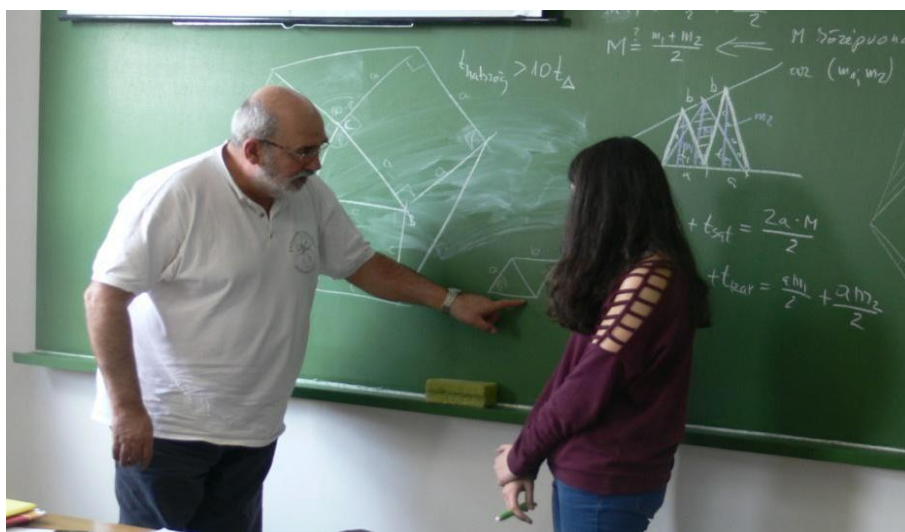
Az Erdős Pál Matematikai Tehetséggondozó Iskola egy országos szervezésű program, amely szeptembertől egészen márciusig tart. Minden hónapban 1 hétvégét tűznek ki a program lebonyolítására, mely rendszerint péntek délután kezdődik és vasárnap délben ér véget. Helye Veszprémben van a Pannon Egyetem támogatásával.

Ahogy a nevében is benne van, a program célja a matematikai tehetséggondozás. A „tábor” folyamán nem kizárólag a rutinszerű eljárások begyakorlására fektetnek hangsúlyt, hanem törekednek a hatékony matematikai gondolkodási folyamatnak az elsajátítására. Rendszerint nem az iskolában, a mindennapokban használt, előforduló problémákat mutatnak be a diákoknak, hanem érdekes, olykor nehéz feladatok kerülnek terítékre. Ezen feladatok segítségével a programban tanulók eredményesebben szerepelnek saját iskolájukban, de akár az országos versenyeken is. Az órákon a csoportban való munkálkodás áll a középpontban. Nemcsak a feladatok, hanem a programban tanító középiskolás, egyetemi tanárok is hozzájárulnak a teljesítményhez. Egy-egy hétvégén hétszer 90 perces (14 iskolai tanóra) matematikai foglalkozás zajlik kiscsoportokban évfolyamonként.

Ugyanakkor a hétvége nem kizárólag a tanulásról szól. A fennmaradó időben a szabadidős programokkal személyiségfejlesztés és ismeretbővítés történik, illetve kapcsolatépítés a hasonló érdeklődésű tanulókkal. Lehetőség van a város felfedezésére, a tábor biztosította társasjátékok használatára, valamint egyéb fakultatív programokra.

És mivel évközben a csapat jól összeszokott, ezért júniusban lehetőség van egyhetes táborozásra Keszthelyen. Persze „Erdős-iskolához” hűen vannak matematikai foglalkozások és persze szabadidős programok (a Festetics kastély megtekintése, a Balaton, séták a városban, túrák, csapatsportok, esti társasjátékok, összejövetelek, kvízek).

Ha érdeklődnél a program iránt, akkor a honlapjukon is utána lehet olvasni: <https://erdosprogram.hu/>.

Matematikaverseny az általános iskolás tanulóknak - 2022

írta: Budai Csilla, a matematika–informatika munkaközösség vezetője

A Hatvani Bajza József Gimnázium matematika–informatika munkaközössége az általános iskolák hetedik és nyolcadik évfolyamos tanulóinak idén is megszervezte a kétfordulós matematikaversenyt.

Az általános iskolás versenyen a nyolcadikos felvételihez hasonló feladatok megoldásával mérhették össze erejüket a tanulók. A felkészülést segítette az online elérhető gyakorló feladatsor:

https://docs.google.com/forms/u/3/d/1VYrES4GHx6ZYLQCRMs42YwJRmU1MmHzXqnH RVAGrkGc/edit?usp=drive_web

Az általános iskolákban tanító kollégák visszajelzése szerint a versenyen való részvétel erősen motiválja a tanulókat a feladatok megoldásában, jobb eredményt érnek el a felvételin.

A versenyt a hatvani és környékbeli általános iskolák hetedik és nyolcadik évfolyamos tanulói számára hirdettük meg. A verseny első fordulója egy feladatsor megoldásából állt, amit a gimnáziumban, illetve idén két külsős helyszínen írtak meg a tanulók. Az első forduló feladatlapot 122 fő oldotta meg. A feladatokat a munkaközösség tagjai javították ki. A legjobb eredményt elérő 31 tanulót hívtuk be a második fordulóra. Mindkét forduló feladatlapját Nagyné Koncz Teréz tanárnő állította össze. A helyezetteket emailben értesítettük, és az iskolájukon keresztül kapták meg a jutalmakat

A dobogós helyezést elért versenyzők:

Nyolcadik évfolyam

- I. helyezett: Császár Csanád, tanára: dr. Csillag Imréné
Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola
- II. helyezett: Prouteu Fleur: Kádár Emese
Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola
- III. helyezett: Angeli Áron, tanára: Kádár Emese
Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola

Hetedik évfolyam

- I. helyezett: Seres Borbála, tanára: Fekete Zoltánné
Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola
- II. helyezett: Nagy Fanni, tanára: Székelyné Kiszél Erika
Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola
- III. helyezett: Székács Lázár Dániel, tanára: Polgár Bettina Kitti
Hévízgyörki Petőfi Sándor Általános Iskola

Gratulálunk a versenyzőknek és felkészítő tanárainknak! 😊

Képek a matematikaverseny I. fordulójáról:

A matematikaverseny döntőjén:

RO-PI -kupa megújult formában

írta: Budai Csilla munkaközösség-vezető és Székelyné Kiszél Erika szaktanár

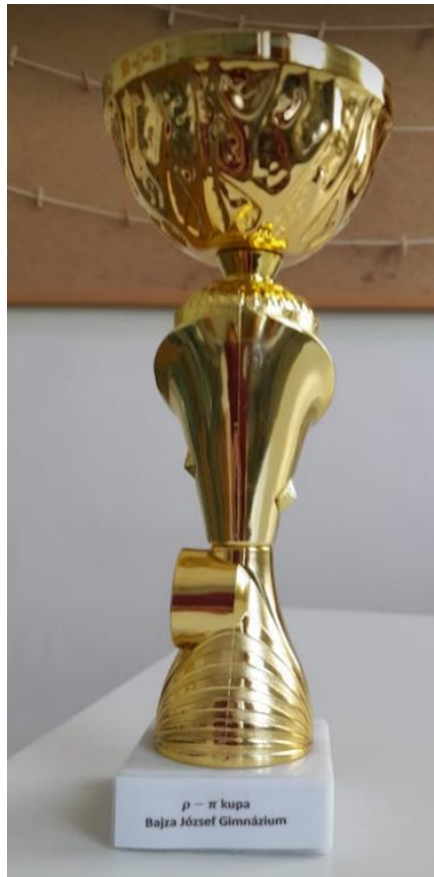
A matematika–informatika munkaközösség már több alkalommal megszervezte a RO-PI kupát. Eddig játékos akadályverseny formájában tettük. Ebben a tanévben pedig kiterjesztettük az osztályok közötti vetélkedővé. A diákok a feladatokat szétosztották és egy-egy feladatsorral 3-4 fő foglalkozott. Az osztályfőnökök visszajelzése szerint még mindenki lelkesen vett részt a feladatok megoldásában.

Az utolsó tanítási napon az osztályok játékos feladatokat kaptak:

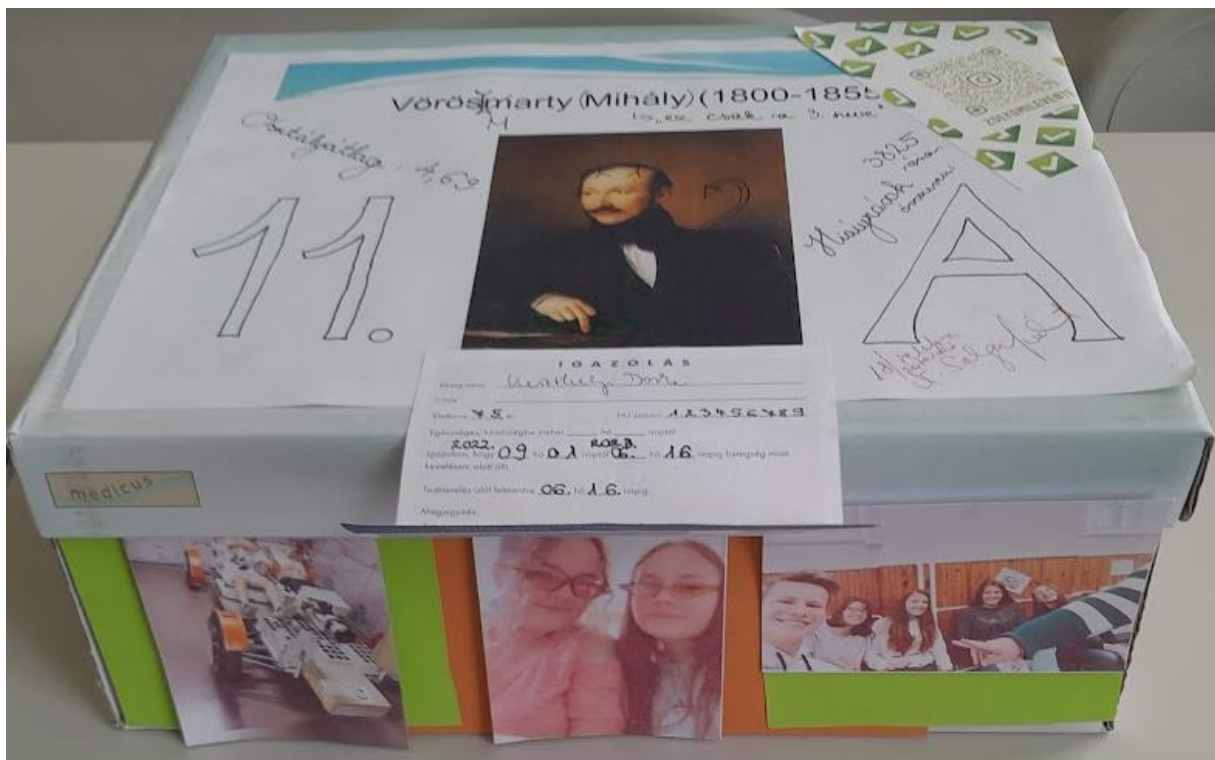
- Egy cipősdobozt kellett kidekorálni az osztályra jellemző díszítéssel.
- Visszafelé lejátszott zenét kellett felismerni pl.: Beethoven- Sors szimfónia, Queen-We are the champions, Péterfy Bori- Hajolj bele a hajamba, AC/DC. Highway to hell, KFT- Afrika...
- Volt matematikai–logikai feladatsor. Ebben például betű-számrejtvény, versben megfogalmazott feladatok.
- NONOGRAM-ot kellett megoldani.
- Volt játékos teszt: ki mit tud a tanárainkról:
  - Ki kezelt ágyút, ki vezetett teherautót,
  - Ki nyert orosz szépkiejtési versenyt,
  - Ki tanítja ugyanazt a tárgyat, mint az anyukája
  - Ki szereti a szusit?Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre keresték a választ a csapatok.
- Nyelvi fejtörő is szerepelt a feladatok között
- Volt egy igaz-hamis játék a természet csodáiról.

A vetélkedőn a diákok nagy lelkesedéssel vettek részt annak ellenére, hogy az utolsó iskolai napon került rá sor. A legtöbb pontot a 11. A osztály érte el, így ők vehettek részt egy közös pizzázáson

Köszönjük a Hatvan Város Önkormányzatának támogatását!

A vándorszerleg

A nyertes osztály doboza

Készül a 10.A osztály doboza

A 10.A osztály oldja a feladatokat

Scratch programozási verseny

írta: **André Mihály intézményvezető-helyettes, a verseny szervezője**

A 2022/23-as tanévben is megszerveztük a Scratch programozási versenyt. A versenyt általános iskolások számára hirdettük meg, online formában, a feladatokat otthon oldották meg a versenyzők, és emailben küldték el megoldásaikat a zsűrinek.

A versenyre 21 általános iskolás diák jelentkezett. A versenyzőknek három programozási feladatot kellett megoldaniuk:

Az első feladatban az online bántalmazással kapcsolatos veszélyekre kellett felhívni a versenyzőknek kortársaik figyelmét.

A második feladatban "síugró verseny"-játék programot írtak a tanulók.

A harmadik feladatban egymásra épülő mintákat készítettek a versenyzők.

A résztvevők magas színvonalú munkákat küldtek be az értékelő tanároknak. Az értékelést Varju Krisztina tanárnő és André Mihály tanár úr végezték.

I. helyezett: Vitkai Dániel, a kaposvári Nagybaldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanulója, aki önállóan készült fel a versenyre!

II. helyezett: Köles Bence, a Turai Hevesy György Általános Iskolából, felkészítő tanára: Tarcsi Anna tanárnő.

III. helyezett: Kis Dániel, a Galgahévízi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolából, felkészítő tanára: Benedekné Fekete Hajnalka tanárnő.

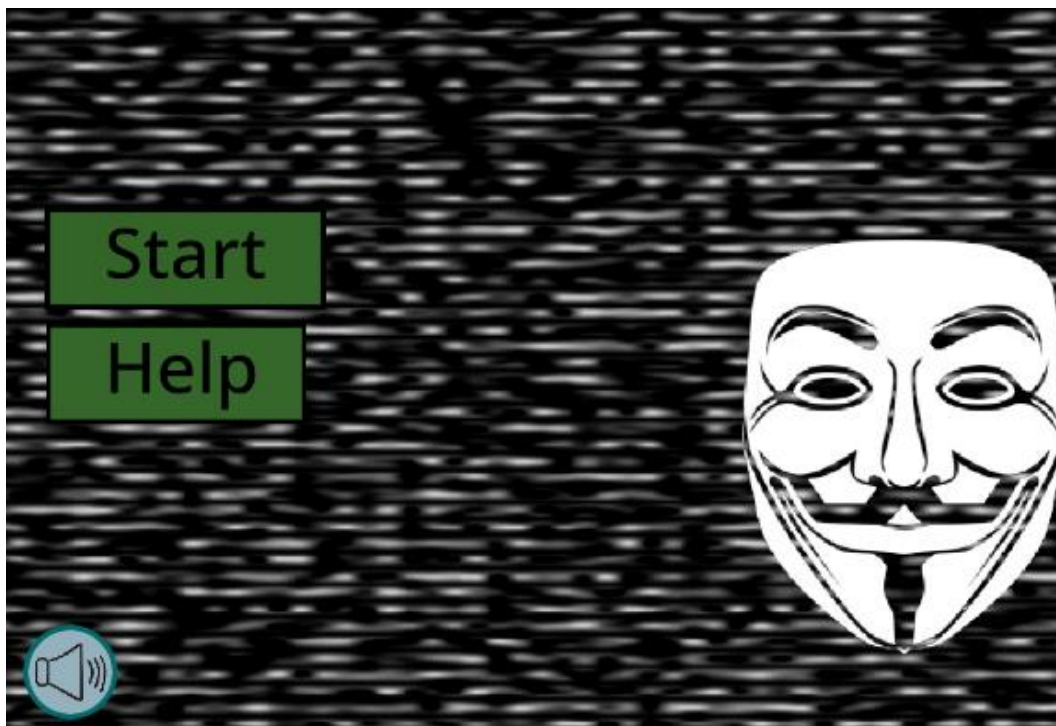
Minden résztvevő versenyzőnek és felkészítő tanáriaknak gratulálunk!

Képernyőképek a Scratch-versenyre beküldött programokról:

Hallottál már a cyberbullingről, azaz az internetes bántalmazásról, zaklatásról?

Méter 124.8

Eredmények

1 Ugró1 125m

+ hosszúság 1 =

1. helyezet 125 2. helyezet 0 3. helyezet 0

Nyomd meg az A, B, C gombokat,
hogy lásd az A, B és a C megoldást!

Nyomd meg a T betűt és add meg
a paramétereiket!

Skool STEMSisters Ösztöndíjprogram 2023 tavaszán

írta: Sőregi Kinga 11.A osztályos tanuló

A Skool egy olyan civil szervezet, amely 2014 óta több mint 5000 gyermek számára mutatta meg a digitális alkotás örömét. Olyan fiatalokat érnek el (lányok, hátrányos helyzetűek, konvergencia régióban élők), akik ma még alulreprezentáltak az IT iparágban. A használható tudás biztosítására partnerkapcsolatokat alakítottak ki a technológiai szektor meghatározó vállalataival, akik tágra nyitják kapuikat a gyerekek előtt. Az általuk kifejlesztett oktatási tematika és módszertan élményszerű foglalkozásokat nyújt, a programozás tanulását örömteli felfedező tevékenységként élik meg a résztvevők. 2019-ben A Skool kapta Magyarországon először a Finn Esélyegyenlőségi Elismerést, a Hän-díjat.

A STEMSisters Ösztöndíjprogram lényege, hogy még több lányt inspiráljanak arra, hogy elmélyítse tudását egy általa választott tech területen! Ez fiatal, főleg középiskolás lányok számára szóló 3 hónapos program, melynek során a résztvevők megismerkednek az IT általuk választott területével (Big Data, Backend, Frontend, Ethical Hacking, UX, AI&ML). Mindezt kellemes, családi hangulatban teszik, mivel a program elején minden lány mellé osztanak egy a témában jártas mentort, aki segíti a Menteeeket a tanulásban. Az ösztöndíj kikötése, hogy a résztvevőknek készíteniük kell egy projektet, melyet a záró ceremónián mutatnak be. A programot 3 szakaszra osztják. Minden szakasz elején/végén személyesen találkozik minden mentor és mentorált valamelyikük munkahelyén. Ekkor van lehetőség megismerni a többiekkel, megvitatni az elmúlt hónap történéseit.

A jelentkezéshez készíteni kell egy 1-2 perces videós bemutatkozó anyagot, amelyben el kell mondani, miért szeretnél a STEMSisters Ösztöndíjprogramban részt venni. Ez alapján történik a kiválasztás és a mentor megkeresése. Ez a képzés nemcsak hogy ingyenes, hanem még ösztöndíjat is ad. Az első hónapban, azon belül az első héten a mentor és a mentoráltja megismerkednek egymással, majd kezdetét veszi a tanulás. Egy online képzést biztosítanak a választott témához kapcsolódóan. Így lehet megismerni az alapfogalmakat, megszerezni a legfontosabb általános ismereteket. A második hónapban a lányok megismerkednek a saját mentoruk cégével, milyen is egy munkahely az IT világában, hogyan kerültek erre a pályára. Valamint befejezik a kiválasztott kurzusokat, és kitalálják a végső projekt témáját. Ezt az utolsó, harmadik hónapban készítik el a résztvevők, melyet prezentáció formájában mutatnak be a záró rendezvényen.

Én a weblapszerkesztés témakörét választottam, azon belül is a BackEnd és FrontEnd világgal ismerkedhettem meg. Így a BlackRock csapatából volt a mentorom. Végső projektemként egy adatbázisra épülő könyvkölcsönző weboldalt hoztam létre. Az oldal egy általam kitalált könyvtár honlapját imitálja.

Nagyon hasznos és érdekes volt a program. Szívesen ajánlom az érdeklődő lányoknak. Minden év tavaszán és őszen is indul.

Bővebben olvashattok erről: <https://www.stemsisters.hu/>

Matematika–fizika faktos kirándulás – 2023

írta: Budai Csilla szaktanár

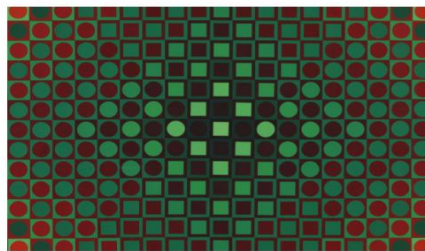
A 11. évfolyam matematika–fizika faktosaival Budapestre kirándultunk május 25-én.

A kirándulás során megtekintettük a Vasarely Múzeumot, majd délután a Medve-go vetélkedőn vettünk részt a Gellért-hegyen. A vetélkedő során a csapatoknak különböző érdekes feladatokat kellett megoldani az egyes állomásokon, amelyeket az okostelefonjukra kaptak meg. Nehezítette a csapatok dolgát a meredek terep és hogy nem mindig érzékelték a telefonok helyzetét a rendszer. De a szép kilátás és a jó idő kárpótolt bennünket.

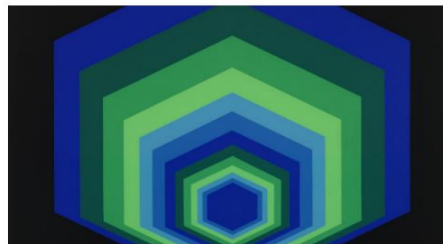
Képek a Vasarely kiállításról:

Fekete-fehér-korszak

Permutációk és algoritmusok

Hódolat a hexagonnak

A Gellért-hegyen

A kilátás a Gellért-hegyről

Indulásra kész a csapat: Rácz Máté, Zólyomi Levente és Garami Dominik

Rollerrel gyorsabb (Güray Bence)

Biológia tagozatos kirándulás

írta: Bárdos Fanni, 10. A osztályos tanuló

2023. május 14-15-én a biológia–kémia tagozatos bajzás diákok az Aggteleki Nemzeti Park környékére mentek kirándulni. A programokat Kiss Judit tanárnő, Illésné Törő Melinda tanárnő és Illés Sándor tanár úr szervezték.

Május 14-én reggel 8 órakor busszal indultunk el a gimnázium elől. Első állomásunk a Vöröstői barlang volt, ahol egy 2 órás barlangtúrán vettünk részt. A barlangban nagyon szép cseppköveket láthattunk, köztük Magyarország legmagasabb álló cseppkővét, a 19 méter magas Csillagvizsgálót. Emellett megnézhattuk a teljes barlangi sötétséget, valamint az Óriások termét, ahol a legjobb a barlang akusztikája.

A következő programunk egy felszínen vezetett gyalogtúra volt, Aggtelektől Jósvafőig. Itt karsztos formákkal ismerkedhettünk meg, megfigyelhettük a fedett és fedetlen karsztformákat. Az időjárás nem kedvezett nekünk, a túra közepén sajnos eleredt az eső, amely később a többi programot is befolyásolta.

Szállásunkra, amely a Szögligeten található Szalamandra házban volt, vasárnap késő délután érkeztünk. Itt finom, meleg vacsorával vártak minket. Az esti programok között szerepelt az éjszakai túra, de ez a sok esőzés miatt elmaradt. Helyette közös activityzéssel töltöttük el az időt, amely vidám hangulatban telt.

Hétfőn reggeli után elhagytuk a szállást, és Szinpetribe indultunk. Itt megcsodálhattuk a világ legnagyobb könyvét, a papírgyártás folyamatát, valamint Gutenberg-korabeli nyomdagépeket. Itt található a Magyarországon egyedülálló papírmalom, ahol merített papírt lehet készíteni.

Mivel a tervezett keleméri láptúrán nem tudtunk részt venni, így utolsó programként Szilvásváradon elsétáltunk a Szalajka-völgyben található Fátyol-vízeséshez. A séta „jutalma” finom házi rétes volt, többféle ízben.

Este fáradtan, de élményekkel, tudással gazdagodva értünk haza. Köszönjük tanárainknak, hogy megszervezték nekünk ezt a szép kirándulást!

Bioszféra vetélkedő

írta: Kiss Judit, a természettudományos munkaközösség vezetője

A 2022–2023-as tanévben is megrendeztük a több mint 20 éves múltra visszatekintő természetismereti és környezetvédelmi vetélkedőt. Idén, az általános iskolák igényeit is szem előtt tartva az egyik témakör egészségvédelemre módosult, és a versenyt Bioszféra vetélkedőre kereszteltük át. A verseny nagy sikernek örvend a hatvani és a kistérségi általános iskolákban. A versenyre 4 fős csapatokban 7-8. osztályos gyerekek jelentkeztek, minden iskolából egy. A két írásbeli forduló természetismereti, környezetvédelmi és egészségügyi kérdéseket tartalmazott. Az első forduló az invazív és adventív növényfajokkal foglalkozott, és ehhez kapcsolódóan, önálló feladatként a diákok a szűkebb lakókörnyezetük invazív fajait gyűjtötték össze terepi munkán.

A második forduló szorosan kapcsolódott az elsőhöz, hiszen ezen növényfajok allergizáló hatásáról oldottak meg feladatokat a diákok. Minden írásbeli forduló két fő részből tevődött össze, és mindkét témában megjelent a kor szellemének megfelelően az önálló munka, a projektmunka.

A döntőbe az írásbeli fordulók alapján a legjobb öt csapatot vártunk idén. A diákok itt is két feladatsort oldottak meg az előzetesen megadott témák alapján, és néhány percben bemutatták a kistérségükben előforduló invazív fajokat, és felméréseket készítettek ezek egészségre és környezetre gyakorolt hatásáról, valamint megoldásokat kerestek ezen fajok visszaszorítására. A bemutatásra bármilyen technikát választhattak. Volt videós, ppt-s, poszteres bemutató is. Érdekes, színvonalas munkák születtek. A diákok nagyon felkészülten érkeztek hozzánk, szoros versenyben mérték össze tudásukat.

A verseny fontos célja volt a természeti kincsek megismertetése, az egészségre nevelés és a környezeti nevelés. A részt vevő diákok nagy része ezúton ismeri meg iskolánkat, és az előző évek tapasztalatai szerint sokan választják közülük iskolánkat. A három első helyezett plusz felvételi pontszámmal is segíthette a sikeres felvételijét a Bajzába.

Kísérletbazár a Bajzában

írta: Kiss Judit munkaközösség-vezető

2023. június 1-én több mint 100 bajzás diák töltötte meg az ódon épület földszinti termeit, a tornatermet és a laborokat. Céljuk az volt, hogy természettudományos kísérleteket mutassanak be diáktársaiknak és az ide érkező vendégeknek. Nagy érdeklődés övezte ezt az eseményt a kistérségben, aznap több mint 1000 kisiskolás látogatott el iskolánkba. Tanulóink nagyon sok érdekes, színes- szagos kísérletet állítottak össze. A rendezvény célja a diákok motiválása a természettudományos tantárgyak felé, és a már meglévő ismeretek elmélyítése. A saját diákjaink mellett ellátogattak hozzánk volt, már egyetemista tanítványaink is, és különböző külsős egyetemek, cégek is tartottak bemutatókat. A Bosch képviselői például áramköröket állítottak össze a gyerekekkel, de a BME is képviseltette magát egy mágneses tér hatását bemutató kísérlettel.

Nagyon fontosnak tartjuk ezt az eseményt, mert nemcsak tagozatos gyerekek vesznek részt rajta, hanem más tagozaton tanuló diákok is kedvet kapnak a kísérletezéshez, és ez segíti a motivációjukat a természettudományos tantárgyakhoz.

A hozzánk látogató kisdíákok szívesen vesznek részt a programokon, otthon sokan próbálják el ezeket a kísérleteket.

Igyekszünk a visszajelzések alapján minden évben megújulni, és az igények alapján módosítani a szervezést és a kísérleteket.

„A természettudomány szolgál az emberiség fejlődésének legjobb mércéjéül; csak amennyire az ember a természetet ismeri, annyira ismeri önmagát.”

Christian Friedrich Hebbel

Kutatók Éjszakája 2022-ben

írta: Sőreginé Kovács Krisztina szaktanár, az egyik szervező

A Kutatók éjszakája minden év szeptember második felében egy Európa-szerte megrendezett ingyenes eseménysorozat a tudomány és a kutatói életpálya népszerűsítésére. Mivel ez egy látványos rendezvény, így bármely korosztályú diákságot leköti.

Hagyomány, hogy a gimnázium természettudományt kedvelő diákjaival az ELTE TTK campusára látogatunk el. Mivel Kiss Judit tanárnő végzett az egi Eszterházy Egyetem kémia szakán és az idén ezt a tantárgyát is tanítja, még nagyobb lelkesedéssel szervezte, népszerűsítette az eseményt. Így a megszokott kis szervező csapatunk (Balázsne Dobák Angelika, Budai Csilla, Kiss Judit és Sőreginé Kovács Krisztina tanárnők) két busznyi diákkal utazott a programra, sok olyan tanulóval, akik idén voltak először. Csatlakozott hozzánk Tóth-Gyulafalvi Annamária tanárnő is.

Az egyetem északi és déli tömb épületeiben voltak látogathatók az interaktív kísérletek és előadások. A diákok kis csoportokban önállóan vagy tanári kísérettel járták végig a sokszínű programokat a biológia, földrajz, fizika, kémia, informatika tanszékeken. Így a felsőbb évesek már az előttük álló egyetemista diákévekbe is betekinthettek. Most az egyik legnépszerűbb program az önvezető autó bemutatója volt az épület garázsában egy elkülönített részen, illetve szokásosan a kémia tanszék látványos kísérleti bemutató előadása a humort sem nélkülöző magyarázatokkal.

Mivel a természettudományos szakmák választéka szélesedik, de még nem elég népszerűek, ezért fontosnak tartjuk ezeket az iskolán kívüli rendezvényeket, ahol diákjaink más módon tapasztalhatják meg a tudományok szépségét, így érdeklődőbbé, elhivatottabbá válhatnak. Jól kiegészíti az iskolai oktatásunkat. Ezért a jövőben is szívesen megszervezzük.

Mi a Lányok Napja?

írta: Sőreginé Kovács Krisztina, szaktanár, szervező

Egy nap, amikor a lányoké a főszerep. Egy nap, amikor fiatal lányok ezrei szereznek életre szóló inspirációt pályaválasztásukhoz. Egy nap, amikor az ország tech-vállalatai, egyetemei és kutatóintézetei engednek bepillantást a kulisszák mögé. Egy nap, amikor a tudományos, technológiai és műszaki szakmák megnyílnak a lányok előtt.

A Lányok Napja az ország legnagyobb lányoknak szóló pályaeorientációs napja.

Az idei eseményt a Nature-díjas Nők a Tudományban Egyesület 2023. április 27-én szervezte meg immár 12. alkalommal.

Miért csinálják?

A műszaki, tudományos és informatikai területeken dolgozók 90%-a férfi, vezető pozícióban pedig szinte egyáltalán nem találni nőt. A fiatal lányok már az iskolában is kevésbé merik próbára tenni magukat a “fiús” tárgyakban, és nehezebb érvényesülniük ezeken az órákon. Pedig a lányoknak is van helye a műszaki tudományokban, és szükség is van rájuk. Megmutatják a szakmának: érdemes a nők oktatását és karrierjét is támogatni a kutatás–fejlesztés és innováció területén! Inspirálják, bátorítják a fiatal lányokat, hogy felfedezhessék szunnyadó tehetségüket a STEM (természettudományok, technológia, mérnöktudományok, matematika) területekhez közel álló szakmákban. Ezért a résztvevők interaktív programokon gyakorló mérnököktől, kutatóktól első kézből kapnak információkat a szakmák valódi kihívásairól és a lányok elhelyezkedési lehetőségeiről. Elmerülhetnek a kémcsövek, a robotok és precíziós műszerek világában. Beleeshetnek a trendi irodák kulisszatitkaiba, és testközelből tapasztalhatják meg, mennyi lehetőséget nyithat meg előttük a természettudományos tárgyak szeretete.

A lányok kiválasztják a programok közül a nekik leginkább tetszőt és jelentkeznek rá.

A 9–10. évfolyamos lányok tizenkét fős csapata a Robert Bosch Elektronikai Kft-nél tett látogatást Hatvanban.

„Már korábban is hallottam róla, de most először vettem részt Lányok Napja programon. A gyárlátogatás során megmutatták nekünk, hogy mennyi apró részletre kell odafigyelni ahhoz, hogy az egyes alkatrészek tökéletesen működjenek, ezen kívül láthattuk, hogy ezeket a precíz munkálatokat nem csak a férfiak, de a nők is végezhetik, irányíthatják. A programot érdekesnek és motiválónak tartottam, jövőre is szívesen részt vennék egy hasonló pályaeorientációs napon.”

„Nagyon klassz volt ez a nap. Jó volt látni egy gyárat belülről, ahol sok nő is dolgozik. Tudtam, hogy a gyár területén komoly előírások vannak. Most meg is tapasztalhattuk: belépőkártyát készítettek a portán, az üzemlátogatás előtt védőruhát kaptunk, amit előírás szerint kellett felvenni, az üzemrészekhez való beléptetés kettős azonosítással történik és végig kísérettel, még az ebédlőbe is csak együtt, kísérettel mehettünk. A program során találkoztunk női vezetővel különböző területekről. Ők meséltek a munkájukról és az idáig vezető útról.”

A Hatvan TV felvételét erről a napról itt lehet megnézni:

<https://www.youtube.com/watch?v=nmpK6-v0Jhs>

A 11. A osztályos lányok budapesti programokon vettek részt: a BlackRocknál és a Richter Gedeon Gyógyszergyárban jártak.

„A BlackRock egy multinacionális cég, amely befektetésekkel foglalkozik. A Lányok Napja program keretein belül betekintést nyerhettünk a cég működésébe. A budapesti székházban a rendszer- és szoftver fejlesztésekkel foglalkoznak. Megismerhettünk olyan munkaköröket, melyekről előtte még nem hallottunk (Scrum Master, UX/UI designer, BackEnd Frontend fejlesztő, ...). A cég törekszik arra, hogy az IT-világában ne csak a férfiak, de a nők is részt vehessenek. Nagyon érdekes volt ez a nap, sok információhoz jutottunk.”

A program segítséget nyújt a tanároknak, osztályfőnököknek és szaktanároknak is abban, hogy megmutassák a lányok számára a választható továbbtanulási lehetőségeket és szakmákat, így segítve a pályorientációt, pályaválasztási döntésük meghozatalát. Szélesebb látókör, kapcsolati rendszer, képzési- és továbbképzési lehetőségek nyílnak meg a lányok számára. Jövőre, 2024. április 25-én várják a lányokat! Ajánljuk figyelmetekbe! (<https://lanyoknapja.hu>)

NTA program – Gödöllő

2023. április

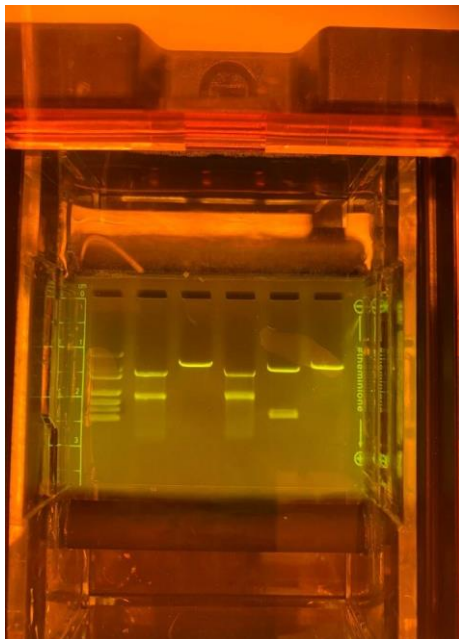
írta: Hermann Hanna Klára, 11. A osztályos tanuló

Április végén ismét lehetőségünk volt részt venni a Nemzeti Tudós Akadémia programján a Gödöllői Premontrei Szent Norbert Gimnáziumban. A gyakorlaton a környékbeli iskolák tanulóival együtt a Bajza József Gimnázium képviselőjében hárman voltunk jelen.

Elsőként meghallgattuk Kerényi Zoltán, a premontrei gimnázium biológia szakos tanárának előadását a CRISPR módszer felhasználásáról a gabonatermelésben, mely lehetőséget nyújt a gabonafélék fertőzés elleni védelmében vegyszerek használata nélkül, hiszen a növények DNS-ének kifejeződését változtatja meg. Ezt követően a CRISPR működési elvéhez hasonló módon alkalmazhattunk enzimeket a DNS adott ponton történő elvágásához, majd kísérletünk sikerességét gén elektroforézissel ellenőrizhettük is.

Mindez kitűnő betekintést adott a jelen biológiájának egyik jelentős vívmányába és annak széleskörű alkalmazásába. Ez a módszer még nem szerepel tankönyveinkben, de a jövő szempontjából meghatározó. Lehetőségünk volt olyan eszközök használatára, melyek a Bajzában nem elérhetőek. Ilyen volt az automata pipetta, az elektroforizáló-készülék és a centrifuga.

Összegezve hatalmas élmény volt számunkra a gyakorlat, rengeteg új ismeretre tettünk szert, illetve megismerkedhettünk a biológia egy folyamatosan bővülő ágával. A megszerzett tudást felhasználhatjuk a következő évi biológia OKTV és az emelt szintű érettségi sikeres megírásához.

Tehetségkutató fizikaverseny

írta: **Budai Csilla munkaközösség-vezető**

A Bajza József Gimnázium természettudományos munkaközössége az általános iskolák hetedik és nyolcadik évfolyamos tanulóinak szervezett tehetségkutató fizikaversenyt.

A versenyzők 2-3 fős csapatokban készültek egy-két kísérlet bemutatására. A kísérletekre való készülés, a bemutató prezentáció elkészítése és a kísérlet bemutatása során a tanulók sokat tanultak. Szépen, érthetően magyarázták el a látottakat. Nagyon sokféle témakörben láthattunk kísérleteket. Pl.: zenélő poharak, gyümölcselemek, szappanbuborék, egyensúly, hőtágulás, tűztornádó, optikai illúziók is szerepeltek a repertoárban.

A verseny végén külön díjaztuk a három legeredményesebb hetedik és nyolcadik évfolyamos csapatot:

A dobogós helyeket az alábbi csapatok szerezték meg:

8. évfolyam

I. helyezés: Hipszki Botond, Császár Csanád és Geczki Andor - Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola. Felkészítő tanáruk: Péter László.

II. helyezés: Gyurkó Szabolcs (8.), Jakab Edvin (7.)- Boldogi Berecz Antal Általános Iskola- Felkészítő tanáruk: Kovácsné Varga Katalin.

Megosztott III. helyezett:

Gerhát Martin és Szűcs Szabolcs- Gyöngyösi Egressy Béni Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola. Felkészítő tanáruk: Tóth-Gyulafalvi Annamária,

valamint Füstös Dorka és Pál Csaba-Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola. Felkészítő tanáruk: Fekete Zoltánné.

7. évfolyam:

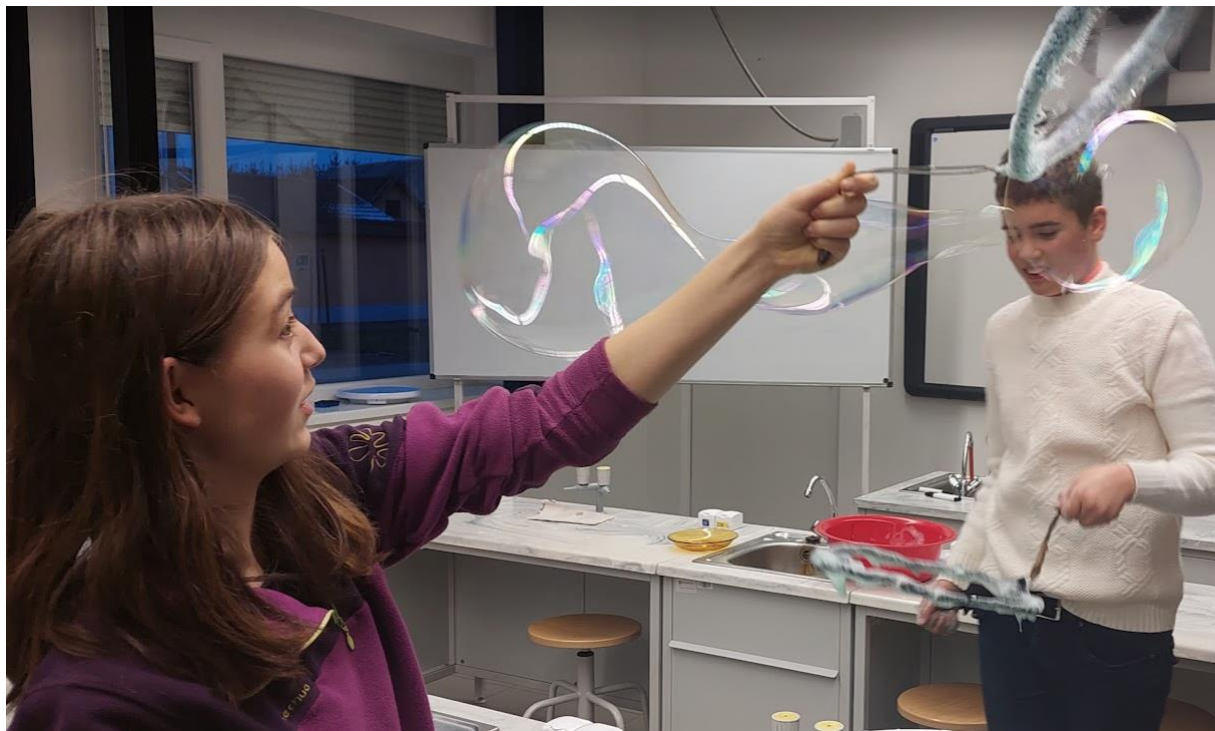
I. helyezés: Nagy Fanni, Rusai Réka Liza, Szép Norka - Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola. Felkészítő tanáruk: Péter László.

II. helyezés: Koller Anna⁷, Varga Hanna - Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola. Felkészítő tanáruk: Péter László.

III. helyezés: Zölei Gréta, Balogh Anna- Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola. Felkészítő tanáruk: Péter László.

Szívből gratulálunk a versenyzőknek és felkészítő tanáraiknak! 😊

Egyhetes kaland a CERN-ben

írta: Budai Csilla szaktanár

Középiskolai tanárként vehettem részt a fizikatanárok számára a CERN-ben szervezett programban. Franciául: Conseil européen pour la recherche nucléaire, azaz Európai Nukleáris Kutatási Szervezet, a világ legnagyobb részecskefizikai laboratóriuma. Kollégáimmal együtt 2019-ben pályáztunk, de az utazásra a pandémia miatt csak 2022-ben került sor. A hosszú várakozási idő alatt az online találkozó és a Wignerben szervezett előtalálkozó mégis lehetőséget nyújtott arra, hogy kicsit betekinthesünk a Wigner és a CERN világába, valamint, hogy kollégákkal is megismerkedjünk.

Mindig is fontosnak tartottam, hogy diákjaim élményekben gazdagon éljék meg középiskolás éveiket és a fizikaórákat. Iskolánkban rendszeresen szervezünk kirándulásokat, kísérleti bemutatókat, igyekszünk kihasználni a pályázatok nyújtotta lehetőségeket is. Tanítványaim különösen élénken érdeklődnek a modern fizika iránt, így sokan vannak, akik minél többet szeretnének tudni a számukra furcsán hangzó nevű részecskékről is. Mivel ez a terület a tananyagban elég szűkszavúan szerepel, és az én ismereteim is hiányosak, elavultak voltak, nem igazán tudtam, hogyan tudnék bepillantást nyújtani számukra e csodálatos világba. Emiatt és a programban már korábban részt vett kollégáim lelkes beszámolójának hatására jelentkeztem a továbbképzésre.

Nagyon tetszett, hogy szinte minden nap volt előadás és labor/kiállítás-látogatás is. Az előadások tematikája jól egymásra épült, sok széles területet érintett. Már az, hogy megismerhettem az előadókat, a személyiségüket, az is inspiráló volt számomra. Elhivatott tudósok sokrétű érdeklődéssel. Remek érzékkel választották meg azt a szintet, amit be tudunk még fogadni, de azért át tudják adni a téma tudományos tartalmát is. Nagy segítség a megértésben és az ismeretek továbbadásában is, hogy az előadások prezentációi és néhányuk a felvétele utólag is a rendelkezésünkre áll.

Az elemi részecskék világával már korábban diákjaimmal együtt próbáltam ismerkedni, amikor részt vettünk a „Legyél te is részecskefizikus” programon Wignerben. Akkoriban úgy éreztem, hogy „elveszünk” a sok részecske kavalkádjában. Most, hogy alaposabban és közelebbről szerezhettem információt a felfedezésekről és standard modellről, úgy érzem, kicsit rendeződtek a dolgok a fejemben. Oláh Éva tanárnő bemutatta saját fejlesztésű kockajátékát, melynek segítségével játszva ismerkedhetnek meg a diákok az elemi részecskék világával. A kockajáték mellett készítettünk részecskéket jelképező muffinokat is. Nagyon népszerűek voltak. Alkalmadtán ki fogom próbálni a tanítványaimmal otthon is 😊.

Nagyon tetszett a ködkamraépítés, ezt is szeretnénk a Bajzában is megvalósítani. Az eszközök, anyagok beszerzése folyamatban van.

A müondetektor építése jó kis csapatépítő munka volt, igyekeztünk minden munkafázist kipróbálni. Sajnos nőként még fizikatanárként sincs elég tapasztalatom a gyakorlatias

dolgoiban, de ebben most sikerélményem volt. Érdekes volt arról is hallani, hogy milyen területeken alkalmazzák ezt a típusú detektort.

A látogatások során lassan összeállt bennünk a kép arról, amit már a bevezető dián is láthattunk, hogy hogyan épül egymásra a gyorsítók/ lassítók detektorainak bonyolult rendszere. Kísérőink lelkesen magyarázták az egyes egységek működésének lényegét, rávilágítottak a technikai megvalósítás egy-egy fontos részletére.

Az adatközpontot is megtekintettük, láthattuk az adatok feldolgozására és továbbítására szolgáló korábbi és mai eszközöket is. Engem nagyon meglepett, hogy a CERN-ben újra mágnesszalagon tárolják az adatokat, persze ez sokkal modernebb változata annak a mágnesszalagnak, amiről annak idején betöltöttük a C64-be a kedvenc játékunkat.

Talán a legnagyobb élmény a CMS volt számomra, annak ellenére, hogy „csak” a szerelőcsarnokba mehettünk be. Viszont a liftezés és az óriási, valós méreteket tükröző kép érzékeltette velünk, hogy milyen fantasztikus teljesítmény ennek a detektornak a megépítése. Itt láttuk a proton útját bemutató animációt is. A detektorhoz kicsit közelebb haladva megtapasztalhattuk, milyen erős a mágneses tér: a gémkapcsok furcsa alakzatba álltak be.

A CERN területén üveglakok biztosították, hogy betekinthesünk az irányítóközpontokban folyó munkába anélkül, hogy zavarnánk, vagy esetleg megfertőznénk az ott dolgozókat. Bemutató videók, eszközök, interaktív ismeretterjesztő anyagokat találtunk a legtöbb helyen. Számos helyszínen találhatóak a CERN történetére utaló tárgyak, emléke, igaz, csak a legfontosabbak, ügyelve arra, nehogy múzeumban érezzük magunkat.

A Mikrokozmosz kiállításon is láthattunk sokféle gyorsítót és detektort, illetve azok modelljeit, és itt is sok interaktív lehetőség állt a látogatók rendelkezésére.

Lenyűgözött bennünket, amit Ana Godino mesélt a most épülő Science Gateway-ről. Remélem, láthatom majd ezt is egyszer.

Nagyon örültünk a nem szakmai programoknak is, a kirándulásnak, a kincsvadászatnak a városban és a sajtófondü- vacsorának is.

Érdekes volt arról hallani, hogy a CERN-beli eredményekből milyen sok mindent hasznosítanak ma már pl. az iparban, vagy a gyógyászatban is.

Ami a legmélyebb benyomást tette rám, az a légkör: hogy egy ilyen óriási szervezetben több ezer különböző nemzetiségű, vallású tudós milyen jól tud együttműködni a tudomány érdekében. Nagyon tetszett, hogy a művészet és a vallás is megjelent, amerre jártunk, egy-egy műalkotás erejéig. Erősítette bennünk azt a meggyőződést, hogy a tudománynak a világról alkotott képe összehangolható a vallással és a művészet szemléletessé teheti azt.

Meggyőző volt a nyitottság és az ismeretterjesztés fontossága, valamint az, hogy a tanári program részeseként kiemelt figyelmet kaptunk, nemcsak a magyar szervezők, fizikusok, hanem a CERN programszervezői: Jeff és Ana részéről is.

Nagyon örülök, hogy ilyen sok lelkes, elhivatott kollégát ismerhettem meg. Ez a társaság is hozzájárult ahhoz, hogy nagyon jól éreztem magam.

Remélem, sikerül hamarosan egy bajzás csoport utazását is megszervezni.

Hálás köszönettel tartozom a program szervezőinek: Oláh Éva Máriának és Horváth Dezsőnek, valamint a Wigner Fizikai Kutatóközpontnak, a CERN munkatársainak, hogy lehetővé tették számomra ezt fantasztikus utazást.

Megérkezett a csapat, háttérben a Mont Blanc

Az antianyaggyárnál

A CERN vezérlő központja

A CMS-nél

Erős mágneses tér a CMS közelében

Készül a ködkamra

Elkészült a müon-detektor

Kirándulás Chamonix-ba

A Mont Blanc, sajnos a viharos idő miatt nem működtek a felvonók

A gleccser belsejében

Genf- kilátás a katedrális tornyából

Genf- Nemzetek Palotája

Tanártovábbképzés a szegedi ELI-ALPS Lézeres Kutatóintézetben

Írta: Illésné Törő Melinda, kémia-biológia szakos szaktanár

A Szegeden megépült ELI Attoszekundumos Fényimpulzus Forrás (ELI-ALPS) lézerközpont, amelynek a fő küldetése a nagy csúcsintenzitású és nagy átlagteljesítményű lézerek tudományos és technológiai fejlesztésének elősegítése, valamint a tudomány különböző területein való felhasználása.

Az ELI-ALPS főbb kutatási és alkalmazási területei:

VEGYÉRTÉK-ELEKTRON VIZSGÁLATOK

Az ELI-ALPS által biztosított extrém-ultraibolya és röntgen források segítségével a kémiai reakciók végbemeneteléért felelős vegyértékelektronok tanulmányozása révén új kutatási lehetőségek nyílnak meg az atomokon és molekulákon belüli folyamatok nagy időfelbontású vizsgálata területén.

ATOMTÖRZSI-ELEKTRON VIZSGÁLATOK

A nagy fotonenergiájú, nagy fényerejű extrém-ultraibolya és röntgen források alkalmazásával az atomtörzs elektronjainak nagy időfelbontású vizsgálata is megvalósíthatóvá válik. Az ELI-ALPS fényforrásainak egyedülálló kombinációjával lehetőség nyílik a törzselektronok dinamikájának attoszekundumos léptékű követésére.

4D KÉPALKOTÁS

Az atomok, molekulák, kristályok és nanostruktúrák egyaránt atommagokból és elektronokból épülnek fel. Ezen részecskék térbeli (3D) elrendeződése határozza meg az anyag szerkezetét és alapvető tulajdonságait. Ha a rendszert gerjesztik, akkor a válaszreakció jellege és lefolyása időben (1D) és térben (3D) leképezhető lesz, így lehetővé teszik az elektronok mozgásának attoszekundumos időbeli és atomi léptékű térbeli megjelenítését.

RELATIVISZTIKUS KÖLCSÖNHATÁSOK

A nagyintenzitású lézerimpulzusok anyaggal való kölcsönhatása jellemzően atomi léptékű (femtosekundumos, attosekundumos) időskálán megy végbe. Ezen folyamatok vizsgálatához nagyintenzitású lézerimpulzusokra és ezekhez szinkronizált attosekundumos próbaimpulzusokra van szükség. Pontosan ezt a kombinációt valósítja meg a szegedi ELI-ALPS létesítmény, amely lehetővé teszi például a lézeres részecskegyorsítást.

BIOLÓGIAI, ORVOSI ÉS IPARI ALKALMAZÁSOK

Új kutatási területek nyíltak meg, és új megközelítési formák válnak megvalósíthatóvá. A lehetséges alkalmazási területek között szerepel többek között az orvosbiológia, a kémia, az éghajlat, az energetika, anyagtudományi fejlesztések, a félvezetők és még számos terület.

2022 augusztusában részt vehettünk középiskolai tanároknak szóló továbbképzésen, ahol iskolánkat Budai Csilla, Illésné Törő Melinda és Illés Sándor kollégák képviselték.

A továbbképzés céljai:

Az ELI ALPS bemutatása, ahol megismerkedhettünk többek között a csúcstechnológiát képviselő kutatási berendezések épületrészeinek tervezésekor és megvalósításakor alkalmazott speciális műszaki megoldásokkal, elsősorban a rezgésvédelem, a termikus stabilitás, a relatív páratartalom, a tisztaterek és a sugárvédelem területén.

A középiskolai tanárok lézerekkel és lézeres kutatásokkal kapcsolatos ismereteinek frissítése.

Az ELI ALPS oktatást támogató programjainak megismerése.

Előadást hallottunk az ELI-projektről, az ELI ALPS technológiai felszereltségéről, az adott kutatási lehetőségekről és az ELI ALPS kutatási eredményeiről.

Előadásokat hallgathattunk „lézerek a mindennapjainkban”, „fény-anyag kölcsönhatás a nanovilágban” vagy „Gyógyítás láthatatlan sugarakkal” címmel.

Átnéztük a természettudományos tantárgyak középiskolai tananyagában megjelenő lézeres vonatkozású tartalmakat, különböző szakos tanárok részvétele esetén a tantárgyak közötti kapcsolódási lehetőségeket.

Megtekintettük a kutatóintézetet, és lehetőséget kaptunk az ELI ALPS-ban dolgozó kutatókkal való kötetlen beszélgetésre.

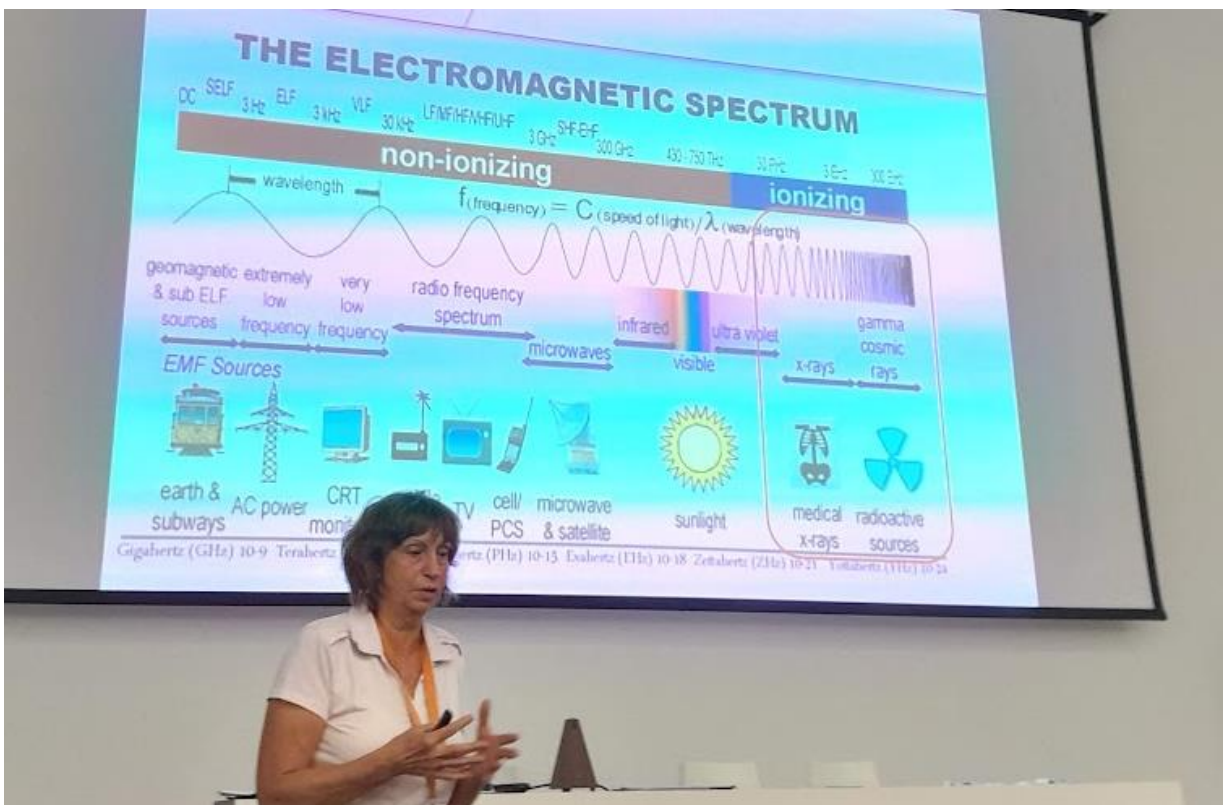
Megismerkedtünk az interaktív látogatói térrel, és tájékoztatást kaptunk a szervezhető intézettelátogatásokról.

Zimányiné Horváth Vera, a látogatóközpont vezetője üdvözli a résztvevőket

Csoportkép a továbbképzés résztvevőiről

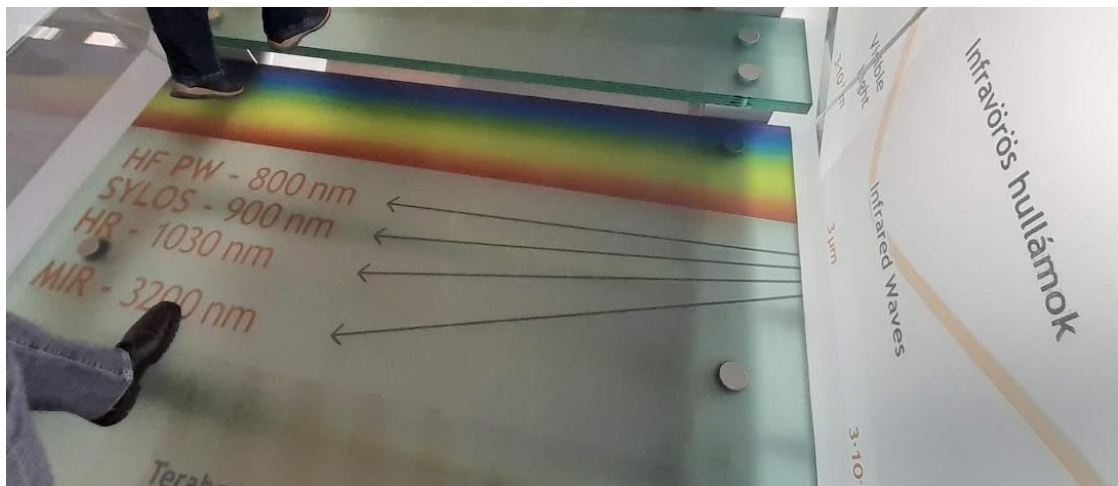
Gyógyítás láthatatlan sugarakkal című előadás

Budai Csilla és Illésné Törő Melinda a próbababa mellett.
Ilyen ruhát kell viselni a lézerek közelében, nehogy porszem kerüljön az érzékeny
műszerekbe.

Elektromágneses hullámok spektruma a lépcső mellett

A látható fény az elektromágneses spektrumon belül

A fényhárfa

Tudósok képei az üvegfelületeken

Az épületkomplexum lenyűgöző belseje

A történelem munkaközösség programjai

2022 novemberében tett történelem faktos kirándulás

írta: Sarlósi Szonja 11. B

A 11. évfolyam emelt törisei egy borongós őszi napon vágtak neki a várva várt budavári kirándulásnak. Töri faktosként már én is nagyon vártam programjainkat, hiszen azok interaktívan mutatták be nekünk a történelmet, mélyítették el tudásunkat. Mivel sűrű nap elé néztünk, reggel indultunk el a budai várba busszal.

Legelső úticélunk a Mátyás-templom volt, ahova Kovácsné Kiss Éva tanárnő vezetett fel minket a legnagyobb lelkesedéssel. A mesés, történelmileg igen fontos templomot idegenvezetővel tekinthettük meg, rácsodálkozhattunk a szebbnél szebb díszítésekre, szobrokra, az oltárra, az orgonára, miközben a templom történetét is megismerhettük.

Ezután utunk a Hadtörténeti Múzeumba vezetett, de még előtte körbenéztünk a templom környékén, fotózkodtunk Szent István lovasszobránál, valamint élvezhettük a Parlamentre néző elbűvölő kilátást.

Egy kellemes séta után a Hadtörténeti Múzeumban egy szakképzett hadtörténész tartott számunkra fegyverbemutatót Az íjtól a puskáig címmel. Bár sokan azt gondolhatták, hogy ez fiúknak való téma, de az érdekes, interaktív előadás mindenkit lekötött. Évszázadok fegyvereit mutatta be, miközben sok fegyvert élőben, közelebből is szemügyre vehettünk. Az előadás végén "ki is próbálhattunk" párat.

Következő állomásunk a Nemzeti Galéria volt. Itt is mélyíthettük tudásunkat, valamint a töri iránti szerelmünket, hiszen a galéria történelmi festményeit kerestük fel tárlatvezetővel. Ez a program is elnyerte sokunk tetszését, hiszen gyönyörű, a magyar történelem számára fontos műalkotásokat láthattunk, miközben a tárlatvezető segítségével elemeztük őket. Volt szerencsénk látni a Vajk megkeresztelése, a Hunyadi László siratása, a Dugovics Titusz önfeláldozása, a II. Lajos holttestének megtalálása, az Egri nők, valamint a Budavár visszavétele c. festményeket, amelyeket olyan neves művészek alkottak, mint például Benczúr Gyula, Székely Bertalan, vagy Madarász Viktor. Ezután még egy kis ideig magunktól is körbenézhattunk a galériában, majd mindezek után napunk a végéhez ért.

Számomra és barátaim részére is ez a kirándulás felejthetetlen élmény marad, hiszen olyan helyekre jutottunk el, ahova magunktól nehezen tudnánk, és bár oktatási célokból jártuk végig a történelmi programokat, azok a figyelmünket lekötötték, és mindenki számára érdekesnek bizonyultak.

A kommunista diktatúra áldozatainak emléknapja

írta: Bányainé Szalai Edina szaktanár

Az Országgyűlés 2000. június 13-án elfogadott határozata értelmében minden év február 25-én tartják a kommunizmus áldozatainak emléknapját. Idén a 12. évfolyam történelem emelt szintű csoportjának diákjaival emlékeztünk az áldozatokra. A műsorban szerepeltek: Csikós Eszter, Mócsa Cintia, Víg Hanna Klaudia, Kovács Hunor Attila, Szonda Szabolcs Dávid, Géczi Boglárka, Szabó Bálint.

1947. február 25-én Kovács Bélát, a Független Kisgazdapárt főtitkárát a megszálló szovjet katonai hatóságok jogtalanul letartóztatták és a Szovjetunióba hurcolták, ahol nyolc évet töltött fogságban.

Hogyan is történhetett meg mindez? Milyen okok vezethetnek odáig, hogy egy törvényesen megválasztott, mentelmi joggal rendelkező parlamenti képviselőt egy idegen ország hatósága elhurcol, fogságban tart?

Ha az előzményeket kutatjuk, akkor a 19. század közepéig, Marx és Engels Kommunista kiáltványáig és a marxizmus eszméinek elméleti megfogalmazásáig kell visszamennünk. Milyen jó lett volna, ha ezek a gondolatok csak a könyvek lapjain maradnak meg! De sajnos kialakultak olyan történelmi szituációk, amelyek megteremtették ennek az eszmerendszernek a gyakorlati megvalósítását.

Először az első világháborúban kimerült Oroszországban 1917-ben Lenin és a bolsevik párt révén valósult meg a proletárdiktatúra. Lenin halála után Sztálin teremtette meg a kommunista diktatúra mintaállamát a Szovjetunióban – a személyi kultusz, a tervgazdálkodás, a gulág, a terror alkalmazásával. Elsöpörhette volna ezt a rendszert a történelem, de a második világháborúban az alkotmányos berendezkedésű országok a náci Németország veresége érdekében összefogtak a sztálini Szovjetunióval, ami győztes pozícióba emelte a kommunizmust is. Így Sztálin a háború után uralma alá vonta Európa középső és keleti részét, és végrehajtotta a kommunista fordulatot.

Magyarországon a szovjet csapatok felszabadító–megszálló hadműveletei során megtapasztalták az ázsiai barbárságot és kegyetlenséget. Nők sokaságát erőszakolták meg, hiába rejtegették őket, kenték be korommal a lányok arcát, nem menekülhettek. Sokszor nemcsak azok váltak áldozattá, akik elszenveték az erőszakot, hanem a családtagok is gyógyíthatatlan sebeket hordoztak életfogytiglan. Nem menekülhettek a málenkij robot elől sem, sokakat elhurcoltak kényszermunkára, megfosztva őket életük legszebb éveitől, ha egyáltalán túléltek.

A második világháború után a belpolitikai helyzet alakulásába Magyarországon is beavatkoztak a szovjetek: látszólag engedték a demokratikus többpártrendszer megvalósulását, de kezdettől fogva a moszkovita kommunisták és a szovjet tanácsadók révén beszivárogtak a hadsereg, a gazdaság, a belügy irányításába. Az 1945-ös választásokon győztes Kisgazdapártot azonban nem tekintették potenciális szövetségesüknek, és a szalámipolitika alkalmazásával elindult a Kisgazdapárt és a demokratikus pártok bedarálása. E lépések eredménye volt, hogy Kovács Bélát, a párt főtitkárát 1947. február 25-én este letartóztatták és a Szovjetunióba hurcolták.

1947 májusában a Svájcban tartózkodó Nagy Ferenc miniszterelnököt is bevádolták és lemondásra kényszerítették. Az 1947-es kékcédulás választásokon a választási csalások sem biztosították a kommunisták többségét, ezért Sztálin utasítására létrejött 1948. június 12-én az állampárt, a Magyar Dolgozók Pártja a kommunista és a szociáldemokrata párt egyesítése révén. Ennek mindenható vezetője Rákosi Mátyás, Sztálin legjobb tanítványa lett, aki vakon követte példaképe minden lépését.

A kommunizmus mindent igyekezett elsöpörni a régi polgári társadalomból, a hagyományos értékrendből. Támadást indított az egyházak ellen, így koncepciós pert követően bebörtönözték Mindszenty József esztergomi érseket, kivették az oktatást az egyház kezéből, felszámolták a vallási ünnepeket, és helyette új ünnepeket honosítottak meg: a fenyőünnepet, az alkotmány ünnepét, a tanácsköztársaság és a felszabadulás ünnepét. Új alkotmányt vezettek be, s azt mondták, hogy minden hatalom a dolgozó népé.

Módszereiket az embertelenség, a terror jellemezte: az ÁVH révén mindenkit megfigyeltek, lehallgattak, besúgóhálózatot működtettek, beszivárogtak az emberek magánéletébe, mindennapjaiba. Senki sem volt biztonságban: ez volt a fekete autó, a csengőfrász, az Andrassy út 60. pincebörtönei, az internáló- és munkatáborok félelmetes világa. Bárkit perbe foghattak, még a párt prominens képviselői sem kerültek el sorsukat. Rajk László pere mindenki számára nyilvánvalóvá tette, hogy nincs kegyelem. A kor embere azonban ezeket a tragédiákat is igyekezett a maga keserédes módján humorral feldolgozni. Ezt tanúsítja az ismert vicc is:

Hárman ülnek egy sötét cellában, és kérdezik egymástól, hogy ki miért van itt.

- Én azért vagyok itt, mert szidtam Rajk Lászlót!

- Én azért, mert dicsértem Rajk Lászlót! És te miért ülsz?

- Én vagyok Rajk László.

Az 1950-ben létrehozott recski munkatábor is a rendszer terrorisztikus módszereinek bizonyítéka. Az itt fogvatartott mintegy 1500 kényszermunkás a magyar társadalom minden rétegét képviselte. Ők maguk építették fel barakkjaikat, az őrtornyokat, kerítették be magukat

többszörös szögesdrót kerítéssel. Sziklát fejtettek, követ törtek az útépitésekhez. Naponta 12-14 órát dolgoztak, nem több mint 1000 kalóriányi élelemmel. Számosan éhen haltak, vagy az andezitbányában balesetben veszítették életüket, s volt, akit az örök agyonlőttek. Senki sem tudja pontosan, hogy a halottakat hol temették el. Akik túléltek a megpróbáltatásokat, 1953 nyarán és őszén szabadultak. Arra kényszerítették őket, hogy kötelezvényt írjanak alá, mely szerint a kényszermunkatáborról, ottani megpróbáltatásairól soha szót nem ejtenek. Az egykori munkatábor feloszlása után néhány esztendővel lebontották, a barakkok helyét befásították, hogy nyoma se maradjon. A kommunista rezsim alatt a magyar hatóságok mindvégig állították, hogy a recski tábor sosem létezett. A munkatábor, az Andrassy út 60. és Kistarcsa borzalmairól hitelesen számolt be Faludy György író-költő, aki maga is mindhárom helyen szenvedett, s csak 1953-ban szabadult.

A szenvedés ábécéje – Börtönversek című kötetének jegyzetében így ír:

„A fejben való versírást már az ÁVO pincéjében megszoktam és megszerettem; részben erőt adott és részben meg is nyugtatott, amiért mesterségemet gyakorolhatom. Legfőbb gondom az volt, hogy verseimet emlékezetembe véssem. Reggelenként felmondtam magamnak mindazt, amit addig írtam: száz sort, ötszázat, ezret.

Legjobb barátaim és számos rabtársam tanulta meg verseimet. A megtanulás indoka az volt, hogy költeményeimet meg kívánták menteni az utókor számára, illetve hogy gyöngé fizikumommal valószínűtlennek tűnt, hogy túléljem Recsket.

Amikor a recski tábor feloszlatták, engem az utolsó csoporttal engedtek ki. Így költeményeim egy része előttem érkezett a szabadba. Egyik fogolytársam, Gábori György szabadulása után mindjárt felment feleségemhez, és elmondta neki a *Zsuzsának a Tömlöcből* című versem első három szakaszát. „Tovább nem tudom” – mondta. – „De holnap szabadul Egri Gyurka, az is feljön hozzád és elmondja neked a következő öt szakaszt.”

Rákosi és az 1956-os forradalom után a Kádár-korszak következett. Kádár illegitim módon történő hatalomszerzése 1956-ban szintén szovjet segítséggel történt. Az ország miniszterelnökét, Nagy Imrét s társait koncepciós perben elítélték, majd 1958-ban kivégezték. Az 1956-os forradalmat ellenforradalomként tanították az iskolában, elfedték a rendszer valódi arcát azzal, hogy megteremtették a gulyáskommunizmust, viszonylagos jólétet biztosítottak azért, hogy eltereljék az emberek figyelmét a diktatúra létezéséről. De hazugsággal nem fedhető el a bűn. Azt hitték, ha nem lehet beszélni az igazságról, akkor az nem is létezik. De tévedtek. A történelem örök tapasztalata, hogy minden korszak elmúlik, minden nagyhatalom, minden diktatúra eltűnik egyszer. Bármilyen jóléti politikával is igyekezett Kádár megnyerni az

embereket, rendszere ugyanolyan diktatúra volt, mint Sztáliné, Rákosié, Mao Ce-tungé, Ceaucescué, Castróé vagy Pol Poté. Bármibe csomagolják, a lényeg ugyanaz marad: félelemre épülő, elnyomó, erkölcstelen rendszer, ami hamis célokért, álideákért áldozott fel milliókat a 20. században, és még ma is regnál bizonyos országokban, ahol porba tiporják az emberi jogokat, és erőszakkal, megfélemlítéssel, hamis propagandával kényszerítene az emberek többségére olyan célokat, amelyek egy szűk kisebbség érdekeit szolgálják.

Ne hagyjuk, hogy még egyszer „nagy ugrás, kulturális forradalom, munkásórség, ötéves tervek, kollektivizálás, cenzúra, gondolatrendőrség” szabályozza életünket, és hogy hataloméhes diktátorok kihasználva gyengeségünket és félelmünket, fölénk kerekedjenek és élőködjenek rajtunk.

Mindannyiunk kötelessége, hogy ezeket az ismereteket és tapasztalatokat átadjuk a következő generációnak, hogy felismerjék, ha ilyen veszély fenyegeti őket. Reménykedjünk: az ember természetes szabadságvágya mindig felülemelkedik minden zsarnokságon. Álljon itt Faludy György: Egy helytartóhoz 25 év után című versének részlete emlékeztetőként.

*„Tied a jelen. Agycenzúrázott
múltaddal mint vagy? Olykor, esti
csendben
hallod-e újra, ahogy Rajk barátod
nyakcsigolyája reccsen?
Ha altatóval sem tudsz már aludni:
Tóth Ilonka sóhaja utolér-e,
s Losonczy hörgése, akinek kását
töltöttél tüdejébe?
Mint víz alatti, elmerült harangok:
hintáznak-e hajnal fele agyadnál
a tizennyolc esztendősk iskolások,
kiket felakasztattál?
És a jövő? Aki még el nem gárgyult,*

*az ismeri a kilövőpályákat,
miket a ruszkik szerte a Dunántúl
gyér erdeibe vágtak.
(...)
Mit bánod ezt? Amíg élsz, zsíros torkok
csámcsognak körül és ha meghalsz, tested
dísz sírba kerül. És hol vannak ők már,
akik utat kerestek,
hogy nagyhatalmak öngyilkos viszálya
közt magunkat békésnek és szabadnak
tudjuk egyszer? Nagy Imre így kívánta.
Őt is felakasztattad.”*

A Felvidéken jártunk a Rákóczi Szövetség támogatásával

A beszámolót írták a 10. C informatika tagozatos diákjai

2023. június 5-én reggel 8 óra előtt gyülekeztünk a Hatvani Bajza József Gimnázium előtt. Miskolc felé haladtunk az autópályán, Hidasnémetinél léptük át a határt és meg sem álltunk a Szádelői-völgyig.

A Szádelői-völgy a Gömör-Tornai-karszt egyik legszebb és legnépszerűbb kirándulóhelye. Az osztállyal ez volt az első célpontunk hétfőn. Először elindultunk a patak melletti ösvényen egy kellemes völgyben, majd felmentünk a hegy tetejére, ahol gyönyörű kilátás fogadott minket. A szádelői fennsíkon haladtunk. Előfordult, hogy rossz felé indultunk el, majd mikor megtaláltuk a helyes ösvényt, megcsodáltuk a sziklás terep növényvilágát: láttunk árvalányhajat, és illatozott a kakukkfű. Miután kigyönyörködtük magunkat, és megettük a szendvicseinket, erőt gyűjtöttünk a lefelé vezető úthoz. Ez igen nehéz volt: meredeken lejtett lefelé, erősen sziklás terepen haladtunk, és könnyen megcsúszott a cipőnk. Ezért kapaszkodtunk egymásba, faágakba, sziklába. A négy órás túra alatt kellően kifáradtunk, de utólag a csodás tájra gondolunk vissza a nehézségek helyett. A térdproblémákkal küzdő osztálytársak már nem tudtak minden programon részt venni.

Továbbindulva Rozsnyó felé, megtekintettük a krasznahorkai várat és Andrassy Dénes mauzóleumát. A krasznahorkai vár egy meredek hegyen emelkedő szép nagy vár. Sajnos leégett 10 éve, így nem látogatható, talán ősszel megnyitják egy részét. A mauzóleumot neobizánci stílusban emeltette Andrassy Dénes, akinek feleségét nem engedte a család a családi sírboltba temetni származása miatt (bécsi táncosnő volt).

Rozsnyón városnézésre indultunk Laco Árpád tanár úr vezetésével. Ő fogadott minket a helyi gimnázium igazgatóhelyetteseként. Mesélt a város történetéről. Érdekes fordulatot vett a város sorsa, mivel a 13. századi feljegyzések alapján bányavárosként jólétet biztosított az itt élőknek, és az államosításig folytatódott itt a vasbányászat. Ám a 20 000-es város romlásnak indult, mivel kevés a munkalehetőség a bányászat leállítása miatt, és a településnek nem maradt semmilyen ipara. Napjainkban a városban körülbelül 35% magyar él. A diákok az iskolában érettségiig tanulhatnak magyar nyelven. Meglátogattuk a főteret, amelyen Andrassy Franciska szobra áll, aki a vagyonát a városra és az árvákra költötte. A téren tiszteletünket tettük Petőfi Sándor emléktáblájánál is. Amikor Petőfi "világot" járt, Rozsnyón is eltöltött néhány éjszakát, ennek emlékére helyezték el a helybeliek ezt a táblát. Az éjszakát a közeli Várhosszúréten töltöttük, az Aggteleki-karszt lábánál.

A második nap reggelén kitaró esőre ébredtünk. Meglátogattuk a Várhosszúréten élő Slíz Róbertet, aki Közép-Európa legfiatalabb harangöntője. A szorgosan dolgozó mester elmesélte nekünk, hogy már gyerekkora óta érdekelték a harangok, 13 évesen készítette az első harangját. Elmondta az öntés folyamatát: a régi, középkori eljárással készíti el mai napig is mindet, ez teszi egyedivé őket. A megrendelő templomok meglévő harangjaihoz hangolva készül az új harang, hangmagasságának megfelelő formában, a közösség igényei szerint díszítve. Már az alapformákban benne vannak a művészien kidolgozott szimbólumok, amelyeknek az alakját az öntvény majd felveszi. Speciális agyagkeverékből készül az öntőforma. Ebbe önti majd az öntvörösréz keveréket egy alaposan betemetett gödörben, melyet több napos hűlés követ. A folyamat igénybe vehet 2-3 hónapot is. Olyan harang is van, amelyen évekig dolgoznak. Csak

a harangöntvény kiásásakor derül ki, hogy jól dolgoztak-e, sikeres volt-e a harangöntés. Ezt mindenki érdekesnek találta, hiszen nem mindennapi munkafolyamatba láthattunk bele.

Ezután a betléri kastélyt látogattuk meg, ami kívül-belül gyönyörű, az Andrássy család itt léte óta változatlanul pompázik. A kastély érdekes festményeket és gyűjteményeket rejt magában. Számunkra a lépcsősornál látható két nagy festmény volt a legérdekesebb, de emellett a hatalmas könyvtár is lenyűgözött minket. Az Andrássy család rengeteg vadászdíjjal rendelkezett, ami a mai napig fennmaradt és megtekinthető. A kastély alagsorában Egyiptomból hozott múmiát is láthattunk, kitömött állatok idézték az afrikai vadászatok emlékét. Különleges élményt jelentett köztük sétálni.

A kastélybeli kényelmes, kellemes hangulatú sétánk után ellátogattunk a Rozsnyótól 26 km-re lévő mártonházi aragonitbarlangba. Ez a barlang az UNESCO világörökség részét képezi. A barlangi túraösvény 230 méter hosszú. A mészkő kristályosodásának ritka fajtája látható a barlangban, ez az aragonit. Ezután a Gombaszögi-barlangot látogattuk meg, amely szintén a világörökség része. Az előzővel ellentétben ez egy folyóvizes forrásbarlang. Nevezetes az egyedülálló szalmacseppköveiről, amelyekből a legnagyobb eléri a 3 métert is. A barlang hossza több mint 1500 méter. Mindkét barlang páratartalma meghaladta a 90%-ot.

A kétnapos kirándulás után egy háromórás utazás következett: Somoskőújfalunál átléptük a határt, így estére Hatvanba ért az osztály.

Köszönjük a Rákóczi Szövetségnek a támogatást, Géczi Csaba tanár úrnak és Kővári Éva tanárnőnek a szervezést.

„Mit ránk hagytak a századok...” „A boldog békeidők”

Magyarország története 1849-1914 között

Regionális történelem–művelődéstörténeti vetélkedő általános iskolások számára

írta: Kovácsné Kiss Éva munkaközösség-vezető

A Hatvani Bajza József Gimnázium történelem munkaközössége 1999 óta minden évben szervez a térség általános iskolái számára történelem versenyt. A tantárgy megszerettetése mellett ennek az eseménynek fontos szerepe van abban, hogy iskolánkat népszerűsítsük a térség tehetségesebb általános iskolai tanulói között, ezzel is elősegítve intézményünk tanuló utánpótlását.

A vetélkedő meghirdetésével az volt a célunk, hogy megismertessük a tanulókat a magyar nemzeti kultúra kincseivel, örökségével, segítsünk a diákoknak összefüggéseiben látni egy-egy történelmi, művelődéstörténeti korszakot. A regionális történelmi – művelődéstörténeti vetélkedő témája minden évben a magyar történelem más-más korszakához kapcsolódik. Ebben a tanévben Magyarország története 1849-1914 között volt a téma. Az országos események mellett nagyon fontosnak tartjuk Hatvan város adott korszakra vonatkozó történetének a megismertetését is.

A feladattípusokat az idén is az új – forrásközpontú – oktatási követelményeknek megfelelően állítottuk össze. A versenyre benevezett 17 iskolát háromfős csapatok képviselték. A verseny két fordulóból állt. Mind az első írásbeli forduló, mind pedig a döntő helyszíne a Hatvani Bajza József Gimnázium volt. Az első fordulót 2022. november 8-án rendeztük meg. Innen a 2022. december 6-ai döntőbe a legjobban teljesítő 10 csapat került be.

A verseny feladatait a gimnázium történelem tanára, Gulyás-Nagy Helga állította össze, a zsűri tagjai a történelem munkaközösség tagjai voltak. A verseny szervezésében és lebonyolításában a munkaközösség valamennyi tagja részt vett (a fő szervező Kovácsné Kiss Éva volt). Nagy segítséget kaptunk a titkárság dolgozóitól is.

A döntőben résztvevő csapatok tárgy- és könyvjutalomban részesültek. Az előző évekhez hasonlóan ebben a tanévben is sikerült szakmailag igényes és egyben jó hangulatú regionális versenyt szervezni.

A következő eredmények születtek:

I. helyezést ért el a Turai Hevesy György Általános Iskola csapata (Dóra Natasa, Kuti Hunor, Lukácsi Mercédesz Regina. Felkészítő tanáruk: Sándor-Kis Anita)

II. helyezést ért el a Hatvani 5. számú Általános Iskola csapata (György Gergő Márk, Kővári Dorina, Szabó Regina. Felkészítő tanáruk: Nagyné Édes Csilla)

III. helyezést ért el a Herédi Általános Iskola csapata (Egyed Zita, Konkoly Zalán Bendegúz, Varga Inez Neszta. Felkészítő tanáruk: Nagyné Vankó Mária)

Ezúton is szeretnénk megköszönni a Civil Alap támogatását, amely lehetővé tette a verseny színvonalas megrendezését.

Parlamenti különóra

írta: Bányainé Szalai Edina szaktanár

A történelem munkaközösség minden évben megszervezi a 12. évfolyam emelt történelem csoportjaiba járó tanulók számára a parlamenti különórát. Ebben a tanévben február 20-án utaztunk el Budapestre. Hat 11. A osztályos diák is velünk tartott, így 42 fő alkotta csapatunkat a három kísérő tanárral együtt.

Ez a program kihagyhatatlan lehetőség arra, hogy betekintést nyerjenek diákjaink az országgyűlési képviselők felelősségteljes munkájába, és testközelből megismerjék, hogyan születnek a törvények. Előzetesen részletes tájékoztatást kaptunk a programról, ami nagyon érdekesnek ígérkezett.

Mivel korábban érkeztünk, Géczi Csaba tanár úr vezetésével kísértünk a Szabadság térre, illetve a Batthyány-örökmécseshez.

Az Országházban a kapunál a parlamenti őrség egy tagja fogadott minket, majd a beléptetést követően csatlakozott hozzánk a csoportunk idegenvezetője, aki egész nap kísért bennünket.

A felsőházi ülésteremben foglalhattunk helyet, majd Hiller István képviselő úr tartott érdekes előadást az országgyűlés feladatairól, régi történeteket mesélt az obstrukcióról, a Tisza István elleni merényletről, a jelenlegi országgyűlés mindennapjairól. Mivel az országgyűlés alelnökeként is tevékenykedett, sok érdekességet mesélt az országgyűlés üléseinek levezetéséről, a felelősségről, az elnöki szék titkairól. Ezután elmesélte egy napját, mikor, hová kell mennie, kikkel találkozik, melyik bizottságban dolgozik, milyen - munkával kapcsolatos és protokolláris - feladatokat kell ellátni egy országgyűlési képviselőnek. Ezután a jelenlévő három iskola diákjai kérdéseket tehettek fel a képviselő úrnak.

Ezt követte egy parlamenti ülést szimuláló játék, ahol először a jelenlévők „megválasztották” az országgyűlés elnökét (tippelni kellett, milyen nehéz a pulpitus alatt lévő függöny). A szerencsés diáklány felülhetett a parlamenti elnök székébe, majd a mi csoportunkból Szabó Bálint jelentkezett kultuszminiszternek. Hiller István megjegyezte, hogy ahol Bálint ül, az az igazságügyminiszter helye. A segítők révén kialakult a kormánypárti és ellenzéki padosorokban ülőkből a parlament összetétele. Mi ellenzéki képviselők voltunk. Napirend előtt a kultuszminiszter a Petőfi 200 ünnepekkel kapcsolatban szólalt fel. Ellenzéki képviselőként a környezetbarát csomogalóanyagok bevezetésével kapcsolatos témában kellett felszólalnunk. A felszólalásokat a képviselők megkapták, az elnök szót adott a javaslat előterjesztőjének, majd a kormánypárti és az ellenzéki képviselőknek. A mi csoportunkból Víg Hanna fejtette ki állásfoglalását. Majd az elnök szavazásra bocsátotta a javaslatot. Itt azt szimuláltuk, hogy a frakciófegyelem betartása milyen fontos, mindenkinek a saját frakciója szerint kellett szavaznia.

Ezután az ízletes szendviczből és ásványvízből álló ebéd következett, majd idegenvezetőnkkel bejártuk a Parlament csodálatos épületét. Megnéztük a Szent Koronát, jártunk a Vadászteremben, megcsodálhattuk a gyönyörű panorámát, majd az Országgyűlési Könyvtár termeiben hallgattuk a könyvtár vezetőjének szuggesztív előadásában a könyvtár történetét és szerepét az országunkban felhalmozott tudás és értékek raktározása és közreadása terén.

Mivel aznap csak délután kezdődött a rendkívüli parlamenti ülés, ezért hosszabb sétát tettünk, majd ezután kvízzjáték következett. Először egy filmet néztünk meg a parlamenti munkáról, a szabályokról, a törvényalkotási eljárásról, majd kvízkérdések következtek, ahol rabolni is lehetett. A debreceni csapat nyerte a játékot, ők különböző ajándékokat kaptak.

Programunkat az Országgyűlési Őrség bemutatója zárta, amit diákjaink élvezettel néztek és nagy tapsal jutalmaztak.

Köszönjük a szervezést Kovácsné Kiss Éva munkaközösség-vezetőnek, aki fáradhatatlan abban, hogy minden érdeklődő diák eljusson a parlamentbe, és az élmények révén szerzett tapasztalatokkal egészítsük ki a tanórán tanultakat. Köszönettel tartozunk a különórát lebonyolító csapatnak lelkiismeretes munkájukért, a diák- és élményközpontú szemléletre épülő ismeretekért. Végül köszönet illeti kollégáimat, Gulyás-Nagy Helgát és Géczi Csabát, akikkel együtt kísértük a bajzás diákokat.

Történelem fakultációs tanulmányi kirándulás Budapestre

írták: Pintér Anna, Samu Luca 11. B osztályos tanulók

Idei második történelem faktos kirándulásunk alkalmával a Szent István Bazilikába látogattunk el tanáraink kíséretében. A kinti hőségből kifejezetten jól esett belépni a templom hűvös terébe. A csend különös hangulatot teremtett, mi is elcsendesedtünk. Körbejárhattuk és megcsodálhattuk az egész épületet, miközben idegenvezetőnkől a Bazilika történetét és egyéb érdekességeket hallhattunk. Többek között a Szent Jobbot közlelől is megnézhattuk, valamint gyönyörködhattuk a neoreneszánsz stílusú falakban.

Második helyszíneként a budapesti Fiumei úti sírkertbe látogattunk, amely régen a Kerepesi úti temető volt, mára kultuszhelyé vált. Itt számos híres magyar költő, politikus, sportoló, művész sírját tekinthettük meg. Köztük volt például Kossuth Lajos, Deák Ferenc, Bethlen István, Ady, Jókai, Arany, Erkel, Faludy, Kertész Imre és még rengeteg más neves ember. Természetesen iskolánk névadójának, Bajza Józsefnek is megnéztük nyughelyét.

A sírkert a 19. század közepén Pest köztemetőjeként nyílt meg, majd a század végére Magyarország legrangosabb kegyeleti helyévé vált. A temető nemzetünk nagyjainak emlékezete mellett az 1849 óta egymást váltó történelmi korszakok lenyomatát is őrzí.

Idegenvezetőnk nem volt, de Kis Éva Tanárnő minden számunkra fontos és érdekes ember életéről és utóéletéről a sírok előtt érdekes információkat osztott meg velünk. Tulajdonképpen ő volt az idegenvezető. Trixi örömmel fotózta a számára ismert festők síremlékeit, hogy meg tudja majd mutatni a rajz tanárnőjének.

A sírkert látogatása közben úgy éreztem, mintha egy szép, hangulatos parkban lettem volna, nem pedig egy temetőben, számomra ez volt a legérdekesebb része a kirándulásunknak. Véleményem szerint minden hazánkban élő embernek hazafias kötelessége lenne egy ilyen helyre ellátogatni.

Összefoglalva, hálás vagyok, hogy volt lehetőségünk egy ilyen helyre is eljutni, és így újabb, fontos tapasztalatot tudtunk szerezni.

Várostarténeti séták

Szerkesztették: Gulyás-Nagy Helga és Sóreginé Kovács Krisztina osztályfőnökök

A Hatvani Tourinform Iroda és a Hatvany Lajos Múzeum közösen szervezett városi sétákat különböző tematikák szerint. Az idei tanévben ezeket a programokat Simon Tamás, a múzeum néprajzkutató-muzeológusa, iskolánk volt történelem szakos tanára vezette.

A tematika időrendiség szerint felosztva:

- 1) A várfal nyomában
- 2) A Grassalkovichok nyomában
- 3) Településkép alakulása a XIX–XX. század fordulóján
- 4) Szobrok nyomában (Ezzel a sétával tervezzük a történelem tagozatos, emeltes csoportok hagyományát kiterjeszteni az egész iskolára)

1) A tavalyi tanévben az akkori 9.A osztály vett részt a Várfal nyomában című barangoláson. Ez a séta a Szent Adalbert Belvárosi Templommal szemben található középkori városmakettnél kezdődött és a Balassi Bálint úton fejeződött be. A makettől indulva a főteret körbejárva szemügyre lehetett venni a középkori várfal maradványait, a hozzátartozó történetek megismerésével.

2) Májusban és júniusban a 10.A és a 9.A osztályok ismerkedtek meg a Grassalkovichok Hatvanával. Ez a mini kirándulás a főtéri I.Grassalkovich Antal szobortól indult, és a kastély, a városháza, a plébánia, a templom, a múzeum-serfözde érintésével ért véget. A diákok megismerhették I.Grassalkovich Antal és családja életét, szerepét a középkori város fejlődésében. Kiderült, hogy egy fejlődő város kialakulásához miért a fentebb felsorolt intézményeket kellett létrehozni és milyen struktúrában. Természetesen mindegyik létrehozásában mecénáskodott a gróf.

3) A 10. B osztály májusban vett részt a programon. Nem ez volt az első alkalom, így a Településkép alakulása a 19-20. század fordulóján című tematikus sétát választották. Először kérdések segítségével felelevenítették a korábbi sétán (Grassalkovichok nyomában) hallottakat, előzményeket. A közel egy órás séta alatt választ kaphattak a változások okaira, mértékre, a vasút szerepére a településkép változásaiban. A séta az Őrszem szobornál kezdődött és a Szent Adalbert templomnál ért véget.

Ajánljuk akár történelem, akár osztályfőnöki óra keretében ezeket a tematikus sétákat.

A 10.A osztály (tavaly) a hatvani várfal nyomát kutatva

A 10.A osztály a Grassalkovichok nyomában

A 10.B osztály a Településkép alakulása a XIX–XX. század fordulóján című sétán

Kirándulások

A Bajza kenutáboros felszerelésének felújítása

A 2022/2023-as tanévben a bajzás kenus sportkör elhatározta az iskola kenuinak ill. a kenukhoz tartozó felszerelésnek a teljeskörű felújítását.

Nagy örömünkre Deák Andrea igazgató asszony mindenben támogatt minket, a Bajza Alapítvány pedig az ez évi alapítványi bál bevételét (739.000 Ft) adományozta a felszerelés felújítására. Ezen felül még a Civil Alaptól is nyertünk 40.000 Ft-ot, valamint a DÖK nagylelkű támogatásaként további 50.000 Ft-ot. Végül, de nem utolsó sorban 300.000 Ft közvetlen szülői támogatás is érkezett. További jó hír, hogy Valló Ede szülő a kenuk díszítését ajánlotta fel adományként. Ennek kapcsán a vízi járművek nem csak oldalcsíkot és Bajza-feliratot kaptak, de egyedi nevet is. A Mezey Gumi Centrum a kenukat szállító utánfutóra ajánlott fel két vadonatúj gumiabroncsot és azok felhelyezését. Meg kell még említeni Sirkó Sándor karbantartónk nevét is, akinek az utánfutó teljeskörű felújítását köszönhetjük. Az anyagok beszerzését Nádudvariné Kata titkárunk intézte, mindehhez az anyagi forrást a tankerületől kaptuk. Az utánfutó futóművének és fékrendszerének felülvizsgálatát Krajcs Gyula autószerelő végezte, szintén adományként.

Minden támogatónak és közreműködőnek köszönjük szépen a hozzájárulását!

Nézzük hát, mi minden újult meg! A legfontosabb, hogy a Bajza hat kenuja teljeskörű felújításban részesült, azaz külsejében új réteget és színt kapott. Az eredeti, zöld színt bajzakékre cseréltük.

A könnyebb megkülönböztetés végett kenuinkat el is neveztük. Neveik ezek lettek:

- Limuzin (mert ez a legnagyobb kenuk, eddig is ez volt a „beceneve”)
- Mester (Mester Zsolt tanár úr tiszteletére, aki évtizedekig volt a kenutúrák szervezője)
- Páratlan (mert ez az egyetlen háromszemélyes jármű, a többi négyszemélyes)
- Sellő (mert szép hangzású név, kedvezve a kenutúrárt látogató lánytanulóknak)
- Sulyom (mert a Tisza-tavon gyakori ez a vízinövény)
- Vándor (mert kellett még egy név :)

Megújult a kenukat szállító utánfutó is: rozsdavédelmet és új festést kapott, ezenfelül megújult a fékrendszere, új kábelekkal és lámpákkal büszkélkedhet, törött, sérült részeit kijavítottuk, valamint új gumiabroncsokat kapott. Szivacsborítás is került az utánfutóra, nehogy a felújított kenuk festése sérüljön.

A kenukat rögzítő pókokat hevederekre cseréltük, ami sokkal veszélytelenebb módja a járművek utánfutón való rögzítésének.

A kenus sportkör felszerelésének szerves részét képezik a mentőmellények és az evezőlapátok. Ezek újakra cserélését is megkezdtük, és reményeink szerint hamarosan a teljes garnitúrát meg tudjuk újítani. Különösen az evezőlapátok cseréje indokolt, mivel fából készültek, és évről évre viseltesebbek. Arra is volt már példa, hogy eltörtek (rendeltetésszerű használat közben!).

Reményeink szerint az eszközbeszerzés a következő tanévben folytatódhat, és a 2023/2024-es tanév végére a 23 evező és mellény is új lesz majd. Akkor majd tényleg elmondhatjuk, hogy a teljeskörű felújítás lezárult.

Még egyszer köszönjük mindenki hathatós segítségét és támogatását!

A kenus sportkör vezetői

Géczi Csaba, Hortobágyi Milán, Soltész Sándor, Szabó Gábor

A 8. D osztálykirándulása a Dunakanyarban

írta: Bányainé Szalai Edina osztályfőnök

2023. június 5-én hétfőn reggel 8 órakor indultunk a 8. D osztállyal egynapos osztálykirándulásunkra.

Első megállónk Esztergomban volt. A magyar katolikus egyház központjában idegenvezetéssel megtekintettük az esztergomi bazilikát: jártunk az altemplom hűs falai között, a templomtérben, a Bakócz-kápolnában, majd sok-sok lépcsőn feljutottunk a kupolakilátóba is, ahonnan gyönyörű panoráma tárult elénk.

Innen Visegrádra vitt autóbuszunk, ahol először egy kis túrázással kezdtünk, így közelítettük meg a Fellegvárat, majd itt bejártuk a nagy melegben a várban látható kiállításokat. A vár története, a visegrádi királytalálkozó panoptikuma, a lovagi tornák hangulata, a Szent Korona története, az úri vadászatok bemutatató állatok és fegyverek a középkorba röpítettek vissza bennünket.

A sok lépcsőzés és gyaloglás után igazi felüdülés volt a visegrádi bobb pályán lecsúszni. Voltak, akik először kicsit féltek, de aztán mindenki nagyon élvezte a bobozást, néhány fiút úgy kellett kikönyörögni a pályáról.

Némi falatozás után elindultunk Szentendrére, utunk utolsó állomására. Itt az esernyős utcát kerestük meg együtt, majd ezután kicsit szétszéledt a társaság, hogy mindenki kedvére nézelődhessen, gyönyörködhessen ebben a csodálatos kis Duna-parti városban. Volt, aki fagyizott, volt aki csak nézelődött, de mindenkit megfogott a város szépsége, atmoszférája.

Ezután a buszon már mindenki vidám hangulatban volt, nézegettük az út közben készült fényképeket, igyekeztünk a szép élményeket megbeszélni, elraktározni.

Élményteli, mozgalmas nap után tért mindenki haza.

Tisza-tavi kenu tábor, a 9.C első kirándulása

írta: Fábián Emőke tanárnő, a 9.C osztály osztályfőnöke

A kilencedik osztály mérföldkő egy diák életében: új közösség tagja lesz, és bár a beiratkozáskor már érezni lehet a befogadó légkört, amely várja az új közösség tagjait, mégis az első nap, illetve az első év a gimiben igen meghatározó. Nagyon sok új élmény, megpróbáltatás és győzelem érkezik a mindennapokba, ezért minden egyes iskolán kívüli program felüdülést jelent az osztály tagjainak számára. Mindezek közül kiemelkedő fontossággal bír az év végi osztálykirándulás, melyet mindannyian nagy izgalommal vártunk. Osztályfőnök és osztály együtt és külön-külön számol vissza és bár még van egy kevés az évváróig, mégis az év végi kirándulás egyfajta bizonyítéka annak, hogy már nincs messze a várva várt tanév vége és a jól megérdemelt pihenés.

A fentiek tükrében, mi osztályfőnökök, kiemelkedően nagy figyelmet fordítunk arra, hogy az osztályunk jól érezze magát ezen a kiránduláson, hisz ez a közösen eltöltött időszak egyfajta megkoronázása az egész éves munkának. A munka része mellett nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy milyen szép emberi kapcsolatok köttetnek vagy erősödnek meg egy ilyen eseményen. Még mielőtt írásban is megörökítem az osztály első „ottalvós” kirándulását, engedjék meg, hogy így magunk közt bevalljam, hogy mivel e kivételes kis csapat az első osztályom, osztályfőnökként én is nagy izgalommal és örömmel vártam ezt a kirándulást.

Sokat gondolkodtam azon, hogy hová menjünk első osztálykirándulásra, így nagyon örültem, amikor kollégám, Hortobágyi Milán tanár úr szervezésében lehetőséget kaptunk arra, hogy 2023. június 2-3. között kenu tábor keretén belül tölthessük az első osztálykirándulásunkat. Amikor meginterjúvoltam az osztályt, hogy mit szólnának egy ilyen lehetőséghez, mindenki egyöntetűen örült neki, így nem volt kérdés, hogy megyünk, és így már jó előre tudtuk, mennyire szép helyen tölthetjük majd az első osztálykirándulásunkat. A második félév gyorsan eltelt, így amikor elérkezett június 2. reggele, a teljes osztály - igen, a teljes osztály - menetkészen várta, hogy a hatvani állomáson felszállhassunk a Tiszafüredre tartó vonatra. Soltész Sándor tanár úr és két kedves szülő segített, hogy a 33 fős ifjú csapat rendben megérkezzen a táborba. A vonatút nagyon jó hangulatban telt, a fülkékben vidám zenével, hangos kacajjal találkozhatott mindenki, aki a vonaton a helyét keresve arra járt. Tagadhatatlanul vidám kirándulásra készültünk.

Megérkezésünkkor mindenki elfoglalta a helyét, mindegyik faházba 4 fő költözött és el is kezdődött a kaland itteni, Tisza-tavi része. Gyors eligazítás után, ahol átbeszéltük a főbb biztonsági szabályokat, ebédelni indultunk, hisz az étvágyunkkal nem volt gond 😊.

Az ebéd és a kis pihenő után érkezett a nap fénypontja, az időjárás kegyes volt hozzánk, így indulhatott az igazi móka, a kenuzás. Érdekes volt látni, hogy milyen előkészületei vannak egy ilyen típusú vízre szállásnak: kezdve a nagyon komoly eligazítással a biztonsági szabályokra vonatkozóan, mely folytatódik a kenuk előkészítésével, illetve az esemény végén mindennek vissza kell kerülnie a helyére, így a kimerült kenus még nem pihenhet a partraszálláskor, a kenu, mely nem is olyan könnyű, szépen vissza kell pakolni. A gyerekek egy csapatként, izgalommal teli szívvel, nagy odafigyeléssel követték a szervezők utasításait, látszott, hogy mindenki nagyon koncentrált és már nagyon-nagyon várja a pillanatot, hogy kenuval vízre szálljon és felfedezze a Tisza-tó e gyönyörű részét. Aki még nem kenuzott, elmondom, hogy minden kenuban a kormányos irányít, így a csapattagok egy utasítást követnek és mindenki egy emberként azon dolgozik, hogy a kenu a megfelelő irányba haladjon borulás nélkül. A vízre szállás előtti tanácsok és kérések a szervezők részéről tiszták voltak, gondosan válogatottak, mindenki a biztonságos kalandot tartotta szem előtt. A vízen Hortobágyi Milán tanár úr, Szabó Gábor tanár úr és Soltész Sándor tanár úr ügyelt arra, hogy ennek a páratlan világnak minden pillanata biztonságos lehessen.

És akkor jöhetett a nagy pillanat: vízre szálltak a kenuk, bennük friss vagy már tapasztalt kenusokkal. Mindenkinek együtt dobbant a szíve, akik pedig a parton maradtunk, ugyanúgy drukkoltunk, mint azok, akik egy emberként eveztek a kenuban. Felemelő érzés volt, amikor ezek a világra nyitott fiatal felnőttek, olykor minden bátorságukat összeszedve vízre szálltak, bízva magukban, a társaikban és profi kísérőikben. És nem túlzok, amikor azt mondom, hogy hely szellemében is, hisz ez a csodálatos tavi világ annyi bátor kenust fogadott már szeretettel a vizén, hogy méltán bízhattunk a helyben is, hogy minden a kis hősokeket szolgálja. A mesebeli érzések pedig átjárták ezt a kivételes pillanatot, hiszem, hogy még sokáig fog mindenki meríteni belőle.

Páran, akik a parton maradtunk, mi sem unatkoztunk, kávé- és fagyalt különlegességeket kóstoltunk, és izgatottan vártuk, hogy visszatérjenek a kenusok. Bő két és fél – három óra múlva megjelentek a kimerült vízitúrázók, élményekkel telve, büszkén, nagyon fáradtan és üres pocakkal, így, miután mindenki átöltözött, indulhatott az esti vacsora: nyársaltunk, beszélgettünk, játszottunk, nagyon jó hangulatban telt az este a tábortűz mellett. Senkit sem kellett ringatni, a jól megérdemelt pihenés következett a bőséges vacsora után.

Éjfélkor elcsendesedtünk, bár a nálunk is hallható kültéri diszkózene és a süvítő szél biztosított bennünket arról, hogy a Tisza-tó tele van élettel, a kíváncsi szél pedig, mely másnap délig kitartott, játékosan belehallgatott a faházakban zajló élménybeszámolóba. Halkan megjegyzem, milyen érdekes volt megtapasztalni, mennyire gyorsan változik az időjárás és a hőmérséklet ebben a különleges vízi világban: a nappali kánikulát este erős szél és nagyon hideg hőmérséklet váltotta, így az éjszakai hideg másnap újabb alapot adott a történetmeséléshez. Másnap az időjárási viszonyok nem tették lehetővé az újabb kenuzást, a túl erős szelet tiszteletben kellett tartani. A tó nem játék. Így a reggeli órák bőséges reggelivel, pihenéssel, társasjátékkal, röplabdázással teltek. A társaság egy része pedig még a bolhapiacra is kisétált, ahol a kiállított, eladásra kínált tárgyak és az esemény hangulata a múltat idézte. A délelőtt gyorsan eltelt, így egy finom ebéd után útnak indultunk vissza Hatvanba, hogy a sok élménytől kellemesen elfáradva, visszatérjünk otthonainkba e csodálatos vízi világból.

Nagyon sok fotó készült erről a hétvégéről, új barátságok köttettek, régiek erősödtek, az új impulzusok újabb lendületet adtak az osztály tagjainak. A csicsergő vagy fáradt arcokat elnézve, visszafelé a vonaton azon gondolkodtam, hogy mennyire hálás vagyok ezért a kirándulásért a kenutábor szervezőinek, akik profi támogatásukkal végig kísérték az ott tartózkodásunkat, külön köszönet a két vidám szülőnek, akik fáradtságot nem ismerve segítettek a munkám, és nem utolsó sorban ennek a fantasztikus osztályközösségnek, amelynek minden egyes tagja egy külön kicsi világ rengeteg csodával, és akik napról-napra válnak egy nagy csapattá.

Még sok közös élményt kívánok magunknak az elkövetkező években, hajrá 9.C! Maradjatok ilyen vidám, az életre nyitott fiatal felnőttek!

A 10. A osztály kirándulása Debrecenbe

Szerkesztette: Sőreginé Kovács Krisztina, a 10. A osztályfőnöke

A tavalyi év jól sikerült kétnapos dunakanyari (Vácrátót, Zebegény, Kismaros, Vác) kirándulása után az idén lelkesen fogtam a szervezésbe. Az osztály szeretett volna vízpartra menni, és mivel a gazdasági helyzetet is figyelembe kellett venni, ezért közös megegyezéssel vonattal terveztük az utunkat, cserébe két alkalommal.

Az első kalandunkra a tavaszi szünet után, április 15-16-án (szombat-vasárnap) került sor. Ekkor Debrecenbe utaztunk Kiss Judit tanárnő és Gellért fia kíséretével. Amíg reggel a szolnoki vasútvonalon utaztunk, addig rengeteg özet, nyulat láttunk csapatostul legelészni, futkározni a határokon. Ennek legjobban Gellértke örült, míg a többség csak feltekintett okoseszközeiből. Az átszállással történő utazás során bőven volt lehetőségünk beszélgetni, még egy kicsit pihenni, ráhangolódni a kirándulásra. A debreceni vasútállomásra érkezve vette kezdetét a kétnapos „túrásunk”, mivel hétvégén csak villamospótló buszokkal lehetett közlekedni a városban. Így sokszor sétáltunk, hogy ne csak a város nevezetességeit látogassuk meg, hanem az egyéb épületek hangulatát is felfedezzük vagy csak azért, hogy gyorsabban érjünk egy adott helyszínre.

Első utunk a „*Kálvinista Róma, Keresztyén Respublika, Magyar Genf*” ikonikus központjaihoz vezetett. Mindkét helyen idegenvezető segítségével jártuk be az épületeket, néztük meg az állandó kiállításokat. A Református Nagytemplomban való tartózkodásunkkor sikerült a harangjátékban is gyönyörködnünk, illetve mindenkit lenyűgözött az a kilátás, ami a tornyokból és a panorámajárdáról körbetekintve eléink tárult. Itt Kiss Judit tanárnő személyes ismertetőt is tartott. „Tetszett a vizsolyi biblia kiállításánál, hogy egy másolatot lehetett lapozgatva olvasni, értelmezni.” „Mat-fizesként tetszett a padlástérben tett látogatáskor, hogy az építészeti megoldásokat megnézve egymással megbeszélhettük a technikai részleteket” – mondták a diákjaim.

A Református Kollégiumban egy nagyon szuggesztív tanárnő vezetett körbe bennünket az állandó kiállításokon és a Himnusz születésének 200. évfordulójára készült időszaki tárlaton, ahol Kölcsey Ferenc és Debrecen kapcsolatát ismerhettük meg. „Az itt kapott sok új információ és tárgyi eszköz biztosan eszünkbe jut majd az érettségire készülve.” Lehetőségünk volt az iskola történeti részen a gerundium (a tűzoltó diákok tölgyfadorongja) kipróbálására, illetve a kísérleti eszközök működésének megismerésére is. Az oratóriumban az 1849-es Országgyűlés tagjainak ülőhelyei, emlékhelyei voltak nagy hatással ránk.

A délután folyamán még a Debreceni Egyetem főépületében jártunk, ahol a rektori díszteremben az osztály érdeklődésének megfelelő tájékoztatót kaptunk a képzésekről. Illetve számba vettük, hogy a tantestület mely tagjai tanultak az egyetem falai között. Ekkor csatlakoztak hozzánk az Irinyi János Országos Kémia Verseny döntőjén levő osztálytársaink Illésné Törő Melinda néni kíséretével.

A kollégiumi szállás elfoglalása és a vacsora után végre egy kis lazítás következhetett: egy jó kis mozizás vagy esti belvárosi séta. Így egész nap közel 10 km-t gyalogoltunk. Visszaérve a szállásra még hajnalig folyt a beszélgetés, játék.

A második napi programunk kicsit könnyebb volt, igaz a reggelinket közösen készítettük el. Délelőtt a szép tavaszi napsütésben a Nagyerdőben sétáltunk, volt, aki kisállatot mentett, fagyizott, játszóterezett. Majd a Déri Múzeumban tettünk látogatást, ahol Munkácsy Mihály Krisztus-trilógiájának képeit fényjátékkal kísért tárlatvezetéssel csodálhattuk meg. Majd mindenki érdeklődésének megfelelően járhatta be a múzeum épületét. A program után a város főterén, a Piac téren Judit néni tartott még egy kis idegenvezetést. Többek közt a liceumbokor,

a Kossuth szobor, a piactér pallóinak történetét hallottuk. Egy élményzáró szabadprogram után utunkat a vasútállomás felé vettük, ahol még megtapasztalhattuk a vonatkésések miatti várakozást. Elfáradva, de élményekkel telve zötykölődtünk Hatvanig.

A 10. A osztály második kirándulása: Székesfehérvár, Velencei - tó

Szerkesztette: Sóreginé Kovács Krisztina a 10. A osztály osztályfőnöke

Az osztály nagyon várta ezt az idei tanév végi kirándulását, mivel vízpartot, fürdési lehetőséget is terveztünk. Erre a kirándulásra június 9-10-én (péntek-szombat) került sor. Most a kísérőnk, pótosztályfőnökünk, Balázsné Dobák Angelika tanárnő volt. Természetesen most is vonattal utaztunk. A lányok lelkes kis csapata megszámolta, hogy hány csoporttal találkozunk utunk során. Szombaton estére közel 40 csoporttal futottunk össze. A pénteki vonatkozás nagy részét szakadó esőben tettük meg, de a fontos pillanatokban jó időnk volt. Székesfehérváron rendesen működött a tömegközlekedés, így buszoztunk is.

A városi túránk során a Tourinform Irodánál volt a bázisunk. Először önállóan a Hetedhét Játékmúzeumot néztük meg, kedvünkre kipróbálhattuk a játékokat. Majd idegenvezetéssel a „Királyok útján” nevű városismereti sétán vettünk részt. Utunkat az órajáték megtekintésével kezdtük. Majd a Szent István Székesegyház épületét, a Városház teret, az Országalmát, a Fő utca látnivalóit, Kati néni szobrát (persze, hogy mi is megsimogattuk), a Fekete Sas Patikát és végül a Koronázó Bazilika Romkertjét jártuk be. Az óvárosban sétálni ugyanolyan hangulatos szerintünk, mintha Egerben járnánk, az idegenvezetőnk szerint, mint Szentendrén. Az ebédszünet után délután a Bory- várhoz, Magyarország legromantikusabb várához látogattunk el, melyet Bory Jenő egykori tulajdonos saját tervei és fantáziája alapján 40 nyáron keresztül maga épített, emléket emelve a hitvesi szeretetnek és művészi álmainak. Ma leszármazottainak tulajdonában van, s az általuk létrehozott alapítvány segítségével tartják fent a várat. Kriszti néni ötletére a várat 5-6 fős csapatokban, általa kitalált kvíz kérdések segítségével barangoltuk be. A pénteki nap legnagyobb élménye volt mindenki számára ez a mesebeli vár a maga zezugaival, egyedi alkotásaival. Mindenkinek szívesen ajánljuk megtekintésre! Mi biztosan visszatérünk még ide!

Estére megérkeztünk Velencére a gyermektáborba, ahol a kirándulás további részét töltöttük. Az este előbb a Velencei tavon a hattyúk etetésével, vízrekesztéssel, majd beszélgetéssel, játékkal, sportolással, más táborlakókkal való ismerkedéssel telt. A szombati napunk is a tábor és a tó adta lehetőségek kihasználásával zajlott. A napsütésben lementünk a tóhoz fürödni, labdázni, napozni. Az időjárás szeszélyében is volt részünk, mert a sűrű fekete felhőkből olyan vihar keveredett, hogy csak a strandon levő büfék teraszáig jutottunk. De aztán már napsütésben sétáltunk vissza a táborba az ebédhez. Még egy kis kellemes pihenésre, játékra, beszélgetésre maradt időnk. Majd elindultunk a vonathoz, hogy hazazötyköljünk.

Ez a kirándulás is élményekkel teli volt, mindenkinek volt olyan pillanata, amelyre később is szívesen emlékezik majd.

Pillanatképek a kirándulásról:

A 11. B kirándulása a Balatonnál

írta: Nádudvari Alina, 11. B osztályos tanuló

Az idei osztálykirándulásunk rengeteg élményt és kalandot tartogatott számunkra. Már tél vége felé elkezdünk gondolkodni a helyszínről és a programokról is, és miközben jobbnál jobb ötletek születtek, osztályfőnökünk el is kezdte ezt megszervezni.

Június 9-én, pénteken indultunk busszal az iskola mögül. Utunk első célja „a királynék városa”, Veszprém volt, ahol először DOTTO vonattal városnéző túrán vehettünk részt. Nézelődés közben rádión keresztül hallhattunk fontos információkat a történelmi helyszínekről. Ezután a veszprémi állatkert felé vettük az irányt, amire nagyon vártunk, hiszen mindannyian szeretjük az állatokat. Volt, akinek a majmok tetszettek jobban, volt, akinek az elefántok, akik egymástól lopkodták a répát, és volt, akinek a szívébe a vízben hevesen játszadozó fókák lopták be magukat. Később egy titokzatos „kincskeresésben” vehettünk részt önállóan Veszprém várnegyedében, ahol kisebb csapatokra bontva kellett rejtvényes feladatokat megfejtenuk, hogy megtaláljunk egy titokzatos gyilkost. Azt hiszem, mindenki nevében elmondhatom, hogy ezek után senkinek nem volt kilométerhiánya. Készítettünk számos képet István és Gizella szobránál, majd a Benedek-hegyen is.

Este busszal lementünk Balatonalmádiba, ahol megvacsoráztunk, majd elfoglaltuk a szállást Káptalanfüreden. Később lesétáltunk a parthoz, elmentünk boltba és az est további részében egy közös kvízzjátékon vehettünk részt tanáraink szervezésében, ami nagyon jó hangulatban folyt. Utána következtek az éjszakába nyúló elengedhetetlen beszélgetések.

A másnap igen korán indult, hiszen a sok program fáradtsággal is jár, ezért amíg a buszon ültünk Balatonfüred felé, megpróbáltunk még aludni. A balatonfüredi kikötőhöz vezető úton végig kísért minket a rengeteg illatos virág. Fagyiztunk és fényképeket készítettünk, mielőtt indultunk tovább Tihanyba.

Tihanyban, a látogatóközpontban először egy kisfilmet nézhettünk meg, ami a tihanyi apátságról, az építéséről és a szerzetesrendekről szólt. Utána belülről is megnézhettük a tihanyi apátságot, amely felújítás alatt állt, de így is lenyűgöző volt a gyönyörű aranyoltár, a festmények és az altemplom. A kiállításon sokat megtudtunk a szerzetesek életéről.

Később fagyiztunk egyet, készítettünk képeket, majd a levendula sétányra is elmentünk, ahol rengeteg levendulás termék volt. Délután indultunk Hatvanba. Hazafelé a szuszogáson kívül nem sokat lehetett észlelni belőlünk.

Számomra nagyon élménygazdag és egyben fárasztó is volt ez a kirándulás, hiszen rengeteget sétáltunk és nézelődtünk. Köszönjük szépen osztályfőnöknek: Szabó-Bérces Kata tanárnőnek ezt a remek kirándulást, a fáradtságot, a szervezést, a beszélgetéseket és Varju Krisztina tanárnőnek, hogy elkísért minket, nevetett velünk, és vigyázott ránk.

A 12. A osztály kirándulása

írta: Kiss Liliána

Osztályunkkal az idei tanévben Budapestre kirándultunk.

Elsőként a Holokauszt Emlékközpontban jártunk, a Páva utcai zsinagóga mellett. Múzeum és emlékhely egyben, mely a magyarországi zsidó holokauszt eseményeit dolgozza fel és állítja ki. A különlegesen kialakított kertben az áldozatoknak állított emlékfal található. A kiállítás során végigkövettük a történelmet alakító tényezőket. Idegenvezetőnk számos információval szolgált. A múzeumban egy ideiglenes kiállítást is volt alkalmunk megtekinteni a *Világ-Város – Közép-Európa zsidó képzőművészeti kistűkre* címmel.

Ezt követően a Sziklakórház Atombunker Múzeumot látogattuk meg. A létesítmény a Budai vár alatt található. Régi neve Székesfővárosi Sebészeti Szükségkórház. Idegenvezetőnk először egy rövid vetítésre vitt minket, ahol tájékoztatást kaptunk a hely történelméről. Már a második világháború alatt is használták, valamint az 1956-os forradalom idején. A hidegháború alatt titkos légtalmi szükségkórházként működött. 2008-tól nyílt meg múzeumként, innentől vált látogathatóvá civilek számára. Viaszfigura-kiállítása bemutatja a kórház történetét, a hadiorvoslás fejlődését, emellett megtekinthetők a polgári védelem eszközei és felszerelései. Valódi atombunkerként szolgált, így a kiállítás bemutatja az atomfegyverek emberre és környezetre mért pusztító hatását. A múzeum elsődleges célja, hogy a háború valódi arcának bemutatásával hangsúlyozza a béke értékét, és emléket állítson azoknak a mindennapi hősöknek – orvosoknak, nővéreknek, önkénteseknek –, akik tanúbizonyságot tettek emberségükről a huszadik század legviszontagságosabb időszakaiban.

A napot szabadprogrammal zártuk, ami során megnéztünk egy filmet a moziban.

Köszönjük osztályfőnökünknek és történelemtanárunknak, Kovácsné Kiss Éva tanárnőnek ezt a tartalmas kirándulást.

A 12. A osztály háromnapos kiránduláson vett részt Szegeden

2022. szeptember 30. és október 2. között.

Egy pénteki napon indultunk 7.30-kor az iskola elől. Úticélunk Szeged volt, ám sok helyen megálltunk és szétnéztünk, mielőtt megérkeztünk volna.

Elsőnek Cegléden álltunk meg, és itt tettünk egy gyors városnézést, ahol meglátogattuk többek között a főteret, a Kossuth-szobrot és a Dob Múzeumot.

Ezután Kecskemét következett. Itt egy idegenvezető segítségével derítettük fel a várost, akinek a munkáját néhány tanuló segítette. Albi Kodály Zoltánról, Hanni és Eszti pedig a szecesszióról tartott egy rövidke előadást az osztály többi tagjának. Sétánk során megtekintettük a “Cifra palotát”, a Tudomány és Technika Házát, a főteret, a nagytemplomot, a Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézetet, a Katona József Színházat és még sok más. Egy kis időt is eltölthettünk a városban szabadprogramként, amely alkalmas volt egy kávézásra, forró csokizásra.

Innen indult tovább a buszunk Kiskunfélegyházára, ahol egy lelkes, fiatal idegenvezetővel megtekintettük Móra Ferenc szülőházát. Így jutottunk el a végállomásra, Szegedre.

A szállásunk a Tisza Sport Hotelben volt. Kipakoltunk és készülődtünk az esti szabad programra. A városközpontba busszal mentünk ki, visszafelé viszont sétáltunk. Mindenki vacsorázott, sétálgatott a központban. Ekkor volt a kutatók éjszakája Szegeden, amelynek megtekintésére így szintén lehetőségünk volt. Este kicsit esett az eső, de szerencsére hamar elállt, így nem volt zavaró.

Másnap reggel megreggeliztünk a szállodában, és indultunk a városközpontba, hogy idegenvezetővel megnézzük a belvárost. Elsőnek a Széchenyi tér nevezetességeit (Városháza, Grün Orbán-ház, Zsótér-ház, Bíróság) ismertük meg, ezután következett a Klauzál-tér, ahol Kossuth beszédet mondott, majd a Dóm környéke (Nemzeti Emlécsarnok, Zenélő óra). Ezután szabadprogram volt, így meg tudtunk ebédelni. Az idegenvezetőnk sok jó éttermet ajánlott nekünk, így könnyen tudtunk választani számunkra megfelelő helyet. Ebéd után kisvonattal is megtekintettük a város nevezetes helyszíneit, ami után a következő állomásunk a Szegedi dóm volt, ahol felmentünk a templomtoronyba, és megnéztük Klebelsberg Kunó sírját is, aki iskolánk alapítását engedélyezte. A dóm után hajókázáson vettünk részt a Tiszán. Ekkor pont esett az eső, de ez most sem zavart bennünket, hiszen a hajó fedett volt. A sétahajó egy óras program volt, és segítségével a vízről is megismerkedhettünk Szegeddel. Ezután visszamentünk a szállásra, és készülődtünk az esti programra. Szabadprogram volt a városban. Elmentünk vásárolni a bevásárlóközpontba, és beültünk egy szép étterembe vacsorázni. A nap zárásaképpen pedig hazasétáltunk a szállásra.

Vasárnap összecsomagoltunk, és reggeli után elindultunk Ópusztaszerre. Ott megtekintettük a kihagyhatatlan Feszty Árpád festette A magyarok bejövetele című körképet és az emlékparkot. A berendezett iskola, posta, bolt, malom stb. elnyerték mindannyiunk tetszését. Részt vettünk egy lovasbemutatón is, ami után meg lehetett simogatni a pacikat. Utolsó szabadprogramunk

nem teljesen úgy sikerült, ahogyan azt elterveztük, mivel be volt zárva az étterem, így nem tudtunk ebédelni. Éva néni viszont rendelt pizzát mindenkinek, így leültünk a padokra és pizzapartyt csaptunk. Azt hiszem, ettől jobban nem is zárhattuk volna az osztálykirándulást, hiszen így nem csapatokba verődve széledtünk szét, hanem együtt maradtunk ebédelni. Így indultunk haza Hatvanba.

A program- és élménydús kiránduláson igazán elfáradtunk, így a hazautat többnyire alvással töltöttük.

Köszönjük szépen Éva néninek, amiért megszervezte nekünk ezt a felejthetetlen osztálykirándulást.

Balatoni búcsúkirándulás (12. A osztály)

Utolsó osztálykirándulásunkra az érettségi befejeztével, július 3-5-ig került sor Balatonlellén, egy nagyon olcsó, de tiszta, rendezett és barátságos hotelben.

Hétfőn reggel 8.00-kor találkoztuk a vasútállomáson, és közvetlenül, átszállás nélkül utaztunk Balatonlellére. A vonatról leszállva egy rövid séta után elértünk a szálláshelyre, kipakoltunk és úgy mentünk fürödni. Az első nap még csak szabadstrandoltunk. Ugyan az idő nem volt rossz, de a vonaton sokkal melegebbnek tűnt, mint a vízben, így nem fürödtünk sokat. Fürdés után kisebb-

nagyobb baráti társaságokba verődve indultunk meg felfedezni a várost. Uzsonnáztunk a Bierlakban, bevásároltunk a Sparban, és el is jött a vacsora ideje. Akkor megint összegyűlt az osztály, és Éva néni férje, Péter hozott nekünk hat fajta bort. Volt négy fehér, egy vörös és egy rozé, mind a hat száraz bor volt. Ezeket a két vacsora alatt meg is kóstoltuk. Vacsora után a legtöbben lementünk még a partra beszélgetni, piknikezni. Mi egy stégre ültünk, ami már bent volt a vízben, és onnan néztük a naplementét. Nagyon hangulatos volt. Sötétedés után még be is mentünk a vízbe, de már nem úsztunk be nagyon, csak a stég körül voltunk, nehogy a sötétben valakinek baja essen. Ezután még habparti volt az egyik szórakozóhelyen és többen odamentünk, ahol jót táncoltunk és szórakoztunk a habbal. Voltak, akik egészen Siófokig mentek, hogy bulizhassanak, és olyanok is akadtak, akik egy csendesebb, szivarozós, vagy beszélgetős estére vágyva a szálláson töltötték el az időt. Péter bizony igazi szivart is hozott, így azt is ki lehetett próbálni. Szép kis társaság gyűlt össze a teraszon, akik kellemesen beszélgettek.

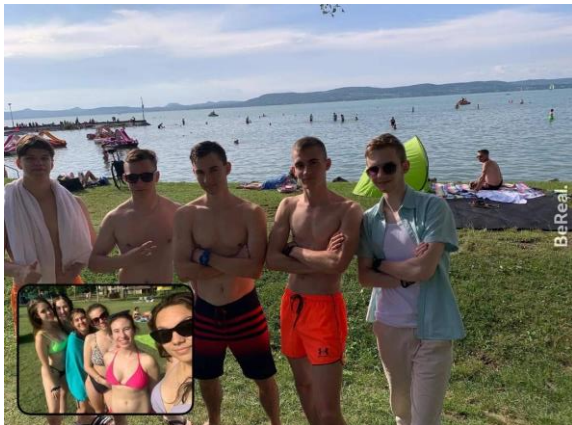
Visszaérve a szállásra a bulikból, még sokáig beszélgettünk, így már világosan mentünk aludni, de szerencsére a reggeli csak fél kilenckor volt, így tudtunk aludni.

Sajnos esett reggel, így strand helyett más programot kellett keresni. Két társaság is Tihanyba ment komppal és vonattal. Mire odaértek, már jó idő volt, így tudtak fürödni. Igaz, hosszú volt az út, át is kellett szállniuk, de megérte, mivel nagyon jót sétáltak, nézelődtek, ebédeltek és beszélgettek Tihany páratlanul szép környezetében. Mi, akik a szálláson maradtunk, elmentünk

ebédelni, bevásároltunk, sétálgattunk a városban, felderítettük, ajándékokat vettünk, és kipróbáltuk a játékokat, amik ki voltak pakolva, mint a kosárra dobás, léghoki vagy az erőmérő. Délutánra kisütött a nap, elállt az eső és szép idő lett, így le tudtunk menni fürödni a partra. Találtunk egy nagyon jó szabadstrandot, ahol minden volt. Rengeteg büfé, öltöző, vízibicikli, de még egy csúszda is. Béreltünk is két vízibiciklit, amikről csúszdázunk és beugráltunk a vízbe. A második napi vacsorát el kellett tolni egy órával, mert annyira jól éreztük magunkat. A vacsorával együtt járt az elmaradhatatlan borkóstolás és a szivarozás. Egy társaság Siófokra utazott vonattal, egy másik bulihajóra ment táncolni, voltak, akik Balatonlellén szórakoztak az Y klubban, de olyanok is, akik a szálláson beszélgettek. A második nap is lementünk a partra, bár nagyon hideg volt, így ott nem bírtuk sokáig, a szálláson azonban még jót nevetgélünk.

Az utolsó nap reggeli után összecsomagoltunk, és bevittük a bőröndöket a 11-es szobába, amit nekünk hagytak, hogy ne kelljen levinni mindent a strandra. A délelőttöt a szabadstrandon töltöttük, labdázunk, napoztunk, és olyan is volt, aki elszundított az árnyékban. Ebédre lángost, hamburgert és gyrost ettünk, illetve limonádét ittunk. Az osztály kedvenc kajáldája a Bier-lak

lett, a legtöbben ott ettünk. Háromra vissza kellett érni a szállásra a csomagjainkért, és elindultunk a vasútállomásra. A vonat négy óra után indult. Már mindenki nagyon el volt fáradva, így sokan elaludtak az úton. Mielőtt megérkeztünk volna, még utoljára elköszöntünk egymástól, és sok szerencsét kívántunk a továbbiakhoz. Köszönjük szépen Éva néninek, hogy még utoljára elvitt minket kirándulni.

Szeretettel várjuk az első osztálytalálkozónkat!

Egy nagyszerű olaszországi utazás!!!!

írta: Major Lili, 11. B osztályos tanuló

Montecatini, San Gimignano, Castellammare di Stabia, Pompei, Nápoly, Capri, Amalfi, Positano, Róma, Vatikán, Assisi... Olyan úti célok, amelyek miatt mindenképpen megérte olyan sok órát utazni! Viharos éjszakai indulás és sok órányi buszozás után csodás toszkán tájakat pillanthattunk meg az autóbusz ablakából.

Az első szállásunk Montecatini-ban várt ránk, ahol ugyan rövid időt töltöttünk, de meg tudtuk nézni Montecatini Altót, Montecatini óvárosát. A nálunk siklóként ismert Funicolaréval jutottunk fel az elbűvölő, igazi középkori hangulatot árasztó kisvárosba, amelyet körbesétáltunk, és még egy pasta-vacsorára is jutott időnk. Így már az első este sikerült az olasz „Dolce Vita” életérzésbe belekóstolnunk, ami csak fokozódott az utazás előrehaladtával. A másnapi, San Gimignano-ban tett kirándulásunk méltó kezdete volt az itáliai körutazásunknak: a városka a középkori hangulatával, az első igazi olasz fagyí élményével, az ún. középkori felhőkarcolók (lakótornyok) látványával teljesen lenyűgözött minket.

A következő nagyobb úticélunk Nápoly és környéke volt, szállásunkat Castellammare di Stabiában foglalhattuk el. Hihetetlen élményt jelentett, hogy a szobánk ablakából pont a Vezúvra láttunk rá. A rá következő napokban innen indultak hajókirándulásaink Capri-ra, Anacapri-ra, Positanoba és Amalfi-ba, amelyek során engem leginkább a természeti csodák ragadtak magukkal.

A körutazás programjai közül talán a Pompei városába tett látogatást vártam a legjobban, mert kedvenc történelmi korszakom az ókor. Az ott töltött időt nagyon kevésnek éreztem, de most csak egy délelőtti fél napot bírtam bele a zsúfolt programba, mert aznap még várt ránk egy nápolyi városnézés és a továbbutazás Rómába. Nápoly városa új szintet jelentett a középkori kisvárosok, az ókori életképek után: itt az utcákat elárasztó emberforgatag, a különleges helyi ételek, Maradona és a foci hihetetlen tisztelete fogadott minket.

Rómában a szállásunk egy, a központtól távolabb eső városrészben volt, ahonnan nyomorgós tömegközlekedéssel jutottunk el a főbb látnivalókhoz. Az első Rómára szánt napot a világ egyik legkisebb önálló államaként számon tartott Vatikán városban kezdtük. A hatalmas Szent Péter térről a Vatikáni Múzeumba indultunk, ahol felfoghatatlan mennyiségű és szépségű műkincs-gyűjteményt csodálhattunk meg, köztük az ókori Laokoon szoborcsoportot és a szintén

ókori mozaikpadlóval díszített Rotunda-termet, de végigsétáltunk a méltán világhírű Gobelin- és Térkép-termeken is. És még csak ezután érkeztünk meg a Sixtus-kápolnába, ahol Michelangelo freskóit tátott szájjal bámultuk a mennyezeten. A csodák sora itt még nem ért véget, mert a Vatikáni Múzeumból a hatalmas méretű Szent Péter Bazilikába mentünk tovább, ahol Szent Péter sírját is láthattuk.

A délutáni szabadidő alatt egy nagyon gyors városnézés keretében megnéztük Hadrianus hídját, az Angyalvárat, a Pantheont és a Trevi-kutat (amibe természetesen pénzérméket dobtunk, hogy a hagyomány szerint visszatérjünk Rómába). A városnézést a Piazza Navonán, valamint a Spanyol lépcsőnél folytattuk. A második római nap kora délelőttjén a metróból kilépve a Colosseum lábánál találtuk magunkat, ahonnan a Colosseum bejárása után a Forum Romanumon keresztül egészen Traianus oszlopáig sétáltunk, de sajnos lassan rá kellett hangolódunk a hazafelé vezető útra.

Szerencsére azonban zárásként még megálltunk Assisi középkori városában, ahol szinte minden Assisi Szent Ferencről és életművéről tanúskodik.

Ezzel búcsúztunk el Umbria szépséges vidékétől, és immár hazafelé a buszon próbáltuk feldolgozni a bő egy hét élményeit.

Montecatini, San Gimignano, Castellammare di Stabia, Pompei, Nápoly, Capri, Amalfi, Positano, Róma, Vatikán, Assisi... Olaszország, még biztosan visszatérünk!

Elismerések

Pedagógus elismerések

A 2022–23-as tanévben végzett kiemelkedő munkájáért **Kedei Anna** tanárnő vehette át idén a Tankerület Igazgatói Pedagógus Dicséretet 2023. június 7-én a tankerületi pedagógus ünnepségen, elismerést kapott a városi pedagógus ünnepségen is, valamint ő kapta iskolánk legrangosabb kitüntetését, a Bajza-gyűrűt is.

Kedei Anna tanárnő a kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetemen szerzett diplomát román nyelv és irodalom, valamint angol nyelv és irodalom szakon. 1998-tól tanít a Hatvani Bajza József Gimnáziumban.

Angoltanárként számos diákját készítette, készíti fel sikeres közép- és emelt szintű érettségire, illetve közép- és felsőfokú nyelvvizsgára. A munkaközösség által szervezett versenyek megvalósításában aktívan részt vesz, diákjait gyakran készíti a Városi Szépkiejtési versenyre, a Langwest versenyre, illetve az On-lion elnevezésű megmérettetésre. Tanítványai szép eredményeket értek el, ezek közül kiemelkedik egy diákjának az OKTV második fordulóra jutása.

A 2010-11-es tanévben a munkaközösség tagjainak segítségével a „Tehetséggondozás angol nyelvi területen az általános és középiskolák diákjai számára” címmel jó gyakorlatot állított össze. Diákcsoportjaival rendszeresen készült TDK előadásokra, a Tehetséggondozó program foglalkozásait vezette. Két alkalommal angliai utat szervezett kollégáival.

Már négy osztály osztályfőnökeként odaadással dolgozott tanítványai érdekében. Több évben is mentorként segítette régebbi diákjait oktatási gyakorlatukon. Évekig volt az „Útravaló – út az érettségéhez” ösztöndíjpályázat mentora, mely során hátrányos helyzetű diákokat támogatott. Részt vett a más kultúrák elfogadására, megismerésére irányuló Comenius programban. A TÁRSadalmi Szolidaritás Program című pályázat megvalósításában is szerepet vállalt, melynek során diákjaival iskolánk elhunyt tanárainak sírjait gondozták és megemlékeztek róluk.

2008 és 2011 között iskolánk igazgatóhelyetteseként dolgozott, és fáradhatatlanul koordinálta az akkor folyó felújítási munkálatokat. Ebben az időszakban ő szerkesztette az iskola évkönyvét, szervezte a Bajza-galéria kiállításait és az intézményi rendezvényeket.

Az intézmény közalkalmazotti tanácsának tagja. Kedves, mosolygós személyisége nyugodt légkört teremt maga körül, segítségére mindig számíthatunk. Széleskörű ismeretei, segítőkészsége és példamutató jelleme méltóvá teszik őt a Bajza-gyűrű viselésére.

Örömmel jelenthetjük be, hogy a **városi pedagógusnapi** ünnepségen több bajzás pedagógus vehetett át jutalmat kiemelkedő munkája elismeréseként. Ezúton szeretnénk gratulálni **Kedei Anna tanárnő mellett Kovácsné Fazakas Andrea és Pölös-Marton Zsófia tanárnőknek**, akik a gyermekekért Hatvanban végzett kiemelkedő munkájukért polgármesteri jutalomban részesültek.

Kovácsné Fazakas Andrea, a Bajza József Gimnázium tanára. A debreceni egyetemen 1989-ben szerzett magyar–oroszl szakos diplomát, 2001-ben pedig angol szakos tanári oklevelet. A magyar munkaközösség vezetője. Mentorként tanárjelöltek felkészülését segíti. Rendszeresen dolgozik emeltes csoportokkal kiemelkedő eredménnyel. Jeles alkalmakra tehetséges diákjaival igényes műsorokat, munkatársaival tanulói versenyeket állít össze. Folyamatosan lát el osztályfőnöki feladatokat. Példamutató a munkafegyelme, kitartása, türelme, gyerekszeretete. A munka iránti alázattal, szerényen és becsülettel végzi minden feladatát.

A Hatvani Bajza József Gimnázium tanára, **Pölös-Marton Zsófia** 2000-ben végzett a József Attila Tudományegyetemen magyar nyelv és irodalom szakon és etnográfusként. Tíz éve dolgozik az intézményben. A humán munkaközösség tagjaként elsősorban magyar nyelv és irodalmat tanít, emelt szinten is oktat. Munkájában megbízható, precíz. Gyakran készíti diákjait tanulmányi versenyekre, és szervez számukra különböző programokat. A 2017/18-as tanévben intézményvezető-helyettes volt. A 2020-21-es tanévben ő lett a hatosztályos képzés első osztályfőnöke. 2018-tól intézményünk diákönkormányzatának vezetője, a Gólyahét, a Nyílt nap, a Farsang, a Diáknap fő szervezője.

Az Egri Pedagógiai Oktatási Központ három elismerést nyújtott át pedagógusnap alkalmából. A tehetséggondozásban végzett kiemelkedő pedagógiai munkájáért elismerésben részesült **Kovácsné Kiss Éva**, **Szabó-Bérces Katalin** és **Székelyné Kizsel Erika** tanárnő. Szívből gratulálunk nekik!

Kovácsné Kiss Éva

Szabó-Bérces Katalin

Székelyné Kizsel Erika

A rangos versenyeredmények, a magas továbbtanulási mutató, a kiemelkedő érettségi eredmények mind hozzájárultak ahhoz, hogy a Heves Megyei Pedagógiai Oktatási Központtól

idén iskolánk, a **Hatvani Bajza József Gimnázium** kapta meg immár második alkalommal a **Heves megye legjobb gimnáziuma** címet. Gratulálunk ehhez minden bajzás pedagógusnak, nevelő és oktató munkát segítő alkalmazottnak és nektek, kedves bajzás diákok!

Elismerésben részesült tanulók a 2022/2023-as tanévben

A ballagási ünnepségen a 12. évfolyam tanulói közül többen alapítványi és egyéb jutalmakban részesültek a nevelőtestület döntése alapján.

A gimnáziumi 4 évben folytatott kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkájáért a tantestület idén a legnagyobb elismerést, a **Bajza-gyűrűt Kovács Hunor Attila** 12. A osztályos tanulónak ítélte.

Hunor a 12. A osztály kitűnő tanulója. 9–10. évfolyamon matematika–fizika tagozaton, majd a 11–12. évfolyamon történelem és matematika emelt szintű csoportban tanult.

Már 9. osztályban a Savaria országos történelemverseny megyei fordulóján második, 10.-ben pedig megyei 1. helyezést ért el. Az elért eredmények alapján két egymást követő tanévben is a történelem munkaközösség javaslatára a nevelőtestület szavazata alapján ő nyerte el a Németi Gábor Emlékdíjat

A tavalyi tanévben elindult a történelem Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen. Az első két fordulót igen magas pontszámmal teljesítette, így bejutott a harmadik fordulóba is. Néhány ponton múltott csak, hogy nem jutott tovább az országos döntőbe. Kiemelkedő

teljesítménye alapján 11. év végén ő lett az évfolyamelső. Az idei tanévben ismét elindult a történelem OKTV-n, ahol a harmadik fordulóban egy nagyon komoly, közel 70 oldalas tudományos igénnyel megírt pályamunkát készített. Egy hónapot dolgozott rajta, erőt, energiát nem kímélve, mindenben együttműködve a szaktanárával. A versenybizottság, amely kiváló történészekből állt, kiemelte pályamunkáját, tankönyvi szintűnek minősítette. Az országos döntőben 2. helyezést ért el.

Hunor szorgalmas, megbízható tanuló, számos tantárgyi dicsérettel rendelkezik. Az előző tanévben angol nyelvből középfokú komplex nyelvvizsgát szerzett. Osztálytársai és tanárai felé tisztelettudó és segítőkész. Fegyelmezett, érdeklődő, intelligens tanuló. Az osztályközösség aktív, meghatározó személyisége, segítségére mindig lehet számítani. Osztálytársai, évfolyamtársai és iskolatársai számára példamutató munkát végzett a négy év során. Gratulálunk Hunornak ezekhez a szép eredményekhez.

A gimnáziumban elért kiemelkedő tanulmányi eredményéért a **Gersch Alapítvány** díját **Skrabák László Márton** 12. A osztályos tanuló nyerte el. Laci 9–10. évfolyamon matematika–fizika tagozaton, majd 11–12. évfolyamon matematika–fizika emelt szintű csoportban folytatta a tanulmányait.

Négy éven át kitűnő tanuló volt, több tantárgyi dicsérettel rendelkezik. Az elmúlt négy évben számos matematika- és fizikaversenyen indult, ahol a következő eredményeket érte el: a Curie matematikaversenyen országos 10. helyezett lett, a Logirintus csapatversenyen arany fokozatot kapott, a Dürer matematikaversenyen csapatban regionális 2. helyezett volt. A Zrínyi, Ilona, a Kenguru, az Arany Dániel, a Bolyai és a Medve matematikaversenyeken többször szerepelt a megyei helyezettek között. Laci a természettudományos tantárgyak mellett a humán tárgyakat is szereti. Történelemből 9–10. évfolyamon is indult a Savaria országos történelem tanulmányi versenyen, ahol megyei helyezést ért el. Kiemelkedő tanulmányi munkájának köszönhetően 10. osztályban évfolyamelső lett. Angol és német nyelvből középfokú komplex nyelvvizsgával

rendelkezik. Előrehozott érettségi vizsgát tett angol nyelvből középszinten 100%-os, emelt szinten pedig 94 %-os eredménnyel.

Igen nagy teherbírású, fegyelmezett tanuló. Munkája precíz, igényes, mindenben a maximumra törekszik. Igen nyitott, érdeklődő, sokoldalú, tehetséges tanuló. Az osztályközösség meghatározó személyisége. Finom, intelligens humorával jó hangulatot varázsol az osztály számára. Osztálytársai, tanárai felé udvarias, segítőkész. Szabadidejében komolyan foglalkozik fényképezéssel is. Két éve az iskola fotósaként ő készíti az osztályfotókat, megőrökíti az iskolai és iskolán kívüli rendezvényeket.

Négyéves kiemelkedő tanulmányi, kulturális és közösségi munkája alapján méltán érdemli meg a Gersch Alapítvány díját.

A **Vashegyi Alapítvány** díját az a tanuló kaphatja, aki a földrajz tantárgyhoz kapcsolódva kiemelkedő eredményt ért el. Idén **Géczy Boglárka** 12. A osztályos tanuló kapta ezt a díjat.

Bogi 9–10. évfolyamon matematika–fizika tagozatra járt, majd 11.-ben a matematika mellé történelem emelt felkészítőre jelentkezett.

Előrehozott földrajz érettségi vizsgát tett 95 %-os eredménnyel, és az idei tanévben emelt szinten fog érettségizni belőle. 3 éven keresztül kitűnő tanuló volt, több tantárgyi dicsérettel. Angolból kiváló előrehozott érettségit tett, középfokú komplex nyelvvizsgálattal rendelkezik. Számos matematika- és történelemversenyen vett részt szép eredménnyel. Az iskolai diákönkormányzat aktív tagja. Társaival, tanáraival jó a kapcsolata, segítségére bármikor számíthatnak. Tisztelettudó, alapos a munkájában. Gratulálunk Boginak!

A **Vajda Alapítvány díját** fizikai munkát végző szülő gyermeke kaphatja, aki kiemelkedő tanulmányi eredménnyel rendelkezik. Az idei tanévben a tantestület **Szécsényi Anna Ilona 12. C** osztályos tanulónak ítélte ezt a díjat. Anna humán tagozaton kezdte tanulmányait, négy éven keresztül kitűnő tanuló volt. A kitűnő bizonyítvány mellé mindig több szaktanári dicséretet is kapott.

Magatartása példamutató, tisztelettudó és fegyelmezett. Kitartóan, szorgalmasan tanult középiskolás éveiben, mindig segítőkész volt osztálytársaival szemben. Jó közösségi ember, aktívan vett részt a közösségi programokon.

Angol nyelvből felsőfokú komplex C1 típusú nyelvvizsgával rendelkezik, ami szintén a kitartó tanulására, szorgalmára utal. Jutalmul az iskolazászlót is kísérhette évfolyamának egyik tagjaként.

Több versenyen is sikeresen vett részt: a „Keresd a jelet” országos környezetvédelmi versenyen csapatban 7. helyezést ért el; a Savaria országos történelemverseny megyei fordulóján 9., majd 4. helyezett lett. Gratulálunk Annának a díjhoz.

A 2022/2023-as tanév végzős évfolyamán az **évfolyamelső címet két tanuló** érdemelte ki. **Kotán Eszter**, 12. A osztályos tanuló biológia--kémia tagozaton kezdte, majd biológia--angol emelt szinten folytatta a tanulmányait. Négy éven át kitűnő tanuló volt, sok-sok tantárgyi dicsérettel rendelkezik. Mindig nagyon nagy szorgalommal, precizitással készült a tanórákra. Érdeklődő, nyitott személyiség.

Angol nyelvből komplex C1 felsőfokú nyelvvizsgálattal, valamint 100%-os előrehozott középszintű érettségi vizsgával rendelkezik.

Az osztály és az iskolai közösség meghatározó személyisége volt az elmúlt négy év során. Az iskolai DÖK-, gólya-, nyíltnapok fő szervezője és konferálója volt. A sütívásárok, az iskolai farsang, a batyus- és jótékonyági bálók aktív és lelkes fő koordinátora is ő volt. A megyei diákszékesületen jól összeszedett, igényesen megfogalmazott felszólalásával képviselte iskolánk diákjainak az érdekeit. A megyei pályaválasztási napon kiválóan bemutatta a Bajza diákéletét. Számos alkalommal nyilatkozott a helyi tévének a iskolánkról. Ebben a tanévben ő volt a gimnázium diákönkormányzatának a titkára. Diáktársai szeretik, tisztelik és elismerik a munkáját. Eszter a Károli Gáspár Református Egyetem pszichológia szakára készül.

Minden tevékenységből sugárzik az iskola, a tanári kar és a diáktársak iránti szeretete, tisztelete. Mindig lehetett munkájára számítani. Az elmúlt négy év során igazán sokat tett a Bajza Gimnázium jó hírnevének öregbítéséért. Ennek elismeréseként méltán megérdemli az évfolyamelső díjat.

A nevelőtestület az **évfolyamelső díjra** méltónak tartja **Veres Anna** 12. B osztályos tanulót is, aki kilencedik évfolyamtól kezdődően az osztály egyik motorja, a közös rendezvények fő szervezője, irányítója.

Amellett, hogy az osztály DÖK-titkára, az iskolai diákönkormányzat oszlopos tagja is volt a 4 év alatt. Ebben a minőségében az iskolai rendezvények, nyílt napok, elsősök hete, gólyahét és gólyatáborok szervezésében, lebonyolításában tevékenyen részt vett, ötleteket adott, segített.

Négy év során mindvégig kitűnő tanuló volt, nagyon szorgalmasan készült minden tantárgyból, munkájában maximalista, mindig a legtöbbet igyekezett kihozni magából.

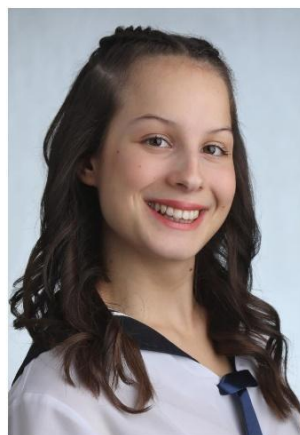
Nagyon sokat fejlődött kilencedik óta, angol nyelvből közép, majd felsőfokú komplex nyelvvizsgát tett, illetve előrehozott emelt szintű érettségit kitűnő eredménnyel. Társadalomismeretből az érettségire készített projektmunkája kiemelkedő, mindenre kiterjedő, pontos, részletes elemzéseket tartalmaz.

Anna felvételt nyert középiskolai tanulmányai során a Corvinus Egyetem Mathias Rex Collégiumának középiskolások számára indított jogi kurzusára, melyet 100 százalékos eredménnyel végzett el.

Igazságérzete nagyon erős, s bár néha emiatt nehézségekbe ütközik, határozottan kiáll a saját és társai igazá mellett, ez a tulajdonsága valószínűleg segíteni fogja a jogi pályán, amelyre készül.

A tanulás mellett rendszeresen sportol 12 éve, akrobatikus rock and roll versenyeken vesz részt, számos kiemelkedő helyezést ért el. Jelen pillanatban partnerével a világbajnoki keret tagja, a budapesti világbajnokságra készülnek.

Anna tanulmányi eredményeiért és szerteágazó közösségi munkájáért az évfolyamelső díjra érdemes és méltó.

Ebben a tanévben a tantestület **nevelőtestületi dicsérő oklevélben** részesítette **Töltéssy Hanna** 12. B osztályos tanulót, aki négy éven keresztül kitűnő tanuló volt, úgy, hogy a 4 év alatt alig volt négyes érdemjegye. Minden évet számtalan tantárgyi dicsérettel zárt, ezért minden tanévben nevelőtestületi dicséretben részesült, ami a sokoldalúságát, nagyfokú kíváncsiságát jelzi.

Hanna nagyon szorgalmas, lelkiismeretes tanuló, feladatait a lehető leghamarabb és maximális pontossággal végzi. Rendkívül figyelmes, segítőkész, tanárai és osztálytársai mindig számíthattak rá. Munkájában mindig precíz, pontos.

Amellett, hogy kitűnő tanuló, jó közösségi ember is, minden iskolai és osztályrendezvényen részt vett, segített, ötleteket adott. Jó humorú, kedves személyiség.

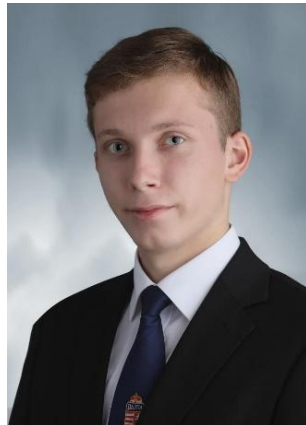
Amit nyelvi szinten el lehetett érni, azt Hanna elérte: részt vett a Langwest nyelvi versenyen, alap-, közép- majd felsőfokú komplex nyelvvizsgát tett angol nyelvből. Szintén angol nyelvből előrehozott érettségit tett, előbb középszinten, aztán pedig emelt szinten, amit 97%-os eredménnyel teljesített.

Hanna az a tanuló, amilyennek az ideális bajzás diákot képzeljük, akár a tanulmányi eredményeit, akár a személyiségét tekintve, ezért méltán megérdemli a nevelőtestület dicséretét.

Ebben a tanévben a **legeredményesebb történelem eredményért járó díjat Kovács Hunor Attila**, 12. A osztályos tanuló kapta. Ezt a díjat egykori bajzás diák, későbbi bajzás szülő alapította néhány évvel ezelőtt azzal a szándékkal, hogy az adott tanévben a legjobb történelem

eredményt elérő diákot jutalmazza. Hunor laudációját már korábban olvashattuk, így most ebből azt szeretnénk kiemelni, hogy a 2022/23-as tanévben a legrangosabb Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen az országos döntőben a második helyet szerezte meg négy nagyon sikeres forduló után. Ezzel Hunor 50 többletpontot kap a továbbtanulási pontszámítás során, mely értékes lesz számára, hiszen a Pázmány Péter Katolikus Egyetem jogi karára készül. Gratulálunk az elért eredményhez Hunornak.

A Diákönkormányzat idén is szeretne volna megköszönni azok munkáját, akik nélkül az iskolai diákélet nem lett volna ennyire színes.

Elsőként **Kotán Eszter**, 12. A osztályos tanulónak mondtunk köszönetet, aki hosszú DÖK-ös múlttal rendelkezik, hiszen már általános iskolásként is tagja volt a diákszervezetnek. A Bajza diákönkormányzatának kilencedikes kora óta meghatározó tagja, aki végül megérdemelten töltötte be az idei tanévben az elnöki posztot. Ötleteivel, kedvességével, derűjével mindig az iskolát segítette. Köszönjük munkáját.

Veres Anna 12. B osztályos tanulónak is szerettük volna megköszönni fáradhatatlan munkáját, aki szintén nagymértékben segített az iskolai diákéveket színesebbé tenni. Gyakorlatias meglátásaival, gyors gondolkodásával mindig a tökéletes megoldásra törekedett, az idei tanévben pedig, mint diák-alelnök tevékenykedett. Kívánjuk, hogy ne veszítsen a lendületéből egyetemistaként sem!

A diákönkormányzat hálásan mondott köszönetet az iskola két végzős hangosítójának, **Ádám Albert Antalnak** és **Habó Mártonnak**. Véghetetlen segítőkészségük, hozzáértésük, türelmük az egész iskolának hiányozni fog! Sok sikert kívánunk neked a további tanulmányaidhoz!

Ádám Albert Antal

Habó Mártonnak

A tavalyi tanévben gimnáziumunk tantestülete úgy határozott, hogy még 3 kategóriában ad ki elismeréseket, melyeket a végzős diákok vehetnek át.

A **Kultúraért Díj serlegét** az idei tanévben **Godó Brenda Gyöngyi** 12. C osztályos tanuló kapta, aki négy éven keresztül színesítette iskolánk kulturális életét szavalataival, konferáló tevékenységével, fellépéseivel. Számos iskolai rendezvényen és műsorban szerepelt, valamint rengeteg területi, megyei és országos versenyen indult kiemelkedő eredménnyel.

A **Megcélozni a legszebb álmot**” szavalóversenyen 3. helyezett, míg a Fazekas Mihály Gimnázium országos szavalóversenyén 5. helyezett lett. Az Egri Szilágyi Erzsébet Gimnázium Erzsébet-napi országos szavalóversenyén 1. helyezést ért el, a Petőfi Sándor szavalóversenyen pedig 2. lett.

A **Kultúraért Díj oklevélben** pedig **Kotán Eszter** 12. A, **Dulai Dorián** és **Rácz Evelin** 12. B, **Darabos Lili**, **Mócsa Cintia**, **Soltész Enikő Bernadett**, **Csuka Noel** és **Balázs Léna** 12. C, valamint **Ballók Bálint** 12. D osztályos tanuló részesült még. Ők mind részt vettek iskolai ünnepeken, műsorokban, vagy tagjai voltak a Bajza zenekarnak.

A **Bajza legeredményesebb sportolójának** serlegét idén két tanuló vehette át. Az egyiket **Godó Brenda Gyöngyi** 12. C osztályos tanuló kapta, akinek léghuska versenyszámban legkiemelkedőbb eredményei a következők: HS Lövész kupa regionális döntő 3. helyezés, „Ki lesz Gyöngyös város bajnoka?” verseny 1. helyezés, Diákolimpia megyei döntő 2. helyezés és a legnagyobb eredménye a Diákolimpiai országos verseny I. helyezés.

A másik serleget pedig **Jónás Kira** 12. C osztályos tanuló kapta, aki 11 éve táncol és ebből 6 éve a Black Jam SE táncosa. Legjobb eredményei a következők: MLTSZ ORSZÁGOS BAJNOKSÁG 2. hely, MAGYAR BAJNOKSÁG 3. hely, Európa bajnokság 3. hely és WORLD CHAMPIONSHIP világbajnokság 5. hely.

Godó Brenda Gyöngyi

Jónás Kira

A **Bajza eredményes sportolója oklevélben** részesültek továbbá a következő tanulók: a 12. A osztályból **Dányi Luca** aerobic, **Kmety Dominik** futball és **Benyovszky Nikoletta** ritmikus gimnasztika versenyzők. A 12. B osztályból **Huszár Lotti** úszás, **Sára Bernadett** ritmikus

gimnasztika, **Svejkovszky Milán** jégkorong, **Szabó Viktória** úszás és **Veres Anna** akrobatikus rock and roll versenyzők. A 12. C osztályból **Jobbágy Laura Luca** légpuska lövészet versenyző, a 12. D osztályból pedig **Ballók Bálint** taekwondo, **Rozgonyi Levente** úszás és **Vladár Kira** quad versenyző.

Kimagasló közösségi munkájáért a tantestület **serleget** ítelt oda **Ádám Antal Albert** 12. A osztályos tanulónak, aki az osztályprogramok és iskolai programok szervezésében aktívan részt vett. Finom, kedves humorával mindig jó hangulatot varázsol. Osztálytársai, tanárai felé udvarias, segítőkész. Nagyon szeret örömet szerezni mások számára. Két éve ő az iskolai hangosítás egyik felelőse, az iskolazászló vivője. Igen sokat tett az osztály és az iskola más tantermeinek a technikai működéséért. Többször előfordult, hogy otthonról hozott eszközök segítségével javította meg és tette működőképessé a gimnáziumi digitális eszközöket. Számos iskolai rendezvényről ő készített videófelvételt és tette elérhetővé a közösségi oldalakon. Diáktársai, tanárai, az iskola vezetése és az iskola technikai dolgozói mindig számíthattak az önzetlen segítségére.

Kimagasló közösségi munkájáért oklevélben részesült még Dányi Luca, Eperjesi Réka, Géczi Boglárka, Habó Márton, Maksa Kitti és Nagy Boglárka a 12. A osztályból, Ander Gergő, Petrovics Noémi, Svába Vince és Veres Anna a 12. B osztályból, Csuka Noel és Soltész Bernadett a 12. C osztályból, valamint Bige Boglárka, Csikós Eszter, Tari Attila és Tóth Bernadett Anna a 12. D osztályból. Gratulálunk a díjazottaknak!

A nevelőtestület oklevélben részesítette azokat a tanulókat, akik négy éven át kitűnő tanulmányi eredményt értek el, ami azt jelenti, hogy kitartóan tudtak nagyon jól teljesíteni.

A 12. A osztályból négy éven át kitűnő tanuló volt: Ádám Antal Albert, Bánkuti Balázs Ádám, Dányi Luca, Kotán Eszter, Nagy Levente, Skrabák László Márton, Szűcs Áron és Vig Hanna Klaudia.

A 12. B osztály kitűnő tanulói: Huszár Lotti, Töltéssy Hanna és Veres Anna.

A 12. C-ből Szécsényi Anna Ilona ért el kitűnő eredményt négy éven keresztül, a 12. D-ből pedig Kovács Kitti és Pataki Tímea Csilla.

A tanévzáró ünnepségen is több díjat vehettek át tanulóink. **Dányi Petra** a Palotás József és a Kertész Andor matematika versenyen elért 1. helyezéseért, **Kovács Hunor Attila** a történelem OKTV országos 2. helyezéseért és **Hermann Hanna Klára** az angol OKTV országos 9. helyezéseért elismerésben részesült az Egri Pedagógiai Oktatási Központ által. Ők a jutalmukat 2023. június 6-án vehették át Egerben a Heves Megyei Önkormányzat Barkóczy termében. Gratulálunk nekik és felkészítő tanáraiknak.

A 2022/23-as tanévben az **Év diákja** megtisztelő kitüntetést **Sőregi Kinga** érdemelte ki. Kinga a 11. A osztály matematika–fizika fakultációjának kitűnő tanulója, nevelőtestületi dicsérettel rendelkezik. Ez alatt az egyetlen tanév alatt is számos tantárgyi versenyen vett részt, melyek jórészt a matematikához, fizikához köthető megmérettetések voltak. Részt vett a matematika és a fizika OKTV-n, a Dürer matematika csapatversenyen. A Palotás matematikaverseny megyei 2. helyezetteje, a Sziporka országos matematikaverseny 4. helyezetteje, a Mátrai fizikaverseny megyei 3. helyezetteje lett. Sikeresen szerepelt a Náboj matematika és fizika csapatversenyeken.

Kinga sokoldalúságát bizonyítja, hogy a matematikán és a fizikán kívül is kiváló teljesítményre képes, mint a Sztori - olvasásnépszerűsítő verseny, melyen csapatával országos 1. helyezést ért el. A tanév során részt vett az Erdős Pál Tehetséggondozó Matematika Iskola programjain, a Skool – programozás projektben, valamint a BME szervezésében lebonyolított Nobel-díjas Kísérletek programban.

Immár 3. éve a bajzás kísérletbazar lelkes és aktív diákszervezője.

Kitűnő tanulmányi és versenyeredményei mellett az osztály DÖK képviselője és alelnöke, az osztályfőnök jobb keze. Mindezek mellett szabadidejében zeneiskolába és könyvklubba jár, rendszeresen sportol, atletizál.

Barátságos, kedves személyiség, nyitottságával és jó humorával, tisztelettudó magatartásával méltó az év diákja díjra. Gratulálunk neki!

A **Braun Alapítvány** díját az a tanuló kaphatja, aki a természettudományok terén kimagasló eredményt ért el az adott tanévben. Idén ezt a díjat **Bóka Boglárka** nyerte el.

Bogi a 11. A osztály tanulója. Biológia–kémia tagozaton kezdte, majd biológia–kémia emelt szintű csoportban folytatta tanulmányait. Kilencedikes kora óta kitűnő tanuló, számos tantárgyi dicsérettel rendelkezik. Minden évben nevelőtestületi dicséretben részesült. Az elmúlt évben 100%-os előrehozott angol középfokú érettségit tett, majd ebben az évben felsőfokú angol nyelvvizsgát is szerzett.

Számos biológia és kémia országos versenyen képviselte iskolánkat.

Versenyeredményei:

- Irinyi János országos kémiaverseny – országos 14. hely
- A „Szeged a Nobel-díjasokért” országos találkozón szervezett verseny, 2. hely.
- Kontra József országos kémiaverseny - országos 4. hely
- Dr. Árokszállás Zoltán biológiaverseny – országos 12. hely
- Irinyi János országos kémiaverseny – országos 24. hely
- Curie kémia emlékversenyen döntőbe jutott
- Curie környezetvédelmi emlékverseny – országos 5. hely.

Bogi rendszeresen részt vesz a „Szeged a Nobel-díjasokért” programon, amelyről beszámolókat készít. Munkájára nagyon igényes, lelkiismeretes, megbízható diák. Az osztály közösségi életében is aktív szerepet vállal. Mind emberi tulajdonságai, mind tanulmányi munkáját tekintve példakép lehet társai számára.

A **Németi Gábor Emlékére** díjat az a tanuló veheti át, aki az adott tanévben történelem tantárgyból a legkiemelkedőbb eredményt érte el. Idén **Laurinyecz Ámon József 9. D** osztályos tanuló részesült ebben az elismerésben.

Ámon a Savaria országos történelemversenyen 7. évfolyamon megyei második, 8. évfolyamon megyei első, 9. évfolyamon megyei első. és országos harmadik helyezett lett. Pontos, precíz, igényes munkájának és kiemelkedő szorgalmának köszönhetően érte el a korosztálya számára szervezett legrangosabb történelemversenyen ezeket a szép eredményeket. A történelem munkaközösség javaslata alapján ebben a tanévben ő kapja a Németi Gábor emlékdíjat. Gratulálunk Ámonnak és további szép sikereket kívánunk neki.

Néhány évvel ezelőtt professzor **Dr. Budai László**, iskolánk egykori angoltanára emlékére özvegye egy **díjat** alapított. A Professzor Dr. Budai László-díjat az a tanuló kaphatja, aki a tanév során a legkiemelkedőbb angol nyelvi eredményt érte el. Ezt a díjat idén **Hermann Hanna Klára** érdemelte ki.

Hermann Hanna Klára a 11. A osztály tanulója. 3 évvel ezelőtt biológia–kémia tagozaton kezdte tanulmányait intézményünkben, jelenleg ugyanezen tantárgyakat tanulja emelt óraszámban. Az angol nyelv iránti érdeklődése kisiskolás korában kezdődött, azóta folyamatosan fejleszti nyelvtani tudását, bővíti szókincsét. 10. osztályban B2 szintű komplex nyelvvizsgát szerzett. Ebben a tanévben három országos versenyen ért el kiváló helyezést, melyek az angol nyelvhez és a biológiához köthető tantárgyi versenyek voltak. Az angol OKTV döntőjében 9. helyezést ért el, a biológia OKTV második fordulójába jutott, valamint a Curie biológia országos emlékversenyen 5. helyezett lett.

Kitűnő tanulmányi eredménnyel, több tantárgyi dicsérettel rendelkezik. Tisztelettudó, barátságos, kedves személyisége a feladataihoz fűződő alázattal párosul. Gratulálunk Hannának!

Évfolyamelső diákjaink következnek.

A kisgimis 7-8. évfolyam évfolyamelsője **Ruis Gréta** lett. Gréta a 8. D osztályban kitűnő tanulóként kiemelkedik társai közül. Tanulmányait nagy szorgalommal, egyenletes teljesítménnyel végezte, matematika és biológia tantárgyból dicséretet kapott. Részt vett a Kenguru és a Varga Tamás matematikaversenyen.

Kiváló tanulmányi eredménye mellett 2016 óta aktívan sportol: 2022-ig atletizált, jelenleg kézilabdázik a Hatvani Kézilabda Szabadidő és Sportegyesület színeiben irányító és átlövő posztton. Az U-15-ös szinten az országos bajnokságban vesz részt csapatával. Iskolánkat a városi futó- és atlétikai versenyeken többször képviselte. Gréti szerény, csendes, ugyanakkor nagyon állhatatos, céltudatos diák, aki kitűzött céljaiért képes keményen küzdeni. Osztálytársaira odafigyel, segítőkész, az osztályközösség minden programjában részt vesz. Tanáraihoz való viszonya udvarias, tisztelettudó.

A **9. évfolyam** legkiemelkedőbb tanulója **Laurinyecz Ámon József** lett. Ámon a 9.D osztály kiemelkedő képességű tagja, aki nemcsak tanulmányi eredményeivel, hanem barátságos, segítőkész, intelligens viselkedésével is kivívta az osztálytársak és a kollégák megbecsülését, szeretetét.

Ámon számos tantárgyi dicsérettel büszkélkedhet: irodalomból, magyar nyelvből, matematikából, angolból, németből, történelemből, digitális kultúrából és testnevelésből kapott dicséretet.

Már 7. és 8. osztályban is elnyerte a legjobb tanuló díját az adott évfolyamon, de ideai teljesítménye még az előző éveket is túlszárnyalta.

Az ideai tanévben két nagyszerű eredményt ért el, amelyekkel jó hírért vitte az iskolának is. A Savaria országos történelemversenyen országos 3. helyezést ért el, és eltökélt szándéka, hogy jövőre is megméretteti magát még jobb eredményt kitűzve célul, illetve a későbbiekben az OKTV is a terveik között szerepel.

Nemcsak történelemből ért el kiemelkedő eredményt, hiszen a Palotás József matematikaversenyen megyei 4. helyezést ért el. Tudása mellé szorgalom társul, a közösség egyik motorja is. A fentiek alapján Ámon érdemes a megtisztelő évfolyamelső címre.

Idén a **10. évfolyamon két tanuló érdemelte ki az évfolyamelső címet**. Egyikük **Geiger István**, 10. C osztályos tanuló. István a 10. C osztály egyik DÖK-öse. Nagyon segítőkész, mindig lehet rá számítani. Szívesen vállal önkéntes feladatokat is.

A 2022/23-as tanévben kitűnő lett, tantestületi dicséretben részesült. Dicséretet kapott matematika, fizika, angol nyelv és spanyol nyelv tárgyakból. Idén felsőfokú angol C1 típusú nyelvvizsgát tett 89%-os eredménnyel. Előrehozott középszintű érettségit tett digitális kultúrából, amely a nehéz feladatsor ellenére 100%-os lett.

Több versenyen is indult, amelyeken sikerrel képviselte iskolánkat. Kiválóan szerepelt a Zrínyi matematikaversenyen, ugyanígy a Dürer matematikaversenyen, ahol a tavalyi országos

helyezése miatt egy korcsoporttal feljebb kellett indulnia. A Nemes Tihamér informatikaversenyen a megyei fordulóra jutott. A Nemes Tihamér online versenyen 4 fordulót teljesített az 5, igen nehéz és rendkívül időigényes fordulóból. Részt vett a Nemzetközi környezetvédelmi szimulációs játékon is.

Nagyon sokoldalú tanuló, Aranykalászos Gazda és mezőgazdasági gépkezelő vizsgát is tett. Pistit emberi tulajdonságai, képességei és szorgalma egyaránt méltóvá teszik az évfolyamelső címre.

A 10. évfolyam másik évfolyamelsője **Gyetzvai Patrícia** lett. Patrícia a 10.A osztály biológia – kémia tagozatos csoportjának tanulója. Csendes, szerény, kiegyensúlyozott diák. Órákon megfontolt, jó magaviseletű, szorgalmas. Munkájában precíz, lelkiismeretes. Tagozatos csoportjának vezéregyénisége. Kitűnő tanulmányi eredményt ért el 7 tantárgyi dicsérettel. A kötelező munkákon kívül szívesen részt vesz a tagozatos tárgyaiból versenyeken, egyéb megmérettetéseken, melyekre sok-sok időt szentel szabad idejéből.

Legjobb eredményei az idei tanévben:

- Az Irinyi János országos középiskolai kémiaversenyen megyei 1., országos 25. helyezett lett.
- A Curie kémiaversenyen országos 9. helyezést ért el,
- A Kitaibel Pál középiskolai biológiai és környezetvédelmi tanulmányi versenyen az országos 9. helyezett csapat tagja volt.
- A Fodor József biológaversenyen az országos döntőbe jutott.
- A Curie környezetvédelmi versenyen a területi 3. helyezett csapat tagja volt.
- Angol nyelvből középfokú komplex nyelvvizsgát szerzett.

Patrícia jó közösségi ember, könnyen teremt kapcsolatot társaival. A közösségi programokból is kiveszi a részét, szerepelt az osztály által készített október 23-ai emlékműsorban is.

Patrícia mindezek fényében joggal érdemelte ki az egyik évfolyamelső címet.

A **11. évfolyam** legkiválóbb diákja **Rácz Máté lett**. Máté a 11. A osztály matematika – fizika tagozatán kezdte gimnáziumi tanulmányait, jelenleg ugyanezen tantárgyakat tanulja emelt óraszámúban. Harmadik éve kitűnő tanuló, ebben a tanévben 6 tantárgyi dicsérettel rendelkezik.

Számos tantárgyi versenyen vett részt a tanév során, melyek a matematikához és a fizikához köthető megmérettetések voltak. A Náboj országos matematika és fizika csapatverseny országos döntőjébe jutott csapatával, a Palotás József matematikaverseny 3. helyezette lett, és részt vett a matematika és fizika OKTV-n is.

Feladattudata határozott, céltudatos személyiségével társul. Mindezek alapján méltó az évfolyamelső díjra.

Tanév végén a **matematika–informatika munkaközösség is** jutalmazni szokta a tanév legeredményesebb versenyzőit matematikából, fizikából és informatikából. **A 9-10. évfolyam legsikeresebb versenyzője matematikából: Király Máté, 10. A osztályos tanuló**, aki a

Sziporka matematikaversenyen országos 2., a Dürer matematikaversenyen az országos döntőben csapatával 15., a Náboj országos matematikaversenyen csapatban országos 17. lett.

Iskolánk legeredményesebb versenyzője informatikából Geiger István lett, aki a Nemes Tihamér programozói verseny II. fordulójába jutott, és előrehozott digitális kultúra érettségit tett 100%-os eredménnyel.

A legrangosabb eredményt fizikából idén Sőregi Kinga érte el, aki a Náboj fizikaversenyen országos 15., a Mátrai Tibor megyei versenyen pedig 3. helyezett lett.

Kitűnő tanulók a 2022-2023-as tanévben:

7. D osztály:

Bendik Tamás
Bőze Kinga
Müller Alexa
Pető Anna Hargita
Széll Balázs

8. D osztály:

Ruis Gréta
Péli Gréta

9.A osztály:

Hegedűs Dzsenifer
Jenei Nóra
Kozma Dóra
Samu Emma Sára
Varga Dorottya
Zsigri Balázs

9.B osztály

Dobó Maja
Püspöki Lilla

9.C osztály

Szécsényi Szilárd Csanád
Szilas Sára Enikő
Tóth Eszter

9. D osztály:

Dányi Petra
Eperjesi Blanka
Hargitai Léna
Hegedűs Enikő
Kovács Júlia
Laurinyecz Ámon József
Nagy Nóra
Rozgonyi Hanna
Tóth Luca

10.A osztály

Deszk Szonja Laura
Fillér Adél Mária
Gyetvai Patrícia
Illés Dávid
Király Máté
Magyar Luca
Pintér Marcell
Szabó Kata
Tóth Márton Zsombor

10.B osztály

Csaba Letícia Niké
Dányi Vivien
Kernya Karolina
Mester Vivien

10.C osztály

Geiger István
Rác-Varga Kitti
Zsiga Bálint

11. A osztály

Abonyi Márton
Bóka Boglárka
Burai Virgínia
Gál Szonja Lívía
Güray Bence Nádír
Hermann Hanna Klára
Jenei Ágnes
Nagy Laura Jázmin
Püspöki Zalán Gábor
Rácz Máté
Sőregi Kinga
Tanczikó Hanna Zsuzsanna
Tóth-Máté Bernadett
Zsíros Titanilla

11.B osztály

Farkas Réka
Lajosházi Eszter
Sarlósi Szonja
Szolnoki Blanka
Tóth Boglárka
Tóth Sára

11. C osztály:

Litkei Milán

12.A osztály

Ádám Antal Albert
Bánkuti Balázs Ádám
Dányi Luca
Fodor Bálint Gábor
Kotán Eszter
Kovács Hunor Attila
Nagy Levente
Skrabák László Márton
Szűcs Áron
Víg Hanna Klaudia

12.B osztály

Huszár Lotti
Töltéssy Hanna
Veres Anna

12. C osztály:

Bertók Brigitta,
Keller Enikő,
Széchenyi Anna Ilona

12. D osztály:

Kovács Donát,
Kovács Kitti,
Laczik Péter,
Nagy Dávid,
Pataki Tímea Csilla,
Svehla Fruzsina,
Svehla Kitti

Projekt munkák

A projekt munkák az évkönyv mellékleteiként tölthetők le.

Társadalomismeret érettségi projekt munkák

Szonda Szabolcs Dávid: Húsbavágó igazság egy zöldebb jövőért

Tuza Bálint: A fa érték!

Veres Anna: „Jövőszemle” kamasz szemmel

OKTV projekt munka

Kovács Hunor Attila: „Jöjj elvtárs, ünnepelj velünk”

Etika

Csapó Zsófia: A nulla hulladék mozgalom kialakulásának okai és az egyén előtt álló lehetőségek

Egyéb programok

Intézményi programok

Tanévnyitó ünnepség

2022. szeptember 1.

Igazgatói tanévnyitó beszéd:

Kedves Pedagógustársaim! Kedves Gyerekek!

Pár hónappal ezelőtt, június 23-án felszabadultan, a nyári szünet kalandjaira készen álltunk kinn, az iskola udvarán. A nyári kalandok emléke még bennünk él, táplál minket, azonban ma beköszöntött az ősz, az iskolakezdés. Újra itt vagyunk, tettekre és az új tanévre készen.

Mi minden vár ránk a 2022/2023-as tanévben? Először is 180 tanítási nap. Továbbá sok-sok program, kirándulások, bálozások, túrázások, kenuzások és még sorolhatnám. Persze, azért tanulni is kell majd, hiszen a tagozatos és az érettségi vizsgák jó eredményeit nem osztogatják ingyen.

A befektetett munka azonban meg fogja hozni a gyümölcsét, ezt támasztják alá az elmúlt tanévben elballagott végzőseink továbbtanulási adatai. Végzőseink 96 százaléka egyetemen folytatja tanulmányait. Gratulálunk nekik és a felkészítő kollégáknak!

Ma, szeptember 1-jén, 519 tanuló kezdi meg tanulmányait a Hatvani Bajza József Gimnáziumban.

Kedves Gólyáink!

Ti, ma ennek a nagy bajzás családnak az avatott tagjai lesztek. Együtt, egyként olvadtok be a Bajza közösségébe, színesítve, gazdagítva azt. Mert csakúgy mint felsőbb éves társaitok, ti is nagyszerű, sokoldalú személyiségek vagytok. Hamarosan felavatnak benneteket végzős tanulóink, és ettől a naptól kezdve büszkén viselhetitek a Bajzát jelképező kítűzöt és nyakkendőt. Azokat az éveket szimbolizálja majd ez a két jelkép, melyek meghatározóak lesznek számotokra, és reméljük, hogy mi, tanáraitok, olyan útmutatással gazdagítunk majd benneteket, amely elvezet céljaitok megvalósításához.

Kedves Végzősök!

Elérkezett az utolsó tanév bajzás életekben. Remélem, hogy a pandémia miatti távollét ellenére sok élménnyel gazdagodtatok az itt töltött idő során. Kívánom, hogy az utolsó tanítási évek élményekkel teli jelenléti oktatásban teljen el!

Kedves Bajzások!

Engedjétek meg, hogy emlékeztesselek benneteket a tanévzáró ünnepélyen is elhangzott nagyszerű eredményre. Az Oktatási Hivatal egri Pedagógiai Oktatási Központja iskolánknak ítélte a Legjobb Gimnázium díját, melyre méltán büszkék lehetünk. Köszönet érte pedagógustársaimnak és nektek, akik kiváló eredményeket értetek el az elmúlt tanévben szervezett versenyeken.

Kívánom Nektek, magunknak, hogy ezt a nagyszerű eredményt tartsuk meg, folytassuk a gyümölcsöző munkát ebben a tanévben is! Kívánom továbbá, hogy kiegyensúlyozott, változatos programokban bővelkedő, hatékony tanévünk legyen! Ezennel a 2022/2023-as tanévet ünnepélyesen megnyitom!

Jó munkát kívánok minden bajzásnak!

Oktatási szakember Dániából

írta: Szelei Orsolya tanárnő

Soft & Hard Skills

Nadzda Dániából érkezett hozzánk a "Det Nødvendige Seminarium" nevű alternatív tanárképző főiskoláról. Ők olyan szemlélet alapján képeznek tanárokat, hogy azok sikeresen tudjanak gyerekeket, fiatalokat nem csak tanítani, hanem életre nevelni, a munkaerő piacra felkészülten lépni és sikeres polgárokká tenni.

A mai iskolás korú fiatalok teljesen más környezetben, teljesen más szemléletben nőttek fel, mint tanáraik, így a hagyományos megközelítések egyre kevésbé működnek. Ez a 21. század, ahol a világ globalizált, az emberek nemzetközi munkatársi környezetben, egymással együttműködve, sztereotípiákon túllépve, egymás kultúráját tiszteletben tartva dolgoznak, az információ elérése korlátlan, az angol a közös kommunikációs nyelv, melyet a mai fiatalok gyakorlatilag birtokolnak.

Az adatalapú tudás mellett új készségek kellenek, melyek érdekes módon nagyon is régiek: csapatmunka, problémamegoldás, időbeosztás, kritikus gondolkodás, döntéshozás képessége, stb.

Nadzda 2023. február 6-án és 15-én, két alkalommal látogatott iskolánkba és tartott foglalkozásokat, előadásokat, motivációs és elemző játékokat.

We got this letter from Nadezda:

Thanks to an excellent collaboration with teachers at Bajza József Gymnasium we managed to conduct 8 lessons over 2 days with youngsters between 14 and 18. We discussed soft skills, the modern job market, and its requirements and expectations for new professionals. We learnt about the experience-based learning cycle and reflected on our life experiences together!

It was a rewarding experience to meet all these young people and their hard-working teachers. Hoping to create more learning opportunities with our teacher training college in Denmark and keep supporting youth in developing various sides of their personalities!

Thank you for a great time together!

*„... makacs reménnyel mégis, mégis hinni,
hogy amit csinálok, az nem lehet semmi”*

Szalagavató ünnepség a Bajza József Gimnáziumban

írta: Veresné Kalcsó Krisztina intézményvezető-helyettes

2022. november 19-én tartottuk iskolánk szalagavató ünnepségét a Hatvani városi sportcsarnokban, melyet Hatvan város önkormányzatának vezetői bocsátottak rendelkezésünkre.

fotó: Hatvani Hírlap

A szalagavató intézményünk legnagyobb ünnepe, ahol együtt ünnepelnek a végzős diákok, pedagógusaik, szüleik és rokonaik. Idén az ünnepséget Godó Brenda Gyöngyi 12. C osztályos tanuló nyitotta meg Teller Ede versével:

*„Keresni, várni, semmit sem akarni,
szeretni, vágyni, egyedül maradni.
Nézni a világot becsukott szemekkel,
látni azt, amit még nem látott meg ember,
gyönyörködni titkos, mély harmóniákban,
emlékezni arra, mit sohasem láttam.
Szeretni, imádni a szent tisztaságot,
a szelet, a felhőt, a havat, az álmot.
Tenni a helyeset, nem kis örömpéNZért,
nem a túlvilági örök üdvösségért.
Tudni, hogy nincsen cél, tudni, hogy nincs Isten,
félni, hogy talán még igazság sincsen,
tudni: az ész rövid, az akarat gyenge,
hogy rá vagyok bízva a vak véletlenre.
És makacs reménnyel mégis, mégis hinni,
hogy amit csinálok, az nem lehet semmi.”*

A jelenlegi tantestület és diákság híven őrzi a felhőtlen diákélet elmúlására figyelmeztető szalagavató hagyományait. Ezen hagyományok közé tartozik, hogy a végzős

osztályok útmutató tanácsként jelmondatot választanak. Idén a végzős osztályok jelmondataival ellátott szalagjai is felkerültek az iskolazászlóra, megőrizve emléküket. Az osztályok a következő jelmondatokat választották:

12. A: "Milyen szép, ha minden tengerhez, mely ránk vár, van egy folyó a számunkra." - Alexander Barrico

12. B: "Individually we are one drop. Together we are an ocean." "Egyénileg egy csepp vagyunk. Együtt, az óceán." - Ryunosuke Satoro

12. C: "Azoké a jövő, akik hisznek álmaik szépségében." – Eleanor Roosevelt

12. D: "Nem azoké a siker, akik sohasem buktak el, hanem azoké, akik elbuktak, és ismét felálltak belőle." - Kimi Räikkönen

Ezután az osztályfőnökök feltűzték a szalagokat diákjaik mellkasára, mely a szoros kapcsolatot jelképezi az alma materrel, és azt, hogy elindultak lassan a felnőtté válás útján.

A szalagok feltűzése után elhangzott az ünnepélyes és hagyományos fogadalomtétel:

*„Ünnepélyesen fogadjuk,
hogy emberségünket és magyarságunkat őrizve
törekszünk hazánk felvirágoztatására.”*

Az ünnepségen Géczi Boglárka és Kotán Eszter szavalata következett:

Ellen Niit – Azt hittem

*Én azt hittem, hogy mindig kék,
ragyogó tükör a tenger,
s hogy rejtett arany szemcskék
kincsével tele az ember.*

*Hogy járva a tengert, szembe kell
szállni merészen a széllel,
s akkor a hajós csodákra lel,
az idő nagy titkokat érlel.*

*S akkor megtudtam, hogy csak néha,
nagyritkán kék a tenger,
és hogy üres és szürke, még ha
csillog is sokszor, az ember.*

*Láttam földet, hol nincs tó, se folyó-
por és rög, semmi más:
nincs arany szem a porban, melyből ott
gyúrják az ember fiát.*

*De tudtam: Nincs szebb feladat,
mint vágyva előre törni:
keresni, kutatni, hol rejlik a mag,
s szeretni, és gyűlölni.*

*És látni, hogy néha szürke homályon,
átragyog kéken a tenger,
s tudni: tisztább öröm nincs a világon
mint az, ha ember az ember.*

A gyönyörű vers hangulatát tovább fokozta Deák Andrea intézményvezető asszony szívhez szóló beszéde, melyben többek között sok szerencsét és nagyon sok boldogságot kívánt a végzős diákoknak:

Tisztelt Vendégeink!
Tisztelt Szülők, Hozzátartozók!
Kedves Pedagógustársaim!
Kedves ünnepelt végzős diákjaink!

A középiskolai évek során egyetlen igazi báli alkalom adódik egy diák életében: a szalagavató bálja. Olyan ünnepi esemény ez, amelyhez semmi sem hasonlítható. A bajzás szalagavatók meghittségükkel, különleges légkörükkel mély nyomot hagynak a résztvevők és a szemlélők életében. Az a tartás, mellyel bevonulnak, mellyel ma is bevonultak a maturanduszok hűen jelzi azt, hogy immár majdnem érett felnőttként együvé tartoznak.

Kedves Végzőseink!

A mai délután és este Rólatok szól. Elkezdődik az a pár hónapon át tartó folyamat, melynek során végig gondoljátok a Bajzában töltött éveket, elkezdtek számadást készíteni az elért eredményekről, kibontakozik egy roppant erős kötődés a barátokhoz, az osztálytársakhoz. Megkezditek a menetelést a Való élet felé. A mai nap azonban benneteket ünnepelünk, majd gyönyörködünk bennetek és táncaitokban.

A tánc a művészetben a való élet szimbóluma. Ahogy teszünk néhány lépést az egyik táncossal, majd tovább perdülünk a másikhoz, úgy az életünk is folytonos találkozások és elválások sorozata. Az, hogy a férfi vezeti a nőt a táncban, utal a férfi irányító, sorsalakító szerepére. A tánc, ahogy körbe keringünk, az élet vissza-visszatérő, folyamatosan ismétlődő pillanatait idézi. Ahogy most ügyeltek rá, hogy el ne tévedjétek a lépéseket, úgy a valós életben sem lesz mindegy, mikor melyik irányba léptek. Nem mindegy, elszuhantok-e egymás mellett, vagy átkaroljátok egymást, és nem mindegy, ráléptek-e egymás lábára, vagy odafigyeltek a másik lépéseire is, amikor már nem táncra, hanem idézőjelben „életre” perdültök.

Hamarabb mint gondolnátok, elérkezik az a pillanat, amikor ráléptek a saját magatok által választott útra. Arra az útra, amely kizárólag nektek van kijelölve. Ahogyan azt a 12. A osztály Alexander Barrico-tól származó idézete kimondja: "Milyen szép, ha minden tengerhez, mely ránk vár, van egy folyó a számunkra." Kívánom, hogy találjátok meg a Ti saját folyóitokat! Vágjatok bele bátran a kalandba, hogy eljussatok a tengerhez!

Tengerhez a folyó, folyóhoz a patak, patakhoz a csermely, csermelyhez az esőcsepp. Milyen kicsiny is az ember! "Egyénileg egy csepp vagyunk. Együtt, az óceán." állítja Ryunosuke Satoro (Rionuszke), kinek idézetét a 12. B osztály- lévén angol tagozatos osztály- angol nyelvre is lefordította: "Individually we are one drop. Together we are an ocean." Valóban így van. Összetartva, egymást támogatva érhetünk el olyan magaslatokra, ahova egyénileg talán sosem jutnánk el. Bízhatok abban, hogy az a közösség, amelyben a felnőttkort eléritek, egy életen át

összetart majd. Mi várunk Benneteket vissza a Bajzába az osztálytalálkozókra vagy csupán egy-egy kellemes beszélgetésre!

Addig is, merjetez nagyot álmodni, merjetez grandiózus terveket szőni. Hiszen "Azoké a jövő, akik hisznek álmaik szépségében." – állította Eleanor Roosevel és ezt a nagyszerű mondat választotta a 12. C osztály szalagavatói idézetének. Tervezzetez, dolgozzatez a sikerért és ne csüggedjetez, ha valami nem sikerül. Ha még emlékezetez a Twilight című filmből az érettségi bizonyítvány osztása előtt a diákönkormányzat vezetőjének beszédére, ő azt mondta, hogy „Ez az az időszak, amikor tévedni kell. Újra- és újra, hogy tanuljatez, hogy építkezzetez hibáinkból.” Hasonló gondolatot választott jelmondatául a 12. D osztály is:

"Nem azoké a siker, akik sohasem buktak el, hanem azoké, akik elbuktak, és ismét felálltak belőle." Valóban. Kimi Rääkkönen szavai arra biztatnak Benneteket, hogy ne csüggedjetez, ha valami elsőre nem sikerül. Próbáljátok meg újra!

Csepp, folyó, tenger- ez mind Ti vagytok! És mi, az utatokon Benneteket kíséző és segítő pedagógusok tudjuk, hogy kellő akaraterővel és szorgalommal elérítez majd a sikert.

A kiteljesedéshez vezető úton szinte a legfontosabb szerep szüleiteké, nagyszüleiteké. Ők azok, akik születésetez percétől kezdve a kezetez fogják, akik soha nem fogják feladni a Bennetez rejlő erőbe vetett hitet, akiknek szeretete egy életen át- sőt még sokkal tovább is- elkísér. A mai nap kiváló alkalom arra, hogy mindezárt köszönetet mondjatez nekik.

Higgyetez bennük és higgyetez magatokban! Mi, tanáraitok pedig szívből reméljük, hogy megtaláljátok az utat egy szeretetteljes, sikeres élethez.

Engedjetez meg, hogy Müller Péter szavaival kívánjak minden jó és szépet Neketez:

„S ahogy piciny korodban megtanítottad magadat járni, most tanítsd meg magadat szeretni. És próbáld meg a lényedetez, ebben a sötét világban szabaddá, fényessé és sugárzóvá tenni. Magától nem lesz az. Senkié. Azzá leszel, akivé teszed magad!”

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Szolnoki Manó 10. A osztályos tanuló Rachmanyinov Cisz-moll prelűdjével köszöntötte a végzős diákokat. Felkészítő tanára Pintér Ildikó tanárnő volt.

Szalagavató ünnepségünk meghihlette **Skrabák László Márton** 12. A osztályos tanulókat, aki saját verset írt az álmokról, mellyel ő maga köszöntötte végzős társait.

Álmok

*Mindenkinek van egy nagy álma,
Akár ébren, akár mikor feje alatt a párna.
Álmok mik soha meg nem halnak,
Célok mikbe sokan belehalnak.
Emlékek mik kötnek minket más emberekhez,
Szép szavak mik fejünkben kötnek emlékekhez.
Tanácsok mik soha el nem felejtődnek,
Tanulságok, miknek sebhelyei soha el nem tűnnek.
Sokak álma csak a bizalom,
Nem is a más iránt érzett vonzalom,
Vagy hogy megtedd azt, amin ott a tilalom,
Hogy legyen életedben izgalom
Akár még a hidegrázó borzalom,
Hogy nincsen számodra oltalom.
Életed egy kaland, kalandot kereshet,
Éld meg mind mi számodra rendelet.
Sokak álma csak a szeretet,
Nem egy érzés, ami élve eltemet,
Inkább valami, ami megmenthet,
Amikor éppen nem hiteget.
Sokak álma azt mondják a pénz.
Persze csak akkor, ha nem félsz.
Mert ebben a világban minél többet beszélsz,
Annál kevesebb amennyit megélsz.
Álmok mindnyájunkban vannak,
Eltemetve bennünk alszanak.
Mutatják nekünk ébren az utat,
Elénk tárják azt mit a szív kutat.
Egy ember célja nem az, hogy álmát megvalósítsa,
Hanem hogy életét álmává alakíthassa.*

A szalagavató jelzésértékű állomás mindenki életében. A végzősöknek azért, mert hamarosan egy nagy megmérettetés, majd a diákévek vége következik, a szülők örömmel nyugtázzhatják, hogy eljuttatták gyermeküket idáig, a pedagógusok pedig talán kezdenek számvetést készíteni ennek az évfolyamnak a sajátosságairól.

Szalagavató ünnepeinken hagyományaink szerint az alsóbb évfolyamosok műsorral köszöntötték az előttük járókat. Íróink, költőink szavait kölcsönözve adtak át bölcs gondolatokat, vidámságot, emlékeket társaiknak. Idén Kovácsné Fazakas Andrea és Szabó-Bérces Katalin tanárnők állították össze az ünnepi műsort, melyet a 11. A és 11. B osztály diákjai adnak elő. Zongorán Ambruzs Nadin 11. C osztályos tanuló játszott, felkészítő tanára Mezei Rita tanárnő volt. A műsorban elhangzó dalt Székely Zsófia és Kürtös Léna énekelték, felkészítő tanárunk Szabó Krisztina énekművész.

A 11. évfolyam műsorát a megható zongorajátékkal kísért kivetített képek követték, melyek rengeteg szép és boldog emléket ébresztettek a végzősökből. Könnyek között nézték végig a képeket, és emlékeztek vissza az elmúlt négy év legszebb pillanataira.

Szalagavató ünnepségünk a felnőtté válás első lépcsőfoka. Az a hosszú út, amelyen végig kell mennie mindenkinek ahhoz, hogy értékelni tudja az életet, a szülői szeretetet, a barátságokat, a szerelmeket... Idén a szülőkhöz szeretett volna szólni Pam Brown soraival Soltész Bernadett 12. C osztályos tanuló minden végzős társa nevében.

Köszönet mindenért:

A feledhetetlen mesékért,

Hogy éreztetted velem, hogy én vagyok az első,

Hogy felállítottad a szabályokat,

Hogy megtanítottad élvezni a csendet,

Hogy meggyőztél róla: különleges vagyok,

A megjavított bicikliért, a kirándulásokért,

Hogy szerettél,

És hogy szeretted mindazokat, akik engem szerettek.

Köszönet mindenért, amire megtanítottál, amit adtál

– és hogy vagy nekem Anyukám, Apukám!

A megható vers után iskolánk zenekara zárta a szalagavató ünnepség hivatalos részét. A B'tang Együttes nagy népszerűségnek örvend mindenki körében. Idén a 12. évfolyam több tanulója is ezen műsor keretein belül búcsúzott diáktársaitól, Ballók Bálint 12. D-s diák, aki az együttes szólógitárosa, Dulai Dorián 12. B osztályos tanuló, aki akusztikus gitáron játszott és Darabos Lili 12. C-s tanuló, aki az együttes énekesese. A zenekar tagjai még: Szabó Gábor tanár úr, a zenekar alapítója és vezetője, aki zongorázott, Szabó Lőrinc 11. A osztályos tanuló, aki dobolt és Géczi Csaba tanár úr pedig akusztikus gitárral színesítette a dallamot. A zenekar idén egy lírai hangulatú zenével készült, melynek címe Fix you volt.

Rövid szünet után kezdődött az ünnepség báli része. Idei bálunkat Ráczi Evelin 12. B osztályos tanuló nyitotta meg Caramel Szállók a dallal című dalával. Zongorán kísérte Ambruzs Nadin.

Idén minden osztály keringőt táncolt. A 12. D osztály nyitotta az esti táncok sorát. Táncukat Berhész Ildikó táncpedagógus tanította be. Lencsi Budapesten született, 4 éves korától művészitornázott, talajtornázott. Kilenc évesen bekerült a Balett Intézetbe és tanulmányait itt folytatta tovább, balett művész diplomát szerzett, ezt követően a néptánc művész diplomát is megszerezte a Magyar Táncművészeti Főiskolán. 16 évesen ösztöndíjat nyert a Honvéd Művészegyüttesbe. Sajnos 18 évesen egy táncos baleset következtében a bal lábában az összes szalag elszakadt. Majdnem félbe tört a karrierje, amire kicsi gyerek kora óta készült. De nagy akaraterejének köszönhetően, fél év kihagyás után és rengeteg műtétrel a háta mögött újra színpadra állt. 2000-ig volt aktív tagja és szólistája a Honvéd Művészegyüttesnek. 2000-ben szerezte meg Klasszikus Balett pedagógus diplomáját, majd megalapította a Ritmus Táncstúdiót, melyet 18 éve vezet töretlenül. Jelenleg 60 gyermek tanul a stúdióban különféle táncstílusokat, mint például balett előkészítő gimnasztika, klasszikus balett, modern táncok, néptánc. A Táncstúdió néhány éve művészeti iskolává nőtte ki magát, és egy gyönyörű környezetben ad otthont a táncolni vágyó gyermekek számára.

Ezután következett a 12. A és B osztályok bécsi keringője, melyeket Polonkai Zoltán tanított be. Zoli 6 évesen kezdett el táncolni, és több mint 15 évig volt aktív versenytáncos. Számos országos és nemzetközi versenyen ért el dobogós helyezéseket partnerével. Profi táncosként dolgozott több hazai és külföldi gyártású reklámfilmben és nagyjátékfilmben. Aktív táncos pályafutását már befejezte, jelenleg táncoktatóként és koreográfusként dolgozik. Több száz táncprodukció fűződik a nevéhez: többek között gyermek csoportok táncai, amatőr musical előadások, esküvős nyitótáncok, és persze szalagavatós produkciók.

Zoli egykori bajzás diákként igazi szalagavatós „veterán”: összesen 18 szalagavatón működött közre valamilyen formában iskolánkban. Alsóbb éves gimnazistaként – akkor már aktív versenytáncos lévén - rendszeresen segítette ki a végzős osztályokat táncosként, mivel már akkor is kevesebb fiú volt néhány osztályban. Első saját koreográfiáját 2008-ban készítette nálunk a húga osztályának, akiknek az osztályfőnöke ugyanúgy Kovácsné Kiss Éva tanárnő volt, ahogyan a jelenlegi 12. A osztályé. Azóta is rendszeresen visszajár intézményünkbe és örömmel segíti a csoportok felkészülését.

Végül a báli táncokat a 12. C osztály produkciója zárta, akik angol keringőt táncoltak. Tempóját tekintve a bécsi keringőnél lassabb, azonban annál dinamikusabb és mondanivalóját tekintve is nagyon érdekes számot – Beyoncé – I was here – című slágerét választották.

Hogy miért? Mert maga a zeneszöveg is nagyon jól kifejezi azt, amire az egész közösségük épül: ugyan mindannyian nagyon különböző személyiségek, de egy közös biztosan van bennük - szeretnének maradandó nyomot, örökséget hagyni maguk után mind a gimnáziumi évekre vonatkozóan, mind pedig hátralévő cselekedeteik nyomán. Táncukban azt szerették volna megjeleníteni, hogy szerettek és az őket körülvevő emberek miként fognak visszagondolni erre az „örökségre”.

A szalagavató megszervezésében és rendezésében rengeteg idő, munka és energia volt. Köszönetet kell mondjunk mindazoknak, akik az ünnepség megrendezéséhez hozzájárultak:

Megköszönjük Horváth Richárd Polgármester Úrnak és Hatvan város vezetőinek, hogy a Hatvani Sportcsarnokot rendelkezésünkre bocsájtották.

Köszönjük a Héhalom Kőhíd étterem vezetőjének, Bakos Józsefnek, valamint Kotas Tibornak és az étterem dolgozóinak az ünnepséget követő bál rendezésében nyújtott segítséget, külön köszönjük Siraki Péter, Őszi Attila és Kurják Tamás segítségét ünnepségünk megrendezésében.

Köszönjük Kovácsné Fazakas Andrea és Szabó-Bérces Katalin tanárnőknek, a 11. A és B osztályos tanulóknak és a B'tang Együttesnek, illetve valamennyi szereplőnek a szép műsort, a tánctanároknak pedig a táncok betanítását. Szabó Krisztina és Földesi-Korsós Andrea tanárnőknek köszönjük a dalok betanítását.

Király Kornélia tanárnőnek a dekorációért mondunk köszönetet.

Köszönetet mondunk az iskolai titkárság dolgozóinak és valamennyi tanárunknak, akik segítséget nyújtottak a szalagavató ünnepség megszervezésében.

A hangosítást a Mamut Sound Rendezvénytechnika végezte.

A szalagavatót Veresné Kalcsó Krisztina intézményvezető-helyettes asszony rendezte.

A cikkben található képek forrása:

<https://hatvanihirlap.hu/a-felnotte-valas-utjara-leptek-a-vegzos-bajzas-tanulok/>

A fotókat készítette: Albert Péter.

Szalagavató ünnepségünk vágatlan formában megtekinthető:

<https://www.youtube.com/watch?v=16YnZsmCRHw>

Karácsonyi ünnepség 2022

Deák Andrea igazgató asszony köszöntő beszéde:

Kedves nyugállományba vonult és aktívan dolgozó Kollégák!

Szeretettel köszöntelek benneteket rendhagyó karácsonyi ünnepségünkön. Sokunknak kedvenc ünnepe a karácsony, amikor ünneplőbe öltöztetjük lelkünket, együtt vagyunk szeretteinkkel és megpihenünk egy kicsit. Ez az az időszak, amikor jobban vágyunk a csendre, a nyugalomra. Visszatérünk azokhoz az értékekhez, amelyek a hétköznapi rohanásban időnként a háttérbe szorulnak. Picit jobban figyelünk családunkra, szépítjük, díszítjük az otthonunkat. A fényekbe öltözött otthonok és utcák szépen kifejezik a ránk bízott hagyományt. A fény tradícióját.

A magyar hagyományban a karácsony időszaka erősen kötődött a téli napfordulóhoz. Ahhoz a naphoz, amikor leghosszabb az éjszaka, a legrövidebb a nappal. December 21-étől a Nap mintha megállna az égi pályáján. Ez a sötétség, az éjszaka uralmának ideje. Azt tartották, ez az évnek a legreménytelenebb időszaka. Ekkor van a legnagyobb szükség a világosságra, amit minden földi erővel segíteni kell. Majd december 25-én születik meg az új fény, és a nappalok ismét hosszabbak lesznek, a világosság legyőzi a sötétséget.

A magyar tradícióban a téli napforduló volt a kerecsen sólymok röptetésének a napja. Innen az ünnepünk mai elnevezése is: kerecsen....-...karácsony. A kerecsen sólyom királyi madár, ezért röptetése királyi, fejedelmi szertartás volt. A Turul fia, a Turul-nemzetség leszármazottja az, aki a napfordulón sólyomröptetésével égre segíti - segítette - az újjászülető Napot. A sólyom az, aki legközelebb repül a Naphoz, üzenetvivő, közvetítő Ég és Föld között. A téli napfordulón való röptetése segítette az elgyengült Napot az égi pályáján a felemelkedésben. Mikor is születhetne meg a Megváltó, mint a legnagyobb reménytelenség idején, amikor a leginkább szükségét érzi a föld?

Ma már nem kerecsen sólymot röptetünk, hanem karácsonyfát állítunk otthonainkban, intézményeinkben és a közttereinken. A mai szokásunk mögött is a régiek szándéka áll. A hagyományban a faállításra, mint az égi és a földi világ összekötésére tett kísérletre tekintettek. Ennek szimbólumaként fel is helyezük a csillagot a fa tetejére, hiszen a fa így az égig ér. A karácsonyfa nem csak az életfának a szimbóluma, hanem eleink csodaszarvasának is, amelynek agancsai ugyanolyan ágas-bogasak voltak, mint a mai fa ágai, és az ágak végein szintén ott ragyogtak a csillagok.

Ha így nézzük a karácsonyt, akkor őseink régi történetei is felelevenednek előttünk. Kiléphetünk az időből, és közelebb kerülhetünk mindazokhoz az értékekhez, amelyek mai világunk alapját alkotják. Odakuporodhatunk a betlehemi jászol mellé, osztozhatunk a pásztorok és az angyalok örömeiben. Mindannyiunknak kívánom, hogy ne veszítsük szem elől a karácsony elmúltával se a fényt, a bethlehemi csillagot. Őrizzünk meg magunknak minél többet az ünnepből! Vigyük magunkkal a karácsony fényeit, építkezzünk évezredes értékeinkből a hétköznapiakban is!

Kedves Kollégák!

Engedjétek meg, hogy Márai Sándor szavaival kívánjak nektek meghitt, boldog ünnepeket:

"Ha az ünnep elérkezik életedben, akkor ünnepelj egészen. (...) Tisztálkodjál belülről és kívülről. Felejts el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata. Az ünnepet nemcsak a naptárban írják piros betűkkel. Nézd a régieket, milyen áhítatosan, milyen feltétlenül, milyen körülményesen, mennyi vad örömmel ünnepeltek! Az ünnep a különbözőség. Az ünnep a mély és varázsos rendhagyás."

Alapítványi bál 2023

<https://hatvanihirlap.hu/eves-jotekonyisagi-baljat-tartotta-a-bajza-alapitvany/>

fotó: Rozgonyi Dezső, Hatvani Hírlap

Igazgatói köszöntő:

Tisztelt Bálozó Közönség! Kedves Vendégeink!

Engedjék meg, hogy iskolánk, a Hatvani Bajza József Gimnázium dolgozói, valamint a Bajza Alapítvány kuratóriuma és a Szülői Szervezet nevében ezzel a Joseph Addison idézettel köszöntsem Önöket 21. Alapítványi bálunkon.

“A jókedv olyan, mint egy villámlás, amely egy tündöklő pillanatra áttör a felhők sötét takaróján; a vidámság napfényt lop a lélekbe, és azt állandó, véget nem érő nyugalommal tölti meg.”

Életünkben adódnak olyan ügyek, melyeket érdemes támogatni. Az alapítványi vagy jótékonyági bál ilyen eseménynek minősül. Az az összefogás, amellyel a bajzás szülők és a környéken élők intézményünk segítségére kelnek, mindig is példaértékű volt. Köszönöm Önöknek, hogy lehetővé teszik számunkra új céljaink beteljesítését, tanulóink iskolai körülményeinek folyamatos javítását. Az Önök támogatásának köszönhetően valósultak meg

iskolánkban olyan nagyszabású projektek, mint a díszudvar és a milleniumi díszablak létrehozása, számos projektor vásárlása, hangosító rendszerünk megújulása, tanulmányi kirándulások szervezése, tanév végi jutalmak átadása és még sorolhatnám.

Az idei báli felajánlásokból szeretnénk az iskola tanulói számára felújíttatni kissé kopott kenuállományunkat, új mellényeket és új evezőket vásárolni, hogy a nyári kenuáborokban már használhassák őket a gyerekek. Kis műsorunkkal szeretnénk meghálálni Önöknek nagylelkű támogatásaikat, megköszönni, hogy lehetővé teszik számunkra azt, hogy az idei bál célját maradéktalanul beteljesítsük.

Büszkék vagyunk erre a bálra. Nem csupán azért, mert kiváló alkalmat ad arra, hogy szülő és tanár együtt mülassa az időt, azért is, mert megmutathatunk iskolai életünkéből egy csöppnyi szeletet. A mai bál kiváló alkalom arra is, hogy egy kicsit az idei 180 tanítási nap terhét hátrahagyjuk, és csak egymásra figyeljünk. Mert higgyék el: a figyelmesség és egymás tisztelete az egyik legnemesebb érték a mai világban.

Egy- egy a maihoz hasonló ünnepi esemény lehetővé teszi számunkra azt, hogy jobban megismerjük egymást, erősítsük az egy közösséghez tartozás élményét, gondolatot cseréljünk egymással. Lehetőség nyílhat új ismeretségek, barátságok szövődésére. Különleges tehát ez a mai nap.

Ahogy azt a Dalai láma öntötte szavakba:

„Csak két nap van az évben, mikor semmit sem tehetsz. Az egyik a tegnap, a másik a holnap. Tehát csak a MA a megfelelő nap arra, hogy szeress, hogy higgy és elsősorban, hogy élj!”

Kedves Vendégeink!

Kérem, engedjék meg, hogy a Bajza Alapítvány, a Szülői Szervezet, a nevelőtestület és a Bajzás diákok nevében megköszönjem nagylelkű adományozóinknak azt, hogy céljainkat meg tudjuk valósítani felajánlásaiknak köszönhetően.

Kérem, engedjék meg, hogy Önökkel együtt emeljem poharam a mai csodálatos estére, melyhez minden kedves vendégünknek önfeledt szórakozást kívánok!

fotó: Rozgonyi Dezső, Hatvani Hírlap

JÚNIUS

2.

„Az istenek elveszítették egy megafonjukat” – Karinthy Frigyes titkai

Rendhagyó irodalomóra

A rendhagyó irodalomóra előadója

Dr. Szilágyi Zsófia professzorasszony volt, aki a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészeti Tudományi Kara Magyar Irodalmi Tanszékének egyetemi tanára, irodalomtörténész, kritikus, irodalmi szerkesztő, a tanszék dékánhelyettese.

Neki köszönhetjük a Móricz Zsigmond nagy monográfiát, mely az író teljes életművét felöleli.

Ballagás 2022-2023

írta: Veresné Kalcsó Krisztina igazgatóhelyettes

Idei ballagási ünnepségünket 2023. május 5-én tartottuk, melynek keretében elköszöntünk végzős diákjainktól. A műsor Godó Brenda Gyöngyi 12. C osztályos tanuló szavalatával kezdődött, aki Ady Endre Üzenet egykori iskolámba című versét mondta el.

A Himnusz elhangzása után iskolánk egyik jelképét, az iskolazászlót adták át végzős diákjaink a jelenlegi 11. évfolyamos tanulóinknak, majd Deák Andrea igazgató asszony köszöntötte a ballagó diákokat és a vendégeket:

Tisztelt Ünneplő Közönség! Kedves Vendégeink! Tisztelt Szülők, Rokonok, barátok! Kedves Pedagógustársaim! Kedves Ballagó Maturanduszok!

Engedjék meg, hogy Hamvas Béla gondolataival köszöntsem a most búcsúzó 12. évfolyamot!
„A nagy útban nincsen semmi rejtély. Az ég hatása: jónak lenni, a föld hatása a bőség, az ember hatása a rend. Mindenkinek csak egyetlen dologra van szüksége, igazán élni.”

Tisztelettel és szeretettel köszöntök minden kedves jelenlévőt ballagási ünnepségünkön. Ballagó diákjaink számára elérkezett ma egy olyan momentum, amely egész életükben csodás pillanatképként fogja bearanyozni életük emlékkönyvének lapjait.

Kedves Diákok! Ma búcsút intetek öreg iskolánknak, kedves tanáraitoknak, az osztályfőnököknek és az osztálytársaknak. A ballagás az az ünnep, amikor egyszerre jár köztünk múlt, jelen és jövő, felsejlenek az első iskolánkban töltött napok, visszagondoltok az osztálykirándulásokra, a közös élményekre, és kinyitjátok szívetek valami új, sejtelmes felé. Számotokra 2019. szeptember 1. volt az első és 2023. május 5-e, a mai nap, az utolsó gimnáziumi tanítási nap.

Mi minden történt ezalatt a 4 év alatt? Nos, felnőtté váltatok. Érett, gyönyörű, okos kisasszonyokat és úriembereket látok ma itt a csodás virágcsokrok között. Hiszem, hogy olyan értékekkel lettetek gazdagabbak a Hatvani Bajza József Gimnáziumban, mint az EMBERSÉG, EMPÁTIA, BIZALOM vagy a HIT. Azt kérem tőletek, hogy higgyetek magatokban, higgyetek az itt megszerzett tudásban, és legyetek az általatok választott pályán sikeresek és nagyon boldogok! Megtisztelő volt számunkra, tanáraitok számára, hogy életeteknek ezekben a fogékony esztendeiben mellétek szegődhettünk és kísérhettünk Benneteket. Remélem, hogy azok az értékek, amelyek szerint igyekeztünk Benneteket nevelni, számotokra is fontosak lettek, és talán segítséget adnak később is, életetek során.

Ilyen alkalommal felmerül bennünk a kérdés, hogy – mi nevelők – jól használtuk-e fel a rendelkezésünkre álló időt, és mindennel felvérteztünk-e titeket, amire a felnőtt életben szükségetek lehet? Bízunk abban, hogy ez így van. Most úgy hisszük, hogy egy védett helyről indultok a felnőttek világába. Felnőttnek lenni jó, mert önállósággal jár, függetlenséget ad és felelősséget. De egyben nehéz is, mert a minket körülvevő világban túl nagy a szabadság, ami bedarálhat, elbizonytalaníthat titeket, és erős az anyagi javak hajszolásának kísértése. Kellenek kapaszkodók, mert nem találjátok meg, vagy könnyen elveszíthetitek a jó irányt. Igyekeztünk Benneteket közösségben nevelni, és bízunk benne, hogy megérettétek, méltó emberi életet csak olyan közösségben érdemes élni, ami biztonságot ad és kiteljesít.

Tisztelt Osztályfőnökök, kedves Kollégák!

Nehéz, de örömteli feladat volt az itt ülő, búcsúzó diákokat idáig eljuttatni. Köszönöm, hogy következetes, türelmes és tartós munkával a tudás megszerzésére, megbecsülésére ösztönöztétek diákjainkat. Köszönöm mindazt a törődést, szeretetet, aggodást, amit a gimnáziumi évek alatt kaptak tőletek tanulóink. Mi pedagógusok évről évre ballagtatunk, számos osztályt végig viszünk, mégis tudjuk, hogy minden diák egyszeri és megismételhetetlen. Pedagóguspályánk mindenkori legszebb ismétlődése a ballagás. Az élet állandóság és változás, megőrzés és megújulás. Ha valamelyik is hiányzik, akkor nem bontakozhat ki a bennetek rejlő tehetség: mert az állandóság nyújtja a biztonságot, a változás pedig ösztönöz a megoldások keresésére, a kihívások elfogadására.

Ma utatokra indítunk benneteket. Ne féljete a jövőtől, az elétek táruló lehetőségektől. Merjete nagyot álmodni, merjete újat alkotni, merjete ÉLNI! Iskolánkban pedig örökre itt marad az, amit alkottatok, amivel gazdagítottátok életünket.

Engedjete meg, hogy Korzenszky Richárd szavaival indítsalak útnak benneteket: „**Minden találkozás meghatározó lehet. Minden találkozás ajándék. Minden találkozás kapcsolat, s a találkozást búcsú követi. Minden búcsúzásban megérzi az ember a végtelenre éhező ember végességét.**”

Ezt követően az osztályfőnökök búcsúztak osztályaitól. Először **Kovácsné Kiss Éva tanárnó búcsúzott a 12. A osztálytól:**

Szeretettel búcsúzom a 12.A osztály tanulóitól!

3 évvel ezelőtt, amikor az iskolavezetés megbízott az akkori 10.A osztály osztályfőnökségével, még nem tudtam, hogy aktív pedagógusi pályám végéhez közeledve tulajdonképpen egy csodálatos ajándékot kaptam. Ajándékkosarat, 32 színes, kedves, önálló egyéniséggel.

Büszke vagyok az általatok elért kiváló tanulmányi és versenyeredményekre. A négy év alatt mindig ott voltatok az iskola legjobb tanulmányi eredményt elérő osztályai között. Az osztály tanulóinak több mint egyharmada végig kitűnő vagy jeles tanuló volt. Igazán szép eredményeket értetek el az előrehozott közép- és emelt szintű érettségi vizsgákon. Az osztály tanulóinak többsége középszintű nyelvvizsgával rendelkezik, néhányan pedig már felsőfokon is teljesítettek. Kiemelkedő versenyeredményeket értetek el, melyek közül a történelem OKTV 2. helyezést emelném ki, de matematikából, fizikából, biológiából és kémiából is számos megyei, területi és regionális versenyen szerepeltetek sikeresen. Én azt láttam, hogy tudatosan készültetek az érettségi vizsgákra, ezzel megalapozva a sikeres továbbtanulásotokat.

Szívesen dolgoztatok a Bajza közösségéért is. Az iskolai DÖK titkár, a zászlóvivő, az iskolai rendezvények hangosítói, a fényképész is a mi osztályunkból került ki.

Igen aktív közösségi életet élt az osztály. Nagyon jó volt számotokra programokat szervezni, mert igényeltétek a tartalmas, minőségi időtöltést. Emlékszem az első Covid utáni lillafüredi kirándulásra, ahogyan gyönyörködtetek az ottani természeti szépségekben, és a csónakázás közben valahogy csuromvizesek lettetek... A debreceni kétnapos kiránduláson a hortobágyi lovaskocsikázásra, a pécsin a kollégiumi élmények mellett a borkóstolóval egybekötött villányi pincelátogatásra is jó szívvel gondolok vissza. A szegedi háromnapos utunkról talán az ópusztaszeri Emlékpark közös pizzázását emelném ki. A budapesti kirándulásokon a Dohány utcai Zsinagóga, a Szépművészeti Múzeum, a Holokauszt Emlékközpont, a Sziklakórház, a Terror Háza, a Parlament és a Fiumei úti Nemzeti Sírkert meglátogatására került sor. Az első bowlingozás, a színház-, opera- és mozilátogatások, a télapós bulik hangulata, ahogyan elmondtátok az egymás számára írt ötletes verseket, a kerti parti szülinappal, tortával... Mind-mind felejthetetlen élmény marad mindannyiunk számára.

Számos színvonalas iskolai és városi programot is szerveztetek teljes összefogással, úgy, mint a Bajza karácsonyi műsort, a március 15-ei iskolai és városi megemlékezést vagy a gólya-avatót.

Ti a választott jelmondatotokon keresztül fogalmaztátok meg: „Nem a bor volt a jó, hanem a borozás.” Én is szeretném megerősíteni. Nem csak az a nagy dolog, hogy mennyi mindent csináltatok végig, hanem az is, ahogyan ezt tettétek!

Emberileg tiszta, korrekt magatartást tanúsítottatok az eltelt évek során. A kulturált véleménynyilvánítások, intelligens viták, józan, megfontolt döntések elősegítették az igazi csapatszellem kialakulását.

„Minőség, mennyiség, mértékletesség” - Ugye nem fogjátok elfelejteni?

Ezúton szeretnék köszönetet mondani a kedves szülőknek, akik mindig támogatták az osztályprogramok megvalósulását, és ezzel együtt segítették az osztályfőnöki munkámat. Gratulálok gyermekeik eddigi eredményeihez, és kívánom, hogy sokáig kísérhessék, támogathassák őket, tudjanak osztozni sikereikben, örömeikben!

Remélem, hogy mindenki eléri majd azt a folyót, amely elviszi őt a reá váró tengerhez. Találjátok meg azt a szakmát, hivatást, amelyben örömetöket lelitek. Legyetek sikeresek mind a munkában, mind a magánéletben, legyetek elégedett, boldog felnőttek! Ehhez kívánok nektek sok sikert, kitartást!

Szeretettel búcsúzom tőletek, mindig örömmel emlékszem majd vissza az együtt eltöltött évekre, és várom az osztálytalálkozókat!

Kovácsné Kiss Éva osztályfőnök

Majd Kedei Anna tanárnő búcsúzott szeretett osztályától:

Kedves osztályom! Kedves 12.B osztály!

Jo Nesbo szerint, „A búcsú nagyon fontos. Különösen azoknak, akik maradnak.”

Én még maradok egy keveset, de ti már a távoli horizontot kémlelitek, gondolataitok már a jövőben kalandoznak, lábatok már indulna egy másik, új világ felé. És ez nagyon jól van így, hiszen a ti szemeitek előtt már más álmok lebegnek, már alig várjátok, hogy az új, igazi életek elkezdődjön, a csodák megtaláljanak, hogy a hétköznapi nehézségekkel megküzdjete és a világot meghódítsátok.

Bizonyára lesznek nehézségeitek is, de ha túl nagy távolságot kell bejárnotok, ne felejtsetek el, már mindannyian tudtok rollerezni. Ha az út esetleg túl nehéznek bizonyulna, jusson eszetekbe, hogy a Noémiék nyaralójához is eljutottunk, árkon-bokron, úttalan utakon.

Ha netán úgy érzitek, hogy lemaradtatok valaki mögött, az lebegjen a szemetek előtt, hogy a Tisza-tónál is megelőzött egy óvodás csoport, mégis, milyen jól éreztük magunkat.

Előfordulhat, hogy lerobban majd az autótok, de az tartsa bennetek a lelket, hogy már láttátok az Audiban, milyen hipp-hopp össze lehet rakni egy autót.

Akár az is megtörténhet, hogy szomorúak, elesettek, reménytelenek lesztek. Ekkor mindig jusson eszetekbe, hogy van Hatvanban, abban a kis utcában egy ház, ahol alkalomadtán akár almás pitét is, de jó szót, vigasztalást, szeretetet mindig lehet majd kapni.

A búcsú nagyon fontos, különösen nekem, aki maradok, de ti, akik indultok, itt a Bajzában olyan tájékozási pontokat kaptatok, ahonnan mindig látni a jó irányt. Olyan sziklát, kősziklát a lábatok alá, amelyen megállva mindig egyensúlyban tudtok maradni a körülöttetek kavargó világban.

Hamvas Béla gondolatait hívtam segítségül, ezekkel bocsájtalak útra benneteket:

„A boldogságot csak az bírja el, aki elosztja. A fény csak abban válik áldássá, aki másnak is ad belőle. Mert amikor bennünket elküldtek, az útrabocsátó Hatalom így szólt: Rád bízok minden embert, külön, kivétel nélkül...mindenkire vigyázz úgy, mint magadra, és ne hagyd a sötétségben elmerülni... Elbocsátlak téged is, mint mindenkit: felelős vagy minden emberért, aki veled él, s el kell számolnod...minden örömmel, amit magadba zártál, és minden boldog pillanattal, amit magadnak tartottál meg... Most eredj és élj, mert a világ a tiéd!”

Szeretettel ölel titeket, Anna néni!

A 12. C osztálytól osztályfőnökük, Szűcs Anna Mária tanárnő búcsúzott.

Kedves 12. C, kedves osztályom!

Hát elérkezett az idő, amikor el kell búcsúznodok egymástól, a tanáraitoktól és az iskoláitoktól, mert hamarosan véget érnek a középiskolai tanulmányaitok.

Ha visszaidézzük a közös négy évünket, rögtön sok vidám programot idézhetünk fel: a gólyanap feladatait, az elsősök napi bemutatkozó műsorunkat, s a többi feladatot a gólya-héten, amelyeket olyan lelkesen végeztetek el, hogy első helyezettek lettetek! Vagy amikor a lelkes szülőkkel kellemes családi napot rendeztünk. Közületek a legtöbben a balatoni és egri osztálykirándulásokra emlékeztek a legszívesebben, de az osztálytársakkal történő viccelődés, beszélgetés is sokaknak fog hiányozni.

Sajnos nem kerülhettük el az online tanítást sem, annak minden előnyével és hátrányával. Érdekes volt megtapasztalnotok, hogy mennyire hiányozhatnak a többiek.

A szalagavató ünnepség, a gyönyörű osztálytáncotok különleges élményt hozott számotokra, talán ott éreztétek először, hogy ez az utolsó középiskolai évetek...

Köszönöm, hogy mindig volt közületek valaki, aki segített az osztályt érintő nemszeretem feladatokat is elvégezni.

Négy éven keresztül sokan sok versenyen vettetek részt szép eredményekkel, többen szereztek középfokú és felsőfokú nyelvvizsgát. Büszke vagyok rátok. Tanultatok, igyekeztetek a legjobb tudásotokat adni, hogy megvalósíthassátok továbbtanulási célotokat. Remélem, valamennyien sikerrel fogjátok venni az előttetek álló akadályokat. Axl Rose szavaival élve:

„Tedd, amit úgy érzel, tenned kell,

Arra menj, amerre a szíved terel,

Hisz időd oly` kevés,

Légy hát a magad ura, míg élsz.”

Legyetek érdeklődők, nyitottak az újra, fedezzétek fel a világot, és találjátok meg a számotokra megfelelő munkát és embereket, barátokat! Legyetek sikeresek, de legfőképp boldogok.

Végül egy régi ír áldással búcsúzom tőletek a legközelebbi viszontlátásig:

*„Legyen előtted mindig út,
Fújjon mindig hátad mögül a szél,
Az eső puhán essen földjeidre,
A nap melegen süsse arcodat,
S míg újra találkozunk,
Hordozzon tenyerén az Isten.”*
Szűcs Anna Mária, osztályfőnök

Végül a 12. D osztálytól osztályfőnökük, Soltész Sándor tanár úr a következő gondolatokkal búcsúzott.

Kedves Végzős Osztályom! Kedves 12. D-sek!

A 15. századi Firenzében évtizedekig hevert megmunkálatlanul egy ötméteres, hatalmas márványtömb. Bizonyos felületi sérülések miatt egy szobrász sem mert hozzáfogni, hogy szobrot faragjon a kőből. Mígnem aztán az új évszázad elején, 1501-ben egy művész mégis meglátta a tömbben a lehetőséget, és nekifogott a faragásnak. Két év fáradságos munkájába telt, de a végén elkészült művével. Az alkotót Michelangelonak hívták, alkotását pedig Dávid szobrának. A világ talán leghíresebb szobrát olyan márványtömbből faragták, amelyhez azelőtt senki sem fűzött sok reményt.

Ahogy a szobrász nem tesz mást, mint előcsalogatja a szobrot a tömbből, úgy az osztályfőnök is csak figyel, ahogy az osztályabeliek tehetsége felszínre tör.

Kedves Osztályom! A négy év során örömmel figyeltem, ahogy tehetségetek gyümölcsöt érlel, ahogy egyre ügyesebbek, okosabbak, rátermettebbek lesztek, ahogy egyre felnőttebben viselkedtek. Öröm volt látni, hogy minden szeptemberben érettebben tértek vissza az iskolába, mint ahogy júniusban távoztatok. Öröm volt látni mindezt a szalagavatón is, ahol már felnőtteken mozogtatok. Öröm most is, amikor felnőtt életetek küszöbén utatokra bocsáthatunk titeket.

Visszatérve Michelangelo szobrára, nem csak párhuzamok adódnak. Dávid szobra két év alatt készült el. Azóta is ott áll Firenzében tökéletességbe merevedve. Ti nemhogy két év alatt, de még négy év alatt sem „készültetek el”. Utatoknak még csak az elején vagytok. A cél sem a tökéletesség, sokkal inkább az emberség, a tisztesség, valamint a társadalomban betöltött hasznosság. Az utatokat olykor nehézségek, bukások, tévedések szegélyezik. Mindez nem

feltétlenül baj, mert része a fejlődésnek. Minden nehézséget le lehet győzni, minden bukásból fel lehet állni, minden tévedésből lehet tanulni.

Ezt minden bizonnal ti is érzitek, hiszen ti választottátok ezt az idézetet az osztály jelmondatául: „Nem azoké a siker, akik sohasem buktak el, hanem azoké, akik elbuktak, de újra felálltak.”

Kedves Osztályom! Olyan utat kívánok hát nektek, ahol minden bukást felállás követ. Induljatok! Vár titeket a kaland, a messzeség, a beteljesülés!
Soltész Sándor, osztályfőnök

A végzősök nevében Andrásy Réka Lehetetlen bakancslista című versével vett búcsút az iskolától és társaitól Kotán Eszter és Skrabák László Márton.

Ezt követte a különböző díjak átadása, hiszen a 12. évfolyam tanulói közül többen alapítványi és egyéb jutalmakban részesültek a nevelőtestület döntése alapján (a díjazottak nevei és laudációi egy másik cikkben olvashatóak).

Ezután a végzősök nevében a Margaret Island együttes A csend című dalával búcsúzott a Bajza zenekar három tagja. Darabos Lili énekelt, gitáron kísérte őt Ballók Bálint és Dulai Dorián, cajonon pedig Szabó Lőrinc a 11. A osztályból.

Ezután a 11. évfolyamos társai nevében búcsúzott a ballagóktól Keszthelyi Dorka 11. A osztályos tanuló.

Tisztelt Tanáraink, itt megjelent Szülők és Vendégek! Kedves Végzős Diákok!
“Milyen az idő alakja?” – teszi fel a kérdést Naomi Alderman regényíró. „Lehetnek olyan hangulataink, amikor az időt egyenes, végtelen vonalnak látjuk, melynek végtelenségébe egészen beleszédülünk. Alkalomadtán úgy tűnhet, hogy az idő egy kört leíró ösvényen vezet, ugyanoda juttatva vissza, ahonnan elindultunk. Az évszakok jönnek, majd tovatűnnek, minden évben ugyanúgy. Az ünnepek is elérkeznek a maguk idejében, egyik a másik után, ciklikus ismétlődésben.” Az életünkben így, teljesen természetesen, olykor már megszokott időben és módon érkeznek el kiemelkedő események, jelentős állomások. Ebben a percben is egy ilyen alkalomnak lehetünk részesei. Az élet találkozások egymásutánja, s amíg világ a világ, minden találkozás búcsúzással végződik. „Szerencsés vagyok, hogy van valamim, aminek nehéz búcsút mondanom.” - mondta Micimackó. Az a bizonyos pillanat: megköszönni, lezárni, elválni majd útnak indulni. Egyszerűen hangzik, de van, amikor mégsem olyan könnyű a szavakkal játszani. Bizakodva nézel, és csak azt várod, hogy mondjon valaki valamit. Valami szépet. Valami jót. Valami odaillőt. Te mégiscsak ott állsz, és könnybe lábadt szemekkel nézel a másikra, mintha csak ő tehetne arról, hogy menned kell, vagy, hogy mennie kell. A ballagás többek között a

visszatekintés ünnepe is: a mai nap számadás, leltár az elmúltakról és előretétekintés a jövő felé. Az, hogy a mai esemény számotokra pozitív vagy negatív, talán éppen most tisztázódik bennetek, mikor itt álltok az iskola kapujában, a küszöb átlépése előtt. Az ilyen pillanatokban már tudatosul benned, hogy azok, akik eddig oly sokat jelentettek, most lassan eltűnnek mellőled. De Te azt is tudod, hogy a szíved mélyén ők mégis melletted lesznek, hogy még véletlenül se dőlhessen össze a várad, amit olyan gondosan építettél fel. A vár építése négy évvel ezelőtt kezdődött, amikor először beléptél a Hatvani Bajza József Gimnázium kapuján. Ott van benned valahol, az emlékeid között, egy pillanat. Egy perc, mikor még bármivé válhatott volna számodra ez a hely: felfedeztél egy eldugott pontot a folyosón, megismertél egy osztálytársat. Ebből lett az első köve annak a várnak, amit ma csak Bajza néven emlegetsz. Az akkori énednek talán még nem volt helye az iskolában, egy kicsit idegen volt egy zárt társaság küszöbén. Most másképp látod a dolgot. Már megszoktad a sokat látott és sok mindent megéert falak hangulatát, részévé váltál a társaságnak, s mindeközben felnőtél. Tanáraiddal és osztálytársaiddal egyre szorosabbá vált a titeket összekötő kapocs, és együtt pakoltátok a képzeletbeli váratok képzeletbeli köveit. Számtalan közösen megéert-, néha végtelenre nyúló tanóra, az izgalommal szervezett osztálykirándulások, az iskolai rendezvények, a mindennapok feladatai, számos siker és kudarc, konfliktusok és végül igaz barátságok – ezek mind-mind itteni életetek elválaszthatatlan részei voltak, szorosan idekötöttek benneteket. Most, ahogy kezedben virággal állsz itt, már megépítettétek azt a várat, amit ma csak Bajza néven emlegetsz. Az akkori éned még nem értené, amit te már igen: azt, hogy a Bajzában tiéd lett a szabadság, mert szabad volt várat építeni. Várat építeni mosolyokból, bátorságból, színtiszta akaratból. És mi, Töletek búcsúzó diákok ezt a példát kapjuk útravalóul. Nehéz szívvel állok itt, hiszen a 11. évfolyam és az alsóbb évfolyamos diákok nevében kell elbúcsúznom Töletek. Hogyan is fogalmazzam meg mindazt, amit adtatok nekünk? Mondhatnám azt, hogy rengeteget tanultunk Töletek, hogy jó volt beszélgetni veletek, hogy miattatok megérezhettük a Bajza-érzést, hogy szerettünk együtt nevetni veletek Gábinál, vagy azt, hogy felnéztünk rátok. Mivel azonban ezeket már mind elmondtuk Nektek, mostanra csak elcsévelt szavaknak tűnnek. Akkor hogyan köszönhetnék el mégis? Mindent, amit mondhatok, egyetlen szóval lehet csak kifejezni. Köszönjük. És legfőképpen, azt köszönjük, hogy hiába tűnik még nehéznek és ködösnek az előttünk álló út, bátran léphetünk majd nyomdokaitokba. Ma olyan úton indulhattok el, amit szerettek – hiszen Ti választottátok. Ez a sok-sok ember pedig, aki most körülöttetek áll – szüleitek, tanáraitok, rokonaitok, barátaitok –, mind segítettek, segítenek és segíteni fognak céljaitok elérésében. A kis hercegből idézve: „Az embereknek nem ugyanazt jelentik a csillagaik. Nem tudom, nem azért vannak-e kivilágítva, hogy egy napon mindenki megtalálhassa a magáét. Akik úton járnak,

azoknak vezetőül szolgálnak a csillagok. A csillagok viszont mind-mind hallgatnak. De neked olyan csillagaid lesznek, amilyenek senki másnak. Neked, egyedül neked, olyan csillagaid lesznek, amik nevetni tudnak!” Azt kívánom, hogy mindegyikőtök találja meg a saját csillagát, és érkezettek oda, ahová álmaitok vezetnek. Soha ne felejtsetek: ti akkor is, és mindig is a Bajzához tartoztok, bárhol éljete a világban, akárhová sodorjon benneteket az élet. Ezúttal évfolyamtársaim nevében is gratulálok elért eredményeitekhez, és sok sikert kívánok Nektek az érettségien és a továbbiakban!

Ezt követően Sára Bernadett 12. B osztályos tanuló barátaitól, diáktársaitól vett búcsút Antoine de Saint-Excupéry A kis herceg című regényéből vett gondolataival, majd a végzős osztályok tanulói nevében meghallgattuk Csuka Noel 12. C osztályos diák búcsúzó gondolatait.

Kedves Igazgatóasszony, Tanáraink, Diáktársaim és Vendégeink!

Köszöntöm Önöket ballagási ünnepségünkön. A mai nap az elmúlt négy évünk lezárása és egyben egy új korszak kezdete, hiszen hamarosan egy új közösség tagjai leszünk. Most búcsúzunk Tanárainktól, Diáktársainktól és az iskolától.

Az elmúlt években nagyon sokat fejlődöttünk, tanultunk önmagunkról és csiszoltuk jellemünket. Természetesen voltak olyan pillanatok, amikor nem tudtunk jól teljesíteni, viszont Tanáraink és Szüleink motiválására ismét erőt merítettünk és folytattuk a harcot céljaink eléréseért.

2019. szeptember 1-jén lelkesen léptünk be a Bajza kapuján, és izgatottan vártuk az első tanórákat. Ezek után elkezdődött egy nagyon hosszú tanulási folyamat. Tanáraink az első naptól kezdve támogattak minket és arra törekedtek, hogy az elkövetkezendő években felejthetetlen pillanatokot éljünk át. 2020 márciusában a COVID járvány gyors terjedése miatt sajnos online oktatásra került sor, amely nagyban megnehezítette az ismerkedést, valamint azt, hogy együtt, közösen az osztállyal élményeket gyűjtsünk. Szerintem az összes diáktársam nevében mondhatom, hogy ez az időszak nagyon nagy űrt hagyott bennünk.

2021 szeptemberétől folytatódott a jelenléti oktatás. Ettől a naptól kezdve próbáltunk minél jobban megélni minden pillanatot, hiszen nem tudtuk, mire számíthatunk a jövőben. Szerencsére nem került újra sor digitális oktatásra, és most itt állunk a felnőtté válás kapujában készen arra, hogy hétfőtől bebizonyítsuk Önmagunknak, Tanárainknak és Szüleinknek azt, hogy az elmúlt években mennyivel gyarapodott a tudásunk.

Kedves Osztályfőnökeink! Nagyon szépen köszönjük az Önök által befektetett rengeteg munkát és energiát. Bármilyen kérdésünk vagy problémánk volt, bátran fordulhattunk Önökhöz. Köszönjük az osztálykirándulásokat és azt, hogy amikor lehetőségünk volt közösen valamilyen

programon részt venni, mindig a legnagyobb türelemmel bántak velünk, még akkor is, ha olykor nem volt olyan könnyű feladat.

Kedves Tanáraink! Kedves Igazgató Asszony! Kedves Igazgatóhelyetteseink! Nagyon köszönjük, hogy az elmúlt években számos olyan programot szervezték számunkra, amelyek színesítették a hétköznapijainkat és erősítették azt a híres-neves Bajza érzést.

Kedves Alsóbb évesek! Az átnyújtott zászló jelképezi számotokra azt, hogy jövőre ti fogjátok képviselni az iskolánkat, és remélem, büszkén fogjátok viselni az iskolától kapott szalagot. Köszönjük, hogy ilyen szépen feldíszítettétek az épületet, így az utolsó napunk még emlékezetesebb lett.

Beszédemet Szabó Pál szavaival zárnám:

*„Eddig csak álmodtunk, terveztünk még,
most valóra válhat minden, ami szép.*

*Az élet, a munka tárt karokkal vár,
s hogy szép lesz-e csak rajtunk áll.”*

Köszönöm szépen a figyelmet!

A következő percekben Soltész Enikő Bernadett 12. C osztályos tanuló diáktársai nevében búcsúzott tanáraitól és az iskolától! A műsort hagyományainkhoz híven a Honfoglalás című dal zárta, melyet Székely Zsófia 11. B osztályos tanuló adott elő.

Hagyományaink szerint a végzős diákok búcsút vettek a várostól is. A ballagók a Petőfi Sándor és a Balassi Bálint úton vonultak a Városháza elé, ahol meghallgatták Horváth Richárd Polgármester Úr útra bocsátó gondolatait, majd az Il silencio dallamával véget ér ballagási ünnepségünk. Az Il silencio idén Piller Balázs, a Kocsis Albert Zeneiskola trombita tanára, illetve a Magyar Honvédség 32. Testőrezred Budapesti Helyőrségi Zenekarának trombitaművésze játszotta. Ezzel a trombitaszólóval bocsátottuk útjukra kedves ballagó diákjainkat.

fotó: Morvai Szilárd

Pedagógus nap 2023

Igazgató asszony ünnepi köszöntője:

Kedves Munkatársaim!

Kedves Nyugállományba Vonult Kollégák!

Engedjétek meg, hogy pedagógusnap alkalmából a legmélyebb szeretettel köszöntselek Benneteket.

Az, hogy ma nem tudlak személyesen fogadni Benneteket, egy felemelő eseménynek köszönhető. Kovácsné Kiss Éva kolléganőmmel és Kovács Hunor Attila 12. A osztályos tanulóval a Budapest II. kerületi Móricz Zsigmond Gimnáziumban veszünk részt egy ünnepélyes díjátadón, ahol Évi és Hunor az Oktatási Hivatal elismerését veszik át annak okán, hogy a történelem OKTV országos döntőjében Hunor, Évi segítségével második helyezést ért el. Szeretettel gratulálunk Nekik!

Nem ez az egyedüli megtisztelő elismerés, amit a tanítási év végén átvehetnek munkatársaink. Június 6-án, Egerben a Megyeházán Dányi Petra 9. D osztályos tanuló és felkészítő tanára, Székelyné Kiszél Erika a Palotás József és Kertész Andor matematikaversenyen a 9. évfolyamon elért 1. helyezéért, Hermann Hanna Klára 11. A osztályos tanuló és Szabó-Bérczes Katalin az angol OKTV döntőjében elért 9. helyezéért, továbbá Kovács Hunor Attila és Kovácsné Kiss Éva a történelem OKTV döntőjében elért 2. helyezéért vehetnek majd át elismerő oklevelet.

Szintén ezen alkalommal jómagam Egerben, a Megyeházán a tavalyi év után másodszor is átvehetem a „Heves Vármegye Legjobb Gimnáziuma” elismerést. Ezt a díjat a Pedagógiai Intézet alapította több mint 30 évvel ezelőtt, majd az Oktatási Hivatal Egri Pedagógiai Oktatási Központja folytatta a nemes hagyományt. Számomra és az iskola számára is óriási büszkeség, hogy elismerik munkatársaim munkáját, azt a sok-sok, a szó legnemesebb értelmében feláldozott órát, melyeket nebulóink tehetséggondozására fordítanak.

Az elismeréseknek azonban itt nem szakad még vége. A nevelőtestület szavazatai alapján az idei tanévben a Bajza-gyűrűt Kedei Anna veheti át. Gratulálunk neki!

A Hatvan város önkormányzata által szervezett Városi pedagógusnapon szintén Kedei Anna, valamint Kovácsné Fazakas Andrea és Pölös-Martón Zsófia részesülnek elismerésben.

A Hatvani Tankerületi Központ pedagógusnapján Kedei Anna vehet át elismerő oklevelet.

Szívből gratulálunk Nekik!

Kedves Egybegyűlteik! Számunkra, pedagógusok számára nagybetűs Ünnepe a mai nap.

Életünk folyamán számtalan kisebb és nagyobb ünnep ad alkalmat a tisztelgésre, emlékezésre embertársaink iránti megbecsülésünk kinyilvánítására. Aztán ahogyan telnek az évek, ezek a meghitt pillanatok egyesülnek egy olyan nyugodtsággal és meghittséggel teli emlékgyűjteménnyé, ahová – valljuk be – az idő múlásával magunk is egyre gyakrabban térünk meg feltöltődni, megerősödni. Újra eltelt egy év. Gazdagabbak lettünk sok-sok élménnyel,

kiváló diákkal és az együtt töltött percek, órák élménye még élénken él bennünk. Erőt merítettünk egymástól, együtt indultunk neki az előttünk tornyosuló feladatoknak. Ugyan az érettségi szóbeli vizsgák még előttünk állnak, mégis egyre többet gondolunk a nyári szünidőre, tervezgetjük a család nyaralását, már megvettük azokat a könyveket, amiket szeretnénk elolvasni.

Ma azonban ünnepelünk.

Engedjétek meg, hogy Ady Endre szavaival kívánjak Nektek boldog pedagógusnapot!

„Én iskolám, köszönöm most neked,

Hogy az eljött élet-csaták között

Volt mindig hozzám víg üzeneted.

Tápláltad tovább bennem az erőt,

Szeretni az embert és küzdeni

S hűn állni meg Isten s ember előtt.”

Látogatássorozat a budapesti Szépművészeti Múzeumban

írta: Szelei Orsolya Beáta tanárnő, a program főszervezője

A 2022–23-as tanév során hét alkalommal mentünk az érdeklődő diákokkal a budapesti Szépművészeti Múzeum állandó kiállításait végignézni, időrendben haladva, minden alkalommal idegenvezető, múzeumpedagógus segítségével.

Mivel az év során vannak “kihagyhatatlan” időszakai kiállítások is, idén a Matisse és az El Greco, ezeket is felvettük a programunkba. Az utolsó alkalommal pedig a Nemzeti Galériába látogattunk.

Ezeket az alkalmakat azoknak az érdeklődő diákoknak szerveztem és hirdetem meg, akik középiskolás tanulmányaikat művészettörténeti ismeretekkel is szeretnék kiegészíteni, vagy egyszerűen érdeklődnek a képzőművészetek iránt és egy strukturált tudást szeretnének kapni.

Az év programja részletesen így épült fel:

- Szeptember 23 - Antikvitás kiállítás
- Október 13 - Henri Matisse: A gondolatok színe
- November 11 - Európai művészet 1250-1600
- Január 20 - El Greco munkássága
- Február 17 - Európai művészet 1600-1700
- Március 24 - Európai művészet 1700-1800
- Április 21 - Európai szobrászat 1350-1800
- Május 19 - Nemzeti Galéria: 19. sz. Kép és Önkép

Az első alkalommal az Antik Gyűjtemény kiállítását Rosta Regina vezetésével láttuk. Ennek középpontjában a görög, az etruszk és a római kultúra áll, tágabban pedig a Földközi-tenger medencéje, a Mediterráneum, amelynek ókori világát három részben, három különböző szempontból közelítettük meg:

Hellasz – Itália – Róma. Az európai művészet három ókori útja

Kultúrák uniója – az ókori Mediterráneum

„Lépjetek be, itt is istenek vannak!” Erósz – Dionüszosz – Thanatosz

Októberben A gondolatok színe címmel az egyenesen Párizsból érkezett Henri Matisse kiállítást láttuk, ez alkalommal a francia emelt csoportok és a legelkötelezettebb múzeumlátogatók jöttek. A párizsi Centre Pompidou – Musée national d’art moderne remekműveire épülő kiállítás Matisse első tárlata volt Magyarországon. A több mint 100 művet felvonultató kiállítás végigvezetett a művész életművének minden meghatározó szakaszán a fauve periódustól egészen a késői gouache papírkivágatokig.

Novemberben a múzeum állandó kiállításai közül az európai reneszánsz remekműveit néztük meg Mertus Ágnes vezetésével. Pár száz éven át, Itáliától a Németalföldig száguldva beláttuk, hogy a múzeum gyűjteménye hihetetlenül gazdag, a korabeli festők csodálatos üzeneteket

hagytak ránk a képeiken, és fantasztikus különbségek vannak a különböző nemzetiségű festők azonos korban és stílusirányzathoz tartozva készült művei között.

Januárban az El Greco életművét átfogóan bemutató kiállítást láttuk Hellinger Zsófia vezetésével. A tárlat széles körű áttekintést adott az európai művészet történetének egyik legkiemelkedőbb mestere életművéről, bemutatva a festő teljes formai komplexitását és nagyívű stílusfejlődését. Az összesen csaknem hetven művet bemutató kiállításon több mint ötven alkotást láthattunk a spanyol-kréai mestertől. Megtudtuk, hogy a kortársak által A Görög-nek hívott művész - eredeti nevén Δομήνικος Θεοτοκόπουλος, Domenikosz Theotokopulosz - hihetetlenül felkészült, nagy tudású, művelt, érdeklődő, több nyelven beszélő, magabiztos, sőt ....., bátor, újító, lenyűgözően modern ember és művész volt.

Februárban folytattuk a múzeum állandó kiállításainak megtekintését. Ez alkalommal a barokk volt a téma Dr Csapó Csaba úr hihetetlenül érdekes és magával ragadó vezetésével. Száz év művészete volt a szemünk előtt Itáliától Francia- és Spanyolországon át a németalföldi mesterekig. Láttuk, hogy milyen hatalmas stílusbeli különbségek vannak, melyek a kor kedvelt témái, az újítások, valamint megelevenedtek előttünk a 400 évvel ezelőtti polgárok, és megtudtuk azt is, hogy milyen rejtett vagy nyílt üzenetet hordoz egy-egy kép. Nagy örömünkre végre láttuk egy női festő, Artemisia Gentileschi munkáját is!

Márciusban a settecento volt a téma, ismét Dr. Csapó Csaba úr hihetetlenül érdekes és magával ragadó vezetésével. Száz év művészete volt tematikus válogatásban a szemünk előtt. Láttunk festményeket Francisco de Goya y Lucientestől, aki egyedülálló, meg nem alkuvó zseniként emelkedett ki korának spanyol művészei közül, Giovanni Battista Tiepolótól, a mítoszokat, legendákat példátlan szellemi szabadsággal, akár iróniával újjávarázsoló művésztől, láttunk dekoratív és elegáns francia rokokó képeket, valamint az itáliai város látképeken felelevenedett az angol Grand Tour eszméje. Nagy örömünkre még egy jelentős női festőt ismerhettünk meg, egy igazi, korát megelőző európaít, Angelika Kauffmant. Végül "házi feladat" is keletkezett: elolvasni Szent Ágoston Vallomások c. művéből a 10. fejezetet.

Áprilisban immár jó ismerősünk, Dr. Csapó Csaba úr mutatta be nekünk az európai szobrászat néhány kincsét és neki köszönhetően más szemmel néztük a német későgótika, az itáliai reneszánsz és az osztrák barokk műveket. Megismerkedtünk új fogalmakkal, technikákkal és anyagokkal, láttunk egészen meglepő alkotásokat, valamint a kor gyönyörű használati tárgyait, melyek ma már kiállított műtárgyak!

Egyik kedvencünk lett Jacopo Sansovino, aki merészen választott anyagokat és formálta műveit. 550 év számos remekműve között sétáltunk és gyönyörködtünk. Méltó búcsú volt a Szépművészeti Múzeumtól, hiszen ez a tanév utolsó látogatása volt itt.

A sorozatot májusban a Nemzeti Galéria Kép és önkép című 19. sz.-i gyűjteményének megtekintésével zártuk, ahol ez alkalommal Bán Blanka, volt bajzás diák remek kalauzolását

élveztünk. A most megtekintett kiállítás a 19. század elejétől a századfordulóig követi végig a korszak legfontosabb alkotóit kronológiai, stílustörténeti (a biedermeier, a Kelet vonzásában, a szabadban, a naturalizmus), tematikus (a modern élet heroizmusa, Itália földjén, egzotikum és erotikum) és műfaji (a természettől a tájig, a portré fénykora) szempontú elrendezésben.

Élmény volt Ferenczy István, idősebb Markó Károly, Izsó Miklós, Barabás Miklós, Lotz Károly, Szinyei Merse Pál, Stróbl Alajos, Borsos József alkotásait látni, miközben többek között azt is megtudtuk, hogy mit jelent a “szalon”, hogyan rendezték régen a kiállításokat, milyen üzeneteket hordoznak az 1800-as évek közepén készült alkotások, és miért van kiemelkedő jelentősége a kor tájképfestészetnek. Egyik kedvencünk Tóth László Szépség, pénz és szellem című rendhagyó és elgondolkodtató triptichonja lett. Végül egy diákunk, Andor kérésére elkanyarodtunk a történelmi tárgyú festményekhez is.

Amikor a múzeumlátogatás gondolata felmerült, teljesen bizonytalan volt, hogy mennyi olyan diák csatlakozik, aki havi rendszerességgel, vagy akár alkalmanként feláldozza péntek délutánját és saját költségén eljön a Szépművészeti múzeum állandó kiállításait végignézni. Nem kis meglepetésemre és nagy örömömré 7-14 között volt a hozzám csatlakozó diákok létszáma és minden alkalommal volt olyan, aki menet közben csatlakozott, sőt a tanév végén kiderült, hogy páran még jöttek volna, de valahogy soha sem sikerült.

Az évet a kis csoport azzal zárta, hogy a következő tanévben is feltétlenül szeretne hasonló programban részt venni.

Igen, folytatása következik, de picit máshogy!

Tanévzáró ünnepség

2023. június 21.

Deák Andrea igazgató asszony tanévzáró beszéde:

Tisztelt Vendégeink! Kedves Pedagógustársaim! Kedves Gyerekek!

Elérkezett a tanévzáró ünnepély napja, az a nap, melyet szeptember elseje óta vártatok. 180 dolgoz napot hagyunk most magunk mögött. Erre a 180 tanítási napra visszatekintve úgy értékelem, ismét megélhettünk egy nagyon munkás évet, a sok feladat, rendezvény, tanítási-tanulási folyamat sikere ismét örömmel és elégedettséggel töltheti el szívünket, ebben a tanévben is mindent megtettünk azért, hogy fejlődjünk, eredményekhez jussunk.

Kölcsey Ferenc szavaival élve

„Fontold meg jól, mit kezdesz; válaszod az eszközöket okosságod szerint; munkálj fáradhatatlanul; s ha mindent, amit erőd s körülményed enged, megtettél: nem vádolhatod magadat, bár a kimenetel óhajtasodnak meg nem felel is.

A bizonyítványosztás kiváló alkalom arra, hogy mindenki egyénileg is átgondolja, hogy megtett-e minden tőle telhetőt a tanév során. Sikerült elérni a tanév elején kitűzött célokat?

A tanévzárási ünnepély jó lehetőség arra is, hogy megálljunk és visszagondoljunk az elmúlt tanév eseményeire.

Dolgos év volt az idei. Félézer bajzás diák vett részt az iskolai ünnepségeken, a hagyományos bajzás programokon, a vendéglőadók prezentációin, témanapokon és még sorolhatnám.

Olyan tradíciók ápolása kötött minket össze, mint az elsősök hete, a gólyabál, a szalagavató, a farsang, a diáknap vagy a vidámballagás. Felhőtlen osztálykirándulások, tagozatos és faktos múzeumlátogatások, színház- és mozielőadások színezték a tanévet. Köszönöm nektek, hogy méltó módon voltatok részesei az iskolai programoknak.

Eseményeink, programjaink felett azonban ti vagytok azok, akikre mérhetetlenül büszkék vagyunk, akik miatt minden nap értelmet nyer belépni az iskola kapuján.

Megtisztelő számomra ugyanakkor az is, hogy nagyszerű pedagógusokkal dolgozhatok együtt és formálhatjuk öreg iskolánk meg- megújuló arculatát.

Minden bajzásnak köszönhető az, hogy az idei tanévben ismét elnyertük a Heves megye legjobb gimnáziuma elismerést.

Kedves Bajzások,

Engedjétek meg, hogy búcsúképpen egy nagyon rövid, de igen bölcs Csank János idézettel búcsúzzam tőletek a nyárra:

„Ahhoz, hogy a pihenés örömét élvezhessük, el kell fáradni.”

Mi a dolgozások után bizony elfáradtunk. Jöjjön hát a várva-várt zárómondat:

A 2022/2023-as tanévet ezennel bezárom.

Mesterprogram beszámolók

André Mihály: Digitális gyermekvédelem a Bajzában- Szóbeli bántalmazás

Az elmúlt tanév évkönyvében számoltam be arról, hogy kollégáimmal igyekszünk olyan programot megvalósítani, ami segíti a szülőket, diákokat és tanárokat abban, hogy eredményesen tudjanak védekezni az online térben érkező veszélyekkel szemben.

Létrehoztam egy külön honlapot, ahol igyekszem összegyűjteni a hasznos információkat, ismeretterjesztő anyagokat ebben a témában.

A honlap elérhető a Bajza honlapjáról a Digitális gyermekvédelem menüpontban, vagy közvetlenül a <https://bajza.hu/dgy/> linken.

Az elmúlt tanév végén egy online kérdőívvel igyekeztem felmérni, hogy diákok és a szülők milyen mértékben találkoznak az online bántalmazással, visszaélésekkel. A kérdőívet 161 bajzás diák és 28 szülő töltötte ki, nekik ezúton is köszönöm, hogy megtették ezt!

A kérdőívek továbbra is elérhetőek, ha valaki nem találkozott a kérdésekkel megnézheti az alábbi linkeken:

Diák kérdőív: <https://forms.gle/a9m2S4CXUmm4Z2Bj8>

Szülői kérdőív: <https://forms.gle/sVxkSJzJZj5QKd7L7>

A kérdőív részletes értékelése meghaladja ennek a cikknek a terjedelmét, azt hamarosan megosztom a program fentebb említett honlapján. A felmérés néhány fontos megállapítását azonban itt is szeretném közölni. A szóbeli bántalmazásokra vonatkozó kérdésekre adott válaszokat mutatom be az alábbiakban:

Milyen mértékben érintettek a bajzás diákok a szóbeli bántalmazásokkal szemben?

A válaszoló diákok 46%-a szerint néha előfordul, 34% szerint viszont gyakran előfordul szóbeli bántalmazás. Ugyanakkor a válaszoló diákok 9%-a írta, hogy gyakran éri szóbeli bántalmazás, 38% -át a válaszolóknak már érte szóbeli bántalmazás. Jól látható, hogy ez a probléma jelen van iskolánkban. Jóval többen látják, tudnak ezekről a bántalmazásokról, mint akiket érint, de így is majdnem 10%- a rendszeresen bántalmazott diákok aránya az iskolánkban, ez jól mutatja a probléma nagyságát.

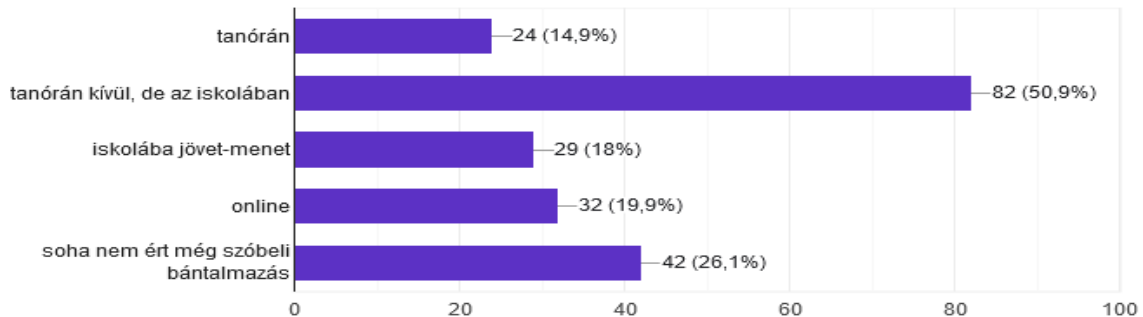
Hol történik a szóbeli bántalmazás?

A legtöbb válaszoló szerint az iskolában, de tanórán kívül történik a legtöbb szóbeli inzultus.

Ezt a válaszoló diákok fele látja így:

Hol ér leggyakrabban szóbeli bántalmazás?

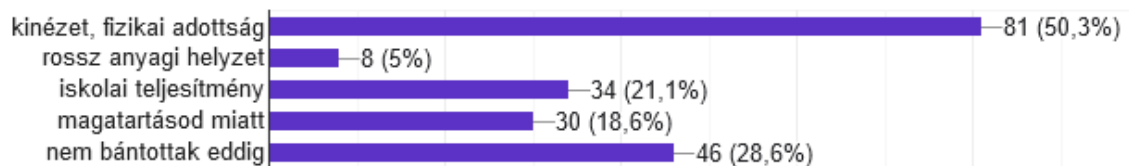
161 válasz

Mivel kapcsolatban éri szóbeli bántás a diákokat?

Leggyakrabban a válaszolók szerint a fizikai tulajdonságaik miatt bántják egymást a diákok:

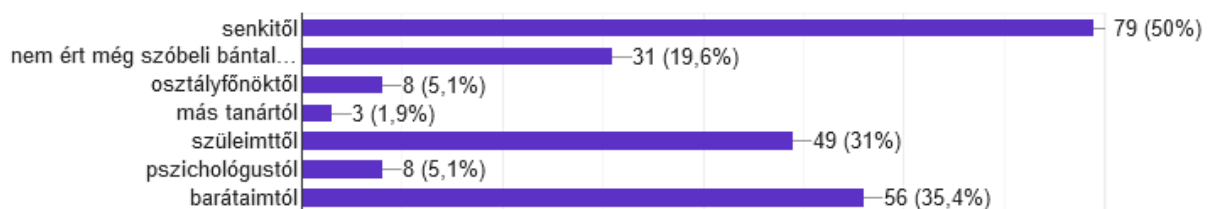
Ha bántanak, mivel kapcsolatban teszik?

Kitől kérnek segítséget a verbálisan bántalmazott diákok?

Leginkább senkitől a legtöbb válaszoló szerint, illetve akik mégis kérnek segítséget, leginkább a barátaiktól teszik azt:

Kitől kérsz segítséget ha szóbeli bántalmazás ér? (Több válasz is bejelölhető!)

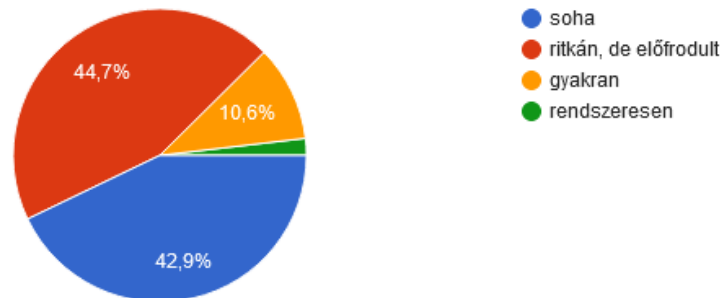
Milyen gyakorisággal vagy Te a szóbeli bántalmazás áldozata a tanárok részéről?

Nemcsak a diákok egymás között, hanem a tanár-diák kapcsolatban is történhet szóbeli bántalmazás.

A válaszoló diákok majdnem felét (43%) nem érte szóbeli bántalmazás a tanárai részéről, ugyanakkor a válaszolók hasonló nagyságrendben írták, hogy ritkán de előfordul tanár részéről szóbeli inzultus.

Milyen gyakorisággal vagy Te szóbeli bántalmazás áldozata tanárok részéről?

161 válasz

Összegzés

Jól látható, hogy iskolánkban is foglalkozni kell a verbális agresszióval, amely leggyakrabban a diák-diák kapcsolatban történik. Világosan kiderül, hogy a bántalmazott diákok túlnyomó többsége nem mer szüleikhez, tanáraihoz fordulni, ha kortársai részéről (vagy más részéről) valamilyen sérelem éri. Van tehát tennivaló, ha azt szeretnénk, hogy a diákok merjenek bizalommal fordulni a felnőttek felé, ha nehéz helyzetbe kerülnek.

Budai Csilla: Digitális eszközök az oktatásban

Mesterprogramom célkitűzései:

1. Feltárni a digitális oktatás jelenlegi gyakorlatát iskolánkban, az eredmények alapján az intézménnyel együttműködve fejlesztési tervet készíteni.
2. Jól alkalmazható digitális eszköztár összeállítása matematika és a fizika tantárgyakhoz, valamint informatikából a kódolás témaköréhez a helyi tantervhez kapcsolódva.
3. Megismerni a túlzott digitális eszközhasználat lehetséges negatív hatásait, és feltárni ezek minimalizálásának lehetőségeit iskolánk falain belül.

Mesterprogramom végrehajtását jelentősen befolyásolta a pandémia, amely miatt a 2019/2020-as és a 2020/2021-es tanévben is a tanév jelentős részében online oktatás folyt Magyarországon és világszerte

Mi történt eddig?

1. A **SELFIE**-kérdőívet az iskolavezetés 100%, a tantestület 71% és a diákok 32% -os részvételi arányban töltötték ki, amit ezúton is köszönök. A SELFIE-felmérés eredménye az alábbi linken található:

https://drive.google.com/file/d/1OT6MCRZeUh8OB-QnZZN-8QsZIMh_pHLT/view?usp=sharing

Az eredmények azt tükrözik, hogy iskolánk viszonylag erős lábakon áll a digitális oktatás terén, egyedül az értékelési gyakorlat kapcsán születtek 3-asnál rosszabb eredmények az 1-5. skálán. Ha alaposabban megnézzük a témakörön belüli pontszámokat, láthatjuk, hogy ezen belül is a „visszajelzés a többi diáknak” item kapta a legkevesebb, 2,6 pontot. Azaz nem feltétlenül kimondottan a digitális oktatás sajátosságaiból adódik ez az alacsony pontszám, hanem inkább az általános pedagógiai gyakorlatból, mi szerint ritkán adódik lehetősége a diákoknak egymás értékelésére. Ennek további okait kutatni egy másik vizsgálatot igényelne. Iskolánkban a digitális módszerek elterjedésének -több visszajelzés szerint- az anyagi források hiánya az egyik legjelentősebb akadály, ez az eredmény aláhúzza iskolai gyakorlatunkat, melynek során kiemelt feladatunknak tekintjük a pályázatok figyelését és az azokon való részvételt.

2022-ben az EJMSZ pályázatán különdíjban részesült iskolánk. Ugyan nem sikerült informatikai eszközöket nyerni, de egy csoporttal a MÁV-nál üzemlátogatáson vehettünk részt. A pályázaton beadott anyagokat Kiss Judit és Sőreginé Kovács Krisztina tanárnővel írtuk.

2023 nyarán iskolánk sikeresen pályázott kísérleti és informatikai eszközökért A SELYE pályázaton. A pályázatban a Bajza konzorciumvezetőként, a Tiszáninneri Református Egyházkerület Lévy József Református Gimnázium és Diákotthonnal és a Miskolci Avasi Gimnáziummal együttműködve adtuk be a pályázatot. Kiss Judit tanárnő, és a Hatvani

Tankerületi Központ részéről Juhászné Pintér Györgyi és jómagam írtuk meg a beadott dokumentumokat.

A kérdőívekből az is kiderült, hogy a digitális anyagok felkutatására és készítésére nincs elég ideje a kollégáknak.

Mesterprogramom 2. pontja éppen ezen a problémán próbál segíteni. **A gyűjtött anyagokat táblázatban** rendszerezem és megosztom a munkaközösség tagjaival. A táblázat online elérhető a kollégák számára is. További feladatomban az anyaggyűjtésen kívül az anyagok olyan rendszerezése, amivel könnyebben használhatóvá válik a gyűjtemény.

A **GeoGebra** használatához készítettem **online elérhető segédanyagot, mintafájlokat és bemutató videót**. Az online jegyzetből elérhetőek a mintafájlok és a videó is:

https://docs.google.com/document/d/1PMmNJedPvxW1xQOO_5iI6_h4A0avu3lil4tHlNg8vF4/edit

Megismerkedtem a Khan Academy portállal, ahol ingyenes tananyagok érhetőek el már magyarul is. Egy évig önkéntes fordítóként is közreműködtem, de a tananyagok felépítése nem teljesen felel meg a magyar oktatási rendszerben szokásos felépítésnek, így inkább már csak egyes részeit használom és ajánlom.

Az önálló gyakorlást, illetve a számonkérést segítheti az **Edubase** oldal, ahol paraméterezhető feladatokat készíthetünk. További célom olyan gyakorló feladatsorokat létrehozni, amiket a kollégákkal megosztva ösztönözni tudnánk, hogy a tanulók önállóan is többet tudjanak gyakorolni. Szeretnék olyan gyakorló feladatsorokat létrehozni, amelyek jól használhatóak az egyszerűbb érettségi feladatok gyakorlásához.

2. Mesterprogramom 3. pontja megismerni a **túlzott eszközhasználat** lehetséges negatív hatásait, és ezt iskolánkon belül minimalizálni.

A túlzott eszközhasználat diákjaink fizikai és a mentális egészségét is negatívan érintheti. A nem ellenőrzött felületen a digitális oktatás során diákjaink nemcsak fizikai egészségüket érintő veszélynek vannak kitéve, hanem egyéb külső veszélynek is. Ezért is fontos az egységes iskolai felület használata.

A digitális oktatás bevezetésének idején szívügyemnek tekintettem a megfelelő, **egységes online iskolai platform kiválasztását**. Az iskolavezetéssel együttműködve és a lehetőségeket átgondolva a Teamsre esett a választásunk, hiszen ez a felület kezdetektől biztosította nemcsak a fájlok/feladatok megfelelő kiküldését, rendszerezését, hanem az online órák megtartását is. A Teams egyik adminisztrátora lettem, hogy legalább csökkentsük az ezzel foglalkozó igazgatóhelyettes terhelését. A kollégáknak és diákoknak a személyes segítségnyújtáson túl oktatóvideókat is készítettem a Teams használatáról:

Bejelentkezés az iskolai felületre: https://youtu.be/RT_jv86QeVc, csoportok létrehozása: <https://youtu.be/EFrYT6N4xEQ>, értekezlet: <https://youtu.be/OdtIU9j7twc>.

Egyéb kapcsolódó tevékenységek:

- A pandémia tanulsága az is, hogy diákjainknak minél több, nem online programot is kell szerveznünk, hiszen szükség van a „kézzel fogható” tapasztalatra, a közös élményekre. Ezért is tartjuk fontosnak a „Kutatók éjszakája” országos programsorozatot, amelyre ebben a tanévben is szerveztünk kirándulást Sőreginé Kovács Krisztinával, Balázsné Dobák Angelikával és Kiss Judittal.

- A munkaközösségünk több mint 10 éve rendszeresen szervez kétfordulós matematikaversenyt az általános iskolák 7. és 8. évfolyamos tanulóinak számára. A pandémia idején a 2020/2021-es tanévben ezt a versenyt is csak online rendezhettük meg, így rám hárult a megfelelő feladatok megtalálása, az online feladatsorok elkészítése és kiértékelése. A feladatok összeállításában Tóth Viktória, a lektorálásban Szabóné Buzás Katalin és Sőreginé Kovács Krisztina voltak a segítségemre. Az online feladatsorok másolatai itt találhatóak:

A mintafeladatsor: <https://forms.gle/JGkXAhHHvCWVquC86>

Első forduló: <https://forms.gle/33jFYvsdyoxXfJps5>

A döntő: <https://forms.gle/dMziTrMpb6JWEU2n6>

- A témával kapcsolatos ismereteimet folyamatosan bővíttem, több webináriumon, online konferencián vettem részt. Például a Rátz László vándorgyűlésen, ahol a matematikai érettségi változásairól volt szó, valamint a pedagóguskar által szervezett online konferencián, ahol a digitális kultúra érettségi volt a téma.

A digitális eszközök az oktatást forradalmasíthatják, természetesen, csak ha megfelelő módon használjuk őket, tanároknak és diákoknak egyaránt ki kell használnunk a digitális eszközökben rejlő lehetőségeket. – Ehhez szeretnék hozzájárulni mesterprogramom végrehajtásával.

Kovácsné Kiss Éva mesterpedagógus mesterprogramjának megvalósulása

2022. szeptember 1.- 2023. augusztus 31.

Cél: Általános és kiemelt tehetséggondozás megvalósítása történelem tantárgyból.

Részcélok:

1. A Hatvani Bajza József Gimnázium hírnevének, ezáltal beiskolázási eredményeinek a javítása és a korai tehetséggondozás megteremtése történelemből.
2. Általánosabb tehetséggondozás, az érdeklődés felkeltése, tanulóink látókörének, művelődésének szélesítése.
3. A kiemelt tehetséggondozás megvalósítása iskolánkban történelemből.

1. cél: A Hatvani Bajza József Gimnázium hírnevének, ezáltal beiskolázási eredményeinek a javítása és a korai tehetséggondozás megteremtése történelemből.

A célhoz vezető út, tevékenység:

1.1., „Mit ránk hagytak a századok” regionális történelem-művelődéstörténeti verseny szervezése a térség általános iskolásai számára

Megvalósulás:

A feladatlapok elkészítőjével összeállítottuk a szakirodalmat.

Elküldtük a versenyfelhívást a régió általános iskoláinak.

November 8-án megtartottuk a verseny 1. (írásbeli) fordulóját.

December 6-án megtartottuk a verseny 2. (szóbeli) fordulóját.

Megírtam a versenyt finanszírozó Civil Alaphoz a versenyről szóló beszámolót.

Megírtam az Évkönyvbe a versenyről szóló beszámolót.

Munkaközösségi szinten megtörtént a verseny értékelése, a versenyfeladatok rendszerezése és elkezdődött a következő évi verseny előkészítése.

Az idei tanév versenyének finanszírozása érdekében megírtam a Civil Alaphoz a pályázatot.

Munkaközösségi szinten megtörtént az idei tanévi verseny I. és II. forduló időpontjainak a megbeszélése és azoknak az iskolai Tanév rendjével való egyeztetése.

Kiválasztottuk a feladatlapok elkészítőjét.

1.2. „Suli-múlt” címmel a már felvett 7. és 9. évfolyamos tanulók számára minden évben iskolatörténeti vetélkedőt szervezünk, októberben a Gólya-héten.

Megvalósulás

Sajnos az előző tanévben elmaradt az iskolatörténeti verseny megszervezése. Áttettük erre a tanévre, és a tavalyi és az idei bejövő osztályok számára egyszerre szervezzük majd meg.

Munkaközösségi szinten megtörtént az idei tanév versenyének az előkészítése.

Munkaközösségi szinten megterveztük a versenyt, megtörtént a felelősök megnevezése, az időpont kijelölése.

A tanévnyitó értekezleten a tanév iskolai programjaival egyeztetve sor került az időpont véglegesítésére.

2. cél: Általánosabb tehetséggondozás, az érdeklődés felkeltése, tanulóink látókörének, művelődésének szélesítése.

A célhoz vezető út, tevékenység:

A 9-10. évfolyam humán tagozatos és a 11-12. évfolyam emeltszintű történelem csoportok tanulói számára az adott évfolyam tananyagához kapcsolódóan a történelem munkaközösség tanárai tanulmányi kirándulásokat szerveznek. A kirándulások főszervezője én vagyok.

Megvalósulás:

2.1. A 10. évfolyam humán tagozatos tanulói számára felvidéki kirándulást szerveztünk.

2.2. A 11. évfolyam történelem emeltszintű csoportjai számára a Budai Várnegyedbe (Mátyás templom, Nemzeti Galéria, Hadtörténeti Múzeum), a Fiumei úti Nemzeti Sírkertbe és a Szent István Bazilikába szerveztünk kirándulásokat.

2.2. A 12. évfolyam történelem emeltszintű csoportjai Parlamenti különórán vettek részt.

2.3. A 12. évfolyam számára a Terror Házában, a Holokauszt Emlékközpontban és a Sziklakórházban tartottunk múzeumpedagógiai órákat.

2.4. A 12. A osztály számára 3 napos tanulmányi kirándulást szerveztem Szegedre és Ópusztaszerre a Nemzeti Emlékparkba. Meglátogattuk a világ legszebb kávéházának tartott New York kávéházat is. Idegenvezető segítségével megnéztük a felújított Operaházat is.

A megvalósult kirándulásokról élménybeszámolókat írtunk a diákokkal és megjelentetjük az iskolai Évkönyvben.

Az idei tanév előkészítésekor munkaközösségi szinten megterveztük az idei tanév tanulmányi kirándulásait is. A 9-10. évfolyam humán tagozatosai számára a Nemzeti Múzeumba és a Margit szigetre szervezek tanulmányi kirándulást. A 11. évfolyam emelt szintű csoportjai számára a Budai Várnegyedbe, a Fiumei úti Nemzeti Sírkertbe és a Szent István Bazilikába szervezünk tanulmányi kirándulásokat. A 12. évfolyam számára parlamenti különórát, valamint látogatást tervezünk a Holokauszt Emlékközpontba, a Sziklakórházba, a Terror Házába.

3. cél: A kiemelt tehetséggondozás megvalósítása iskolánkban történelemből.

A célhoz vezető út, tevékenység:

A tehetséggondozás számomra nagyon fontos területe a tanulmányi versenyekre történő felkészítés.

9-10. évfolyamon a Savaria országos történelem tanulmányi versenyre készíték fel tanulókat az általam tanított osztályokból, csoportokból.

A 11-12. évfolyam történelem emeltszintű csoport tanulói közül a legtehetségesebbekkel a történelem OKTV-re készülünk.

Megvalósulás:

Szeptember-.december hónapban az OKTV 1. és 2. fordulójára készítettem a diákokat.

Január-február hónapban a történelem OKTV 2. forduló második részébe továbbjutó tanulóval megírtuk a pályamunkát. A tanuló bejutott az országos döntőbe, ahol 2. helyezést ért el.

Áprilisban a szóbeli döntőre készültem a tanítványommal.

Január-március-április hónapban a Savaria Országos Történelem Verseny iskolai, megyei majd országos fordulójára készítettem a diákjaimat. Egy tanítványom bejutott az országos döntőbe és 3. helyezést ért el.

Megtörtént az előző évi versenyfeladatok összeválogatása, rendszerezése, a szakirodalom összegyűjtése, áttanulmányozása. Előkészítettem a következő tanévre is a rendelkezésemre álló anyagokat.

Össességében elmondható, hogy a 2022. szeptember és 2023. augusztus között a mesterprogramom végrehajtása a kidolgozott részletes terveknek megfelelően haladt. Egy program, a „Suli-múlt”, iskolatörténeti vetélkedő megszervezése maradt el, de az idei tanévben pótolni fogjuk.

Hatvan, 2023. szeptember 15.

Kovácsné Kiss Éva mesterpedagógus

Kővári Éva: Múzeumpedagógiai foglalkozások 2022/23. tanév

A múzeumlátogatás iskolai életünk része. Az idei tanév azonban ismét rendhagyó lett az energiatakarékosság jegyében, így több programot törölni vagy módosítani kellett. A fűtési nehézségek miatt a városi múzeum és a galéria hosszú időre bezárt, programjaikat a könyvtárba költöztették át.

Múzeumlátogatásaink eredeti célja a helytörténeti anyag megismerése, a múzeumi programokon, előadásokon való részvétel, hogy a tanulóink helytörténet iránt érdeklődő felnőttekké váljanak.

a) helytörténeti, városismereti versenyfeladatok

Iskolánkban a bejövő osztályok számára szervezünk helytörténeti, városismereti sétákat, vetélkedőket. Igényünk találkozott a város idegenforgalmi irodájának céljaival is, és kínálnak iskolai csoportok számára szervezett több, tematikus, vezetett sétát. Így meg lehet ismerkedni Hatvannal mint barokk várossal, felkereshetjük köztéri szobrainkat, bejárhatjuk a temetőkertet is, a város hírességeinek sírját felkeresve, sőt, akár kerékpárra is ülhetünk, hogy a szomszéd falu, Boldog értékeit megismerjük. Ebben a helyi múzeumi szakemberek segítenek. Innen is biztatom munkatársaim, vegyék ezt igénybe!

Az idei tanévben a zárt kapuk miatt a helytörténeti könyvek segítségével ismerkedtünk a város múltjával. A kiadványok elolvasása után írásbeli vetélkedőn tettük próbára a tudásunkat.

KÖNYVEK:

- A tavaszi hadjárat, HLM füzetek, 1996.
- Bacsa Tibor: Hatvan a XXI.század kapujában; 2003.
- Demény-Dittel Lajos: Szemelvények Hatvan történetéből, 1993.
- Demény-Dittel Lajos: Helytörténeti tanulmányok Hatvan múltjából, 1995.
- Doktay Gyula: A Grassalkovich-Hatvany kastély; HLM, 2006.
- Hatvani arcképcsarnok, 2007.
- Hatvani lexikon, 1996.
- Hatvani füzetek: Hatvan a II.világháborút követően; 2004.
- Hatvani Kalendáriumok
- Németi Gábor: Hatvan város története, 2005.
- Németi Gábor: A hatvani zsidóság története, 2004.

A FELADATLAP RÉSZLETEI:

I. Ki/mi nem illik a sorba? Karikázd be, majd röviden indokold! (10 pont)

1. A. Csépany Géza B. Marsó Zoltán C. B. Nagy Károly

kereskedő volt, és nem volt városi képviselő, mint a másik kettő

2. A. Maassluis B. Marosvásárhely C. Jarochin

Marosvásárhely nem tartozik a testvérvárosaink közé, a másik kettő pedig igen.

3. A. Horváth László B. Békés György C. Doktay Gyula

Könyvtárigazgató volt, a többiek a Hatvani Zagyva Múzeum igazgatói.

4. A. Kastély szökőkútja B. Sörfőző-ház C. Szt. Adalbert templom

Nem I. Grassalkovich által építtette, hanem a Hatvani-Deutóch család.

5. A. Téglagyár B. Palagyár C. Finomüveggyár

Hatvanban nem volt finomüveggyár.

II. Totó (Válaszd ki a helyes megoldást) (5 pont)

1. Melyik korból való a legrégebbi régészeti emlék Hatvan földjéből?

1. Újkőkor 2. Őskőkor 3. Bronzkor

2. Mít építettek 1899-ben? 1885-ben

1. Budapest-Hatvan vasútvonalat 2. A hatvani Zagyva hidat 3. A cukorgyárat

3. Az újhatvani római katolikus templomot melyik szerzetesrend irányította?

1. bencés 2. ferences 3. domonkos

4. Mely személy nem volt a hatvani kastély „híres” vendégei között?

1. Bajor Gizi 2. Hunyadi Sándor 3. Ignotus

5. Hol terült el a hatvani török kori vár?

1. Kisgombos-várhegy 2. Hatvan belvárosa 3. Kishatvan

III. Rendezd időrendbe! (A helyes időrendi sorrendet írd a kipontozott sorra.) (8 pont)

1. Hatvan visszafoglalása a töröktől 1686. augusztus 18.

2. Tatár dúlás városunkban 1241.

3. Werbőczyt nádorrá választják 1525-ös országgyűlés (nyári)

4. Hatvan mezővárosi rangot kap 1406.

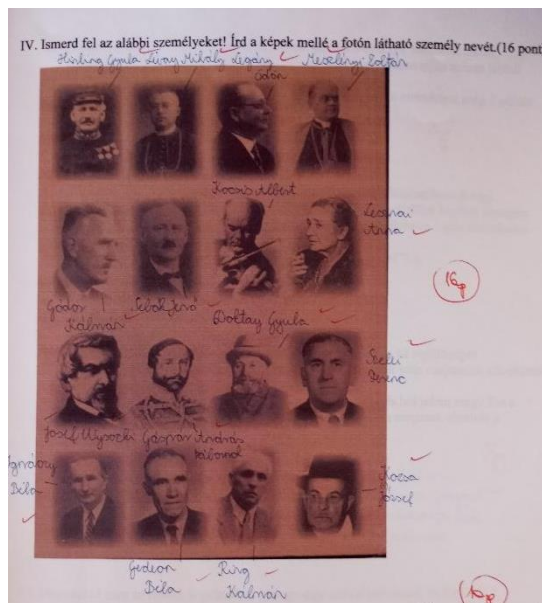
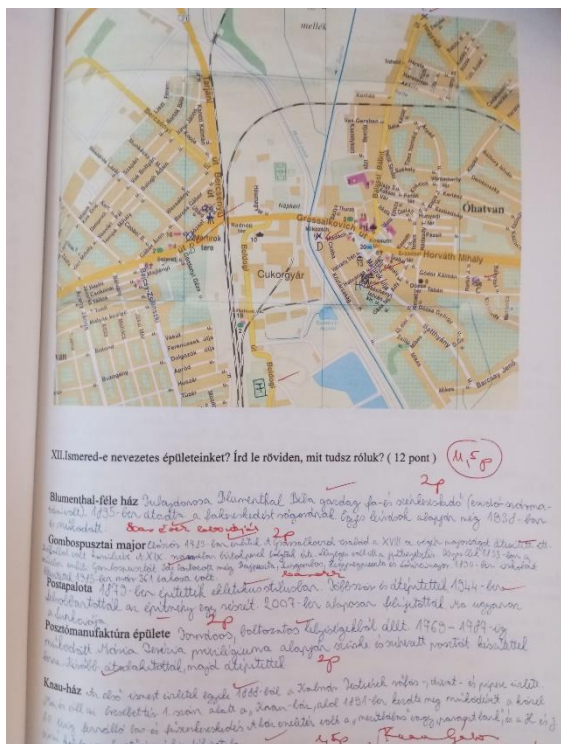
5. A hatvani palánkvár felégetése 1544.

6. A település már 4 vásárt tarthatott 1719-ben említik először

7. Premontrei kolostor létesül Hatvanban 1235. 1170

8. Hatvan, mint vámhely kerül említésre 1450 körül

3. 2. 4. 8. 5. 1. 7. 6. ✓

b) Vásárfiát vegyenek!

A múzeum a tanév végére ismét megnyitotta kapuit, és Simon Tamás rendezésében láthattuk a Vásárfiát vegyenek! címmel megrendezett kiállítást saját néprajzi gyűjteményéből. Hatvan vásáros múltját ismerhettük meg tablók és video-összeállítás segítségével. Sokáig volt piac eredetileg a város főterén, de a rengeteg eladásra hozott állat takarmányozása, almozása miatt a központtól távolabb kellett helyezni. Több próbálkozás után került ki a jelenlegi helyére, a Csányra vezető út mellé. A vásárokon a házi állatok mellett ruhát, csizmát, háztartási eszközöket is lehetett vásárolni, a gyerekeknek játékokat, a lányoknak pántlikát, asszonyoknak kendőt. A kiállítást úgy álmodták meg, mintha magunk is ott lennénk, piaci asztalok, bódék hangulatával. Megismerhettük a helyi Gyurkó Pál faragványait, Romzsa János mézeskalácsos eszközeit, Bukát Ferenc fazekasmester edényeit. De láttunk könyveket is ponyván, szerencsejátékos standot, csapszékét is. A kiállításához a vezetést követően feladatlapot is kaptak a diákok, amelyet csoportokban töltöttek ki. A nyertes csoport megkaphatta a múzeum jutalmát.

c) múzeumpedagógiai foglalkozás osztálykiránduláson

A Rákóczi Szövetség támogatásával jutottunk el ismét Felvidékre. Visszatérő vendégek vagyunk Rozsnyón. A kirándulás a csodálatos tájakra vezetett: láthattuk a Szádelői-völgyet és –fennsíkot; a Gombaszögi- és az Ochtinai-barlangot, de jutott idő a betléri kastélyra is. Ezúttal egy harangöntő, Sliz Róbert műhelyébe is ellátogattunk Várhosszúréten. A középkori technikát követve készíti a harangokat a világ minden tájára. A Népművészet Ifjú Mestere cím tulajdonosa.

Könyvtár

a) könyvtárismereti, -használati órák

A könyvek olvasására szoktatni, nevelni kell a gyerekeket. A jó könyvet a szülő, a tanító adja a gyerek kezébe, amitől majd kedvet kap hozzá és olvasni kezd. Ezért kiemelten fontos a könyvtár tere a maga csendjével, nyugalmával, ahol az elme pallérozása mellett szórakozásra is van tér és idő. Igényes programjait a jövő értelmiségének meg kell ismernie, így a középiskolás korosztálynak ezt a mi feladatunk megmutatni. Így a könyvtár nyújtotta lehetőségekre tudatosan figyelünk, és keressük az együttműködés alkalmait. A kezdő osztályaink számára rendszeresen szervezünk könyvtárismereti órát. A magyar emelt szintű érettségire készülő csoportok számára pedig könyvtárhasználati órát tartunk; kutatásokban segítjük a TDK-dolgozatok íróit.

b) színház a könyvtárban

A Covid-járvány sok változást hozott mindannyiunk számára. A színházak egy időre elvesztették közönségüket. A színész, a rendező azonban mindig szeretné megszólítani érdeklődőit, ezért létrejött a színházlátogatás online formája, amelyről kiderült, hogy életképes, van rá a Covid után is igény. Az egyszerűbb esetben a korábbi előadások felvételeit tették elérhetővé. Újabban arra is van lehetőség, hogy otthon ülve részt vehessünk élő színházi közvetítésen. Létrejött egy új műfaj is: kombinálták a színházi eszközöket a film, a számítógépes szerkesztés lehetőségeivel, és ilyen módon új alkotásokat hoztak létre, tettek elérhetővé. A művekben két-három-négy színész játszik, általában színházi terekben, de rendhagyó módon bárhol játszódhatnak az események. A felvett jelenetek a film és a számítógépes képszerkesztés technikájával új, szokatlan háttérket, kiemeléseket is kaptak. A Madách Színház négy különleges előadást is készített Madách SzínpadON néven: Karinthy, Ady, Móricz szerelmeiről, Szép Ernő életéről. Az iskolai tananyagunkhoz kapcsolódóan a könyvtárral egyeztetve két előadást is láthattunk ezekből: Karinthyról A két egyetlen március másodikán, Ady szerelmeiről Elfogyni az ölelésben címmel május 26-án. A két egyetlen című vetítésre két 11. osztályt tudtunk elvinni, az Elfogyni az ölelésben előadás pedig egy esti vetítési időpontot kapott. A diákok számára mindkettő hasznos ismereteket adott rendhagyó formában. A külső helyszínen nem szól a csengő, a szünet az előadáshoz igazodik. A könyvtár nagyterme a hatalmas kivetítővel szinte színházat varázsolt körénk, olyannyira, hogy a vetítés végén a diákok ösztönösen megtapsolták a látottakat. A könyvtári programok szervezésében Seres Márta volt a segítségünkre. Munkáját hálásan köszönjük!

A székesfehérvári Vörösmarty Színházat is a járvány mozgósította. Amikor végre ismét kaput nyithattak, olyan művet szerettek volna színpadra állítani, amiben mindannyian részt vehettek, ezért választották Madách Az ember tragédiáját. Hatalmas sikert arattak. A mű azonban elgondolkodtatta őket, és felkérték mai írókat a mű folytatására, a XX. század történelmi eseményeinek feldolgozásával.

A könyvtárban író-olvasó találkozó keretében ismerkedtünk meg Závada Pállal, aki ebben a továbbálmodásban részt vett, és megjelentette önálló alkotásként Apfelbaum Ádám című verses regényét. A mű a szerző szerint nehezen kategorizálható, a regény, az eposz, a dráma sajátosságait ötvözi. Az ember tragédiája 2.0 című négyrészes színházi mű második nagyvívú része. Hőse, Ádám, az 1930-as években indul Nagyváradon, elbúcsúzik zsidó származású családjától, majd Berlinben folytatja tanulmányait: filmrendező szeretne lenni. 1940-ben hazalátogat. Találkozik régi szerelmével. 1944-ben a váradi gettóban jár. Jelen van a berlini fal ledöntésénél is, hogy politikai céljait elérje. A kiélezett történelmi helyzetet Lucifer bonyolítja. A nők Évaként és a bibliai apokrif Lilitjeként mozognak körülötte. A találkozón Závada Pál

olvasott fel a művéből részleteket, amelyekhez Rajk Judit, a Zeneakadémia egyházzenei tanszékének tanára énekelt általuk választott részleteket.

A rendhagyó előadás felkeltette az érdeklődésünket a színházi előadás iránt. Nagy örömmel találtuk meg az eSzinház oldalán az előadás teljes felvételét. A négyórányi műalkotást iskolai körülmények között nem lehetett volna megnézni. A városi könyvtárban azonban a színházi előadásnak megfelelő időpontokban tartott szünetekkel ezt befogadhatóvá tettük, és a 11.C osztály tanulóival megnéztük. A mű szerzői: Darvasi László, Márton László, Tasnádi István, Závada Pál. A darabot a színház négy rendezője, Szikora János, Hargitai Iván, Horváth Csaba és Bagó Bertalan vitte színre a társulat közel teljes színészi gárdájának részvételével.

Dr. Szilágyi Zsófia Móricz Zsigmond életének szenvedélyes kutatója is járt iskolánkban és a könyvtárban. Így előadását többen is hallhattuk. Mivel érettségi témaköreink egyike Móricz Zsigmond írásművészete, parasztábrázolása, a 11. évfolyam diákjai vettek részt az előadáson. A program szervezője Szelei Orsolya tanárnő.

c) költészetnapi flashmob

Az idei tanévben a költészet napjára a 10.C osztály informatika tagozatos diákjaival állítottunk össze a legkedvesebb verseiből egy rendhagyó programot: költeményeket olvastunk, szavaltunk a könyvtáráépület különböző tereiben, a helyszínek kínálta témákban. A programról önálló beszámoló készült.

d) Radnóti emléknep

RADNÓTI EMLEKNAP
a Hatvani Bajza József Gimnázium,
Hatvan Város Önkormányzata
és az Ady Endre Könyvtár
szervezésében

**2023. 04. 25.
(kedd)**

11.40 Bajza József Gimnázium
Tóth Péter Lóránt versvándor előadása

13.10-13.45
Radnóti-emlékséta
Bajza József Gimnáziumtól a Hatvani Cukorgyár Emlékházáig

13.45 Radnóti tér
* Köszöntők
Horváth Richárd, Hatvan város polgármestere,
Szabó Zolt, Abad város polgármestere,
Pintér István, a Kazinczy Ferenc Gimnázium
Kollégiumának vezetője
* "Generációk emlékezete" versekkel
* Koszorúzás

14.30-15.00
Radnóti és a hatvani munkaszolgálatosok a cukorgyárban -
Felidéző: Bacsa Tibor

17.00-18.30
Ady Endre Könyvtár
Tóth Péter Lóránt irodalmi estje

Városunk múzeumi kiállító helye a cukorgyári emlékház. Elsősorban ipartörténeti kiállítás ez, számunkra helytörténeti szempontból jelentős. Diákjaink nagyszüleinek, szüleinek jórésze dolgozott a nagymúltú gyárban. Gazdag fényképes anyagában sok ismerőst találunk. Mivel a gyárban Radnóti Miklós is dolgozott munkaszolgálatosként, róla nevezték el a gyár előtti teret, és itt áll a róla készített szobor is.

Tóth Péter Lóránt versvándor végigjárta a költő utolsó útját a szerbiai Bor táborától Abdáig. Városunkba és iskolánkba is meghívtuk, hogy hallgathassuk az általa tolmácsolt verseket. Így jött az az ötlet, hogy Hatvanban is tarthatunk Radnóti emléksétát: a gimnáziumból együtt zarándokolunk el a 12. évfolyamra járó tanulóinkkal a költő szobraig, és megemlékezünk a hatvani gyárban töltött időszakról. Mind a városvezetés, mind a városi könyvtár

támogatta az ötlet megvalósítását.

Terveink szerint ebből hagyományt is teremtünk. A program fő szervezője Veresné Kalcsó Krisztina. A programról önálló beszámoló készült.

Összegzés: A helyi múzeumaink, a galéria és a könyvtár sok színes programot kínál. Ezek beépülhetnek az iskolai tananyagaink közé, a külső foglalkozások élményt adnak a tudás mellé. Érdeemes élni az általuk kínált lehetőségekkel, illetve kereshetjük őket egyéni ötleteinkkel.

Nagyné Koncz Terézia: Mesterprogramom ismertetése, megvalósítása, beszámoló az eddigi eredményekről

A résztervem első szakaszában, 2019 –től a szakmai ismereteim bővítése volt a kitűzött cél. A tehetséggondozó foglalkozásokhoz az internetről gyűjtöttem össze a szakmai anyagokat és a tapasztalatokat. Meglévő tehetséggondozó programok, szakkörök munkáját megismertem, terveiket, módszereiket mappákban rendszereztem, összegyűjtöttem tanulmányozásra, válogatásra.

Mivel a Diákakadémiát 7. és 8. osztályos tanulóknak több tanévben is megszerveztem, és a foglalkozásokon elég tapasztalatot szereztem, ezeket beépítettem a 9. évfolyam foglalkozási tervébe.

Célom, hogy az iskolánkba felvett tanulók matematikából megfelelő tudással kezdjék a gimnáziumi tananyag elsajátítását és a tehetséges tanulóknak biztosítani tudjuk a fejlődést, a tananyagon kívüli ismeretek megszerzését.

Bemutattam a programomat munkaközösségem tagjainak is, megtörtént a 9. évfolyam tájékoztatása a Diákakadémia létéről, a felkészítés módjáról, a tevékenység céljáról. Az elkészített témakörök az iskolánk honlapján megjelentek, a résztvevő tanulók eredményei jelíges formában tanévenként követhetők. Mesterprogramom hasznos a tanulók önfejlesztéséhez és az intézményünk számára is. A tehetséges tanulóknak szükséges a versenyszerű megmérettetés, a kompetenciák fejlesztésére épülő komplex matematika tanítási – tanulási program, amit lehetőség szerint sikeresen használhatunk az órai tananyag feldolgozásában is. Készítettem összesítő táblázatokat a tanulói pontszámok alapján.

Figyelemmel kísértem a lemorzsolódásokat: a résztvevőket online, email formájában figyelmeztettem a határidőkre, az új versenyzők csatlakozásának feltételei megvalósultak.

A tanulók önálló ismeretanyag feldolgozásának, megértésének eredményessége jónak bizonyult a tanév során nyújtott teljesítményük, az összesítő táblázat alapján.

Tapasztalatokat gyűjtve, esetleges hiányosságok pótlására konzultációkat nem tudtam beiktatni az első két évben, mert a Covid miatt elrendelt online tanítás nem engedte ezeket a jelenléti megbeszéléseket. Minden teljesen online formában valósult meg. A 2022/23. tanévben már jelenléti foglalkozásokat is tudtam tartani az érdeklődő tanulóknak. Első alkalommal igyekeztem mindenki egyedi problémáit megoldani, sok kérdés felmerült, elég lassan haladtunk. A második alkalommal végig beszéltük a feladatok helyes megoldását, ami hatékonyabbnak bizonyult, legalábbis időben hamarabb végeztünk.

A mesterprogramom második területe az iskola hat évfolyamú gimnáziumi osztályának matematika tantervének kidolgozása, a helyi tanterv és a tanmenet előkészítése időre megtörtént. A megjelenő új NAT megismerése és figyelembevétele után a kerettanterv áttanulmányozása, majd a tanmenet megírása következett. Az iskola tantestületének, vezetőségének állásfoglalása, megállapodása alapján az egyes tantárgyak évfolyamokra lebontott heti óraszám alapján elkezdtem a helyi tanterv kidolgozását, és határidőre elkészítettem. Átgondoltuk a munkaközösséggel, hogy melyik tankönyvcsaládot válasszuk, melyik lenne a legmegfelelőbb. Két egymást követő tanévben is gyűjthettem a tapasztalatokat, hiszen tanítottam a hatosztályos gimiseket.

A 3. terület, mely a 2021/22 tanévben indult:

a Bajza matematika verseny kiterjesztése. Fejlesztésem első lépése megkeresni azt az intézményt, aki-akik szeretnének részt venni az iskolánk matematika versenyének bővítésében, mely lehet Heves megyén belül is vagy ennél messzebb is. Az elképzeléseinknek egy távolabbi iskola jobban megfelelt, egy lelkes matematika munkaközösséggel, vagy legalábbis néhány fővel. Az egyik ilyen iskola a Káli Katolikus Általános Iskola, akik szívesen részt vettek a 2021. novemberében megrendezésre kerülő verseny helyi fordulójának lebonyolításában. Az első fordulót egy időpontban azonos feladatsor megírásával tettük egységessé, majd a második fordulóba továbbjutott tanulók a Bajzában folytatták a versenyzést. Ez 2022-ben is sikeresen megtörtént: a Káli Katolikus Általános Iskola 7. és 8. osztályos tanulói (20-30 fő) helyben megírták az első forduló feladatsorát. Az iskola igazgatója és egyik matematika tanára segített a szervezésben, lebonyolításban. A feladatok javítását ránk bízta. Mindkét tanévben két-három tanuló jutott tovább a káli iskolából a második fordulóba, nagyon ügyesek voltak. Mindenképpen fejlődést jelent a tehetséggondozásban, a továbbtanulásban a tanulók számára is és az iskolák részére is hasznos, hiszen többen megismerik az adott intézményt, várhatóan növekedhet az adott iskolába jelentkező tanulók száma, illetve jobb képességgel, eredménnyel rendelkező tanulók kerülhetnek be az adott oktatási intézménybe.

A mi iskolánkban ezek a mutatók jó irányba haladnak, a tanév végén készült tanári beszámoló, statisztikai eredmények és a tanulók versenyeken való helyezési eredményei ezt igazolják. Mesterprogramom egyik fejlesztési terve, hogy más iskolák is szervezzenek velünk hasonló tehetséggondozó versenyt a fentebb leírt feltételek mellett, mely mindenki számára hasznos a központi felvételi miatt.

Önreflexió:

Programom megvalósítása három szinten elindult, az első két tanévben a diákkadémia szerintem kevés részt vevővel, de kitartó társasággal zajlott le. A korosztályra jellemzően, a

tanulók határidő után is küldtek a feladatokra megoldásokat, sőt voltak, akik „azt hittem már elküldtem a megoldásokat, máris küldöm” mondatokkal jeleztek vissza. Az online tanítás megterhelő volt számomra is, és a tanulók is rosszul viselték a kialakult helyzetet. Amikor megírtam a programomat, azt gondoltam, hogy ez a tanítási-tanulási forma újdonság lesz a diákok számára, és nagyon lelkesek lesznek a diákakadémia újdonságai iránt. Nos, ez nagyon nem jött be, mert a jelenléti oktatás helyett az összes tantárgyat online tanították nekik. A tanulóknak a témakörök tetszettek, de hiányolták a tanári magyarázatot, ami számomra is sok nehézséget jelentett a feladatok kiválasztásánál és bemutatásánál. Sajnos a tervezett jelenléti konzultációk is elmaradtak, helyette emailés formában vagy facebookon tudtam segíteni nekik, ami szintén nagyon sok időt és energiát vett el. Majd 2022/23 tanévben már az elképzelésemnek megfelelően tudtam végrehajtania tervemet, a jelenléti oktatás, a napi szintű kapcsolattartás, a konzultációk sokat segítettek a témakörök feldolgozásában. A tanulók is sokkal lelkesebben oldották meg a feladatokat, nagyon sok matematika versenyen eredményesen szerepeltek.

A második terv megvalósítása nem jelentett különösebben nehéz feladatot, időre elkészítettem a helyi tanterveket, tanmeneteket. A hatosztályos gimnáziumban már régebben is tanítottam, csak a változások után kellett (NAT, kerettanterv) ismereteket gyűjteni. A 2020/21 tanévtől kezdve mind a 7. és mind a 8. osztályban is tanítottam, a tanmenet teljesíthető, a tankönyv és a feladatgyűjtemény illeszkedik a tanulók egyéniségéhez, tudásszintjéhez. A tanulók lelkesen jelentkeznek matematika versenyekre.

Az elkészített helyi tanterv a Bajza honlapján megtalálható:

https://bajza.hu/dokumentumaink/helyi_tanterv_2020.pdf

A harmadik terv megvalósítása a 2021/22. tanévben kezdődött, ami a Bajza matematika verseny szélesebb körben való megismerését, területi kibővítését jelentette. A munkaközösség tagjaival egyeztetve, más iskolák megkeresése után, arra a döntésre jutottam, jutottunk, hogy távoli általános iskolát fogok keresni a terveimhez, ami szélesíti a résztvevő versenyzők által a Bajzába jelentkező tanulók számát. A támogató partneriskola így a Káli Katolikus Általános Iskola lett, kapcsolattartónak az igazgatónőt kerestem meg, aki mindkét tanévben a 7. és 8. osztályban tanító matematika tanárokkal egyeztetve szervezték meg a helyi fordulót. A helyi fordulón kb 32 tanuló vett részt tanévenként. A megírt matematikai feladatsort továbbították a Bajzába, és a megoldások javítását ránk bízták. A második forduló jutott tanulókat (2-3 főt) elkísérték a Bajzába, akik szép eredményt értek el.

Dokumentációk

A diákakadémiához anyaggyűjtés:

https://users.itk.ppke.hu/itk_dekani/files/matematika/pdfs/01.pdf

users.itk.ppke.hu/itk_dekani/files/matematika/list.html

<http://www.bomateka.hu/pseg-matek/index.htm>

<http://www.titkalmarlaszloamatematikaverseny.hu/versenyfeladatok>

A diákakadémia témakörei 4 részből tevődött össze, melyeket a Bajza honlapján jelentettem meg a honlapunkért felelős kolléga segítségével, ez az első két téma+ az ellenőrző kérdések és az elért pontszámok.

„Kedves Tanulók!

A Diákakadémia első témaköréhez tartozó feladatokat olvashatjátok.

Figyelmesen tanulmányozzátok a minta feladatokat és megoldásokat, vagy találjatok ki önállóan új megoldásokat a feladatokhoz.

1.) Igazoljuk, hogy $9 \mid 10^{33} + 8$ (jelölés értelmezése= 9 osztója a $10^{33}+8$ számnak)
Megoldások: A 9 -es oszthatósági szabály alapján a bizonyítás a következő: Mivel 10^{33} számjegyeinek összege 1 (hiszen egy darab egyesén kívül csak nullákat tartalmaz), ha hozzáadunk 8 -at, akkor a számjegyek összege 9 lesz. A 9 -es oszthatósági szabály szerint a szám osztható 9 -cel. Egy másik bizonyítási módszer a maradékok vizsgálata. Ehhez két fontos tételt kell ismernie a diákoknak. Az egyik azt mondja ki, hogy egy összeg maradéka adott számmal osztva megegyezik a maradékok összegével. A másik tétel állítása pedig, hogy egy szorzat maradéka megegyezik a tényezők maradékai szorzatának maradékával bármilyen oszthatóság esetében. $9 \mid 10^{33}+8$ -at kell bizonyítanunk. 10 maradéka 9 -cel osztva 1 , így 10^{33} maradéka 1^{33} lesz 9 -cel osztva a szorzat maradékára vonatkozó tétel alapján, míg a 8 maradéka önmaga. Alkalmazva az összeg maradékára vonatkozó tételt megkapjuk, hogy a maradék 9 , azaz 0 , tehát a kifejezés osztható 9 -cel.

2.) Melyik az a legkisebb természetes szám mely osztható az 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 számok mindegyikével?

Megoldás: Ahhoz, hogy minden szám ossza a felsoroltak közül, az előforduló számok prímfelosztásában szereplő prímeket a maximális hatványon kell venni. Ezek szorzata adja meg a keresett számot. 10 -ig csak a $2, 3, 5$ és 7 prímszámok fordulnak elő. Ezek legmagasabb hatványon a $8, 9, 5$ és 7 számokban fordulnak elő, tehát $2^3 \cdot 3^2 \cdot 5 \cdot 7 = 2520$ a legkisebb ilyen szám, ha a természetes számokat, mint a pozitív egészeket tekintjük. Ha a természetes számokat 0 -val kezdjük, akkor a 0 a megoldás, hiszen az minden más számmal osztható.

3.) Miért nem négyzetszám a

a.) $100!+7$

b.) $1!+2!+3!+\dots+100!$

c.) $3+3^2+3^3+\dots+3^{100}$

d.) $10^{10}+5$

e.) $11^7+11^6+11^5+11^4+11^3+11^2+11+1$

f.) abab alakú négyjegyű szám

g.) Az $1,2,3,4,5,6$ számjegyek valamilyen sorrendjében felírt hatjegyű szám?

Az indoklásokhoz használjuk fel, hogy egy szám nem lehet négyzetszám, ha

- utolsó számjegye 2,3,7,8 (I.) vagy osztható 3-mal, de 9-cel nem (II.)
- vagy
- 3-mal osztva 2 maradékot ad (III.) vagy
- 4-gyel osztva 2 vagy 3 maradékot ad (IV.) vagy
- két szomszédos négyzetszám között van (V.)

4.) Lehet-e két egymást követő egész szám szorzata az alábbi értékek:

- a.) $1!+2!+3!+\dots+100!$
- b.) $3^{100}+1$
- c.) $100!+4$
- d.) $3n^3+2n^2+n+1$ bármely egész n esetén?

Az indokláshoz használjuk fel, hogy két szomszédos egész szám szorzata

- mindig páros szám (i.)
- mindig 0,2 vagy 6 számjegyre végződik (ii.)
- 3-mal osztva 0 vagy 2 maradékot ad (iii.)

Most néhány egyszerű kérdés következik:

5.) Páros vagy páratlan az első száz prímszám összege? Válaszát indokolja!

6.) Adjunk meg két egész számot, melyek összege is és szorzata is prím!

7.) Adjunk meg két olyan prímszámot, melyek összege is és különbsége is prím!

8.) Oldjuk meg az egyenleteket a prímszámok halmazán

- a.) $2x+3y+6z=78$
- b.) $x^2-2y^2=1$

A megoldásokhoz használjuk fel a prímszámok fogalmát, és vizsgáljuk a számok paritását!

9.) Mutassuk meg, hogy a következő számok összetett számok

- a.) 10^6-5^7
- b.) $10^{100}-7$
- c.) $19 \cdot 8^n + 17$ az n minden nemnegatív egészre

A megoldáshoz használjuk fel a tanult oszthatósági szabályokat!

10.) Bizonyítsuk be a következő oszthatóságokat!

- a.) $5 \mid 11^9+11^8+11^7+11^6+11^5+11^4+11^3+11^2+11+1$
- b.) $100 \mid 11^{10}-1$
- c.) $200 \mid 199^3-199$
- d.) $13 \mid 2^{70}+3^{70}$
- e.) $18 \mid 17^{19}+19^{17}$

Megoldások a.) Vizsgáljuk meg a 11 hatványértékeinek végződését és azok összegét!

b.) és c.) feladatoknál alakítsuk át a különbségeket szorzattá és a szorzat tényezőit vizsgáljuk oszthatóság szempontjából!

A d.) és e.) feladatban a nevezetes azonosságokat használjuk $a-b \mid a^n - b^n$ és $a+b \mid a^{2n} - b^{2n}$ valamint

$$a+b \mid a^{2n+1} + b^{2n+1}$$

$$\text{d.) megoldása: } 13 = 2^2 + 3^2 \mid (2^2)^{35} + (3^2)^{35} = 2^{70} + 3^{70}$$

$$\text{Az e.) } 18 \mid 17^{19} + 1^{19} \text{ és } 18 \mid 19^{17} - 1^{17} \text{ vagyis } 18 \mid (17^{19} + 1^{19}) + (19^{17} - 1^{17}) = 17^{19} + 19^{17}$$

oszthatóság és skatulyaelv alapján megoldható:

11.) Bizonyítsuk be, hogy hét négyzetszám között mindig van kettő, melyek különbsége osztható 10-zel!

Megoldás

Nézzük a négyzetszámok 10-zel vett maradékát, azaz az utolsó számjegyét.

n 10-es maradéka 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

n^2 10-es maradéka 0 1 4 9 6 5 6 9 4 1, látható, hogy a négyzetszámok 10-zel osztva csak a következő maradékok valamelyikét adhatják: 0, 1, 4, 5, 6, 9. Ez 6 különböző lehetőség, azaz a maradékok alapján skatulyákba sorolhatjuk a négyzetszámokat. Mivel összesen hét négyzetszámunk van, és mindegyiket be kell raknunk a 6 skatulya valamelyikébe, így biztosan lesz olyan skatulya, amiben 2 szám szerepel. Ezek különbsége viszont osztható lesz 10-zel. Ezzel bizonyítottuk az állítást.

12.) Az a és b számjegyek, az „ a ” nemegyenlő 0-val. Mutassuk meg, hogy az $ababab$ alakú hatjegyű tízes számrendszerbeli számok mind oszthatók 777-tel!

. Megoldás

A jelölés a következőképpen oldható fel: $ababab = 100000a + 10000b + 1000a + 100b + 10a + b = 101010a + 10101b = (10a + b) \cdot 10101$.

A 10101 prímtényező felbontása $= 3 \cdot 7 \cdot 13 \cdot 37$, a 777 törzstényező felbontása $3 \cdot 7 \cdot 37$. Eszerint $777 \mid 10101$, tehát $777 \mid (10a + b) \cdot 10101$, azaz $777 \mid ababab$.

13.) A $26 \cdot 93$ szorzat különleges. Ha a szorzótényezőkön belül a számjegyeket felcseréljük, akkor a $62 \cdot 39$ szorzatot kapjuk, amelynek értéke meglepő módon megegyezik az eredetiével, $26 \cdot 93 = 62 \cdot 39$. Mi a „titka” ezeknek a számoknak? Keress más ilyen szorzatokat!

6KMBK XXXIII. Kalmár László versenye, 2004,

Megoldás:

$$\begin{aligned} 26 \cdot 93 &= 62 \cdot 39 \text{ Általánosan felírva: } ab \cdot cd \\ &= ba \cdot dc. \text{ Ezt kifejtve azt kapjuk, hogy} \end{aligned}$$

$$(10a+b) \cdot (10c+d) = (10b+a) \cdot (10d+c)$$

$$100ac + 10bc + 10ad + bd = 100bd + 10ad + 10bc + ac$$

$$99ac = 99bd$$

$$ac = bd$$

Tehát a fenti szorzatban szereplő számok „titka” az, hogy a tízesek helyén álló számok szorzata ($2 \cdot 9$) megegyezik az egyesek helyén álló számok szorzatával ($6 \cdot 3$). Vagyis minden olyan ab és cd számpárra, melyekre igaz, hogy $ac = bd$, teljesül, hogy $ab \cdot cd = ba \cdot dc$. További ilyen számpárok: $32 \cdot 46 (= 23 \cdot 64)$; $21 \cdot 36 (= 12 \cdot 63)$; stb.

15.) Adjuk meg mindazokat az x, y egész számokat, amelyekre $x+y=11$

Megoldáshoz alakítsuk szorzattá az egyenlet bal oldalát: $x(1+y)=11$ Osszuk el az egyenlet mindkét oldalát $1+y$. (hiszen $1+y$ nem lehet nulla) Így $x = \frac{11}{1+y}$. Mivel x egész szám, ezért a jobb oldalon is egész számnak kell lenni, vagyis $1+y$ osztója 11-nek. Az $1+y$ lehet 11, -11, 1, -1, ebből az $y=10, -12, 0, -2$

16.) Melyek azok az x egész számok, amelyekre az $\frac{x+3}{x-3}$ tört értéke is egész szám?

Megoldás, végezzük el a következő átalakítást: $\frac{x+3}{x-3} = \frac{x-3+6}{x-3} = 1 + \frac{6}{x-3}$ A tört rész akkor lesz egész, ha $x-3$ osztója 6-nak, azaz $x-3 = -6, -3, -2, -1, 1, 2, 3, 6$. Tehát az $x = -3, 0, 1, 2, 4, 5, 6, 9$ lehet

17.) Melyek azok az n természetes számok, amelyekre az $\frac{4n+3}{n-3}$ tört értéke is természetes szám?

Megoldás, végezzük el a következő átalakítást: $\frac{4n+3}{n-3} = \frac{4(n-3)+15}{n-3} = 4 + \frac{15}{n-3}$ A tört értéke akkor lesz természetes szám, ha $n-3$ osztója a 15-nek, azaz $n-3 = 1, 3, 5, 15$ A keresett értékek $n=4, 6, 8, 18$

Ha ezeket a feladatokat megértettétek, akkor folytassátok a feladatok megoldását az ellenőrző kérdésekkel November 14-ig oldjátok meg, és írásban adjátok le Nekem! Olvashatóan írjátok, minden lapra írjátok fel a neveteket, osztályotokat, és ha szeretnétek jeligét is adhattok meg, amit a honlapon fogok használni az elért pontszámokhoz. A megoldásokat részletesen vezessétek le!

Jó munkát kívánok!

Nagyné Koncz Terézia tanárnő

Ellenőrző kérdések az első témakörhöz

Kedves 9. osztályos tanulók a következő feladatokat kell megoldani november 14.-ig. A megoldásokat részletesen kidolgozva, A4 lapon névvel, jeligével adjátok le szaktanárotnak vagy Nagyné Koncz Terézia tanárnőnek.

1. Igazoljuk a következő oszthatóságot : $6 \mid 10^{10} + 8$ (6 osztója 10000000008 nak)
2. Mutassuk meg, hogy ha egy tetszőleges háromjegyű számot a szám után újra leírunk, akkor az így kapott hatjegyű szám osztható 13-mal.
3. Milyen n egész számok esetén lesz a tört is egész szám: $\frac{n+11}{n-9}$

4. Miért nem lehet két prímszám összege 1991?
5. Három prímszám összege 1992. E három prímszám közül melyik a legkisebb?
6. Két prímszám különbsége 100. A tízes számrendszerbeli alakjukat egymás után írva egy újabb prímszámot kapunk. Melyek ezek a számok?
7. Miért nem négyzetszám a $10^{100}+10^{50}+1$?
8. Lehet-e két egymást követő egész szám szorzata $2(6^n+1)$?
9. Oldjuk meg az $x^2-y^2=100$ egyenletet a természetes számok halmazán!
10. Oldjuk meg az $xy+3x-5y+3=0$ egyenletet az egész számok halmazán! „

Második témakör feldolgozása:

Kedves tanulók!

A következő témakörünk...

PERMUTÁCIÓK

1. Feladat.

Három számkártyánk van az 1, 2, 3 feliratokkal. Hányféle sorrendben rakhatjuk le ezeket a kártyákat egymás mellé?

Megoldás. Hatféle sorrend van, ezek a következők:

123, 132, 213, 231, 312, 321.

A lehetséges gondolkodás:

Az első helyre a 3 szám közül bármelyiket választhatjuk, azaz 3 lehetőségünk van arra, hogy melyik számkártyát rakjuk le először. De bármelyiket is raktuk le, a maradék 2 szám közül kétféleképpen választhatjuk ki a 2. számkártyát, a 3. helyre 1 kártya maradt. Ezzel $3 \cdot 2 \cdot 1 = 3!$ (ejtsd: 3 faktoriális)=6 lehetőséget kaptunk.

2. Feladat.

Hányféle sorrendje van az a,b,c,d betűknek?

Megoldás. A sorrendek száma $4! = 24$, ezek:

abcd abdc acbd acdb adbc adcb

bacd badc bcad bcda bdac bdca

cabd cadb cbad cbda cdab cdba

dabc dacb dbac dbca dcab dcba

Az első betű kiválasztásához 4 lehetőség van, ezt leírtuk. Maradt 3 betűnk, így a 2. helyre 3 féle betű kerülhet ez 3 lehetőség, leírva, maradt 2 betűnk. A 3. helyre ebből a két betűből választhatunk, ami kétféle választást tesz lehetővé. A 4. helyre már csak a megmaradt egy betűt tehetjük. Azaz $4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1 = 24$, ami az új jelöléssel $4! = 24$

Definíció. Tekintsünk véges sok különböző elemet. Ezek különböző sorrendjeit az elemek permutációinak nevezzük. A permutációk képzését (felírását) az elemek permutálásának nevezzük. Ha adott n különböző elem, akkor jelölje $P=n!$ az összes permutációinak számát.

3. feladat

A moziba egy 5 fős baráti társaság jegyei egymás mellé szólnak. Hányféleképpen ülhetnek le egymás mellé?

Megoldás: Az első székre 5 ember bármelyike leülhet. De bármelyikük is ült le, a maradék 4 ember bármelyike leülhet a 2. székre, a 3. székre 3 ember, a 4. székre 2 ember, az ötödik széken pedig már csak az utolsó ember foglalhat helyet. Ezzel $5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1 = 5!$ (ejtsd: 5 faktoriális) $= 120$ lehetőséget kaptunk. A felsorolás már sokkal nehezebb lenne, hiszen 120 féle sorrendben kellene felsorolni az A, B, C, D, E -vel jelölt barátokat.

4. feladat

Hány négyjegyű szám készíthető a 0,1,2,3 számkártyákból?

Megoldás: A négyjegyű számok nem kezdődhetnek 0-val, így az ezresek helyére csak az 1,2,3 számjegyek közül választhatunk, ami három lehetőség. A maradék három szám (a 0 is lehet) közül választhatunk a százask helyére, két szám marad a tízesek helyére, és egy az egyesek helyére, vagyis $3 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1 = 18$ ilyen négyjegyű szám van.

Másképpen: a 4 számból $4! = 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1 = 24$ féle számot tudunk képezni, de ebből nem jók azok, amelyek 0-val kezdődnek. Hány db kezdődik 0-val? Három számjegyet (az 1,2,3) $3 \cdot 2 \cdot 1 = 6$ féleképpen rendezhetjük sorba a nulla mögött. Az előbb kapott 24-ből kivonjuk a 6-ot $= 18$, ami természetesen ugyanannyi, mint az előbb.

Ismétléses permutáció

5. feladat

Az 1, 2, 2 számjegyekből képezzünk háromjegyű számokat. Hányféle lehet ez?

Megoldás: 122,212,221, vagyis 3 féle háromjegyű számot kaptunk. Másképpen 3 számból képeztünk háromjegyű számokat vagyis $3*2*1=6$ db lenne az előző feladatok alapján, de a két db kettest nem lehet megkülönböztetni ezért $6:2=3$ a végeredmény .

6. feladat

Az A,A,A,B betűkből hány 4 betűs (nem feltétlenül értelmes) szó készíthető? Másképpen hányféleképpen írhatjuk egymás után ezt a 4 betűt?

Megoldás: Ha 4 különböző elemet szeretnénk sorba rakni, akkor $4!=4*3*2*1=24$ féleképpen írhatjuk le. De most 3 A betű ismétlődik, ezért az ismétlődő elemek sorrendjével, vagyis $3!=3*2*1=6$ –tal osztani kell az előbb kapott eredményt, vagyis $24:6=4$ féleképpen rakhatjuk sorba a betűket. A megoldásokat egyszerű felsorolni is: AAAB, AABA, ABAA, BAAA.

7. feladat

Az A,A,A,B,B betűkből hány 5 betűs (nem feltétlenül értelmes) szó készíthető? Másképpen hányféleképpen írhatjuk egymás után ezt az 5 betűt?

Megoldás: Ha 5 különböző elemet szeretnénk sorba rakni, akkor $5!=5*4*3*2*1=120$ féleképpen írhatjuk le. De most 3 A betű és 2 B betű ismétlődik, ezért az ismétlődő elemek sorrendjével, vagyis $3!=3*2*1=6$ –tal is és a $2!=2$ is osztani kell az előbb kapott eredményt, vagyis $120:6:2=10$ féleképpen rakhatjuk sorba a betűket. A megoldásokat egyszerű felsorolni is: AAABB, AABBA, ABBA, BBAAA, BABAA, ABABA, AABAB, ABAAB, BAAAB, BAABA.

8. feladat

Hány négyjegyű szám készíthető a 0,1,1,2 számkártyákból?

Megoldás: 2011, 2101, 2110, 1201,1210, 1120, 1102,1021,1012, azaz 9 db négyjegyű számot tudunk képezni.

Variációk

9. feladat

Az 1, 2, 3, 4 számjegyekből hány kétjegyű szám készíthető, ha a számjegyek nem ismétlődhetnek.

Megoldás:

A felsorolás szerint: 12,13,14,21,23,24,31,32,34,41,42,43 vagyis 12 db ilyen szám van.

Másképpen az első helyre, a tízesek helyére 4 féle szám közül választhatunk, az egyesek helyére a maradék három szám közül 3 féleképpen választhatunk, azaz $4 \cdot 3 = 12$ féle kétjegyű számot tudunk képezni.

Másképpen a 4 elemből $4! = 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1 = 24$ féle lehetne, de a 4 számból 2-re nincs szükségünk, ezért osztunk $2!$ -sal. Vagyis $24 : 2 = 12$ a helyes eredmény.

10. feladat

Az 1, 2, 3, 7, 9 számjegyekből hány kétjegyű szám készíthető, ha a számjegyek nem ismétlődhetnek?

Megoldás: Az 5 számot $5! = 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1 = 120$ féleképpen rakhatjuk sorba, de a kétjegyű számokhoz csak 2 számjegyre van szükségünk és így három szám kimarad. Tehát a 120-at osztani kell a három kimaradó szám összes lehetséges sorrendjével, azaz $3! = 3 \cdot 2 \cdot 1 = 6$ -tal. A végeredmény $120 : 6 = 20$ féle kétjegyű számot tudunk képezni.

Másképpen: az első számjegy kiválasztásához 5 féle lehetőségünk van, a második helyre már csak 4 féle lehetőség közül választhatunk. Így $5 \cdot 4 = 20$ féle kétjegyű szám képezhető.

11. feladat

A 0,1,2,...,8,9 számjegyekből hány kétjegyű, különböző számjegyekből álló számot tudunk képezni?

Megoldás: A 0,1,2,...,8,9 számjegyekből az első helyre 9 féle számot választhatunk, mert a nulla nem kerülhet előre (0-tól 9-ig 10 számjegy van) A második helyre is 9 szám közül választhatunk, mert most már a nullát is választhatjuk. Így $9 \cdot 9 = 81$ kétjegyű számot tudunk képezni.

12. feladat

A 0,1,2,...,8,9 számjegyekből hány kétjegyű, különböző számjegyekből álló páros számot tudunk képezni?

Megoldás: Páros számot akkor kapunk, ha a szám 0,2,4,6,8 -ra végződik. Vegyük először a nullára végződő kétjegyű számokat, ebből 9 db van, mert 1-től 9-ig 9 számunk van (10,20,30,40,50,60,70,80,90,). Most vegyük a 2-re végződő kétjegyű számokat, ebből 8 db van (12,32,42,52,62,72,82,92). Most a 4-re végződőket nézzük, ebből is 8 db van, ugyanígy a 6-ra és 8-ra végződők is 8-8 db számot adnak. Összesen: $9 + 8 + 8 + 8 + 8 = 41$ páros, különböző számjegyekből álló kétjegyű számot képezhetünk.

13. feladat

A 0,1,2,3,4,5,6 számjegyekből hány négyjegyű ötten osztható, különböző számjegyekből álló számot tudunk képezni?

Megoldás: Az ötten osztható számok végződése csak 0 vagy 5 lehet. Ha a nullát a négyjegyű szám végére helyezzük, akkor marad 6 számjegyünk, amelyből csak 3-ra van szükségünk, ami $6 \cdot 5 \cdot 4 = 120$ féle számot ad. Ha az 5-öt rakjuk a négyjegyű szám végére, akkor is 6 számjegyünk marad, de köztük van a nulla is amit az ezresek helyére nem tehetünk, így $5 \cdot 5 \cdot 4 = 100$ féle számot képezhetünk. Tehát összesen $120 + 100 = 220$ féle ötten osztható, négyjegyű, különböző számjegyekből álló számot képezhetünk.

14. feladat

Az 1, 2, 3, 4, 5 számjegyekből hány kétjegyű szám készíthető, ha a számjegyek ismétlődhetnek?

Megoldás: az első számjegy kiválasztásához 5 féle lehetőségünk van, a második helyre is 5 féle lehetőség közül választhatunk, hiszen a számok ismétlődhetnek. Így $5 \cdot 5 = 25$ féle kétjegyű szám képezhető.

15. feladat

Hány olyan háromjegyű szám van, amelyben nincs 0 számjegy?

Megoldás: 1, 2, 3, ..., 8, 9 számjegyekből választhatunk a százask helyére, ami 9 féle lehetőséget ad. A tízesek helyére is ugyan ezekből választhatunk 9 féle számot, hiszen ismételhettük az elsőre választott számot is, valamint az egyesek helyére is 9 lehetőség marad. Az eredmény: $9 \cdot 9 \cdot 9 = 729$ olyan háromjegyű szám van, amelyekben nem szerepel a nulla számjegy.

Ellenőrző kérdések a második témakörhöz

Kombinatorika

Kedves 9. osztályos tanulók a következő feladatokat kell megoldani január 10.-ig. A megoldásokat részletesen kidolgozva, A4 lapon névvel, jeligével adjátok le szaktanárotnak vagy Nagyné Koncz Terézia tanárnőnek. (Az első feladatsor javítása folyamatban van, az elért pontjaitokat hamarosan meg tudhatjátok a honlapunkon.)

1. Egy nemzetközi tanácskozás résztvevői közül néhányan kézfogással köszöntik egymást. Mi a legkisebb létszám, amelynél megtörténhet, hogy 56 kézfogás történik?
2. Marcsi és Judit hét társukkal egymás melletti helyekre kaptak jegyet a moziban. Hányféle sorrendben ülhetnek le úgy, hogy a két barátnő egymás mellé kerüljön?
3. Hány különböző négyjegyű szám írható fel a hármas számrendszerben?

4. Hány 5-tel osztható, ötjegyű különböző számjegyekből álló számképezhető a 0,1,3,5,7 számjegyek felhasználásával.
5. Adott a síkban 20 pont, amelyek közül bármely három nem illeszkedik egy egyenesre. Hány háromszöget határoznak meg
6. Egy 32-es létszámú osztály diákbizottságot választ. A bizottság összetétele: egy osztálytitkár és négy bizottsági tag. Hány olyan eset lehetséges, amikor a tanulók közül Kiss János
  - a.) szerepel a diákbizottságban;
  - b.) titkára a diákbizottságnak;
  - c.) nem titkárként tagja a bizottságnak?
7. Egy 30 fős osztályban 7 különböző könyvet sorsolnak ki. Hány féleképpen történhet a könyvek szétosztása, ha
  - a.) egy tanuló csak egy könyvet kaphat;
  - b.) egy tanuló több könyvet is kaphat?
8. Egy 31 fős osztályban 5 azonos tollat sorsolnak ki. Hány féleképpen történhet a tollak szétosztása, ha
  - a.) egy tanuló csak egy tollat kaphat;
  - b.) egy tanuló több tollat is kaphat?
9. Egy osztályból 15 fiú 2 napos túrára megy. Éjszakára a turistaházban 1 db 8 ágyas, 1db 4 ágyas és egy db 3 ágyas szobában kapnak szállást. Hány féleképpen helyezkedhetnek el a szobákban, ha az egy szobában lévő fekhelyek között nem teszünk különbséget?
10. Egy osztályból 15 fiú 2 napos túrára megy. Éjszakára a turistaházban 1 db 8 ágyas, 1db 4 ágyas és egy db 3 ágyas szobában kapnak szállást. Hány féleképpen helyezkedhetnek el a szobákban, ha az egy szobában lévő fekhelyek között is különbséget teszünk?
11. Hány féleképpen lehet 2 piros, 3 fehér, és 4 kék golyót egy sorban úgy elhelyezni, hogy piros golyó ne kerüljön fehér golyó mellé?
12. Az állatszeldítő 5 oroszlánt és 4 tigrist akar kivezetni a porondra, de két tigris nem jöhet egymás után. Hányféleképpen állíthatja sorba az állatokat? (Az oroszlánok és a tigrisek egyéniségek, különbözőek)
13. Egy szöcske ugrál a számegyenes mentén, egy ugrása 1 egység. Ezt vagy jobbra, vagy balra teszi meg. Hányféleképpen juthat el a 0 pontból a +8 pontba, ha 18-at ugrik?
14. Öt házaspár foglal helyet egy padon. Hányféleképpen helyezkedhetnek el, ha a házastársak egymás mellett akarnak ülni?
15. Öt házaspár foglal helyet egy kör alakú asztalnál. Hányféleképpen helyezkedhetnek el, ha a házastársak egymás mellett akarnak ülni? (Két elhelyezkedést akkor és csak akkor tekintünk különbözőnek, ha a társaságban legalább egy embernek legalább az egyik szomszédja a két elhelyezkedésben különböző.)

A honlapon megjelent eredmények az első két forduló után:

Az eddigi eredmények:

			I.témakör	II.témakör		
Jelige	osztály	Elért pontszám 50 pontból	Elért pontszám 50 pontból	Összesen eddig elért pontszámok:		
BJG1	9.a	6	0	6	pont	
BJG2	9.a	6	0	6	pont	
BJG3	9.d	21	10	31	pont	
BJG4	9.c	40	0	40	pont	
BJG5	9.d		35	35	pont	
FJRB	9.a	28	0	28	pont	
Atommaghasadás	9.d	50	39	89	pont	
BJG7	10.a	34	0	34	pont	
BJG8	10.a	50	40	90	pont	
BJG9	10.a	31	0	31	pont	
BJG10	10.a	33	38	71	pont	

A név helyett jeligét kaptatok.

A szaktanároktól érdeklődhettek milyen jeligét kaptatok!

A harmadik témakör feladatai fent vannak a honlapon, a megoldásokat március 16-ig várom!

Jó munkát kívánok!

Szűcs Annamária tanárnő beszámolója **A mesterprogram következő szakaszáról**

(2021. szeptember – 2022. augusztus)

A résztervem első szakaszában a szakmai ismereteim bővítése volt a kitűzött cél. 2021 januárjától 2021 augusztusáig tartott ez a szakasz, illetve folyamatosan tart egész mesterpedagógusi tevékenységem ideje alatt.

A mostani beszámoló a 2021. szeptember – 2022. augusztusig tartó szakaszra vonatkozik, a 7. osztály teljes időtartamára.

A minél sikeresebb, hatékonyabb szótanítás a mesterprogramom (kezdeti szakaszának) legfontosabb része, ugyanis a programomban tervezett témakörök szókincsét a lehető legmélyebben igyekeznek elsajátítani a tanulók. Majd a későbbi szakaszokban ezt kiegészítve a nyelvvizsgára illetve az érettségi vizsgára felkészítő feladatokkal segítem a tanulókat.

Ez idő alatt folytattam is az interneten a német nyelvtanítási oldalak böngészését, új ötleteket kerestem a szókincs (gyors) bővítésére, óráim érdekessé, vonzóbbá tételéhez. Többször beszélgettünk az óráimon, hogyan lehetne fejleszteni a sikeres szótanulást, a tanulók egymásnak is adtak ötleteket, tippeket.

2021 szeptemberétől a 7. osztály első és második félévé tartozott ehhez a szakaszhoz.

7. osztály: Első félév: Das bin ich / Ez vagyok én

Második félév: Meine Familie / A családom

Innentől egy- egy lexikai részhez gyűjtünk, tanulunk olyan sok szót, kifejezést, amennyit csak a tanulók el tudnak elsajátítani. A mostani téma egy személy, azaz önmagunk bemutatása. Bár bőségesen adtam anyagot ehhez a mesterprogramom résztervében, sajnos ebből nem tudunk mindent megvalósítani, de a tanévek során folyamatosan bővíthetjük ezeket a kifejezéseket, ha németül is többet, jobban tudnak, könnyebben fejleszthetjük ezeket a korai témákat is.

A 7. osztály két csoportjában 14 - 14 fő tanult, viszont különböző nyelvi szinten állnak. Mindkét csoportból öt - öt fő tanult már előzőleg német nyelvet. Velük év elején tesztet írtam, amit azok kijavítása után értékeltünk. Ebből az derült ki, hogy a haladók is különböző szinten állnak, s a szorgalmuk is eltérő. A 7. D /1 – es csoportban (a már tanult öt főből) két fő önállóan

dolgozik, önállóan tölti ki a munkafüzet és a tankönyv feladatait, majd időről – időre ellenőrzöm, hogy haladnak. A 7. D / 2-es csoportban öt fő dolgozik önállóan. A tankönyv és a munkafüzet adott fejezetének a feladatait kell megoldaniuk. Önálló munkára is kapnak feladatlapokat, amik részletesebben tartalmazzák az általunk éppen vett anyagot. Minden fejezetben tanulunk egy témakört, amit a haladóknak részletesebben, alaposabban ki kell fejteniük. Az első témakör: Das bin ich. Ez vagyok én.

Azok, akik a német nyelvet most kezdik tanulni, csak lassú léptékben tudnak haladni, s a heti egy óra nagyon lelassította a megismerkedést egy új nyelvvel, a német nyelvvel. Gyakorolni kellett a betűk, szavak kiejtését, leírását. A heti egy órához csak viszonylag kevés házi feladatot ad(hat)tam fel, így lassan haladt az ismerkedés egy új nyelvvel. Fontosnak tartom, hogy a tanult kifejezéseket írásban is tudják használni, ezért szódolgozatokat írtunk, amiket javíthattak a tanulók. (Ez is sok időt igényelt...) Olvasási versenyeket tartottunk. Hallásértési, olvasásértési és olvasási feladatokat is végeztünk.

Azok, akik előzőleg már tanultak németet, a „haladók” közül néhányan komolyabb munkát is tudnak teljesíteni. A csatolt dokumentumokban is látni, hogy a kezdők csak a minimális adatot tudják még magukról elmondani és leírni, míg a többiekkel szavakat gyűjtöttünk, szókincset bővítettünk, bár ez nem nagyon ment olyan hatékonyan, mint ahogy korábban terveztem. Sajnos a heti egy óra alatt nem sikerült hatalmas előrehaladást felmutatni, de elkezdtük a munkát.

A 7. és 8. évfolyamokon megalapozzuk a német nyelv tanulását, „rákészülünk” a 9.-ben nagyobb óraszámú tanuló német nyelvre. A tanulók megismerkednek a német nyelv alapjaival, az olvasással, ábécével, szódolgozatban adnak számot tudásukról. Szóban is be tudják magukat mutatni, illetve a 2. leckét is elkezdve a családjukat is. A kezdők rövidebben, a haladók részletesebben, felhasználva az újonnan tanult kifejezéseket. (Ez a későbbiekben, amikor hetente több óránk lesz, jelentősen meggyorsítja majd a munkát.)

Mindkét témánál számot adtak tudásukról, Das habe ich gelernt / Ezt tanultam. Ehhez plakátokat készítettek a tanult témákhoz, melyek segítségével feleltek a tanult témáról, illetve a témazáró dolgozatban írásban is leírták azt, amit bemutatkozásul tanultak.

Az első téma az önmaguk bemutatása, „Das bin ich”, majd a családról tanultunk. A családot is be tudták mutatni a második félév végén.

A két csoportban négy fő vállalta a haladók közül a pluszmunkát, a szókincsbővítést és a szókincsfüzet elkészítését. Jellemző volt, sajnos, hogy túl sok otthoni munkát nem tudtam adni nekik, egy-két tanuló folyton elfelejtette, mit kell csinálni...

Tehát vannak tanulói plakátok, és Szókincsnaplók, amelyek külalakja a tanulók kreativitását és kezűgyességét dicséri. A lányok kicsit áttekinthetőbben, alaposabban kidolgozták a témákat, míg a fiúk számára a külalak kevésbé volt fontos. A Szókincsnaplónak a lényege, hogy bármikor kiegészíthetőek, azaz, ha egy témához csak később tanulunk egy fogalmat, visszacsatolhatunk, azaz beillesztjük a témához. Pl.: Ein Tag / Tagesablauf der Familie – Egy nap / A család napirendje. Ha a napirendet fogjuk tanulni a 4. leckében, akkor a család napirendjével kiegészíthetjük a korábban már tanult témát.

A mesterprogramom részeként elkészítettem és folyamatosan fejlesztem az iskolánk honlapján elhelyezett digitális FELADATBANKot, amelyben olyan feladatok találhatóak, amelyek nyelvtani és lexikai, szókincsbeli feladatai az első két lecke gyakorlására és a nyelvi készségek (pl.: hallásértés, olvasásértés) fejlesztésére szolgál. Az első két lecke anyagához már elkészítettem a nyelvtani – lexikai feladatokat, amelyeket az iskolánk honlapján lehet megtalálni. (www.bajza.hu Német nyelvi feladatok)

Viszont váratlan volt számomra, hogy nehezen tudtam rábeszélni a tanulókat, hogy otthon gyakoroljanak ezekből a feladatokból. Kértem, hogy egy-egy számukra addig ismeretlen kifejezést gyűjtsenek ki belőle, hogy lássam, mennyit foglalkoznak vele. Sajnos csak a haladók közül gyakorolt egy tanuló belőle rendszeresen.

Azt gondoltam, hogy a lexikai feladatok érdekesekek lesznek a tanulók számára, ugyanis interaktívak, színesek, változatosak, új szemléletűek. A tanulók azonban nem így gondolták ... Erre is ki kell valamit találnom.

A tanórákon sajnos magatartásbeli gondok is előfordultak, ez is sok percet elrabolt az értékes időnkől...

A 7. osztály második félévi anyaga a Meine Familie / A családom volt, amit időhiány miatt éppen csak el tudtunk kezdeni. Most, a 8. osztály elején újra fel kellett eleveníteni, s most tanuljuk részletesen. A fő téma megadott részeiből válogatni fogok, a tanulók képességeihez mérten. A bonyolultabbakat a későbbi években vesszük majd . pl.: Ein Tag / Tagesablauf der Familie; Meine (zukünftige) Familie – A jövőndő családom.

Erre a félévre a Schule témakört terveztem meg. Remélem, el tudjuk kezdeni. A mostanra három főre lecsökkent „haladó” csoportom hamarosan befejezi témazáró dolgozattal a 2. fejezetet, és nekiáll a Schule / Iskola témakörhöz. Kifejezéseket gyűjtünk össze, és a számukra ismert néhány kérdésre szöveget is készítünk. A mi iskolánk / Az osztályunk / Az órarendem / A tantárgyaim ...

Önreflexió:

A 7. osztályosok heti egy órában – szakkör formájában - tanulják a német nyelvet. Ez nem túl sok mindenre elegendő, sőt az egyik csoport munkáját sajnos rendszeresen zavarta egy társuk. Ez az idei évben kicsit javult, de nem oldódott meg.

Azonban nem csak ez okozza azt, hogy miért tudtunk ilyen lassan haladni. Azért is kevés ez az egy óra, mert nem kizárólag csak a haladókra terveztem a programomat, hanem mindenkire, a kezdőkre is. De velük nem tudtam olyan szinten haladni, ahogy korábban gondoltam. Így csak arra van idő, hogy a tananyagot vegyük, abból is keveset, s sokszor ezt egy hét múlva újra ismételni kell, mert nem tudjuk többször gyakorolni, az új rész nem tud bevésozni heti egyszeri bemutatással (és esetleges otthoni gyakorlással). Ezt korábban nem láttam. A mostani félév anyagát, ill. annak megvalósítását megpróbálom még jobban átgondolni. Szeretném, ha a haladók ebben a félévben képesek lennének elvégezni az általam előre eltervezett Schule / Iskola szakaszt megfelelő minőségben. A kezdők pedig ütemesen haladjanak tovább. (Már látszik a lassú, de pozitív változás a tavalyihoz képest. Kicsit értek a tanulók, jobban veszik az akadályokat.)

Tavaly év elején játékosan, dalocskákkal, versikékkal próbáltam megszerettetni a tanulókkal a németet, próbáltam ráhangolni őket erre az új nyelvre, ez is vett el időt a leckéktől. De mivel élvezték a gyerekek, mindent ügyesen vissza tudtak mondani, így nem érzem elpazarolt időnek.

Nem terveztem be a kezdő tanulók esetében azt a kezdeti szakaszt, amikor megismerkedünk egy idegen nyelvvel, megtanulunk olvasni – írni – kicsit beszélni ezen a nyelven. Nagyon rá vannak utalva a tanári magyarázatra, a folyamatos odafigyelésre. Mindkét „csoport” igényli a tanári segítséget, magyarázatot, így lassabban haladunk a tervezettnél. A „haladók” is erősen igénylik a tanári segítséget.

Az év végére sajnos lemaradtunk - a tervhez képest - egy egész témával, amit igyekszem ebben a félévben bepótolni. Csak a haladók lesznek képesek most az új témával, a Schule témával alaposabban foglalkozni. (Sajnos közülük is kevesen képesek önálló munkára.)

Nem eléggé fogékonyak az általam készített és az iskola honlapján lévő online Feladatbankom gyakorlataira, ezen is változtatnom kell.

A 8. osztálynak csak egy csoportját tanítom ez év szeptemberétől, a másikat órarendi okokból egy másik kolléganőm vette át. Így csak egy csoport maradt nálam, amelybe jött egy tanuló, aki még semmit sem tanult németül. Őt és egy másik tanulót rendszeresen korrepetálok, hogy utolérje az osztálytársait. (A másik tanulót tavalyi sok hiányzása miatt segítem.)

14 fő a csoportlétszám, közülük azonban csak 3 fő hajlandó a haladók számára tervezett feladatokat elvégezni.

A tanév során kevés időt szántam arra, hogy a tanulók írásosan értékeljék magukat és az órát. Szinte mindig megtörtént az azonnali szóbeli értékelésük, rögtön elmondták, mi tetszett, mi nem, mi volt nehéz a számukra. Értékeltek a saját és a csoport teljesítményét. Előfordult, hogy 5-öst is kapott az a tanuló, aki nagyon jól teljesített az órán. Ezért, illetve az időhiány miatt maradt el az írásbeli értékelés. Májusban írásban is értékelték egyszer az egyik órát.

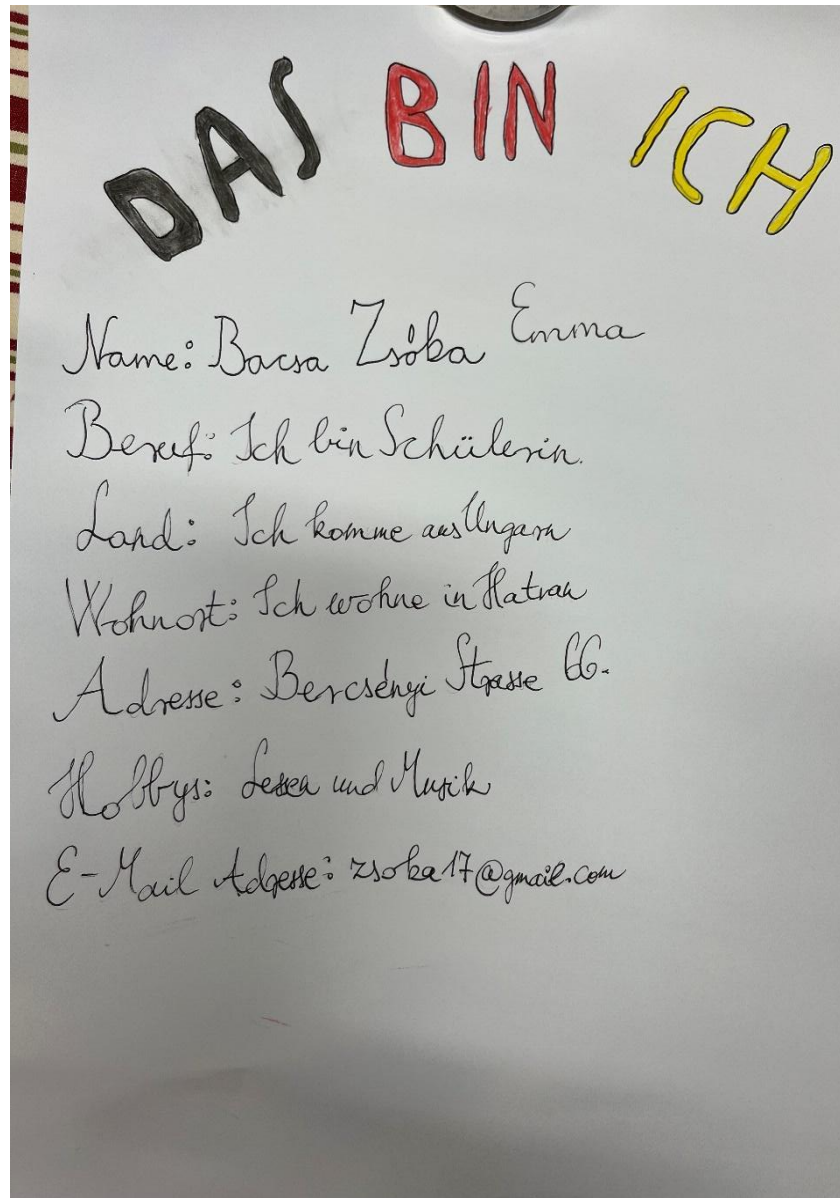
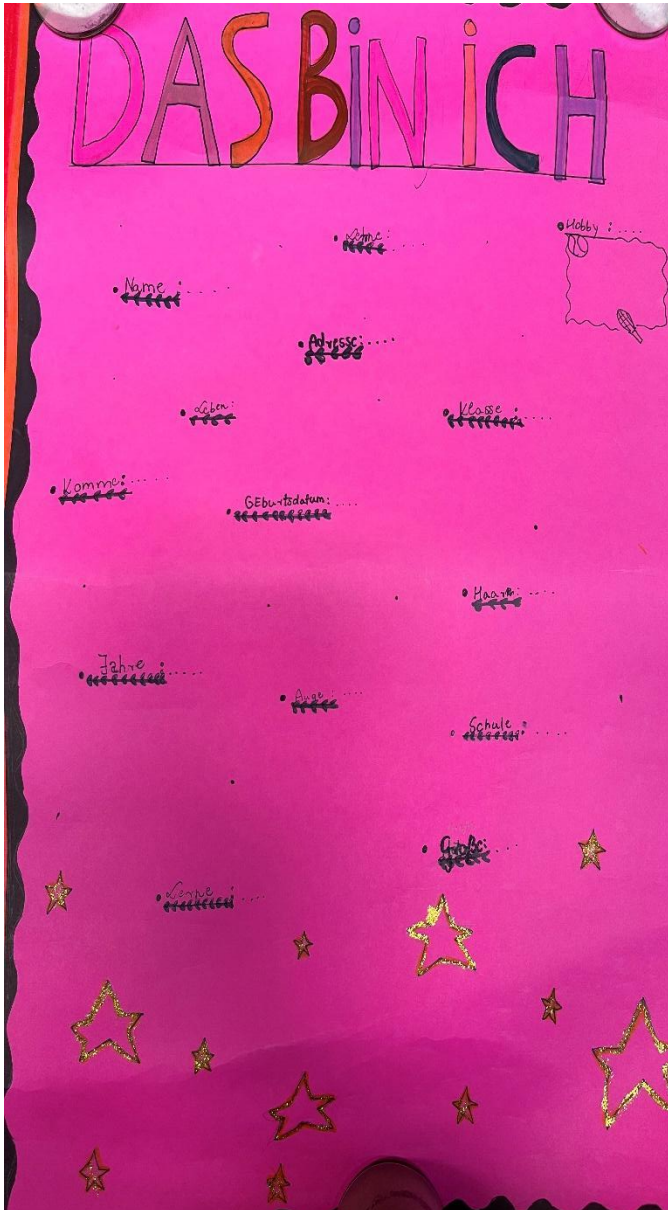
13 fő írásos értékelései alapján ügyesen megfogalmazták, mit tanultunk azon az órán. Hány új szót tanultak meg. Hányszor szólaltak meg németül az órán. Miben fejlődtek a tanóra alatt. Mi tetszett és milyen problémája volt az órán. Ehhez is csatoltam egy választ a Dokumentumoknál.

Hatvan, 2022. 10. 12.

Szűcs Anna Mária
szaktanár
mesterpedagógus

Dokumentáció:

1. Beszámoló az innovátori mesterprogramom első félévéről – megjelent az iskola honlapján a 2020/2021-es évkönyvben a www.bajza.hu oldalon.
2. Interaktív feladataim az első két tankönyvi fejezethez: a www.bajza.hu oldalon a Német nyelvi feladatok címen
3. Das bin ich c. témához a tanulók által elkészített 7 plakát a 18-ból:

DAS BIN

KH ♡

Name: Kincsi Borka

Beruf: Schülerin

Land: Ungarn

Wohnort: Hatvan

Adresse: Csók István utca 2/a

Hobby: Ich reite

E-mail adresse: kincsi0729@gmail.com

Handynummer: +36 70 26 17 896

Alter: 12 Jahre alt

 Das bin ich

Name; Réka Bódi

 Alter; 13 Jahre alt

 Wohne; Hort

 Komme; Ungarn

 Lerne; Bajza József Gymnasium in Hortva
Ich bin Schülerin

 Handynummer; 0670/123-1568

DAS BIN ICH

MEIN NAME IST: DAVID VARGA

MEIN Geburtstag ist am: 5. APRIL

MEIN HEIMATLAND IST: UNGARN

HOBBYS: SPORT

ALTER: 13 Jahre alt

WOHNORT: Csány

DAS BIN ICH

Name: Birma Okun

Nachname: Hübner

Alter: 15 Jahre alt

Beruf: Schüler

Schule: Birma Henschel Gymnasium

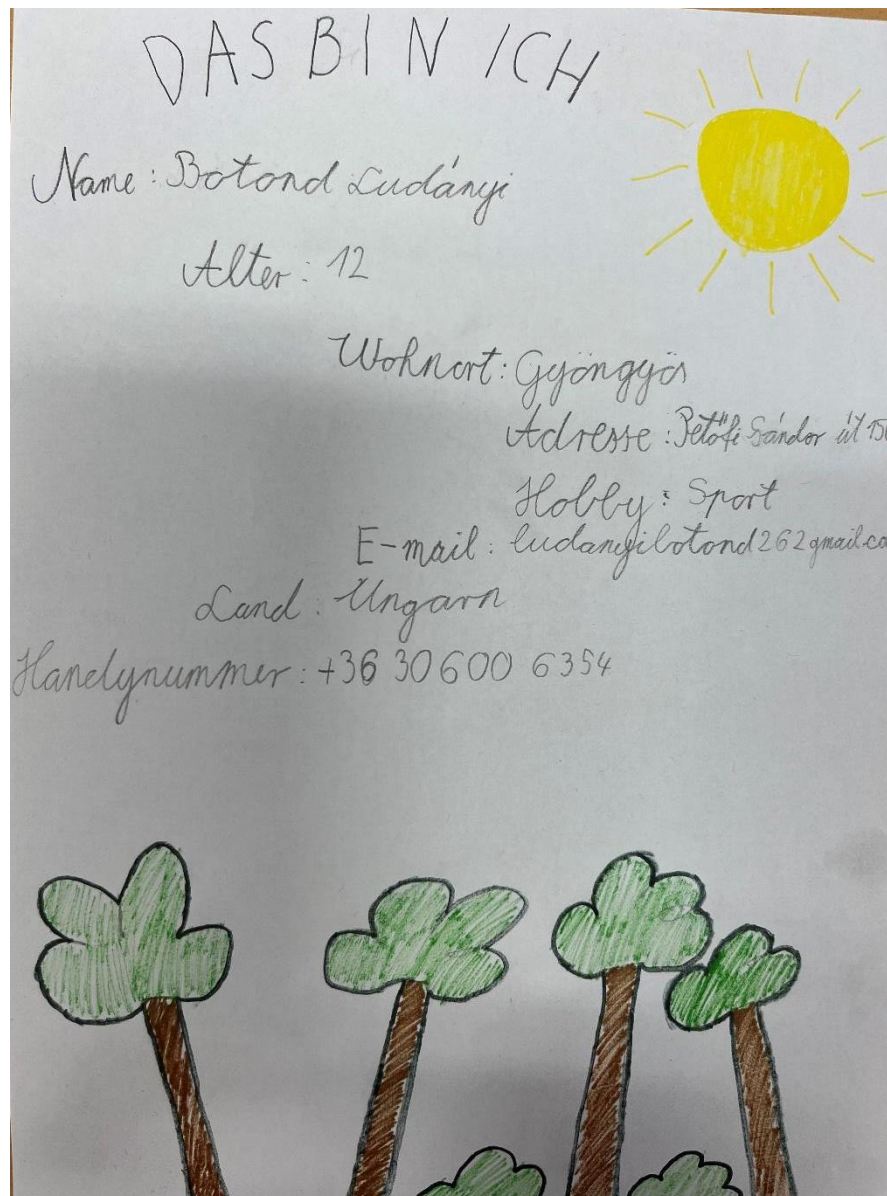
Lieblingsbeschäftigung: Klavier spielen

Höhe: 169

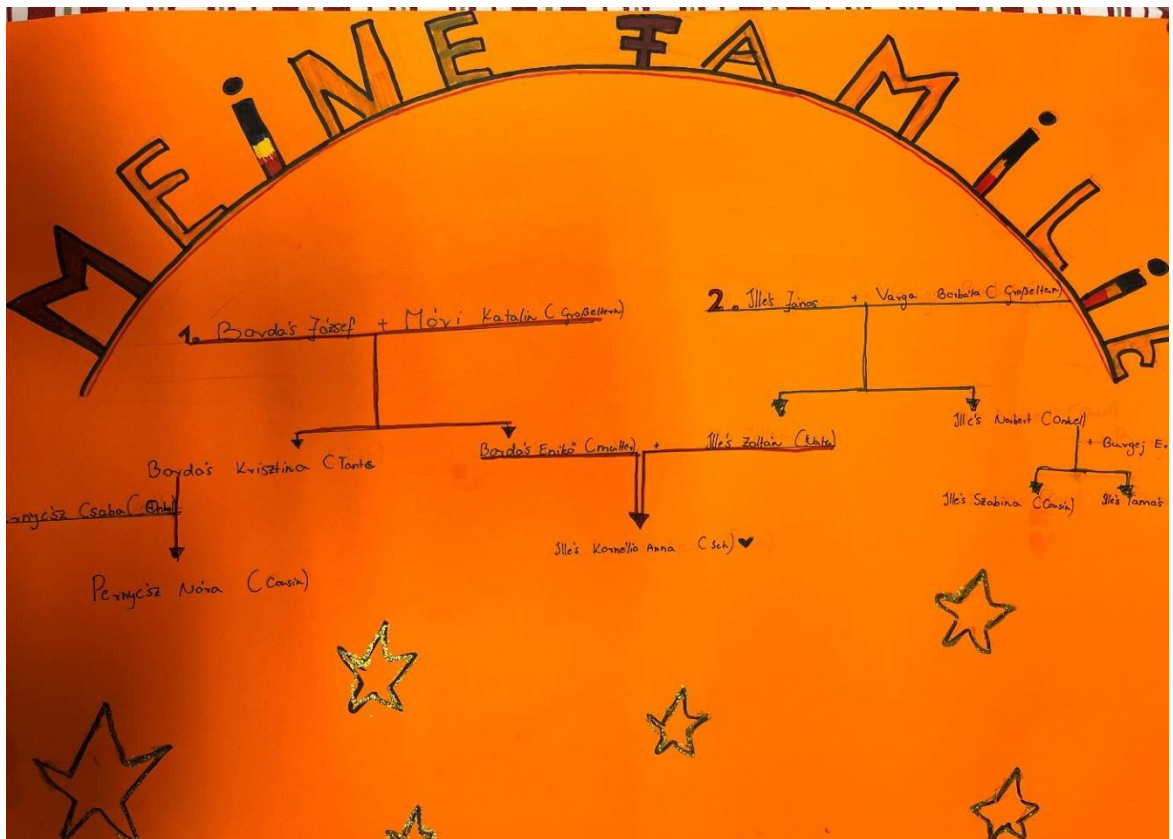
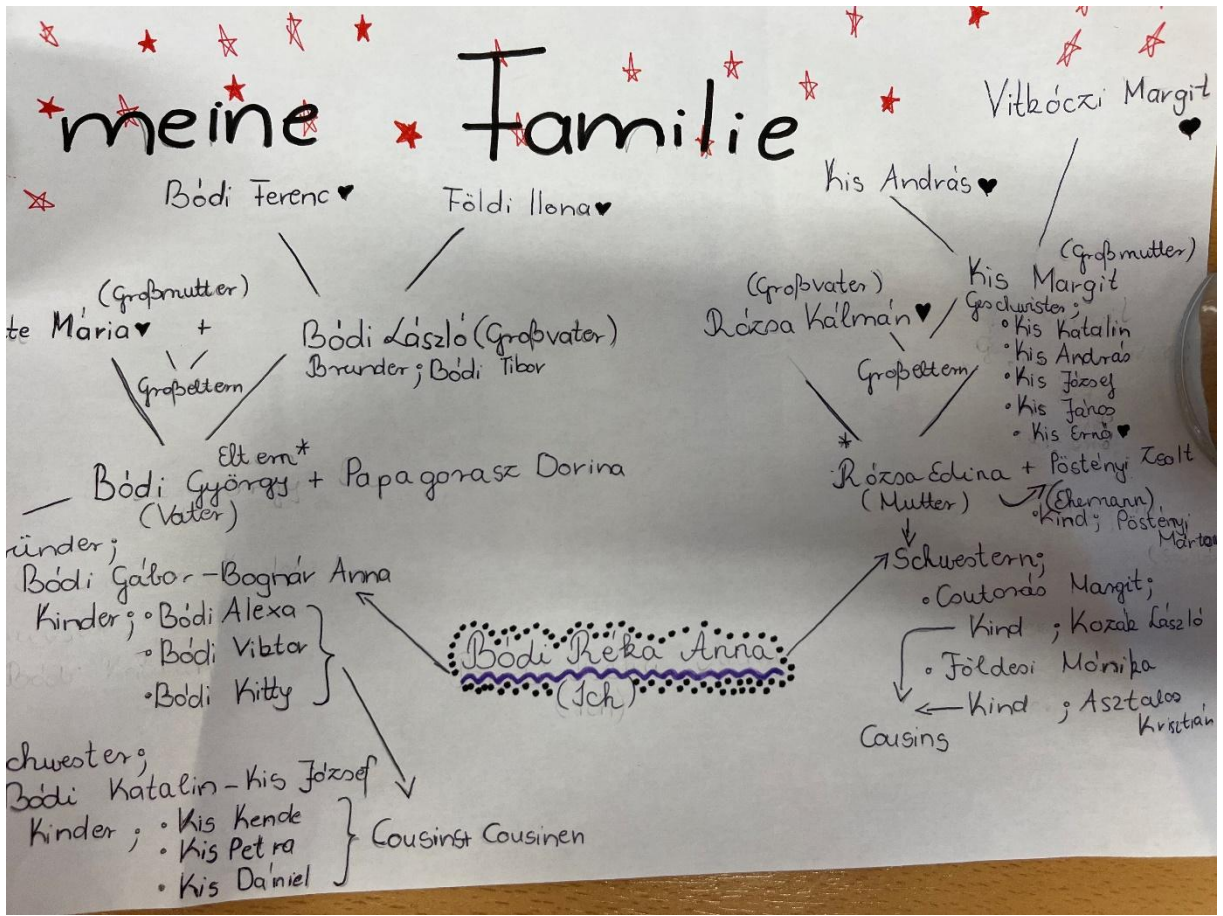
Hobby: Sport

Lieblingssport: Handball

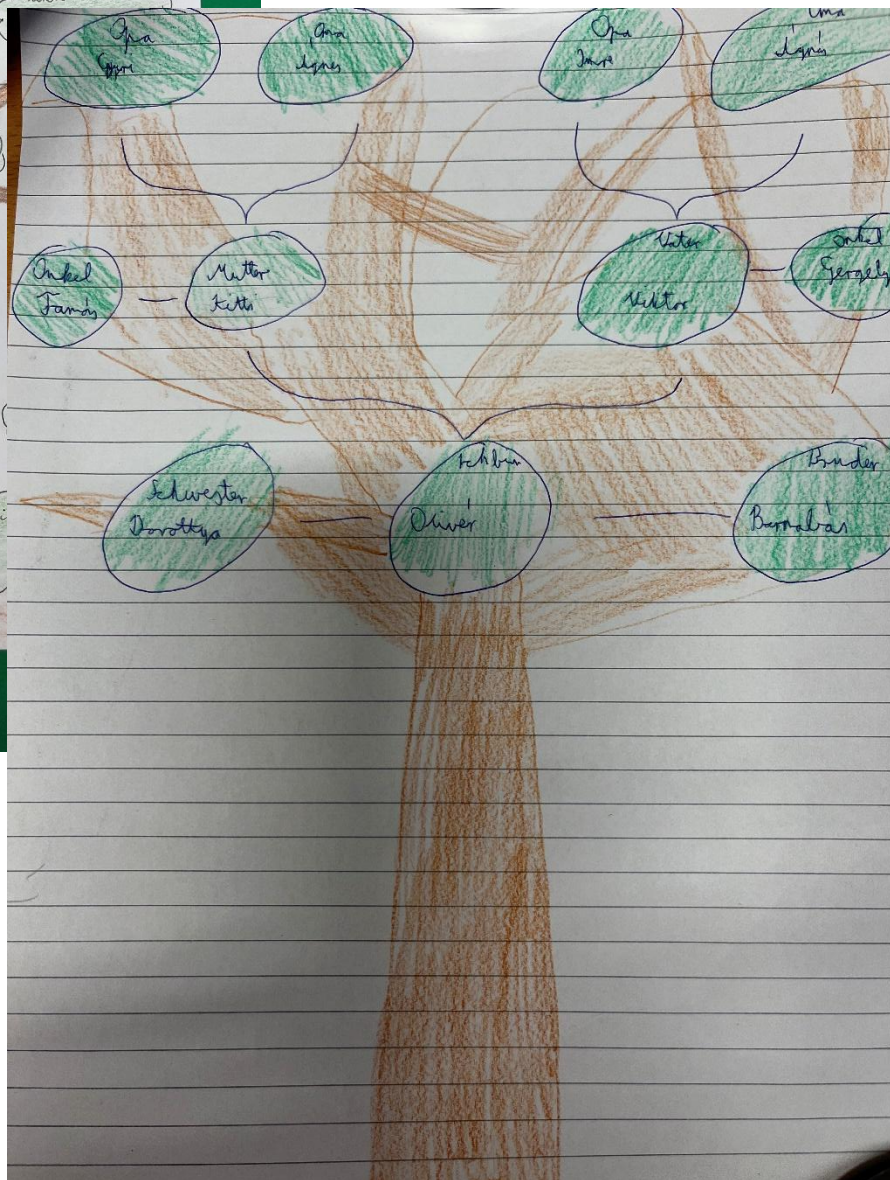
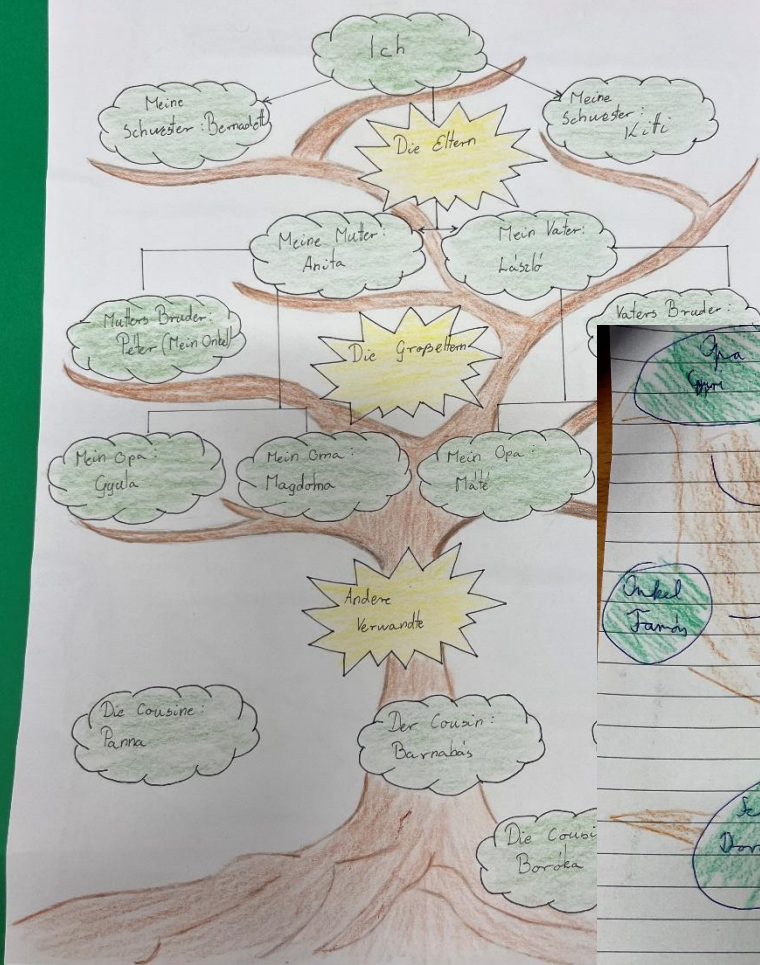
Fremdsprachen, die ich lerne: Englisch und Deutsch

4. A Meine Familie c. témához a tanulók által elkészített 4 plakát a 6 -ból:

STAMMBAUM

5. A Wortschatz Szókincsnapló egy tanuló által elkészített a 4 -ből:

Schule: Bajza József Gymnasium
Ich besuche das Bajza József Gymnasium in Hatvan.
Klasse: siebte
Ich gehe in die Klasse 7.
Wohnort: Gyöngyös
Ich wohne in Gyöngyös.
Adresse: Gyöngyös, Hóvirág Straße 35.
Meine Adresse ist Hóvirág Straße 35,
Gyöngyös

Geschwister: Eine Schwester
Ich habe eine Schwester
Haustiere: 2 Hunde, 1 Katze
Ich habe zwei Hunde und eine Katze.
Hobby/Hobbys: Sport
Ich spiele gern Handball.
Lieblingessen: Nudeln
Mein Lieblingsessen ist Nudeln.
Lieblingsgetränk: Wasser
Ich trinke am liebsten Wasser.

Lieblingstier: Hund
Mein Lieblingstier ist Hund.
Lieblingsfarbe: Türkis
Meine Lieblingsfarbe ist türkis.
Lieblinglied: Sille Nacht
Das mag ich: Sport und zeichnen
Ich mag Sport und zeichnen.
Das mag ich nicht: Aufräumen

Lösungsmöglichkeit
Ich bin ein Mädchen.
Mein Familienname ist Petrovics, mein Vorname ist Dóra.
Ich bin zwölf Jahre alt.
Ich bin am 7. Mai 2009 geboren.
Meine Telefonnummer ist: +36 70 559 4916
Ich bin Ungarin.
Meine Muttersprache ist Ungarisch, aber ich spreche noch Deutsch und Englisch.
Mein Wohnort ist Gyöngyös.
Meine Adresse ist: Hóvirág Straße 35; 3200; Gyöngyös
Ich habe eine Schwester.
Ich habe zwei Hunde und eine Katze.
Ich besuche das Bajza József Gymnasium in Hatvan
Meine Klasse ist 7.D.
Meine Lieblingsfarbe ist türkis.
Meine Lieblingsfächer sind Geografie und Kunst.
Mein Lieblingsessen ist Nudeln
Ich mache Sport gern. Zum Beispiel ich spiele Handball gern.

Das Aussehen

der Körper, -:

- sportlichen - sportos
- musblösen - izmos
- durchtrainierten - bigyúrt
- zarten - törékeny
- schwachen - gyenge
- gepflegten - ápolt

die Figur, -en:

- gute - jó
- tolle - nagy
- schlanke - vékony
- vollschlanke - felt
- runde - felt
- stattliche - tekintélyes
- musblöse - izmos
- sportliche - sportos
- unvorteilhafte - kedvezőtlen
- auf die Figur achten - figyelni az alakra
- die Figur in Form halten - formában tartani az alakot
- Fettpösterchen - úszógumi
- Bierbauch - sörhas

- dünn - vékony
- mager - sovány
- zart - törékeny
- schlank - vékony
- vollschlanke - felt
- mollig - puhi
- dick - bővér

die Körpergröße, -n:

- klein - alacsony
- niedrig - alacsony
- untersetzt - zömök
- mittelgroß - közepmagas
- groß - magas
- Bohnenstange - égi meszelő

das Haar, -e:

- glatte - egyenes
- lockige - lobnis
- wellige - hullámos
- krause - göndör
- kurze - rövid
- schulterlange - vállig érő
- lange - hosszú
- dunkle -
- blonde - szőke
- schwarze - fekete
- rote - vörös
- gefärbte - festett
- graue - ősz/szürke
- einen Zapf haben - copfos

das Gesicht, -er:

- schmales - keskeny
- breites - széles
- rundes - kerek
- ovales - ovális
- längliches - hosszúkás
- herzförmiges - szív alakú
- eckiges - szögletes
- rotes - pirosposzsgás
- Sommersprossen - szeplo
- Pickel - pattanás
- Muttermal - anyajegy

das Augen:

- große - nagy
- kleine - kicsi
- runde - kerek
- schmale - keskeny
- mandelförmige - mandula alakú
- tief liegende - beeső
- vorstehende - kidülledt
- blaue - kék
- grüne - zöld
- braune - barna
- schwarze - fekete
- graue - szürke
- blaugraue - kékeszöld
- grüngrüne - szürkiszöld
- blaugrüne - kékeszöld

das Gesicht, -er:

- schmales - keskeny
- breites - széles
- rundes - kerek
- ovales - ovális
- längliches - hosszúkás
- herzförmiges - szív alakú
- eckiges - szögletes
- rotes - pirosposzsgás
- Sommersprossen - szeplo
- Pickel - pattanás
- Muttermal - anyajegy

das Augen:

- große - nagy
- kleine - kicsi
- runde - kerek
- schmale - keskeny
- mandelförmige - mandula alakú
- tief liegende - beeső
- vorstehende - kidülledt
- blaue - kék
- grüne - zöld
- braune - barna
- schwarze - fekete
- graue - szürke
- blaugraue - kékeszöld
- grüngrüne - szürkiszöld
- blaugrüne - kékeszöld

Meine Eigenschaften

Positive:

- pünktlich - pontos
- freundlich - barátságos
- humorvoll - humoros
- motiviert - motivált
- lustig - vicces
- kommunikativ - kommunikatív
- hilfsbereit - segítőkész
- fleißig - szorgalmas
- Kinderlieb - gyerek szerető
- tolerant - toleráns
- ordentlich - rendszertető
- sportig - sportos
- kräftig - kreatív

Negative:

- Mangel an Selbstbewusstsein - önbizalom hiány
- Compliance - Einschränkung - megfélemlési kényszer
- maximalist - maximalista
- reizbar - ingerlékeny
- Überlegung - túlgondolás
- irritierend - idegesítő
- beharrlich - ragaszkodó
- Schleim - flegma

Das bin ich

Hallo, ich heiße Dóra Petrovics und ich bin zwölf Jahre alt. Ich bin am 7. Mai 2009 geboren. Ich komme aus Ungarn. Meine Muttersprache ist Ungarisch, aber ich spreche noch Deutsch und Englisch. Ich wohne in Gyöngyös.

Meine Adresse ist Hóvirág Strasse 35; 3200 Gyöngyös. Ich besuche das Bajza József Gymnasium in Hatvan. Meine Klasse ist 7.D und meine Lieblingsfächer sind Sport, Geografie und Kunst. Übrigens, Sport ist mein Hobby. Meine Lieblingssport ist Handball. Ich habe sechs Trainings per Woche. Ich habe eine Schwester. Und ich habe zwei Hunde und eine Katze. Meine Lieblingsfarbe ist türkis und mein Lieblingsessen ist Nudeln. Meine Augen sind braun und ich habe braun, lange, braune Haare. Ich sehe sehr sportlich aus. Ich habe einen muskulösen, gepflegten Körper. Ich habe eine gute Figur. Ich bin mittelgroß denn ich bin 165 cm groß. Ich bin sehr humorvoll, lustig, kommunikativ, sportlich und kräftig.

6.
értékelőlap az 5 értékelőlap közül:

Egy

Dátum: 2022.05.25.

Ezen az órán 0-3 (4-7) 8-10 új szót tanultam.

Ezen az órán azt tanultuk/gyakoroltuk, hogy
a foglalkozásokat és a
többszámukat.

Ezen az órán (1-3-szor) 4-6-szor 7-10-szer szólaltam meg németül.

Szerintem fejlődtem abban, hogy tanultam a foglalkozásokat.

Nagyon tetszett az órán, amikor jó lett egy feladat amit csináltunk.

Az volt a problémám, hogy még nem tudom a szavakat minden.

2023.

**Veresné Kalcsó Krisztina:
Mi legyek, ha nagy leszek?
Innovatív lehetőségek a
pályaorientációban**

5. szakasz megvalósulása

Veresné Kalcsó Krisztina

Hatvani Bajza József Gimnázium

2023.

MESTERPROGRAM

A mesterprogramom ötödik szakaszának megvalósulása

2023. január – 2023. augusztus

„A lelkesedés nagyon fontos a siker elérése érdekében, lelkesedni pedig csak olyan dolog iránt tud az ember, amit szeret is. Amikor hivatást választunk érdemes tehát figyelembe venni az érdeklődési területeinket, ami által olyan munkánk lehet, amelyet szeretünk is, és amivel hosszú távon is szívesen foglalkozunk.” (Lélekgémes¹)

Mesterprogramom címe: Mi legyek, ha nagy leszek? azaz Innovatív lehetőségek a pályaeorientációban.

Mesterprogramom célja, hogy iskolámban, a Hatvani Bajza József Gimnázium és Szakgimnáziumban egy fejlesztő-innovátori tevékenységet végezzek, melynek célja a diákok segítése a pályaválasztásban.

¹ <https://lelekgemes.5mp.eu/web.php?a=lelekgemes&o=oLwXoCGXgV>, letöltés ideje: 2019. 11. 01.

Ehhez **három fő kitűzött célom** a következő:

1. A diákok önismerete, személyisége fejlődjön, képesek legyenek reális énkép kialakítására, ezáltal a tanulók ismerjék meg a foglalkozások és a különböző személyiségtulajdonságok közti kapcsolatokat.
2. A tanulók ismerjék meg a továbbtanuláshoz szükséges követelményeket és a képzési lehetőségeket, azok tudatában pedig képesek legyenek fakultációt választani, amivel a későbbi továbbtanulásukat alapozzák meg.
3. A tanulók kapjanak széleskörű ismereteket a választható szakmákról és a munkaerő piaci környezetről, helyzetről.

Mesterprogramom kiemelt céljai a 4D kritérium rendszer alapján:

1. *Tudatos szakmai fejlődés:*

- Pályaválasztással, pályaaorientációval kapcsolatos képzések elvégzése (lehetőleg intézményi anyagi támogatással)
- A legújabb szakmai eredmények megismerése
- Részvétel szakmai előadásokon, konferenciákon
- Folyamatos szakmai megújulás a visszajelzésekre építve
- Más intézmények szakmai megoldásainak megismerése
- Külső szakmai szervezetek pályaaorientációs tevékenységének megismerése
- Online pályaválasztási oldalak, fórumok feltérképezése, megismerése
- Együttműködés külső szakmai szervezetekkel, tapasztalatcsere, „kölcsonös tanulás”

2. *Feltáró-elemző tevékenység:*

- Pályaválasztást érintő problémák feltárása: A tanulók személyiségének megismerése, a tanulási módszerek feltérképezése, a tanulás iránti attitűd és motiváció vizsgálata, a diákok pályairányulásának felmérése
- A fent említett vizsgálatok kérdőíveinek, tesztjeinek stb. kiértékelése
- A kiértékelés alapján kapott adatok értelmezése
- Tanulói, szülői és tanári igények felmérése a pályaválasztással kapcsolatban → ezek feldolgozása, kiértékelése → ezekre támaszkodva programok, tevékenységek szervezése

- Elégedettségi kérdőívek kitöltése (diák, tanár, egyéb résztvevő) → ezek feldolgozása → ezekre alapozva esetleges új irányok kialakítása

3. *Fejlesztő-újító tevékenység:*

- Pályaorientációs munkacsoport kialakítása
- Új programok bevezetése a pályaorientáció kapcsán (Önismereti nap, Motivációs nap)
- Kompetenciák fejlesztése: például tanulási, problémamegoldó, szociális kompetencia fejlesztése
- Intézményi szintű programok bevezetése, szervezése (Pályaorientációs nap, „Job shadow”)
- Kapcsolatfelvétel külső szakmai szervezetekkel, iskolapszichológussal, szociális tanácsadóval pályaorientációs témában

4. *Tudásmegosztó-segítő tevékenység:*

- Pályaorientációs munkacsoport létrehozása, melyen belül folyamatos tapasztalatcsere
- Munkacsoportos megbeszélés az érintett osztályfőnökökkel, vezetőkkel
- Tapasztalataim megosztása a kollégákkal tantestületi értekezleten
- Pályaválasztási szülőértekezlet szervezése: ezen ismereteim továbbadása
- Lehetőség szerint jó gyakorlatom bemutatása szélesebb körben: más intézményeknek
- Tapasztalataim megosztása iskolánk honlapján, iskolánk évkönyvében (amennyiben megjelenik)
- Egyetemi hallgató mentorálása esetén tapasztalataim megosztása vele

Dátum /időkeret	Konkrét tevékenység	Sikerkritérium, elérendő eredmény	Visszajelzés, értékelés	Várható produktum
<p>2023. február-2023. augusztus</p> <p>Tizedik évfolyam</p> <p>második félév</p> <p>Motiváció</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pályaorientációs csoport féléves megbeszélése: az előző féléves program értékelése és a második féléves program részletes megbeszélése, ötletelés, vállalások Fakultációválasztást segítő előadás diákoknak (március): a továbbtanulás követelményeinek felvázolása, a pontszámítás elmagyarázása, iskolánk fakultációs rendszerének megismertetése Pályaorientációs értekezlet szülőknek (március): az elmúlt másfél év pályaorientációs programjának ismertetése, értékelése, a pályaválasztást segítő információk átadása Motivációs nap szervezése (április-június): motivációs előadások, kiscsoportos foglalkozások szervezése, példaképek 	<ul style="list-style-type: none"> A diákok átgondoltan, megfontoltan, jövőbeli terveiket szem előtt tartva választanak két fakultációs tantárgyat A szülők –megismerve eddigi programomat és az átadott információk birtokában – aláírásukkal véglegesítik gyermekeik fakultációs döntését Sikeres Motivációs nap 	<ul style="list-style-type: none"> Pályaorientációs csoport féléves értékelése A diákok és a résztvevő kollégák értékelőlapot töltenek ki a Motivációs napról Az előadók írásban és / vagy szóban véleményezik a Motivációs napot: gyengeségeket és erősségeket keresnek → megbeszélés keretében azonosítjuk a változtatandó területeket Pályaorientációs csoport éves értékelése 	<ul style="list-style-type: none"> Fakultációs jelentkezések Rendezvény Előadások Értékelőlapok Példakép-ismertető Éves értékelés Publikáció az iskolánk honlapján, esetleg az évkönyvben a Motivációs napról

	<p>keresése (akár karrier nagykövetek, volt bajzás diákok bevonásával) stb.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pályaorientációs csoport tanévzáró megbeszélése: az éves program értékelése (június-augusztus) 			
Cél:	A tanulók ismerjék meg a továbbtanuláshoz szükséges követelményeket és a képzési lehetőségekre vonatkozó ismereteket, azok ismeretében pedig képesek legyenek fakultációt választani, amivel a későbbiekben a továbbtanulásukat alapozzák meg.			
Támogatás módja:	<p>Szülők támogatása: fakultációválasztás során</p> <p>Pályaorientációs csoport: Motivációs nap szervezése, lebonyolítása</p> <p>Külső és belső szakmai partnerek: szakmai konzultáció, előadások, kiscsoportos foglalkozások tartása</p> <p>Anyagi támogatás keresése a Motivációs nap megszervezéséhez (pályázati vagy egyéb források)</p> <p>Intézményvezető és munkaközösség-vezetők támogatása: programok lebonyolítása kapcsán</p>			
4 dimenzió megjelenése:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Tudatos szakmai fejlődés:</i> a továbbtanulással kapcsolatos információk összegyűjtése során magam is sokat tanulok, a motivációs előadásokkal fejlődöm szellemileg, előadóként, trénerként 2. <i>Feltáró-elemző tevékenység:</i> éves értékelés elkészítése, visszajelzések értékelése, értelmezése → önreflexió 3. <i>Fejlesztő-újító tevékenység:</i> Motivációs nap, pályaorientációs értekezlet 4. <i>Tudásmegosztó-segítő tevékenység:</i> éves program bemutatása, értékelése a nevelőtestületnek, publikáció 			

A sikeresen megvalósított terveim:

- *tanulásmódszertani órák, programok folytatása:* a kilencedikes és tizedikes osztályfőnökök bevonásával minden osztályban 5 osztályfőnöki órán tanulásmódszertani kérdésekről, praktikákról volt szó. A diákok olyan kérdőíveket és feladatlapokat töltöttek ki, melyeket előtte a Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat kollégái és az iskolapszichológus is átnézett és jóváhagyott szakmailag. Ezeknek az óráknak az osztályfőnökök visszajelzése szerint nagy hozadéka volt.
- *motivációs csoportfoglalkozások szervezése:* a tizedik évfolyamos osztályokban tömbösítve 3 alkalommal 2-2 óra motivációs foglalkozáson vettek részt a diákok. A csoportfoglalkozásokat Federics Ibolya és Borsné Horváth Edina pályaaorientációs tanácsadók tartották, valamint bekapcsolódott a munkába néhány kollégájuk is. A tapasztalataikról az év végi beszámolójukban számoltak be a tanári karnak.
- *egyéni tanácsadás fakultációválasztás segítése céljából:* a HMPSZ pályaaorientációs szakemberei az előző félévi csoportos fakultációválasztást segítő programjuk után most lehetőséget biztosítottak azoknak a 10.évfolyamos bajzás diákoknak, akik még bizonytalanok voltak a fakultációválasztásukban és szerettek volna egyéni tanácsadáson részt venni. Ezek az egyéni megbeszélések nagyon hasznosak, hiszen a szakemberek személyre szabottan tudnak tanácsot adni a tanulóknak, át tudják nézni velük a lehetőségeket és segítenek mérlegelni nekik az alternatívákat. A diákok szóbeli visszajelzése alapján ez az egyik leghasznosabb pályaaorientációs programunk.
- *továbbtanulási tájékoztatók szervezése:* Többféle módon és többféle korosztálynak tartottam továbbtanulási tájékoztatót. Egyrészt a 10. évfolyamosoknak, valamint külön időpontban a szüleiknek tartottam tájékoztatót a továbbtanulási lehetőségekről és a pontszámításról március elején, hogy ezzel is megkönnyítsem számukra a fakultációválasztást. Igyekeztem segíteni őket abban, hogy tisztán lássanak a fakultációválasztás fontosságát illetően. A végzősöknek és a szüleiknek is tartottam egy továbbtanulási tájékoztatót még februárban, az érettségi és továbbtanulási jelentkezési határidő lejárta előtt. Nekik szintén beszéltem a pontszámításokról, az érettségi jelentkezésről, a továbbtanulási e-felvételi rendszerről, a jelentkezések beadásáról stb. Mivel a 2023/2024-es tanévtől változik a felsőoktatási pontszámítási rendszer, ezért a 11. évfolyamosoknak is tartottam egy tájékoztatót a várható változásokról áprilisban.
- *Motivációs nap szervezése:* Áprilisban szerveztem meg ezt a pályaaorientációhoz kapcsolódó tematikus napot, melynek elsősorban az volt a célja, hogy a diákok tanulás iránti

motivációját fenntartsuk, valamint motiválttá tegyük őket a továbbtanulás és pályaválasztás terén. Külsős meghívott vendégek és előadók is részt vettek a programon, így a Heves Megyei Iparkamara, a Magyar Pedagógiai Társaság, valamint a Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat kollégái is, de rajtuk kívül más külső szervezetek is képviseltették magukat. (részletes beszámoló olvasható a nap programjáról a mellékletben található cikkben)

- *Lehetőség szerint képzésen, konferencián való részvétel:* Személyes részvételre sajnos a vírus miatt nem volt lehetőségem, de több érdekes, online képzésen is részt vettem, melyek egy része kifejezetten a mesterprogramomhoz kapcsolódott, egy másik része pedig az oktatáshoz, neveléshez:

időpont	szervező	továbbképzés
2023. 02.01.	EKKE, a Magyar Pedagógiai Társaság, a Magyarországi TÉT Egyesület és az Oktatási Hivatal együttműködésében	„KARRIERÉPÍTÉS RŐL KARRIERTÉRKÉP MÁSKÉPP!” című Országos Pályaorientációs Módszertani Konferencia
2023.03.21.	Dr. Bárdos Ilona Kinga mesterpedagógus	Tanulástechnikai módszerek és azok alkalmazása történelem és más tanórán SNI-s és BTMN-es tanulók vonatkozásában
2023.03.28.	Várallyay Veronika mesterpedagógus	Autizmussal élő tanuló az osztályban

- A mesterprogramomon kívül *egyéb tevékenységeket* is végeztem:
  - *Vasas Jázmin angol-mozgóképkultúra szakos hallgató mentortanára voltam ebben a félévben*
  - *Kazinczy Szép magyar beszéd regionális fordulójának megszervezése*
  - *részt vettem intézményi delegáltaként több kollégám minősítésében*
  - *megszerveztem és lebonyolítottam a pedagógus napi ünnepségünket*
  - *Radnóti-empléknapot szerveztem*
  - *segítettem rendhagyó irodalomóra szervezésében*
  - *megszerveztem a ballagási ünnepséget és a tanévzáró ünnepséget*
  - *mérési koordinátor voltam: ICILS mérésen és a kompetenciaméréseken*
  - *felügyeltem és javítottam az írásbeli érettségiket*
  - *szóban érettségiztettem a végzős tanítványaimat*
  - *Előadást tartottam az EKKE pályaorientációs konferenciáján*

- *érettségi elnök voltam a Neumann János Gimnázium középszintű érettségi bizottságában*

Önértékelés:

Értékelve és áttekintve az ötödik féléves tevékenységeimet, azt gondolom, hogy minden korábban tervezett célt elértem és minden tevékenységet elvégeztem, sőt többet is a tervezettnél. A ötödik félév célja elsősorban az volt, hogy segítsük a 10. évfolyamos diákokat a fakultációválasztásban és motiváljuk őket több oldalról is a pályaválasztásban és az „egészséges életben”. A megszervezett programokkal ezt a célt sikerült is elérnünk.

Ebben a félévben szerveztem meg azt a Motivációs napot, amely az első volt iskolánk életében. A Motivációs napon több program is palettára került: Igyekeztünk nemcsak a tanulásra motiválni diákjainkat, hanem az egészséges fizikai és mentális életre is. Így meghívott előadóink között szerepelt drogkereső kutyakiképző rendőr, dietetikus szakértő, sportelőadó stb. (cikk a mellékletben olvasható a programról)

Április végén pedig szerveztem egy Radnóti-emléknapot, melyet szeretnénk hagyományá tenni a következő években. Radnóti Miklós városunkban töltött fogolyként a II. világháború idején néhány hetet és az ő megpróbáltatásai, kitartása, életakarása mindenképpen motiváló erővel hathatnak a mai tanulókra. A program szervezésében nagy segítségemre volt Tóth Péter Lóránt versvándor és Szabó Zsolt, Abda polgármestere. A programot anyagilag pedig Hatvan Város Önkormányzata és Horváth Richárd polgármester támogatta.

A félév értékelése során negatívumként könyvelem el, hogy nagyon nehéz ezeknek a programoknak a megszervezése nemcsak az anyagi források hiánya miatt, hanem az időhiány miatt is. Nem szeretnénk, ha értékes tanítási órák maradnának el programjaink miatt, ezért nagyon rugalmasnak és toleránsnak kell lennünk egymással a tantestületen belül.

Eddigi tevékenységeimben mind a 4 dimenzió megjelent:

1. *Tudatos szakmai fejlődés:* képzések elvégzése, előadásokon való részvétel, konferencián való előadás
2. *Feltáró-elemző tevékenység:* a csoportfoglalkozásokkal, valamint Motivációs nappal kapcsolatos vélemények feltárása, átgondolása, elemzése a diákok, a szakmai partnerek és a nevelőtestület oldaláról is.
3. *Fejlesztő-újító tevékenység:* motivációs foglalkozások, valamint Motivációs-nap és Radnóti-emléknap szervezése

4. *Tudásmegosztó-segítő tevékenység:* mesterprogramom tevékenységeinek, lépéseinek megosztása szakmai partnerekkel és a nevelőtestülettel értekezleten, valamint az egyéni tanácsadásból és kiscsoportos foglalkozásokból levont tapasztalatok és következtetések előadása a tanévzáró értekezleten (Federics Ibolya).

Végignézve az ötödik féléves tevékenységeimen, nagyon hálás vagyok a kollégáimnak, közvetlen vezető társaimnak, főleg Deák Andrea igazgató asszonynak, hogy támogatják programomat, terveimet, valamint külön örülök Federics Ibolya és Borsné Horváth Edina pályaválasztási tanácsadóknak, valamint a HMPSZ és a HMKI támogatásának.

Mellékletek: A megvalósulást bemutató dokumentumok

1. Elégedettségi kérdőívek értékelése

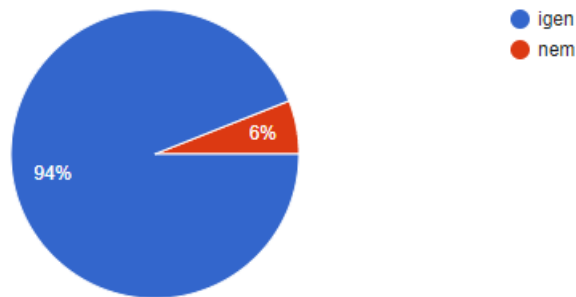
Motivációs csoportfoglalkozások

2023 tavasza

ELÉGEDETTSÉGI KÉRDŐÍVEK ÖSSZEGZÉSE

Korábban vettél már részt ilyen személyiségfejlesztő foglalkozáson?

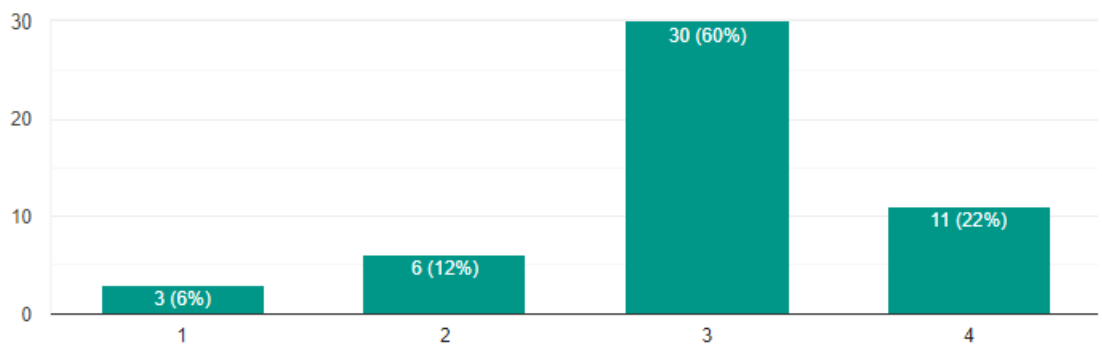
50 válasz

Mennyire érezted hasznosnak az idei foglalkozásokat?

 Másolás

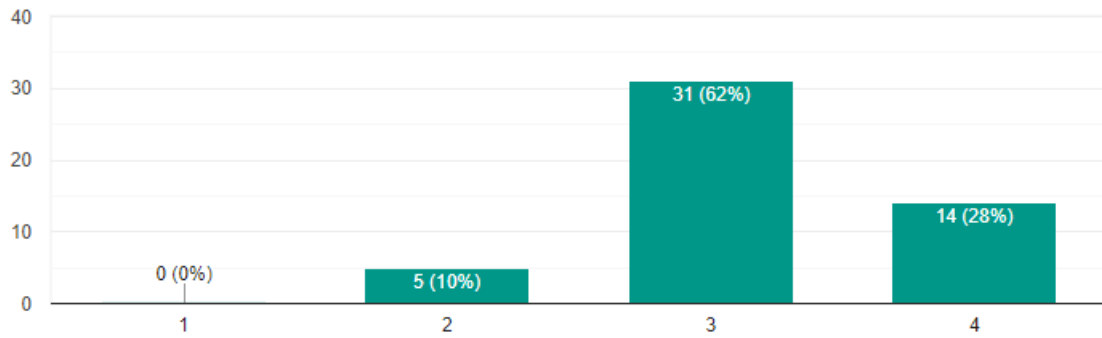
50 válasz

Mennyire érezted érdekesnek az idei foglalkozásokat?

 Másolás

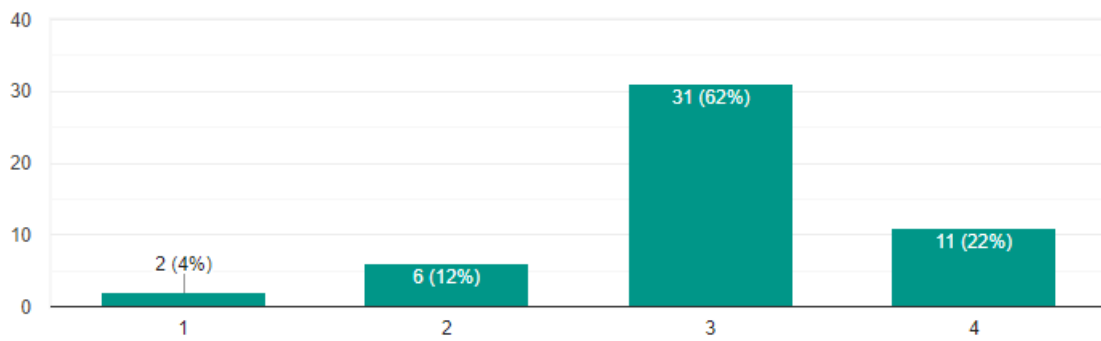
50 válasz

Mennyire voltál elégedett a foglalkozások feladataival?

 Másolás

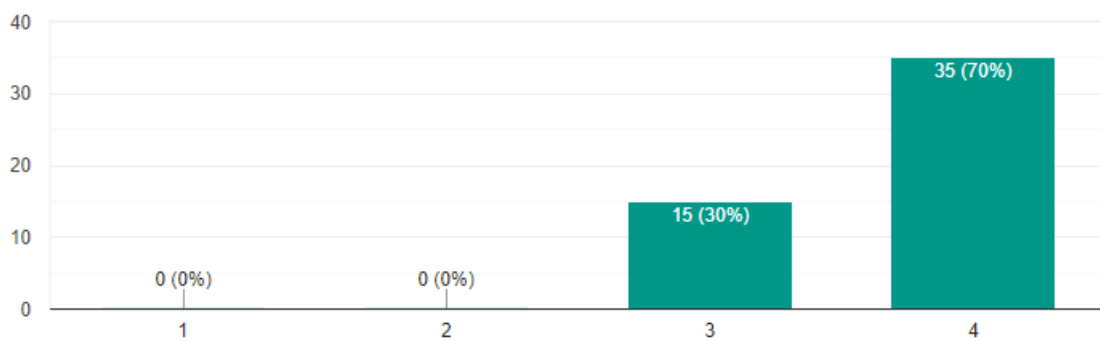
50 válasz

Mennyire voltál elégedett a foglalkozás vezetőjével?

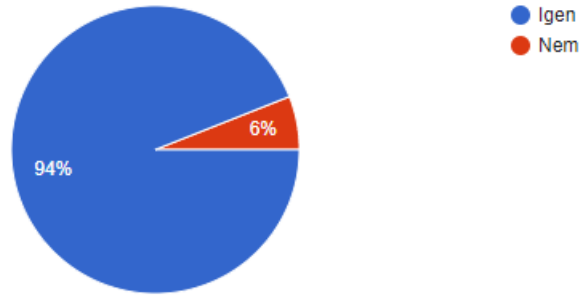
 Másolás

50 válasz

Ajánlanád-e kortársaidnak ezeket a foglalkozásokat?

50 válasz

2. Cikkek: a honlapunkon és más lapokban megjelent cikkek a tevékenységeimről

- **Kazinczy verseny**
  - <https://hatvanihirlap.hu/szep-magyar-beszed-versenyt-tartottak-a-bajzaban/>
  - <https://bajza.hu/aktualis.php>

- **Radnóti emléknep:**
  - <https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/megemlekezesek/radnoti-emleknapot-tartottak-hatvanban>
  - <https://www.youtube.com/watch?v=uf-nPrHztOc> (hatvan tv)
  - <http://www.konyvtarhatvan.hu/hu/node/39861>
  - <https://hatvanihirlap.hu/hagyomanyteremto-szandekkal-rendeztek-meg-a-radnoti-emleknapot-2/>
  - https://hatvanihirlap.hu/radnotirol-emlekeztek-meg-a-vegzos-bajzas-diakok/?fbclid=IwAR20xzsVpMTcXDMn25DCOax_BDrgMOLleM3NtUjToZ4MCUiccb_POVEnogM

- **Euroguidance-díj, angol nyelvű cikk**
  - <https://www.euroguidance.eu/resources/good-practices/what-should-i-be-when-i-grow-up-innovative-possibilities-in-career-orientation-of-grammar-school-students-mi-legyek-ha-nagy-leszek-innovativ-lehetosegek-a-gimnaziumi-tanulok-palyaorientaciojaban>

Motivációs nap a Bajza Gimnáziumban

írta: Veresné Kalcsó Krisztina, igazgatóhelyettes

2023. április 5-én tartottunk intézményünkben, a Hatvani Bajza József Gimnáziumban egy pályaorientációs tevékenységgel kapcsolatos tematikus, szakmai Motivációs napot.

Iskolánk pályaorientációs jó gyakorlatában több ilyen szakmai nap is szerepel, melyek közül kiemelkedik a Motivációs nap, melynek célja elsősorban az, hogy segítsük diákjainkat a pályaorientációban, pályaválasztásban, valamint motiváljuk a tavaszi félév vége felé őket több oldalról, több szempontból is. Nem elsősorban csak a tanulási motivációra helyeztük a hangsúlyt, hanem szerettük volna őket motiválni az egészségesebb életre, sportolásra, lelki feltöltődésre is.

A programok a célnak megfelelően nagyon színesek voltak. Motivációs napunkon **Kovács Tamás rendőrzászlós és bűnügyi kutyavezető** Dina nevű drogkereső kutyájával vett részt és tartott egy nagyon lebilincselő bemutatót. A diákok nemcsak a felelős kutyatartásról hallhattak fontos információkat, de bepillantást nyerhettek abba is, hogy hogyan kell speciális szolgálatra nevelt kutyákkal foglalkozni, és mire is képesek ezek a speciális drogkereső állatok. Tamás a bemutató mellett nagyon érdekes dolgokat mesélt a munkájáról, motiválta diákjainkat a tanulásra, folyamatos önképzésre, valamint inspirálta őket arra, hogy ilyen érdekes munkát is

választhatnak. Hihetetlenül érdekes előadás volt, tanulóink rengeteg kérdést tettek fel a témával kapcsolatban, melyekre Tamás szívesen válaszolt. A Hatvani Rendőrkapitányság részéről **Tomcsányi Andrea r. százados** vett részt az eseményen, aki bemutatta a rendőri pálya szépségeit és mesélt a diákoknak arról, hogyan, milyen úton lehetnek a rendőri kötelék tagjai.

A lelki motiváció oldaláról is igyekeztünk támogatni a diákjainkat azzal, hogy egy elismert, az online felületeken sokak által követett antidiéta-szemléletű dietetikust, sportspecifikus dietetikai szakembert is meghívtunk, **Asiama Evelyn**. Enni mindenkinek kell! Az étellel fenntartjuk magunkat, másokat táplálunk, örömet szerzünk, vigasztalunk: az étellel mindenkinek van kapcsolata, kérdés, hogy milyen ez a viszony. Erről a témáról szólt Evelyn előadása, mely mélyen megérintette a diákokat.

Vendégünk volt **Bösze Balázs** hatvani tűzoltó zászlós, aki a törökországi földrengés mentési munkálatairól beszélt diákjainknak képekkel, rövid videókkal fűszerezett előadásában. Mesélt a mentésről, a fizikai és lelki megrázkódtatásokról, valamint ennek a munkának a nehézségeiről, szépségeiről. Előadása sokszor olyan megható volt, hogy mély nyomot hagyott a diákokban.

A zene oldaláról is szeretnénk volna motiválni a gyerekeket, hiszen a „A zene az kell, mert körülölel, és nem veszünk majd el. Ha van elég szív, az sokat segít, már úgysem adjuk fel.” A zene jótékony hatásáról, a zene és ember kapcsolatáról mesélt **Laczik Ferenc**, a Beatrice együttes basszusgitárosa. Azonban Ferenc nemcsak a zenéről beszélt, hanem Hogyan éljük túl a középiskolát? címmel motivációs előadást is tartott a tanulás, a folyamatos önképzés fontosságáról, és jó hangulatú beszélgetés keretén belül felidézte saját gyerekkori, iskolás élményeit is. Mindezt zenébe ágyazva tette meg, hiszen előadása közben gitározott, mesélt, zenélt.

A 10. évfolyamosok a **Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat** pályaorientációs tanácsadóival pedig motivációs csoportfoglalkozásokon vettek részt, melynek keretében a továbbtanuláshoz szükséges készségeket és képességeket vizsgálták, valamint a fakultáció választás támogatásához szükséges tesztek és kérdőíveket töltötték ki. Ez a program évek óta folyik iskolánkban, hiszen úgy látjuk, hogy a fakultációválasztás egy nagyon fontos pontja a diákok pályaorientációs útjának, amiben segítenünk kell őket. Ezek a programok kisebb csoportokban zajlanak és olyan játékos foglalkozások, melyek során jobban megismerik önmagukat és társaikat a diákok, reális képet kapnak saját készségeikről és képességeikről, valamint megismerik, hogy az általuk preferált szakmához, foglalkozáshoz szükséges készségek közül melyekkel rendelkeznek már.

Természetesen a sport is fontos része életünknek, ezért a sportmotiváció sem maradhatott el a nap programjai közül. Rendeztünk kidobócska versenyt, röplabda mérkőzéseket, valamint a jáászberényi Lehel vezér Gimnázium tanulóival barátságos futballmérkőzésen vettek részt diákjaink.

Minden diák és pedagógus jól érezte magát ezen a színes tematikus napon, ezt bizonyítják a következő fényképek is.

Motivációs nap programja

2023. április 5.

időpont	udvar (műfüves pálya)	udvar (emelvény)	22. terem	46. terem	23. terem	egyéb termek
8.00-9.30		kilencedikes osztályok bemutatkozó műsora MINDEN DIÁK	-----	-----	-----	
9.30-10.30	futball meccs: Jászberény Lehel-Hatvan Bajza barátságos összecsapás (12. B és 12. D osztály DIÁKJAI a nézők) edző: Balog László	kutyabemutató Kovács Tamás rendőrzászlós és bűnügyi kutyavezető 11. ÉVFOLYAM diákjai +9. A, 9. B + 8. D	Asiama Evelyn, antidiéta-szemléletű dietetikus sportspecifikus dietetikai szakember 10. ÉVFOLYAM DIÁKJAI (10. ABC)	Filmnézés és beszélgetés Kovácsné Kiss Éva tanárnővel 12. A és 12. C TANULÓI	Beszélgetés Bősze Balázssal , aki részt vett a törökországi földrengés mentési munkálataiban 9. C, 9. D és 7. D TANULÓI	röplabda mérkőzések egész délelőtt Székelyné Kiszél Erika (tornaterem)
10.30-11.30	9. C 9. D kidobócska verseny		Asiama Evelyn, antidiéta-szemléletű dietetikus sportspecifikus dietetikai szakember		Beszélgetés Bősze Balázssal , aki részt vett a törökországi földrengés mentési munkálataiban	Motivációs csoportfoglalkozások a 10. évfolyam három osztálya számára 10. A: 15. terem

	(Hortobágyi Milán)		11. ÉVFOLYAM DIÁKJAI + 7. D		9. A, 9. B és 8. D TANULÓI	10. B: 14. terem 10. C: 13. terem (vendég: Sterbinszky Minea)
11.30- 12.30		Laczik Ferenc, a Beatrice együttes basszusgitárosa motivációs élményelőadást tart <i>Hogyan éljük túl a középiskolát</i> címmel? MINDEN DIÁK				

Radnóti-emléknap Hatvanban

2023. április 25.

A Hatvani Bajza József Gimnázium Radnóti-emléknapot szervezett Hatvan Város Önkormányzatának, a Rákóczi Szövetségnek és az Ady Endre Könyvtárnak a támogatásával.

Az emléknap ötlete még 2022 szeptemberében született meg Tóth Péter Lóránt versvándor és Veresné Kalcsó Krisztina igazgatóhelyettes fejében, akik küldetésüknek tekintik Radnóti Miklós emlékének ápolását Hatvanban, ahol a nagy magyar költő munkaszolgálatosként dolgozott 1942-ben.

Az ötletet tették követték, így jött létre a Radnóti-emléknap végleges programja, melynek fő szervezője Veresné Kalcsó Krisztina, a Hatvani Bajza József Gimnázium igazgatóhelyettese volt. Az emléknapon a végzős bajzás gimnazisták mellett tiszteletét tette Szabó Zsolt abdai polgármester, Szinyei András alpolgármester, Jagodics Milán kabinetfőnök, Szalatnai Gábor, a Hatvani Járási Hivatal vezetője, valamint a hatvani óvodák és általános iskolák vezetői, pedagógusai.

A programot Deák Andrea nyitotta meg üdvözlő beszédével, melyben hangsúlyozta az ilyen kulturális programok fontosságát és példaként állította a mai diákok elé, hogy Radnóti - életének nehézségei ellenére is - mindig kitartott barátai, szerelme és magyarsága mellett.

Ezután Tóth Péter Lóránt előadó versekkel színesített előadását hallgathatták meg a résztvevők Radnóti életének utolsó hat hónapjáról. A művész úr 2019-ben Radnóti Miklós utolsó útját követve gyalogolt Bortól egészen Abdáig, közel 850 km-t, melyről egy dokumentumfilm is készült Radnóti nyomában címmel. A film dokumentumfilm kategóriában megosztott első helyezést ért el az MTVA által szervezett Kós Károly Televíziós és Rádiós Szemlén. A filmben és az előadásában is azt hangsúlyozta a versvándor, hogy mennyire fontos az életigenlés, az élethez való ragaszkodás, mely Radnótit is jellemezte, és amely utolsó verseiben megjelenik. Radnóti haza akart jutni szeretteihez, barátaihoz, de legfőképpen feleségéhez, Gyarmati Fannihoz, ezért küzdött ebben az erőltetett menetben. Egyszerűen túl akarta élni. Sajnos Abdánál föbbe lőtték és egy tömegsírba temették, melyet csak 1946-ban exhumáltak, ekkor kerültek elő kabátjának zsebéből Bori notesz címen ismert kötetének versei (Levél a hitveshez, Hetedik ekloga, Razglednyicák stb).

Az előadás után közel százötvenen indultak Radnóti-emléksétára a Hatvani Cukorgyár Emlékházaig, köztük bajzás végzős diákok és a meghívott vendégek is. Az emlékháznál Szinyei András alpolgármester úr köszöntötte a résztvevőket, aki hangsúlyozta ezeknek a kulturális programoknak a fontosságát, valamint azt, hogy mennyire fontos, hogy a fiatalok is megismerjék a nagy magyar művészek kötődését Hatvan városához.

Alpolgármester úr szavaihoz kapcsolódott Szabó Zsolt, abdai polgármester köszöntője, aki arról beszélt, hogy Radnóti mennyire összeköt bennünket, magyarokat költészetével, gondolkodásával, életerejével.

Ezt követte Tóth Péter Lóránt beszéde, mely elsősorban a nagy magyar költő művésze előtti tisztelgés volt. A művész úr örömét fejezte ki a program megvalósulása és a rengeteg résztvevő kapcsán. Megköszönte a város és a gimnázium vezetésének támogatását, hogy ez az emléknap létrejöhetett, és reményét fejezte ki, hogy ebből hagyományt teremthetünk a jövőben.

Ezután Godó Brenda Gyöngyi, végzős bajzás diák a Tétova óda című gyönyörű költeményt szavalta, mely 1943-ban keletkezett. Ekkor már egymást érték a munkaszolgálatok Radnóti életében, de a feleségéhez fűződő erős kötelék átsegítette őt a nehézségeken. Hazavágyott, újra szabad és boldog akart lenni.

Éppen az egyik ilyen munkaszolgálatos időszakról mesélt ezután Bacsa Tibor helytörténész, aki először ismertette röviden a hatvani cukorgyár történetét, majd mesélt Radnótinak arról az 1942. október 14-től november 18-ig tartó 35 napjáról, melyet munkaszolgálatosként a hatvani cukorgyárban töltött. A hatvani cukorgyárban dolgozott, szemetet és cukorrépat kellett vagonokba lapátolnia, valamint a cukorsilót kellett belülről takarítania. Az előadásból kiderült, hogy két versét is Hatvanban írta, az Októbertvégi hexameterek és a Kecskék című alkotásait.

Radnóti Miklós

Októbervégi hexameterek

Táncosmedrü, fehérnevetésü patak fut a hegyről,
táncol az őszi levél s taraján kisimulva elúszik.
Nézd csak, az árnyban a som fanyar ékszere villog a bokron
s villog a fényben a kis füvek éle öreg remegéssel.
Még süt a nap, de oly érett már, csak a lassu okosság
tartja az égen, hogy le ne hulljon: félti aranyát.
Lassu, okos vagyok én is e lassu, okos ragyogásban,
féltelek én is a tél hidegétől, tűzifa gondja,
téli ruhák vak gondja növekszik, apad szemeidben
s mint a lehellet futja be tükreit, árad az álmos
bánat a kék ragyogásban, a szádon a mondat elalszik
s ébred a csók. Feketén jön a hó, jön a tél, feketélnek
sarkai máris az őszi nagy égnek, a hajnali órák
léptei már sikosak. Gyere hát elaludni az esték
hosszu szakála alá; nézd, gyermeked is vagyok én, de
felőtt, nagy fiad és szeretőd, fele gondra is érett,
nemcsak a versre komoly. Fekszünk majd s hallgatom éji
füllel a szíveden alvó gond ütemét a sötétben.
Hallgatom és várok. S mint ifjú gólyafióka
ősszel szállni tanulván meg-megbillen az égen,
forgok a bő heverőn. S lassan tovaszállok a jajjal.
Átvesszem és ütemes dobogása elaltat, elalszunk, -
ketten az egy gonddal. S míg elkap az álom, az éjben
hallani, csapdos az ősz nedves lobogója sötétben.

A helytörténeti előadás után a vendégek megkoszorúzták Radnóti Miklós szobrát, melyet Borbás Tibor szobrászművész alkotott.

A program az Ady Endre Könyvtárban ért véget Tóth Péter Lóránt esti előadásával *Lélek vagyok, élni szeretnék* címmel, mely nagyon szép és méltó lezárása volt az emléknaphoz.

„Ringass emlékekkel teli föld.

Takarj be! védj, villámmal teli ég!

Emelj fel emlék!

Lélek vagyok. Élni szeretnék!”

(Radnóti Miklós)

	<ul style="list-style-type: none"> • „Generációk emlékezete” címmel két vers hangzik el (Godó Brenda tanuló és Tóth Péter Lóránt előadásában) • Koszorúzás (Radnóti-szobor) 	
14.30-15.00	az egykori cukorgyár bejárása Bacsa Tibor vezetésével (aki Radnóti és Hatvan kapcsolatáról mesél)	Cukorgyár területe
15.00-17.00	Ebéd, pihenő	Hatvani Ady Endre Könyvtár
17.00-18.30	Tóth Péter Lóránt irodalmár, versvándor előadása: „...lélek vagyok, élni szeretnék!” – pódium műsor: Radnóti Miklós élete, versei és utolsó útja Borból Abdáig.	Hatvani Ady Endre Könyvtár

Kazinczy – Szép magyar beszéd verseny a Hatvani Bajza József Gimnáziumban

„Minden embernek, így a magyarnak is szíve joga, hogy az anyanyelvét szeresse a legjobban, sőt természetes is, hogy így tesz, hiszen az az egyetlen nyelv, amelyet igazán ismer. Azon a nyelven keresztül ismerte meg a világot és önmagát, és azt a tényt, hogy ő magyar, annak révén élte át nemzete történetét és irodalmát.”

(Tótfalusi István)

Idén immár negyedik alkalommal szervezte meg a Hatvani Bajza József Gimnázium a Kazinczy – Szép magyar beszéd verseny területi fordulóját Veresné Kalcsó Krisztina intézményvezető-helyettes irányításával 2023. február 8-án.

Péchy Blanka érdemes művész, a Kazinczy-díj alapítója a Kazinczy-versenymozgalmat évekkal ezelőtt kiterjesztette az általános iskolás korosztályra is. A gimnázium örömmel vett részt a verseny megszervezésében, hiszen ez a versenyforma az ifjúság anyanyelvi nevelését, a beszédkultúra javítását szolgálja.

Végre újra személyes formában lehetett megrendezni a versenyt az elmúlt évek „karantén-korszaka” után, mely sok diákot és pedagógust vonzott a versenyre. Jó volt újra személyesen részt venni a megmérettetésen, ahol a diákok szívesen hallgatták meg egymás előadását és a zsűri értékelését, hiszen sokat tanulhattak egymástól és a szakértő zsűritől is.

A versenyt az 5–6. (11–12 éves korcsoport) és a 7–8. (13–14 éves korcsoport) évfolyamos tanulók számára külön-külön hirdették meg. Összesen 9 iskola 26 tanulója nevezett a versenyre.

A vetélkedő résztvevőinek egy szabadon választott, majd egy kötelező 20–25 soros prózai szöveget kellett felolvasniuk. A szabadon választott szöveg csak eredeti, magyar – 20–21. századi – közlő prózai stílusban megírt mű lehetett, amely nem tartalmazhatott párbeszédet,

sem régies, sem tájnyelvi (nyelvjárási), sem kevésbé ismert idegen szavakat. A kötelező szöveg Fekete István 21 nap és Dóra Zoltán Szia! című művének egy-egy részlete volt.

Az 5-6. osztályos korcsoport zsűrijének tagjai a következők voltak:

Magyarné Karanyicz Tímea, az Egri Balassi Bálint Általános Iskola igazgató-helyettese,

Pápainé Rados Mária, a Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Hatvani Tagintézményének logopédusa,

Polonkai Zoltánné, a Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola intézményvezetője.

A zsűri elnöke Magyarné Karanyicz Tímea volt.

A 7-8. osztályos korcsoport zsűrijét pedig a következő pedagógusok alkották:

Katonáné Hajdu Ilona, az Egri Tinódi Sebestyén Tagiskola tanára, az egri területi verseny fő szervezője,

Szalkai Mária, az Egri Lenkey János Általános Iskola tehetséggondozó mesterpedagógusa,

Szlama Tiborné, a Domoszlói III. András Általános Iskola intézményvezetője voltak.

A zsűri elnöke Katonáné Hajdu Ilona volt.

A versenyt a Rákóczi Szövetség támogatta, az ő hozzájárulásuk segítségével lehetett jutalmazni a helyezetteket és kísérő tanáraikat, valamint minden versenyző kapott könyvjelzőt és emléklapot.

A következő tanulók értek el helyezéseket:

5-6. évfolyam:

1. helyezett: Kozsa Olívia, Hatvani 5. sz. Általános Iskola, felkészítő tanára: Nagyné Nagypál Katalin

2. helyezett: Besenyei Boglárka, Herédi Általános Iskola, felkészítő tanára: Nagyné Vankó Mária

3. helyezett: Kajdi Kata, Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola, felkészítő tanára: Molnár Gabriella

különdíjas: Baranyi Benett Bendegúz, Hatvani 5. sz. Általános Iskola, felkészítő tanára: Hordós-Szabó Éva.

7-8. évfolyam: itt két második helyezés született pontszám egyezése miatt

1. helyezett: Barbalics Luca, Gyöngyösi Arany János Általános Iskola, felkészítő tanára: Magyarné Czibolya Andrea

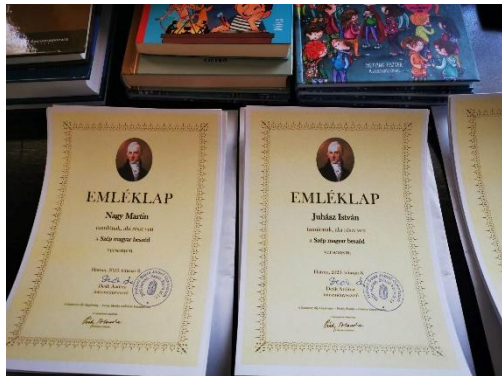
2. helyezett: Varga-Goravec Boróka, Hatvani Kodály Zoltán ÉKP Általános Iskola, felkészítő tanára: Goravec Andrea és Kuti Judit

2. helyezett: Juhász István, Gyöngyösi Kálváriaparti Sport- és Általános Iskola, felkészítő tanára: Kovácsné Tuza Katalin

Különdíjas: Pásztor Márton Milán, Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola, felkészítő tanára: Varga Eszter.

Veresné Kalcsó Krisztina, a verseny szervezője magyar szakos tanárként nagyon fontosnak tartja anyanyelvünk ápolását, célja, hogy a magyar nyelv ápolása érdekében igényes, kulturált és kifejező magyar beszédre ösztönözze a fiatalokat. Ezt példázza az az idézet is, amelyet az egyedileg készített ajándék könyvjelzőkre választott: „*A nyelv nem az enyém, nem a tiéd, hanem az édes mienk.*” (Kazinczy Ferenc)

Pályaorientációs programok

Pályaorientációs program keretében megvalósult csoportfoglalkozások a Hatvani Bajza József Gimnázium

7. 9. és 10. évfolyamos tanulóinak részvételével

2021/2022-es tanévben indult újjára a gimnáziumi tanulmányokat végig kísérő és támogató pályaorientációs program, melynek keretében a 9. évfolyamos tanulók több alkalommal vehettek részt önismereti csoportfoglalkozásokon.

A program a 2022/2023-as tanévben folytatódott, melyre a programban résztvevő 10. évfolyamos tanulók mellett a középiskolai tanulmányaikat megkezdő 7. osztály, valamint a 9. évfolyam mindhárom osztálya is jelezte részvételi szándékát. Így ebben a tanévben 3 évfolyamon 7 osztály bevonásával valósultak meg a pályaorientációs program önismereti elemei.

A programban kiemelt hangsúlyt kap a tanulók önismerete közvetlenül a gimnáziumi tanulmányaik megkezdésétől. A tematikusan összeállított csoportfoglalkozások a Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat tanácsadó szakemberei vezetésével valósultak meg. Az önismereti foglalkozások első állomása a 9. évfolyamos tanulók részére tartott ön- és társismereti foglalkozások voltak, melyek 3 x 90 percben zajlottak. Elsődleges célja, hogy segítse a középiskolai tanulmányaikat nemrég megkezdett tanulók beilleszkedését, erősítse az osztály közösség csoportkohézióját, az egymás iránti kölcsönös pozitív érzéseket, a csoporthoz tartozás élményét. A tanulók a foglalkozások során megtapasztalhatták a csoport tevékenység, csoporthoz tartozás hangulatát, a közösen lefektetett csoportszabályok úgy, mint a kölcsönös tisztelet, egymás meghallgatása, titoktartás, passzolás lehetősége, valamint az időkeretek, szünetek megbeszélése is segítette a megfelelő bizalmi légkör kialakulását.

A folytatásban az első évre ráépülve a programban résztvevő 10. évfolyamos tanulók életpálya-tervezésére, motivációjára, jövőképük tudatos kialakítására, céljaik, terveik megfogalmazására került a hangsúlyt. A tanév 1. félévében 4 tanórán tanulási attitűd vizsgálat keretében térképeztük fel, hogy a 10. évfolyamos tanulók számára melyek azok a tanulási tényezők, amelyek kiemelt fontosságúak, mi az, ami motiválja őket a tanulásban: a továbbtanulás, érdeklődésük, kitartásuk, eredményeik, társas pozíciójuk vagy az elismerés, jutalom a családjuktól, környezetüktől.

A tanév második félévében a 10. évfolyamos tanulók fontos döntési ponthoz érkeztek. Ekkor kell eldönteniük, hogy mely tantárgyakat kívánják fakultációs keretek között tanulni, a rá következő 2 tanévben céljaik, terveik megvalósításához. Mindezek megtámogatásához 6 tanórán segítették a tanulókat a HMPSZ pályaválasztási tanácsadó szakemberei csoportos tájékoztató órák keretében. Azok a tanulók, akik bizonytalanok voltak abban, hogy mely tantárgyakra essen a választásuk, vagy esetleg megvolt már az elképzelésük, csupán megerősítést szerettek volna a megfelelő döntés meghozatalához, azoknak a tanulóknak lehetőségük volt egyéni tanácsadás keretében átbeszélni elképzeléseiket a HMPSZ tanácsadó szakembereivel. A programban résztvevő tanulók közel 2/3 – a élt a személyes konzultáció lehetőségével, mielőtt meghozta végleges döntését.

A 10. évfolyam 2. félévében motivációs csoportos foglalkozásokkal folytatódott a program, ahol a tanulók 3 x 90 perces csoportos foglalkozás keretében dolgoztak a motiváció témájával, átgondolhatták, megbeszélhették, hogy őket mi vagy ki motiválja céljaik elérésében.

Az önismereti foglalkozások a 9. évfolyam számára a második félév végén valósultak meg személyiségfejlesztő foglalkozások keretében 3 x 90 perces keretek között. A csoportfoglalkozás elsődleges célja, hogy a tanulók több szemszögből megközelítve felfedezzék és megismerjék személyes erősségeiket, melyhez a 24 jellemző erősséggel dolgoztunk a foglalkozások alatt.

Személyes erősségeik feltárását három oldalról közelítették meg:

1. Hogyan látják saját magukat, szerintük melyek a rájuk legjellemzőbb személyes erősségeik.
2. Közvetlen környezetük hogyan látja, milyennek látja őket, mely erősségeiket emeli ki egy általuk kiválasztott hozzájuk közel álló személy.

3. A tanulók VIA-tesztet töltöttek ki online formában, melynek eredménye sorrendbe állította mind a 24 erősséget, valamint kiemelte az első 5 legjellemzőbb erősségüket.

A három szempontból megközelített eredményeiket összegezték, majd kiemelték azokat az erősségeiket, amelyek a feltárások során többször is szerepeltek. Végül a kapott eredményeket a csoportfoglalkozás zárásaként dolgoztuk fel.

A 4 tanévet felölelő program feléhez érkező 10. évfolyamos tanulók **összesen 29 tanórán** vehettek részt csoportos foglalkozásokon és egyéni tanácsadáson. Az egymásra épülő programok, foglalkozások során a tanulók tudatosabban gondolhatják át életpályájukat, tervezhetik tanulmányaikat. Mindezt nagymértékben erősíti, hogy a Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei jobban megismerhetik a diákokat, illetve a diákok is nagyobb bizalommal fordulhatnak segítségért a tanácsadó szakemberekhez.

2023. július 1.

Federics Ibolya
szakvizsgázott pályaválasztási tanácsadó
munkaközösség-vezető
Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

MEGHÍVÓ

Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem tisztelettel meghívja Önt
a Magyar Pedagógiai Társaság, a Magyarországi TÉT Egyesület és az Oktatási Hivatal
együttműködésében megvalósuló

„KARRIERÉPÍTÉS RŐL KARRIER TÉRKÉP „MÁSKÉPP!”

című

Országos Pályaorientációs Módszertani Konferenciára.

A rendezvény helyszíne:

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
Kápolna (3300 Eger, Eszterházy tér 1.)

A rendezvény időpontja:

2023. február 01.
9.00-16.00

Regisztráció: <https://forms.gle/LZVDEDgZnVa3Q4A69>

9.00-10.00	Regisztráció	13.30-13.50	Kávészünet
10.00-10.15	Megnyitók Dr. Pajtókné Dr. Tari Ilona rektor, Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Brassói Sándor elnök, Oktatási Hivatal, a konferencia fővédnöke	13.50-14.35	Párhuzamos workshopok 1. Mi legyenek, ha nagy leszek? Innovatív lehetőségek egy gimnázium pályaorientációs munkájában (Euroguidance Tanácsadó díj 1. helyezett) Veresné Kalcsó Krisztina igazgató helyettes, Hatvani Bajza József Gimnázium és Federics Ibolya pályaválasztási tanácsadó, Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
10.15-10.35	Az Oktatási Hivatal lehetőségei a pályaorientáció támogatásában a változások tükrében Brassói Sándor elnök, Oktatási Hivatal		2. Problémafókuszú pályaorientációs praktikák, technikák Dr. Suhajda Csilla egyetemi docens, Magyarországi TÉT Egyesület elnöke, Kovács Mónika tehetséggondozó munkacsoport vezető, Magyarországi TÉT Egyesület és Tajtiné Lesó Györgyi Drd pályatervezési csoportvezető Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
10.35-10.50	Család szerepe a pályaorientációs folyamatban Annus Gábor szakmai igazgató, Családbarát Magyarország Nonprofit Kht.		3. Hallgatótámogatás módszertana az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Roma Szakkollégiumában Dr. Hadnagy József tanszékvezető, egyetemi docens, Roma Szakkollégium elnöke
10.50-11.05	Lehetőségek és tévutak, azaz a pályaorientáció, mint a végzettség nélküli iskolaelhagyás prevenciósi lehetősége az iskolakezdéstől a végzettség megszerzéséig. Dr. habil Hanák Zsuzsanna főiskolai tanár, intézetigazgató, Pszichológiai Intézet, Eszterházy Károly Katolikus Egyetem	14.35-14.45	Szünet
11.05-11.15	Életpályaépítés interdiszciplináris megközelítése Dr. habil Borbély-Pecze Tibor Bors egyetemi docens, Wesley János Lelkészhépző Főiskola, Magyar Pedagógiai Társaság Pályaorientációs Szakosztály elnöke	14.45-15.30	Párhuzamos workshopok 1. Online eszközök a pályaorientációs folyamatban Borsné Horváth Edina pályaválasztási tanácsadó és Federics Ibolya pályaválasztási tanácsadó, Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
11.15-11.30	Az Iskolai közösségi szolgálat pályaorientációs szemléletű megközelítése Dr. Kenderfi Miklós tanszékvezető, egyetemi docens, MATE VFGI Humántudományi és Szakképzési Tanszék, Magyar Pedagógiai Társaság Pályaorientációs Szakosztály alelnöke		2. Pályaismeretbővítés módszertani eszközei a pályaorientációban Dr. Fazakas Ida egyetemi docens, MATE VFGI Humántudományi és Szakképzési Tanszék
11.30-11.45	Változások és új lehetőségek a felsőoktatási felvételi eljárásban Kalóné Szücs Erzsébet főigazgató, Oktatási Igazgatóság, Eszterházy Károly Katolikus Egyetem		3. „Készíts egy filmet a jövődről!” - jövőképpel való munka gyermekotthonban nevelkedő gyerekekkel Dr. Piri Edina főiskolai docens, Szociálpedagógia Tanszék, Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
11.45-12.45	Ebéd	15.30-16.00	Zárszó
12.45-13.30	Párhuzamos workshopok 1. Próbáljuk ki a POM-ot! A pályaorientációt támogató online mérőeszköz a gyakorlatban Útóné Dr. Visi Judit Oktatási Hivatal 2. Eszközök a pályaismeretbővítés területén Tudlik Csilla Drd pályaválasztási tanácsadó, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat 3. Pályaválasztási krízis pszichológus szemmel Sáfrány Judit Drd EKEE NDTI, klinikai szakpszichológus, Markoth Ferenc Oktató Kórház és Rendelőintézet		

Motivációs nap a Bajza Gimnáziumban

írta: Veresné Kalcsó Krisztina

2023. április 5-én tartottunk intézményünkben, a Hatvani Bajza József Gimnáziumban egy pályaorientációs tevékenységgel kapcsolatos tematikus, szakmai motivációs napot.

Iskolánk pályaorientációs jó gyakorlatában több ilyen szakmai nap is szerepel, melyek közül kiemelkedik a motivációs nap, melynek célja elsősorban az, hogy segítsük diákjainkat a pályaorientációban, pályaválasztásban, valamint motiváljuk a tavaszi félév vége felé őket több oldalról, több szempontból is. Nem elsősorban csak a tanulási motivációra helyeztük a hangsúlyt, hanem szerettük volna őket motiválni az egészségesebb életre, sportolásra, lelki feltöltődésre is.

A programok a célnak megfelelően nagyon színesek voltak. Motivációs napunkon **Kovács Tamás rendőrzászlós és bűnügyi kutyavezető** Dina nevű drogkereső kutyájával vett részt és tartott egy nagyon lebilincselő bemutatót. A diákok nemcsak a felelős kutyatartásról hallhattak fontos információkat, de bepillantást nyerhettek abba is, hogyan kell speciális szolgálatra nevelt kutyákkal foglalkozni, és mire is képesek ezek a speciális drogkereső állatok. Tamás a bemutató mellett nagyon érdekes dolgokat mesélt a munkájáról, motiválta diákjainkat a tanulásra, folyamatos önképzésre, valamint inspirálta őket arra, hogy ilyen érdekes munkát is választhatnak. Hihetetlenül érdekes előadás volt, tanulóink rengeteg kérdést tettek fel a témával kapcsolatban, melyekre Tamás szívesen válaszolt. A Hatvani Rendőrkapitányság részéről **Tomcsányi Andrea r. százados** vett részt az eseményen, aki bemutatta a rendőri pálya szépségeit és mesélt a diákoknak arról, hogyan, milyen úton lehetnek a rendőri kötelék tagjai.

A lelki motiváció oldaláról is igyekeztünk támogatni a diákjainkat azzal, hogy egy elismert, az online felületeken sokak által követett antidiéta-szemléletű dietetikust, sportspecifikus dietetikai szakembert is meghívtunk, **Asiama Evelyn**et. Enni mindenkinek kell! Az étellel fenntartjuk magunkat, másokat táplálunk, örömet szerzünk, vigasztalunk: az étellel mindenkinek van kapcsolata, kérdés, hogy milyen ez a viszony. Erről a témáról szólt Evelyn előadása, mely mélyen megérintette a diákokat.

Vendégünk volt **Bősze Balázs** hatvani tűzoltó zászlós, aki a törökországi földrengés mentési munkálatairól beszélt diákjainknak képekkel, rövid videókkal fűszerezett előadásában. Mesélt a mentésről, a fizikai és lelki megrázkódtatásokról, valamint ennek a munkának a nehézségeiről, szépségeiről. Előadása sokszor olyan megható volt, hogy mély nyomot hagyott a diákokban.

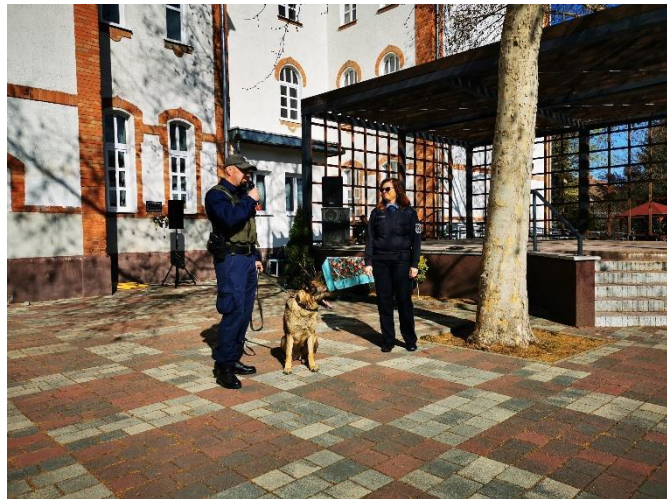
A zene oldaláról is szerettük volna motiválni a gyerekeket, hiszen a „A zene az kell, mert körülölel, és nem veszünk majd el. Ha van elég szív, az sokat segít, már úgysem adjuk fel.” A zene jótékony hatásáról, a zene és ember kapcsolatáról mesélt **Laczik Ferenc**, a Beatrice együttes basszusgitárosa. Azonban Ferenc nemcsak a zenéről beszélt, hanem Hogyan éljük túl a középiskolát? címmel motivációs előadást is tartott a tanulás, a folyamatos önképzés fontosságáról, és jó hangulatú beszélgetés keretén belül felidézte saját gyerekkori, iskolás élményeit is. Mindezt zenébe ágyazva tette meg, hiszen előadása közben gitározott, mesélt, zenélt.

A 10. évfolyamosok a **Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat** pályaorientációs tanácsadóival pedig motivációs csoportfoglalkozásokon vettek részt, melynek keretében a

továbbtanuláshoz szükséges készségeket és képességeket vizsgálták, valamint a fakultáció választás támogatásához szükséges tesztek és kérdőíveket töltötték ki. Ez a program évek óta folyik iskolánkban, hiszen úgy látjuk, hogy a fakultációválasztás egy nagyon fontos pontja a diákok pályaeorientációs útjának, amiben segítenünk kell őket. Ezek a programok kisebb csoportokban zajlanak és olyan játékos foglalkozások, melyek során jobban megismerik önmagukat és társaikat a diákok, reális képet kapnak saját készségeikről és képességeikről, valamint megismerik, hogy az általuk preferált szakmához, foglalkozáshoz szükséges készségek közül melyekkel rendelkeznek már.

Természetesen a sport is fontos része életünknek, ezért a sportmotiváció sem maradhatott el a nap programjai közül. Rendeztünk kidobócska versenyt, röplabda mérkőzéseket, valamint a jászberényi Lehel vezér Gimnázium tanulóival barátságos futballmérkőzésen vettek részt diákjaink.

Minden diák és pedagógus jól érezte magát ezen a színes tematikus napon, ezt bizonyítják a következő fényképek is.

Pályaorientációs nap

What should I be when I grow up?

Written by Andrea Deák, principal of József Bajza High School

The program titled 'What should I be when I grow up?' aims at implementing an innovative, and at the same time complex career guidance activity at József Bajza High School - in Hatvan, Hungary -, which can help students plan and develop their careers via acquiring such skills and competences that can result in a balanced person- career- environment context.

Our institute introduced this new good practice on career orientation three years ago. The program that lasts for **four years** helps our students in accordance with their career choice.

It also helps them to develop a healthy and conscious **self image** and **self knowledge** to help them choose the proper **advanced courses** during the last two years of their studies, this way they will be able to find the **universities and majors** that best suit them.

It is crucial to emphasise that there is a difference between **career orientation** and **career choice**. The former means the ability to gather all those personal competences and skills that make students be able to balance between the person- profession- surroundings triangle whilst the latter is actually the result of the whole career orientation process when students reach the point of choosing their occupations that harmonise with their personalities and goals.

Our **primary goals** are as follows:

- develop a system lasting for four years
- disseminate the knowledge within the institution, the town and the region

The programme started with a six-month preparation to get to know the latest professional points of view, look for surveys, attend courses and search for contributors to help the entire process. We also founded the **Career orientation team**.

For **9- graders** the process starts with workshops on self- improvement and study methods. we would like them to pull up a realistic self image and identify their fields of interest. We also organise them a **Self knowledge** day.

For **10-graders** it is about their attitude concerning studying, motivation and career orientation. With the help of outside professionals they do online and onsite one-on-one tests and workshops in small groups of 15. We also organise **Motivation day** for them.

For **11- graders** the focus is on career knowledge. Besides taking part in workshops and lectures, students visit the **Educatio career fair** as well. In addition, we start a **Job shadow** program for them throughout which they can follow up the whole day of a professional of their choice.

For **12- graders** we launch the **Student shadow** program, which similarly to the Job shadow, helps students have a look at the life of a university student. We also organise a **Career orientation day** for the whole school.

If the program is successful, students can make a suitable career choice and enter universities.

So far we have only experienced positive effects of the process as 96 percent of our students continue their studies within the tertiary system.

We are open to help any secondary school to begin a project like ours.

Emlékezzünk

A Bajza József Gimnázium első egészségügyi szakképzésű osztályára

írta: Princz Istvánné, a Bajza Gimnázium nyugalmazott pedagógusa, az első egészségügyi osztály tanulója

Emlékezzünk.....

IV.C osztály 1973.

Most, hogy 50 év elmúltával újra itt vagyunk, és együtt emlékezzünk kamaszkorunk legszebb éveire, az itt eltöltött 4 évre, gondolataink sokasága kavargat a fejünkben. 1969-ben mi voltunk az egyik, első egészségügyi osztály a Bajza József Gimnáziumban.

Csodabogarak voltunk a gimnáziumi diáktársaink, de még a tanáraink körében is, akiknek egy teljesen új tanterv szerint kellett tanítaniuk minket. Emlékszem, Széplaki tanár úr békés magyar óráira, ahol szorgalmasan tanultuk a verseket, melyeket talán még a mai napig is el tudunk mondani. Arra is emlékszem, hogy milyen nagy szükség volt Köles tanár úr türelmére az órákon, mert némelyikünknek még a legegyszerűbb matematika példa is komoly megoldhatatlan akadályt okozott. Mi is furcsán éreztük magunkat, amikor megtudtuk, hogy a demonsba csak fehér köpenyben, kismamacipőben léphetünk be, és természetesen a sután felkötött fityulával a fejünkön. Hálásak vagyunk Rigóné Kamilla néninek, aki a laborgyakorlatokon a sok-sok titrálással a legtökéletesebb pontosságra nevelt minket. Tóth Zsuzsa tanárnő szeretetteljes szigorával megtanította nekünk, hogy úgy kell ápolni a betegeket majd a kórházban, mintha ők a saját családtagjaink lennének. Felüdülést jelentettek számunkra „Lau” bácsi órái, akivel a latin szavakat, közmondásokat mindig jó hangulatban gyakoroltuk. Kedvenc mondása volt: „Varietas de lecta, de nem ám a fiúkra gondolok” és cinkosan mosolygott. Szeretettel emlékezzünk még osztályfőnökeinkre, Rigó János tanár úrra és Opákai Klára tanárnőre. Langhoffer Lászlóné Ilike néni földrajzot tanított, de mi értő figyelemmel hallgattuk és csodáltuk az ő kézimunka-, illetve kötetstudományát akár a felelések helyett is. Emlékezzünk még Cserháti tanár úrra, Bényeiné Gizi nénire, Kovácsné Aranka nénire, és nem felejtjük a számunkra izgalmas, sejtelmes fizika órákat Dékány József és Kloska István tanár urakkal sem.

Megrendülve gondolunk elhunyt osztálytársainkra: Agócs Katira, Beleznai Szilvire, Dudás Ilire és Hartman Magdira. Mi most emlékezzünkben felidézzük az arcokat, a veletek megélt eseményeket, helyeteket az iskolapadban.

Sok közös élménnyel és emlékekkel gazdagodtunk a négy év során. Hálás szívvel köszönjük tanárainknak, nevelőinknek mindazt a tudást, nevelést, személyiségformálást, amivel felkészítettek bennünket a nagybetűs Életre.

*Az 50 éve érettségizők névsora 1973.
június 12-én - IV.C osztály*

1. Agócs Katalin
2. Babka Mária
3. Beleznai Szilvia
4. Bratkovics Ilona
5. Cser Györgyi
6. Dobi Éva
7. Dudás Ilona
8. Endrei Katalin
9. Füleki Marianna
10. Galambos Mária
11. Gócza Judit
12. Gyöngyösi Anna
13. Hajnal Mária
14. Harmos Ágnes
15. Hartmann Magdolna
16. Hliva Mária
17. Hoffmann Mária
18. Horváth Erzsébet
19. Illés Mária
20. Jaloveczky Magdolna
21. Józsa Mária
22. Kalyó Mária
23. Kiss Ibolya
24. Kiss Katalin
25. Koczka Erzsébet
26. Köteles Márta
27. Molnár Julianna
28. Nagy Irén
29. Simon Erzsébet
30. Tóth Edit
31. Veres Erzsébet
32. Viczián Mária
33. Virág Veronika

Tóth Zsuzsanna 1940-2016

Tóth Zsuzsanna 1940-ben született Hatvanban, s egész élete ehhez a városhoz kötődik. A Bajza Gimnáziumban érettségizett.

Ápolónői képzést szerzett, majd az akkor még kastélyban működő kórházban megbízást kapott a laboratóriumi munka megszervezésére. Amikor megépült az új tízemeletes kórház, szükség volt a szakképzett ápolókra. Zsuzsa kapta a feladatot, hogy a semmiből megteremtse az egészségügyi szakközépiskolát a Bajza falain belül. Nyugdíjba vonulásáig irányította az egészségügyi szakképzést, sok tanítványa nyert tanulmányi és szakmai versenyeket, hogy aztán orvosként, gyógyszerészként, szülésznőként dolgozzanak fővárosi és vidéki kórházakban. Munkáját számos kitüntetéssel ismerték el.

1996-ban vonult nyugdíjba, de továbbra is nyomon követte az iskola életét, kollégái sorsát. Odaadóan ápolta édesanyját annak haláláig. Aztán sajnos ő is megbetegedett, súlyos betegségéből már nem épült fel. Tanítványai, kollégái ekkor sem hagyták magára. Támogatták, segítettek, de a kór erősebb volt, 2016 júniusában végleg itt hagyta a földi világot.

Előtte azonban elbúcsúzott az itt maradóktól. Ez a búcsú hangzott el temetésén, 2016 június 24-én:

„30 éven keresztül a Bajza József Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola szaktanára voltam. Ezernél is több ápoló és asszisztensnő került ki a kezem közül, akik ma is megállják a helyüket ezen a nehéz pályán.

Mécs László szavaival: „Vadócba rózsát oltottam, hogy szebb legyen a föld. Tudtam, hogy nem lesz az oltásból mindjárt rózsza. Ahhoz türelem, hit és szeretet kell!” Nem egyedül az én érdemem, hogy tanítványaim becsületesen végzik ma is munkájukat. Segített a Jóisten, hiszen mindig olyan embereket, kollégákat rendelt mellém, akik ebben a heroikus munkában velem együtt küzdöttek. Mivel saját gyermekem nem volt, tanítványaim lettek az én gyermekeim, unokáim, a családom. Betegségemben családtagként álltak mellém, segítettek rajtam.

Ezúttal szeretném megköszönni egyszerű és becsületos szüleimnek, hogy fölneveltek, hívő embert formáltak belőlem. Köszönöm tanítványaimnak, akik betegségemben segítségemre voltak és gondoskodtak rólam.

Legtöbbet a Jóistennek köszönhetek, akitől megkaptam azt a csodát, hogy betegségemben hosszú ideig saját otthonomban lehettem.

Szent Ágoston szavaival búcsúzom: „A halál nem jelent semmit, csupán átmentem a másik oldalra. Az maradtam, aki vagyok, és Te is önmagad vagy. Akik egymásnak voltunk, azok vagyunk mindörökre. Úgy szólíts, azon a néven, ahogy mindig szoktál, ne keress új szavakat! Ne fordulj felém ünnepélyes szomorú arccal! Gondolj rám, kérj, mosolyogj, szólíts!”

Isten veletek!

Tóth Zsuzsa

Lányi József 1950-2023

„Gyertek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok, s akik terhet hordoztok – én megkönnyítlek titeket.” (Mt 11:28)

LÁNYI JÓZSEF (1950. 07. 17.) tanár, főiskolai adjunktus, a vitézi rend tagja
2023. május 29-én, Pünkösöd hétfőn reggel kiszabadult a test fogságából
Végbúcsút az Újhatvani köztemetőben veszünk tőle
2023. június 9-én pénteken du. 2-kor
Gyászolják gyermekei és családja,
valamint barátai, kollégái, volt tanítványai

Akik ismerték, többen is ezzel az egy szóval illetik: „KÖSZÖNÖM!”

A tanévvégi hajrá közepette, engem, a már szintén nyugdíjas kollégát ért a megtisztelő felkérés, méltassam mindnyájunk nevében egykori Bajzás kollégánkat és barátunkat, Lányi József tanár urat.

Szakmai szempontból a legtömörebben egy volt tanítványából lett kolléga e szavakkal értékelte talentumát: Lányi Jóskának olyan agya van, hogy ami egyszer benne volt, azt bármikor fel tudja idézni – azaz bőven volt mit „elfecsérelnie” – azáltal, hogy számolatlanul, boldogboldogtalanra szórta ritka kimagasló képességeit.

Ilyen kvalitásnak a tehetségekre hullatott magvai szépen gyarapodtak, ám ő válogatás nélkül istápolta minden útjába került lelket: ki miben szenvedett hiányt. Ameddig a törvény megengedte, nyugdíjasként is tanított még, utoljára a felnőttoktatásban.

Ha csak a legemlékezetesebb jótetteit akarnánk felsorolni, napestig sem érnének a végére; fókuszáljunk inkább csak az öt jellemző, alapvető tulajdonságaira, a krisztusi tanítás oly párját ritkító példáira, amelyeket ilyen mértékben senki mástól sem tapasztalhattunk:

„AMIKOR MEGTETTÉTEK EZEKET AKÁRCSAK EGGYEL IS A LEGKISEBB ATYÁMFIAI KÖZÜL, VELEM TETTÉTEK MEG”.

E kisugárzást csalhatatlanul megéreztek a gondjára bízott gyerekek is, fiúk-lányok egyaránt. Megosztották vele az olyan nyomasztó, mélységes-mély gondjaikat-terheiket fájdalmas titkaikat, amelyeket nemhogy szüleik, de még a lelki atya vagy pszichiáter-szakértő előtt sem biztos, hogy feltártak volna. Sőt, van olyan felnőtt kolléga is, aki a legmélyebb tisztelettel és szeretettel úgy vall róla, hogy apja helyett apja volt.

Tette mindezeket a tanár úr, sokunk Jóskája, a „kis nagy ember” iskolapéldája, no, nem mint a westernfilm-hős, hanem mint kora komor magyar valóságának alakja: Messze a legönzetlenebb, legsegítőkészebb, legönfeláldozóbb ember, hozzá hasonlatost sem ismertünk soha. Életét politikai üldözöttként kezdte, csecsemőkorában családjával együtt internálták, az akkoriban közkeletű „az gyanús. aki nem gyanús” okból: amelyet egy köztisztelőben álló, hagyományos értékek szerint élő kisvárosi család már a pusztá létével kimerített. Talán ezért, vagy inkább a veleszületett motivációitól hajtva: szívvel-lélekkel és anyagiakkal is támogatott

minden bajtól sújtott, társadalmi perifériára szorult, bárki-bármi által üldözött embert, különösképp pedig a tanítványait.

Mindenkiben meglátta és táplálta a jó csíráját, kibontakoztatta a tehetséget, jóval jutalmazta még a rosszat is. Megcsalhatták, kifoszthatták újra és újra, a jóságba vetett töretlen hitében mégsem rendült meg soha, akár áldották érte, akár kinevették. Annyit sem kért, hogy „legyetek jók, ha tudtok”: egyszer maga küzdött a 20. századi kollektivista, majd a 21. századi individualista Gonosz impulzusaival, nem adattak mellé segítő szentek, mint a megfilmesített Néri Szt. Fülöp atyának, nem jutott neki még egy Sancho Panza se; korlátokat-határokat nem ismerve, egymaga állt bele minden útjába eső nehézségbe, nem szegte kedvét semmilyen hálátlanság.

Rengeteg megpróbáltatásnak tette ki a sors, melyek során a családjáért hozta a legsúlyosabb áldozatokat: A rendszerváltással felkavarodott káosz idején, ahol már az Interpol is tehetetlennek bizonyult, családtagjai életét nem kockáztatandó, milliókkal sietett a megmentésükre.

De a sziszifuszi harcai felemésztették az ő saját, személyes életerőit is. Meghatározó személyiségjegye, az önfeláldozás oltárán, erőn felül áldozta be saját létfenntartó energiáit, melyekből a hozott, a 'Veleszületett' nem pótolható, ellenben a 'Szerzett' folyamatos feltöltődést igényelt volna. Még az angyalok sem „működhetnek” az Univerzum isteni hajtóereje nélkül. Az 'adni-kapni' harmonikus egyensúly nála átbillent egy egyoldalú, mindig csak 'adni' üzemmód felé.

Idős, egyre inkább leépülő, szakszerű ápolásra szoruló édesapja gondozása hosszú évekig napi többórnyi ellátást igényelt – ám ő hallani sem akart az idősotthoni intézeti megoldásról, mert neki az édesapja azt tanította, hogy egyetlen perccel sem szabad megrövidíteni elesett felmenői életét. Mondhatta neki bárki, hogy „és a te életed, Jóska?”! Ő maga, bizony még azt az idősotthoni elhelyezést sem érte meg!

Szülei elhunytá után viharos gyorsasággal kezdetét vette az ő igen-igen méltatlan leépülése. Eleinte inkább csak testi szinten: fokozatosan beszűkült a mozgása és járóképessége, lecsökkent a mozgástere, de ekkor még zseniális eszéből bőven elég maradt magántanítványok oktatására. Amikor beszédképessége is kezdte elhagyni, sokoldalú ismereteit a ház körül kamatoztatta. Hasznosan tevékenykedett a kertben, udvarban és a házban: járókerettel, de kitartó türelemmel, egymaga betonozott, a házbelső átalakításakor csempézett, szerelt, rendezkedett... „Nekem Lányi Jóska a példaképem: ha ő meg tudta csinálni, akkor én is” – emlékszik vissza a jóbarát kolléga.

Aztán a valós élet apró örömét már csak egy boldogan daloló pinty-pár jelentette számára, ideje jó részét a számítástechnikai, műszaki-tömegkommunikációs eszközök töltötték ki, mígnem kapcsolatai végül egyre alábbhagytak, lecsökkentek.

Ez a kényszerű befelé fordulás végzetes megpróbáltatás olyan embernek, aki szinte egész életében mozgásban volt: honismereti kirándulásokat, teljesítménytúrákat szervezett és segített, aktívan részt vett természetvédelmi táborozások, színházlátogatások, kultúrprogramok megszervezésében, lebonyolításában; amelyek részvételére értesítéseket küldött szét, de mindenkit személyesen, egyesével is agitált, és mindig bőséges fotódokumentációval gazdagította e rendezvények sikerét.

Sokszor megelőlegezte a jegyárakat, útiköltséget, pedig nem egyszer cserbenhagyták, az is előfordult, hogy anyagi nehézségei miatt egészen át is vállalta valaki költségeit.

A tanár úr lelkesedése és önzetlensége nem tört meg soha. Megosztotta, odaadta mindenét: száraz ruháját a patakba esett gyereknek, élelmét, ha a többiek nem hoztak és boltot se találtak... 60 évesen is még ő segítette át lovagiasan a sáron-csalánon a kenutúra hölgytagjait, vállvetve cipelte a kenut a fiatalokkal együtt... Véres-sebes fejjel kúsza végig a barlangtúrát, mert a sisakját egy gyerekre adta rá.

Egyik utolsó jócselekedete a Bajzában: Egy teljesen magára hagyott, fűtés, élelem, gondozás nélkül, egyedül maradt diáknak gyűjtést rendezett karácsonyra, kezdvén az adakozást saját maga; majd pályázati támogatást intézett, és alkalmas nevelőszülőket is szerzett neki.

Ilyen volt az egész élete! Ahol csak megfordult, amit csak meglátott, abban segített, kéretlenül is, legyen az számítógépezés, sátorverés, vagy kertimunka, javítások, mindig, mindenütt jól megfogta a dolog végét...

Nem a mi dolgunk eldönteni, hogy másokra áldozta, avagy rájuk fecsérelte az életét (akár az arra érdemtelenekre is); immár azt kérjük, legyen könnyű az útja, (amiért olyannyira megszenvedett, hogy igazán megbűnhődte már a múltat s jövődöt); emelkedhessék mihamarabb azokba az angyali magasságokba, ahonnan minden bizonyal közénk született ez a rendkívüli jótét lélek.

Egy volt tanítványa szavaival búcsúzva:

„Ég áldja, Tanár Úr! Köszönök mindent!”

A kollégák és barátok nevében magam is:

Muzsik Hajnalka

Ziegler László tanár úr búcsúztatója

Ziegler László 1942-ben született Kolozsváron, az akkori Magyarországon. Gyermek- és fiatalkori éveit családja szerető ölelésében töltötte. Édesapjával meghatározó és különösen erős kapcsolatot ápolt. Kolozsváron, a Bajza utcában testvérei, Éva és Márta közt ő volt a nagyfiú, aki sajátos humorával szórakoztatta családját. Humora egész életében elkísérte és hagyott mindenkiben emléket róla. Mi, a gimnázium tanáraiként is ezt az emléket őrizzük: ha összefutottunk valahol, egész biztosan valami kedves, vidám történettel indította a beszélgetést, vagy mosolyogva integetett.

Fiatal korában két meghatározó elfoglaltság volt rá jellemző: szeretett olvasni és pingpongozni. Ebben a sportban számos jelentős, nemzetközi sikereket is elért, országos elismeréseket kapott. Évek hosszú során nevelt díszgalambokat és szeretett kertészkedni.

A Babes-Bolyai Egyetemen magyar- és német szakos tanárként szerzett diplomát 1966-ban. Tanárember volt 36 éven át, aki nem csupán német nyelvet, de európai kultúrát és szemléletet tanított.

Magas szinten beszélt németül, ezért ha pl. tolmácsolásra kérték, szívesen vállalta a feladatot.

Éveken keresztül volt idegenvezető a romániai Fekete-tengernél, ahol fiatalsága legszabadabb éveit töltötte. Az itt szerzett ismereteit fordította iskolánk javára is, mert több alkalommal is szervezett tanulmányi kirándulást diákjaink és a tantestület számára Erdélybe, ahol megmutathatta a történelem iránti szeretetét, autodidakta kutatásainak eredményeit is. Bár nem lehetett történelemtanár magyar származása és erős igazságszeretete miatt, az idegenvezetésben teret talált.

Feleségével, Cecíliával 1977-ben házasodtak össze, és mindig kitartottak egymás mellett jóban, rosszban.

Ziegler László számára a magyarságtudat rendkívül fontos volt. Amikor magyar osztályának megtanította Romániában a magyar Himnuszt, másnap a romániai ÁVÓ, a Securitate pincéjében találta magát.

1989-ben családjával: feleségével és fiaival: Attilával és Zsolttal Magyarországra költöztek egy új, jobb élet reményében. 1991-től tanított a Hatvani Bajza József Gimnáziumban német nyelvet. Boldogan osztotta meg a tudását tanítványaival. Híres volt mind kollégái, barátai, mind tanítványai körében elképesztő, mindenre kiterjedő műveltségéről. Átfogó kulturális és történelemtudása irányt mutatott sokak számára. Mint tanár és osztályfőnök, nehéz feladatokat is jól megoldott, a szülők is elfogadták.

2002-ben ment nyugdíjba. Az elmúlt húsz évében szép öregkort ért meg. Szívesen járt vissza a gimnáziumba, és mindig érdekelte is, mi van velünk, munkatársakkal. Kérdezte, hogy vagyunk, kik az új tanárok, milyen a tanítás, milyenek az újabb generáció diákjai. Szívesen vett részt a közösségi programjainkban, a baráti sütögetős, főzős partikon is. Igazi tanárember típus volt.

Hithű katolikus emberként napi imádságai, rendszeres templomi jelenléte és keresztény hitvallása kísérte őt egész életében.

Új kollégák bemutatkozása

Mester Adrienn

Amikor 2004-ben a Bajzában érettségiztem, még nem sejtettem, hogy angoltanár lesz belőlem. Azt pedig végképp nem gondoltam volna, hogy egy napon tanárként térek vissza az alma materbe, és az iskolai évkönyvbe fogalmazhatom majd bemutatkozó soraimat.

Az angol nyelv a kezdetektől a szívemhez nőtt, minden lehetséges versenyen részt vettem iskolás koromban, és korán kezembe vettem eredeti nyelven az angol szépirodalmat. Amikor elkezdtem az angol nyelv és irodalom szakot a Debreceni Egyetemen, minden percét élveztem a tanulásnak. Az viszont csak az egyetem utolsó évében, a tanítási gyakorlat során vált világossá bennem, hogy a tanítás az én utam. Két generációnyi pedagógus példája volt előttem, így tudtam, hogy egy nehéz, de szép szakma vár rám.

A tanítást a felnőttoktatásban kezdtem nyelviskoláknál, de egy idő után éreztem, hogy valami többre vágyom. Egy budapesti kéttannyelvű gimnáziumba sodort az élet, ahol hamar ráéreztem arra, miben más gimisekkel foglalkozni, mint felnőttekkel. Itt már nem csak tanítás zajlik – a humor, a szeretet és a következetesség számomra a nevelés alappillérei lettek. Mindemellett szembesültem azzal, hogy a tantermi nyelvtanítás a mai világban az Internet adta lehetőségek miatt komoly kihívások elé állít. Ma már szinte nincs teljesen kezdő angol tanuló, mert a gyerekek sok tudást magukra szednek a filmekből, videókból, internetes játékokból. A mi feladatunk, hogy ezt a tudást elmélyítsük, pontosítsuk, és az érettségi, valamint a nyelvvizsga szintjére hozzuk. Szeretem keverni a technológia adta lehetőségeket a hagyományos módszerekkel, a tankönyvi feladatokat pedig autentikus anyagokkal.

Több kitérő után 2020-ban költöztem vissza Hatvanba a családommal, és amint lehetőség adódott, örömmel vállaltam el az angol tanári állást a Bajzában. A 2023/2024-es tanévtől a 7.D osztály osztályfőnöke vagyok, izgatottan várok bele ebbe a számomra új szerepbe. Mosoly szaladt az arcomra, amikor megtudtam, hogy a saját régi tantermem lesz az osztályom terme is.

A filmek és könyvek szerelmese vagyok, és ha akad egy kis szabadidőm, akkor nagyon szeretek új dolgokat tanulni és kirándulni. Két gyermekem van, egy ovis és egy kisiskolás, így a játék és tanulás nálunk délután és este is folytatódik otthon.

Székelyné Kiszél Erika

matematika-testnevelés szakos tanárnő

1969-ben születtem Gödöllőn. Itt végeztem az általános iskolát, zenei tagozaton. Középiskolai tanulmányaimat a Váci Közgazdasági Szakközépiskolában folytattam, mellette versenyszerűen sportoltam, röplabdáztam és kézilabdáztam. Az első diplomámat 1992-ben az ELTE Tanárképző Kar matematika–testnevelés szakán szereztem. Ezzel párhuzamosan a Testnevelési Egyetemen a röplabdaedzői szakot is elvégeztem. Főiskolás éveim alatt 1 évet tanítottam a Gödöllői Hajós Alfréd Általános Iskolában. Ekkor már határozottan tudtam, hogy engem a tanári pálya érdekel.

Hatvanba férjem révén kerültem. Munkahelyemen, 1992 szeptemberétől a Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskolában – akkor még 1-es iskola néven volt közismert – tanítottam testnevelést és matematikát. Pályakezdőként nagy lendülettel és elhivatottsággal vettem bele magam a tanításba.

Közben képeztem magam, elvégeztem a gyógytestneveléssel foglalkozó kurzust, ECDL vizsgákat tettem, korfball edzői képesítést szereztem. Az Eszterházy Károly Egyetemen 2014-ben MSc testnevelő tanári diplomát szereztem.

Az általános iskolában végzett feladataim sokrétűek a 31 éves pályám során: osztályfőnökség, matematika központi felvételire felkészítés, matematikaversenyek lebonyolítása, tehetséggondozás, versenyfelkészítés, testnevelés munkaközösség vezetése, edzősködés, sítáborok, gyalogos és bringás vándortáborok szervezése.

Az évek során egyre inkább a matematika foglalkoztatott. A versenyfelkészítő foglalkozásokat nagyon szívesen vezettem, sikeresen szerepeltek tanítványaim a különböző matematikai szaktárgyi versenyeken. A versenyfeladatok ösztönöztek engem is. Két munkatársammal együtt tanári csapatunk nevezett a Bolyai matematika csapatversenyre és a Medve matematikaversenyre. Az intenzív matekozásnak meglett az eredménye. Kétszer is sikerült országos I. helyezétként végezni a Bolyai versenyen.

Legbüszkébb a családomra vagyok: férjem agrármérnök, lányom angoltanár és óvodapedagógus, fiam gépészmérnök, és a harmadik gyermekünk pedig itt a Bajzában végzős tanuló.

Pedagógusi pályám során folyamatosan keresem azokat a lehetőségeket, melyek a további szakmai fejlődésemet, ismereteim bővítését segítik. Szeretem a középiskolás

korosztályt, átérzem gondjaikat, útkereső bizonytalanságaikat. Ezért döntöttem úgy, hogy a pedagógusi hivatást, a matematika tanítását középiskolás fokon szeretném folytatni. Örültem a lehetőségnek, hogy 2023 januárjától a Hatvani Bajza József Gimnáziumban taníthatok matematikát és testnevelést.

Tanulmányi versenyeredmények

Verseny szintje	Verseny megnevezése	Elért eredmény	Tanuló neve	Felkészítő tanár neve
Országos	Langwest országos tanulmányi verseny, angol	7. hely	Silimon-Várday Dóra 11. B	Szabó-Bérces Katalin
Országos	Langwest országos tanulmányi verseny, angol	4. hely	Hegedűs Dezső 12. D	Szabó-Bérces Katalin
Országos	Langwest országos tanulmányi verseny, angol	5. hely	Tóth Bálint Kristóf 11. C	Fábián Emőke Rózsa
Országos	Langwest országos tanulmányi verseny, angol	8. hely	Major Lili 10. B	Kedei Anna
Országos	Langwest országos tanulmányi verseny, német	1. hely	Müller Melissza 11. C	Nagy Eszter
Országos	Langwest országos tanulmányi verseny, német	2. hely	Müller Melanie 11. C	Nagy Eszter
Országos	Climate Rules Verseny	2. hely	Buzma Bence Geiger István Tarcsay-Chu Attila Zsiga Bálint Szűcs Norbert 10. C	Szelei Orsolya
Országos	OKTV angol nyelv	9. hely	Hermann Hanna Klára 11. A	Szabó-Bérces Katalin
Országos	Sziporka matematikaverseny	2. hely	Király Máté 10. A	Sőreginé Kovács Krisztina
Országos	Sziporka matematikaverseny	4. hely	Illés Dávid 10. A	Sőreginé Kovács Krisztina
Országos	Sziporka matematikaverseny	6. hely	Sőregi Kinga 11. A	Sőreginé Kovács Krisztina Budai Csilla
Országos	OKTV történelem	2. hely	Kovács Hunor Attila 12. A	Kovácsné Kiss Éva Bányainé Szalai Edina
Országos	Fodor József országos biológaverseny	döntőbe jutott	Cserényi Blanka 10. A	Kis Judit

Verseny szintje	Verseny megnevezése	Elért eredmény	Tanuló neve	Felkészítő tanár neve
Országos	Curie környezetvédelmi verseny	5. hely	Bóka Boglárka Zsíros Titanilla Hermann Hanna Klára 11. A	Kiss Judit, Illés Sándor
Országos	Curie matematikaverseny	9. hely	Bőze Balázs 10. A	Sőreginé Kovács Krisztina
Országos	Curie matematikaverseny	10. hely	Hargitai Léna 9. D	Székelyné Kiszel Erika
Országos	Savaria országos történelemverseny	3. hely	Laurinyecz Ámon József 9. D	Kovácsné Kiss Éva
Országos	Curie kémia emlékverseny országos döntő	9. hely	Gyetzvai Patrícia 10. A	Illésné Törő Melinda
Országos	Erzsébet-napi szavalóverseny	1. hely	Godó Brenda Gyöngyi 12. C	Veresné Kalcsó Krisztina
Országos	Erzsébet-napi szavalóverseny	különdíj	Soltész Enikő Bernadett 12. C	Veresné Kalcsó Krisztina
Országos	„A Sztori” olvasásnépszerűsítő csapatverseny	1. hely	Dobó Bíbor Pál Anna Sőregi Kinga 11. A	Külső felkészítés
Megyei	Gárdonyi Géza versmondó verseny	arany fokozat	Kürtös Andor 9. D	Pölös-Marton Zsófia
Megyei	Zrínyi matematikaverseny, megyei forduló	4. hely	Karácsony Áron 9. C	Szabóné Buzás Katalin
Megyei	Zrínyi matematikaverseny, megyei forduló	9. hely	Majoros Melissza 9. A	Nagyné Koncz Terézia
Megyei	Zrínyi matematikaverseny, megyei forduló	7. hely	Geiger István 10. C	Kővágó Viktória Székelyné Kiszel Erika
Megyei	Zrínyi matematikaverseny, megyei forduló	7. hely	Nagy Levente 12. A	Tar Klára
Megyei	Zrínyi matematikaverseny megyei forduló	9. hely	Ádám Antal Albert 12. A	Tar Klára
Megyei	Zrínyi matematikaverseny, megyei forduló	10. hely	Dányi Luca 12. A	Tar Klára

Verseny szintje	Verseny megnevezése	Elért eredmény	Tanuló neve	Felkészítő tanár neve
Megyei	BITRIO informatikai verseny	2. hely	Borodi Márton Király Máté Szabó Kata 10. A	Varju Krisztina
Megyei	Kenguru matematikaverseny	4. hely	Cseppentő Áron 9. A	Nagyné Koncz Terézia
Megyei	Kenguru matematikaverseny	2. hely	Nagy Levente 12. A	Tar Klára
Megyei	Kenguru matematikaverseny	3. hely	Maksa Kitti 12. A	Tar Klára
Megyei	Kenguru matematikaverseny	4. hely	Géczi Boglára 12. A	Tar Klára
Megyei	Kenguru matematika verseny	4. hely	Karácsony Noel 12. A	Tar Klára
Megyei	Kenguru matematikaverseny	9. hely	Ádám Antal Albert 12. A	Tar Klára
Megyei	Palotás József és Kertész Andor középiskolai matematikaverseny	1. hely	Dányi Petra 9. D	Székelyné Kiszel Erika
Megyei	Palotás József és Kertész Andor középiskolai matematikaverseny	2. hely	Cseppentő Áron 9. A	Nagyné Koncz Terézia
Megyei	Palotás József és Kertész Andor középiskolai matematikaverseny	2. hely	Sőregi Kinga 11. A	Budai Csilla Sőreginé Kovács Krisztina
Megyei	Palotás József és Kertész Andor középiskolai matematikaverseny	3. hely	Laurinyecz Ámon József 9. D	Székelyné Kiszel Erika
Megyei	Palotás József és Kertész Andor középiskolai matematikaverseny	5. hely	Eperjesi Blanka 9. D	Székelyné Kiszel Erika
Megyei	Palotás József és Kertész Andor középiskolai matematikaverseny	4. hely	Garami Dominik 11. A	Budai Csilla
Megyei	Palotás József és Kertész Andor középiskolai matematikaverseny	3. hely	Rácz Máté 11. A	Budai Csilla

Verseny szintje	Verseny megnevezése	Elért eredmény	Tanuló neve	Felkészítő tanár neve
Megyei	Irinyi János megyei kémiaaverseny	országos döntőbe jutott	Rácz Áron 10. A	Illésné Törő Melinda
Megyei	Irinyi János megyei kémiaaverseny	3. hely	Magyar Luca 10. A	Illésné Törő Melinda
Megyei	József Attila megyei szavalóverseny	1. hely	Kürtös Andor 9. D	Pölös-Marton Zsófia
Megyei	József Attila megyei szavalóverseny	1. hely	Magyar Luca 10. A	Dr. Szívósné Kiss Katalin
Megyei	Hangzó Petőfi Kárpát-medencei szavaló- és prózamondó verseny	3. hely	Nagy Tímea Zsóka 9. D	Pölös-Marton Zsófia
Regionális	<i>Megcélozni a legszebb álmot</i> területi verseny	3. hely	Godó Brenda Gyöngyi 12. C	Veresné Kalcsó Krisztina
Regionális	<i>Megcélozni a legszebb álmot</i> területi verseny	különdíj	Soltész Enikő Bernadett 12. C	Veresné Kalcsó Krisztina
Regionális	ESZEG Erzsébet-napi Szavalóverseny	1. hely	Godó Brenda Gyöngyi 12. C	Veresné Kalcsó Krisztina
Regionális	ESZEG Erzsébet-napi Szavalóverseny	Különdíj	Soltész Enikő Bernadett 12. C	Veresné Kalcsó Krisztina
Regionális	Petőfi Sándor szavalóverseny	1. hely	Kürtös Andor 9. D	Pölös-Marton Zsófia
Regionális	Petőfi Sándor szavalóverseny	3. hely	Godó Brenda Gyöngyi 12. C	Veresné Kalcsó Krisztina
Regionális	Curie környezetvédelmi verseny	1. hely	Bóka Boglárka Zsíros Titanilla Hermann Hanna Klára 11. A	Kiss Judit, Illés Sándor
Regionális	Curie környezetvédelmi verseny	2. hely	Tóth-Máté Bernadett Jenei Ágnes Tanczikó Hanna Zsuzsanna 11. A	Illés Sándor
Regionális	Curie környezetvédelmi verseny	1. hely	File Csenge Nagy Nóra Tóth Luca 9. D	Illés Sándor

Verseny szintje	Verseny megnevezése	Elért eredmény	Tanuló neve	Felkészítő tanár neve
Regionális	Curie környezetvédelmi verseny	2. hely	Hurubán Zalán Henrik Kozma Dóra Kata Ecsegi Eliza 9. A	Illés Sándor
Regionális	Curie környezetvédelmi verseny	3. hely	Magyar Luca Gyetvai Patrícia Győri Dávid 10. A	Kiss Judit
Regionális	Curie kémia emlékversen	2. hely	Tóth Luca 9. D	Illésné Törő Melinda

Dolgozóink 2022-23. tanév

ANDRÉ MIHÁLY	igazgatóhelyettes
BALÁZSNÉ DOBÁK ANGELIKA	pedagógus
BALOG LÁSZLÓ	pedagógus
BÁNYAINÉ SZALAI EDINA	pedagógus, osztályfőnök
BÓDIS-JUHÁSZ RÉKA	pedagógus
BUDAI CSILLA	pedagógus, munkaközösség-vezető
DEÁK ANDREA	igazgató
DR. SZÍVÓSNÉ KISS KATALIN	pedagógus
FÁBIÁN EMŐKE RÓZSA	pedagógus, osztályfőnök
FORGÓ-URBÁN ANIKÓ	pedagógus, osztályfőnök
GÉCZI CSABA	pedagógus, osztályfőnök
GULYÁS-NAGY HELGA	pedagógus
HORTOBÁGYI MILÁN	pedagógus, osztályfőnök
ILLÉS SÁNDOR	pedagógus
ILLÉSNÉ TÖRŐ MELINDA	pedagógus

K. FARKAS DÓRA	pszichológus
KEDEI ANNA	pedagógus, osztályfőnök
KISS JUDIT	pedagógus, osztályfőnök
KOVÁCSNÉ FAZAKAS ANDREA	pedagógus, munkaközösség-vezető
KOVÁCSNÉ KISS ÉVA	pedagógus, osztályfőnök, munkaközösség-vezető
KŐVÁGÓ VIKTÓRIA	pedagógus (GYED)
KŐVÁRI ÉVA	pedagógus, osztályfőnök
MARCZISNÉ PÁPAI ESZTER	pedagógus (GYED)
MESTER ADRIENN	pedagógus
MESTER ZSOLT	pedagógus
MOLNÁR ZSOLTNÉ	pedagógus
NAGY ESZTER	pedagógus
NAGYNÉ KONCZ TERÉZIA	pedagógus
NAGYNÉ SALGA JUDIT	pedagógus, osztályfőnök, munkaközösség-vezető
PÖLÖS-MARTON ZSÓFIA ORSOLYA	pedagógus, osztályfőnök
SOLTÉSZ SÁNDOR	pedagógus, osztályfőnök
SŐREGINÉ KOVÁCS KRISZTINA	pedagógus, osztályfőnök
SZABÓ-BÉRCES KATALIN	pedagógus, osztályfőnök
SZABÓ GÁBOR	pedagógus, osztályfőnök
SZABÓNÉ BUZÁS KATALIN	pedagógus
SZELEI ORSOLYA BEÁTA	pedagógus
SZŰCS ANNA MÁRIA	pedagógus, osztályfőnök
TAR KLÁRA ERIKA	pedagógus
ÜRMÖS TIVADAR	pedagógus, munkaközösség-vezető
VARJU KRISZTINA	pedagógus
VERESNÉ KALCSÓ KRISZTINA	igazgatóhelyettes
DOBOS MÓNIKA	pedagógiai asszisztens
LACZIK BEÁTA ZSUZSANNA	pedagógiai asszisztens
NÁDUDVARI IMRÉNÉ	pedagógiai asszisztens

SÁNTA MIKLÓS ATTILA	rendszergazda
TAKÁCSNÉ SZABÓ ANIKÓ	laboráns
VÁNYINÉ KISS ANNAMÁRIA	iskolaitkár
HALLER LÁSZLÓNÉ	takarító
KALICZ RÉKA	takarító
KORMÁNY ÉVA	takarító
LIPTAI GÁBOR IMRE	portás
LIPTAI GÁBOR IMRÉNÉ	takarító
SIRKÓ SÁNDOR	karbantartó
SZABÓ ETELKA	takarító
TOLDI AMANDA ADRIENN	takarító

Nyelvvizsgálóval rendelkező tanulók névsora

Hatvani Bajza József Gimnázium

2022/2023. tanév

Nyelvvizsgálóval rendelkező tanulók

Osztály	Tanuló	Nyelv	Fok	Típus	Ideje
9.D	Szombati Anna	angol	közép	komplex	
	Szabó Krisztina	angol	közép	komplex	
	Nagy Nóra	angol	közép	komplex	9/21/2022
	Tóth Luca	angol	közép	komplex	9/28/2022
10.A	Pintér Marcell	német	közép	komplex	9/4/2021
	Borodi Márton	angol	alap	komplex	
	Borodi Márton	angol	közép	komplex	
	Vass Viktor	angol	alap	komplex	1/12/2022
	Győri Dávid	angol	közép	komplex	3/5/2022
	Ködmön Máté	angol	közép	komplex	12/30/1899
	Király Máté	angol	közép	írásbeli	12/7/2022
	Király Máté	angol	közép	szóbeli	8/24/2022
10.B	Csaba Letícia	angol	közép	komplex	
	Majoros Zsombor	angol	alap	komplex	
	Dányi Vivien	angol	közép	komplex	3/7/2022
	Hadler Nóra	angol	közép	komplex	6/22/2022
	Ander Zsófi Luca	angol	közép	komplex	2022.05.18
	Mészáros Áron	angol	közép	komplex	2022.06.01
	Gerbár Boglárka	angol	közép	komplex	2022.06.22
	Mester Vivien	angol	közép	komplex	2022.06.01
	Nagy Levente Zalán	angol	felső	komplex	2022.11.30
	10.C	Geiger István	angol	alap	szóbeli
Németh Dóra		angol	közép	komplex	2022.09.21
Deszk Málna Boglárka		angol	közép	szóbeli	2022.09.08
Geiger István		angol	felső	komplex	2023.04.20

11.A	Rácz Máté	angol	közép	komplex	
	Tóth Ádám	angol	felső	komplex	
	Abonyi Márton	angol	közép	komplex	
	Hermann Hanna	angol	közép	komplex	
	Gyurkó Balázs	angol	közép	komplex	
	Sőregi Kinga	angol	közép	komplex	3/5/2022
	Bóka Boglárka	angol	felső	komplex	2/1/2023
11.B	Jánosi László Dávid	angol	közép	komplex	2/24/2021
	Balla Dávid Gábor	angol	közép	komplex	11/12/2020
	Laska Panna	angol	közép	szóbeli	10/29/2020
	Buborék Zsanna	angol	alap	komplex	
	Buborék Zsanna	angol	közép	komplex	12/8/2021
	Bujdosó Petra	angol	közép	komplex	
	Kürtös Léna	angol	közép	szóbeli	9/16/2021
	Kürtös Léna	angol	közép	írásbeli	3/5/2022
	Szabó Lilla	angol	közép	komplex	12/15/2021
	Aladi Ronett	angol	közép	komplex	3/19/2022
	Székely Zsófia	angol	közép	komplex	3/5/2022
	Lajkó Anna	angol	felső	komplex	5/13/2022
	Jakus Beatrix Patrícia	angol	közép	komplex	5/18/2022
	Végső Attila Bence	angol	közép	komplex	6/22/2022
	Samu Luca Erzsébet	angol	közép	komplex	6/22/2022
	Pekk Barnabás	angol	közép	komplex	5/18/2022
	Lenkei Patrik	angol	közép	komplex	5/18/2022
	Pintér Anna	angol	közép	komplex	6/29/2022
	Veres Ramóna	angol	közép	komplex	6/15/2022
	Kovács Kinga	angol	közép	komplex	10/12/2022
	Cserna Eszter	angol	közép	komplex	9/21/2022
	Tóth Sára	angol	közép	komplex	10/12/2022
	Tóth Viktória	angol	közép	komplex	9/21/2022

	Sarlósi Szonja	angol	közép	komplex	11/17/2022
	Silimon-Várday Dóra	angol	közép	komplex	5/18/2022
	Silimon-Várday Dóra	angol	felső	komplex	9/21/2022
	Meleg Milán	angol	közép	komplex	10/12/2022
11.C	Kiss Barbara	angol	közép	komplex	
	Kiss Barbara	angol	felső	komplex	
	Méhész Anna Viktória	német	közép	komplex	
	Ambruzs Nadin Dorottya	angol	közép	komplex	8/31/2022
12.A	Géczi Boglárka	angol	közép	komplex	8/7/2019
	Babecz Márton	angol	közép	komplex	5/15/2019
	Skrabák László Márton	angol	közép	komplex	5/15/2019
	Podonyi Alina	angol	közép	komplex	
	Fodor Bálint	angol	közép	komplex	
	Nagy Levente	angol	közép	komplex	
	Bánkuti Balázs	angol	közép	komplex	
	Dányi Luca	angol	közép	komplex	
	Víg Hanna	angol	közép	komplex	

12.B	Töltéssy Hanna	angol	közép	komplex	5/15/2019
	Töltéssy Hanna	angol	felső	komplex	2020
	Szász Mátyás	angol	alap	komplex	2014
	Szász Mátyás	angol	közép	komplex	11/28/2018
	Szász Mátyás	angol	felső	komplex	2019
	Ördög Virág	angol	alap	komplex	6/5/2019
	Ördög Virág	angol	közép	komplex	6/8/2020
	Szabó Viktória	angol	közép	komplex	2019
	Szabó Viktória	angol	alap	komplex	2018
	Konkoly Noel	angol	felső	komplex	2021
	Veres Anna	angol	közép	komplex	2020
	Pántis Péter	angol	közép	komplex	2021.09
	Tusor Máté	angol	közép	írásbeli	2021.10
	Huszár Lotti	angol	közép	szóbeli	2019
	Huszár Lotti	angol	felső	komplex	2021
	Lados Péter	angol	közép	komplex	2021
	Szécsényi Viktória	angol	közép	komplex	2021.07.22
	Tarnai László	angol	közép	szóbeli	2021
	Rác Evelin	angol	közép	komplex	2021
	Svejkovszky Milán	angol	alap	komplex	2018
	Svejkovszky Milán	angol	közép	komplex	2020
	Katona Konrád	angol	közép	komplex	2021.11.25
	Svába Vince	angol	közép	komplex	2021.10
	Ander Gergő Zsombor	angol	alap	komplex	2018
	Ander Gergő Zsombor	angol	közép	komplex	2019
	Ander Gergő Zsombor	angol	felső	komplex	2020
	Kanyó Réka	angol	közép	komplex	2021
	Faragó Szilárd	angol	közép	komplex	2021.11

12.C	Sápi Marcell	angol	közép	komplex	12/11/2019
	Kalmár Bence	angol	közép	komplex	
	Szécsényi Anna	angol	közép	komplex	
	Godó Brenda Gyöngyi	német	közép	komplex	
	Soltész Enikő Bernadett	német	közép	komplex	
	Keller Enikő	német	közép	komplex	
	Jenes Evelin	német	közép	komplex	
	Rideg Iván	német	közép	komplex	
12.D	Maksa Petra	angol	közép	komplex	8/7/2021
	Bangó Mihály	angol	közép	komplex	
	Gyarmati Tamás	angol	közép	komplex	
	Kovács Donát	angol	közép	komplex	9/21/2022
	Kovács Donát	spanyol	közép	komplex	4/5/2023
	Kárpáti Márk Zoltán	angol	közép	komplex	8/31/2019

A 2023/24-es tanévre felvett tanulók névsora

7. D – hatévolyamos képzés

Osztályfőnök: Mester Adrienn

1. BAKALÁR GÁBOR TAMÁS
2. BAJUSZ DOROTTYA
3. BENSE BARNABÁS HUNOR
4. BESENYEI BOGLÁRKA
5. DÁVID ÁRPÁD
6. FARAGÓ TAMARA
7. FATÉR AMINA
8. HORVÁTH LEVENTE
9. HURUBÁN DUSÁN
10. JUHÁSZ GRÉTA
11. KATONA NOÉMI
12. KERÉK IZABELLA
13. KIS DÁNIEL
14. KOLLÁR KAMILLA
15. KONKOLY LORINA SÁRA
16. KOVÁCS BOGLÁRKA
17. KUTI VERONIKA
18. LAURINYECH ÖRS HUNOR
19. MEZŐ LARA MEGÁN
20. NAGY ATTILA
21. PÁL ANDRÁS MÁRTON
22. PALLAGI ANNA
23. SZABÓ LORÉNA
24. SZÉCSÉNYI BODZA RÉKA
25. SZILÁGYI PONGRÁC
26. SZILÁGYI SZONJA
27. SZUJER DOROTTYA
28. TÓTH BENCE
29. ZSIROS ZALÁN

9. A – természettudományi tantervű osztály

Osztályfőnök: Nagyné Koncz Terézia

1. ANDA KRISTÓF
2. ANDRÉ PETRA
3. ANGELI ÁRON
4. ANTAL DOMINIK
5. ANTALÓCZY ZORKA
6. BERENCSI MENYHÉRT GYÖRGY
7. BÓDI PETRA
8. CSÁSZÁR CSANÁD
9. DOMJÁN ZSÓFIA ANNA
10. ERDÉLYI BOGLÁRKA
11. FEHÉR NIMRÓD ÖRS
12. FÜLE KIARA
13. GÖNCZŐ BALÁZS JÓZSEF
14. GYURKÓ SZABOLCS
15. HIMPELMANN JÁZMIN
16. HINTZ JANKA
17. KOVÁCS GÁBOR
18. KOVÁCS GABRIELLA VANDA
19. LACZKÓ HANNA
20. LÁSZLÓ LUJZA
21. MARKSTEIN MÁTÉ
22. MELEG LILI
23. NAGY FLÓRA
24. NAGY KARINA
25. PÁL CSABA LÁSZLÓ
26. PÁSZTOR ÁRON BENEDEK
27. SÁRI VIKTÓRIA ÉVA
28. SELMECZI ZSUZSANNA
29. SZEKRÉNYES NÓRA JÁZMIN
30. VEREBÉLYI BOGLÁRKA

9. B – nyelvi tantervű osztály
Osztályfőnök: Balázsne Dobák Angelika

1. BALOG ÁDÁM BARNÁ
2. BALOGH DORKA
3. BARNÁ JUDIT
4. CSIRKE JÁZMIN MARIANN
5. FEKETE CINTIA LUCA
6. FERENCZY-SZABÓ BOGLÁRKA
7. GAZDAG DÁNIEL
8. HEGEDŰS NÓRA
9. JÓZSA EMŐKE
10. JUHÁSZ PANNA
11. JUHÁSZ PANNA BOGLÁRKA
12. KAVERINA DARIA
13. KORDOVÁNYI GRÉTA
14. KUTI HUNOR GÁBOR
15. KUTI KEVIN
16. LACZIK ZARÁND BERE
17. MIKOLAY LILIE
18. OROSZI ANGÉLA ERZSÉBET
19. PAPP-CSERTYASZKI MÁTÉ
20. PÁRKÁNYI NELLI
21. PECZE DÁNIEL
22. PETRÓ SZÓFIA
23. PODONYI DÁNIEL MIHÁLY
24. SIMON JAMINA
25. STULLER MILÁN PATRIK
26. SVEJKOVSKY MARCELL
27. SZALISZNYÓ ATTILA
28. SZILAS MÁTÉ SZILÁRD
29. TÁBI LUCA
30. VAD VIRÁG
31. VARGA TÍMEA
32. VIDÁK ANNA
33. ZUGOR LÍVIA
34. ZSOLTÉSZ ESZTER SÁRA

9. C – humán és informatika tantervű osztály

Osztályfőnök: Nagy Eszter

1. BAKALÁR ZOLTÁN BÁLINT
2. BERZE ANETT LILI
3. CSERTA DOMINIK
4. CSUVIKOVSZKY KINGA
5. DEIM PETRA
6. FÁRÓ VIRÁG
7. FORGÓ KINCSŐ
8. FÜSTÖS DORKA
9. GYÖRGY GERGŐ MÁRK
10. HESZ ÁDÁM
11. JAMBRIK LILIÁNA
12. KESZTHELYI MIRA HANNA
13. KIS DORINA
14. KONKOLY ZALÁN BENDEGÚZ
15. KOPKA PATRIK ISTVÁN
16. KOVÁCS ZSOMBOR
17. KŐVÁRI DORINA
18. LÁNG BLANKA BOGLÁRKA
19. LENKEI GERGŐ
20. LUKÁCSI MERCÉDESZ REGINA
21. MENYHÁRT PETRA
22. MEZEI LUCA
23. NAGY BIANKA
24. NAGY GERGŐ
25. NAGY ISTVÁN DÁNIEL
26. NAGY LEVENTE
27. NAGY VIKTÓRIA
28. PÁSZTOR MÁRTON MILÁN
29. PETROVICS DOROTTYA
30. RÁBAI RAMÓNA ZSÓFIA
31. SZABÓ REGINA
32. SZENCZI LEVENTE
33. TARR VERONIKA
34. TUSNÁDI SAROLTA
35. VARSÁNYI ÁRON
36. ZÓLYOMI BALÁZS